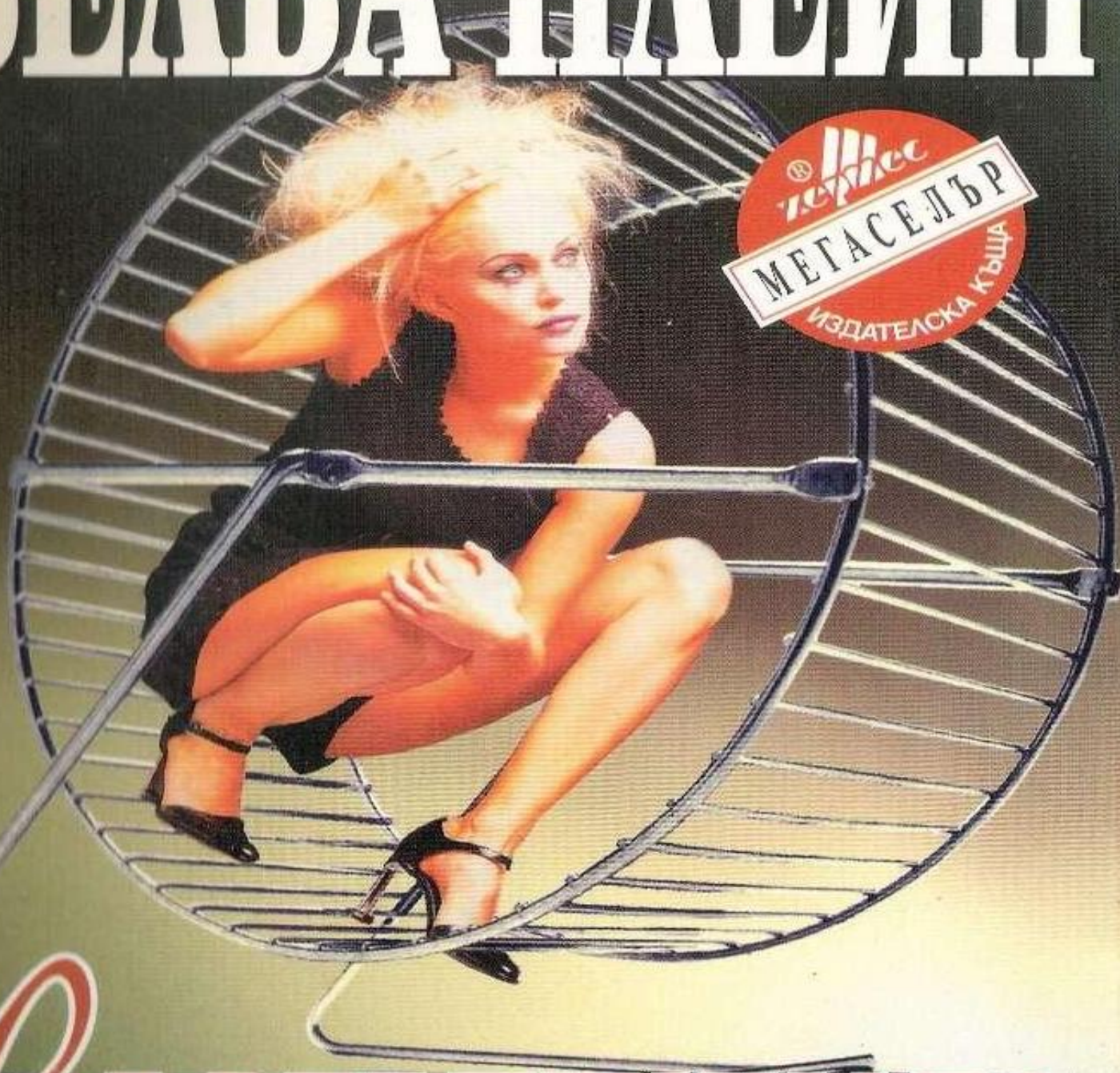

БЕЛВА ПЛЕЙН

МЕТАСЕЛЪР
ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА

ВЪРТЕЛЕЖКАТА

ОТ АВТОРКАТА НА ПЛАТНО НА ЖИВОТА И СЪПЕРНИЦАТА

БЕЛВА ПЛЕЙН ВЪРТЕЛЕЖКАТА

Превод: Елена Кодинова

chitanka.info

Историята на американска династия, разкъсвана от потресаващи тайни, страсти, убийства и алчност!

Старият Оливър Грей се оттегля от бизнеса и поверява компанията на синовете си Иън и Клив и племенника си Дан. Хармонията в семейството се пропуква. Братята Грей попадат в любовния капан на красивата Роксан. Сестрата на Дан, Аманда, внезапно проявява претенции за своя дял от компанията. В дома на брат си тя вижда старата сребърна въртележка — цената на мълчанието ѝ за отдавна погребани тайни, които разтърсват семейството с нова сила...

ПРОЛОГ

Въртележката стоеше в средата на масата във всекидневната на горния етаж. Беше висока като сватбена торта. Изработена от чисто сребро. В нея се отразяваше цялата светлина на лампите, която се излъчваше обратно, по-бляскава и силна, и към най-тъмните ъгли на стаята. Истински образец на ювелирното изкуство. Кончетата бяха изправени на задните си крака, на гърбовете им яздеха деца с шапки с кордели, вимпелите на покривния парапет сякаш пореха въздуха край себе си. Всичко беше резба и филигран в стил рококо.

Безсмислена екстравагантна играчка. Но тя свързваше важни събития в един живот. Раждането на любовта. Тъгата. А сега и убийството...

ПЪРВА ГЛАВА

Март 1990 г.

Не беше готова да се върне вкъщи, не беше готова да се изправи лице в лице с когото и да било. Нито дори с петгодишното си дете и бебето. След всичко, което ѝ се случи през последния час, не беше готова да вдигне телефона и да каже и една членоразделна дума. Никога преди Сали Грей не се бе чувствала толкова съсипана. Бягаше от този град, сгушена зад волана на колата, и сякаш физически се бе смалила.

На първото възвишение на планинската верига, която се простираше по посока на Канада, имаше панорамна отбивка, направена най-вероятно заради туристите. Но в късния ветровит следобед площадката беше пуста и тя спря колата на нея. Отдолу се разстиляше старият град Скития. Малките му фабрики бяха заобиколени с редици от новопостроени бараки и шосета. Зад тях на изток, запад и юг започваха фермите. На север се чернееше планината.

По земята играеха слънчеви зайчета, но вляво от Сали, където бе разположено управлението на „Грейс Фудс“, дълга пътека от силна светлина маркиреше тази част от града, в която всички обитатели бяха свързани по някакъв начин — или работеха в компанията, или някой от семейството им беше нает там. Всъщност и останалите три квартала не бяха останали настрана от щедростта на семейство Грей. Библиотеката, болницата, плувните басейни — всичко беше дарение от тях.

— Мислиш, че такива неща не могат да се случат в семейство като твоето — беше ѝ казала лекарката.

Не, помисли си тогава Сали, ти не разбираш. Смяташ, че изпитвам някакво превъзходство, че се поставям над слабостите на обикновените хора, че съм отвратителна видиотена снобка. А аз само си спомням колко щастливи бяхме, колко безупречен беше животът ни. Безупречен. Каква викторианска дума! Но въпреки всичко — много подходяща. До този миг в живота им нямаше нищо неприлично.

В този момент някъде там, сред всепроникващата светлина, Дан работеше зад бюрото си в пълно неведение. Довечера щеше да научи. И ако се окажеше вярно... Не, разбира се, не може да бъде вярно, разбира се, че не. Но ако се окажеше вярно, това щеше да го съсипе. Детенцето му! Скъпата му Тина!

Не, няма място за съмнение. Твоята Тина е била тормозена. Сексуално насилвана.

Доктор Лайл ѝ обясни надълго и нашироко, но Сали само я гледаше втренчено. Жената имаше приветливо квадратно лице и строги маниери. Не бе по-възрастна от Сали, но бе облечена в авторитет и аргументите на професионалното знание.

„Звучеше, сякаш ми се караше, сякаш бях ученичка, а не жена с опит, която е пътувала с фотоапарата си из всякакви мирни и воюващи страни, чиито снимки са публикувани по целия свят. Вероятно причината е, че просто не се харесахме. Как можа да ми каже толкова налудничаво нещо?“

И сякаш за да потърси помощ, тя се бе огледала из оскъдно обзаведения кабинет. Евтино бюро и столовете бяха нови. Разрешителните за практика и дипломите също бяха отскоро. Прозорецът гледаше към гърба на полуразрушена триетажна търговска сграда в най-неугледната част на града. Беше неприветливо, потискащо място, в което се чувстваш безпомощен. Но лекарката имаше такива добри препоръки!

— Това е невероятно — каза рязко Сали.

— Не, вероятно е.

— Не мога да ви повярвам. Няма да ви повярвам. Как изобщо можахте да си го помислите?

— Нормално е да се съпротивлявате. Че кой родител би искал да повярва в такова нещо?

— Това е невероятно.

— Вероятно е, госпожо Грей.

— Аз живея с Тина! Къпя я, а не съм забелязала никаква следа от...

— Не е задължително да е имало проникване. Знаете, че съществуват и други начини.

Пред очите ѝ изникнаха отвратителни картини. Почувства, че образите заплашват да прогорят и пръснат черепа ѝ.

— Да, знам. Чела съм. Но как може да сте сигурна? Тина ли ви каза нещо?

— Не направо и не с много думи. Децата рядко го правят. Прекалено са уплашени.

— Ами тогава, питам ви — как разбрахте?

— Има много начини. Например те си играят с кукли. Моите са анатомично достоверни. Наблюдавам детето, разговарям с него и слушам какво си говори само.

— Кажете ми какво си говори Тина. Точно какво си спомняте.

Лекарката си сложи очилата за четене. Стори ѝ се, че цяла вечност ги вади от калъфа и ги намества на носа си! Мъчително беше за гледане.

Докато седеше в колата, Сали си спомняше и преживяваше всичко отново. Почувства, че главата ѝ забуча.

— Ето. На 10-и, петък, предпоследното посещение. Цитирам: „Свали си гащичките, после сложи това нещо...“.

— О, не!

„... и постави устата си...“

— О, не!

— После взе куклата, захвърли я в другия край на стаята и се разплака. Добре ли сте, госпожо Грей? Ако искате, мога да спра.

— Добре, спрете. Стана ми ясно.

Точно тогава я обхвана ужасът. През гърдите я преряза силна болка. Влажните ѝ ръце се вкопчиха една в друга и пръстите ѝ се преплетоха толкова силно, че пръстенът ѝ се вряза в плътта. В следващия миг тя се изпъна на стола. „Ако позволиш на паниката да те победи, Сали, ти си загубена.“

Тя заговори уверено:

— Тина никога не е оставяна насаме с непознати. Много внимателно я наблюдаваме: или аз, когато съм вкъщи, или чудесната ѝ добродушна бавачка — мила възрастна жена, която ни помага да се грижим и за бебето Сюзана и следи за всичко останало, когато заминавам по работа, фотограф съм, нали си спомняте. Но никога не отсъствам за повече от няколко дни наведнъж. Не, не може да бъде, докторе. Това е... нелепо. Диагнозата ви трябва да е погрешна.

— Кажете ми тогава как например ще ми обясните думите на Тина към куклата?

— Е, децата на тази възраст започват да откриват някои неща, нали така? Сигурна съм, че в училище има деца с по-големи братя и сестри, които са им разказвали за секс. А няма малко такива неща показват и по телевизията? Ние не позволяваме на Тина да гледа много, но другите родители позволяват и информацията стига и до останалите деца.

Лекарката изчака. Беше научена да забелязва и да чува това, което хората премълчават. Сали го знаеше и затова още повече се изопна на стола.

— Как премина последната седмица? — попита лекарката.

Да, помисли си Сали, да се върнем към реалността. Нека да ти кажа няколко прости факти и тогава ти ми кажи как ще ги разтълкуваш. Но факти, а не измислици.

— Както обикновено — каза тя откровено. — Нищо особено. Понякога се държи като обикновено петгодишно дете, понякога не.

— Разкажете ми за „понякога не“.

— Ами казаха ми, че в детската градина все още удря и хапе децата. Вкъщи наблюдаваме някои изблици на характер. И леглото ѝ все още е мокро всяка нощ. Все още ме пита кога ще върнем Сюзана в болницата. Без значение колко внимателно ѝ обяснявам, тя продължава да ме пита. Според мен, докторе, там е цялата беда.

— Толкова просто? А това, което ви казах, никакво впечатление ли не ви направи?

— Аз съм с Тина през цялото време, аз съм нейна майка! И вкъщи си играе с кукли, не мислите ли, че аз бих забелязала? Тя със сигурност щеше да ми каже, ако някой... ѝ е причинил нещо!

— Обясних ви, че не е задължително. Всъщност по-вероятно е да не ви каже. Детето може по някакъв смътен начин да се чувства виновно. Знае, че нещо не е наред, въпреки че не може да го обясни. А може и да се страхува да издаде човека, който я е насилвал. Не е толкова просто, госпожо Грей.

Сали мълчеше. А лекарката изведнъж изненадващо смени тона и каза мило:

— Наистина трябва много внимателно да си помислите за това, което ви казах. Мога да ви прочета още от моите записки, ако искате да се убедите.

Сали вдигна ръка.

— Не, моля ви, недейте.

— Вие се страхувате, госпожо Грей.

— Доктор Лайл, повярвайте ми, уважавам знанията ви, но грешки стават — дори и вие, простете ми, но дори и вие може да сбъркате, всеки би могъл. И точно в този случай не сте права. По начина, по който живеем, това е невъзможно.

— Хората винаги така си мислят, докато не видят със собствените си очи.

— Всичко беше наред, докато се роди бебето. Вкъщи няхаме никакви проблеми, абсолютно никакви. Може би си мислите, че преувеличавам, като казвам, че с Дан живеехме като в приказка: повечето хора говорят такива неща, за да прикрият истината. Но това би било глупаво. Защо ще идвам при вас за помощ и после ще ви лъжа? Имаме прекрасен дом, повярвайте ми. Искане ми се всяко дете по света да живее в такъв дом и с такъв баща като Дан. В неделите готвим заедно, Дан се гордее с моята работа, обичаме се. В къщата ни има толкова щастие и Тина със сигурност го е чувствала. Всички помнят какво слънчево дете беше...

Не спираше да говори. Сега, докато седеше сама в колата и си спомняше, си помисли, че трябва да е изглеждала глупаво. Но почти бе загубила контрол. Решителността и неотстъпчивостта ѝ бяха само поза.

Лекарката я гледеше строго, докато тя бърбореше. Беше ѝ неспокойно, като срещаше очите ѝ, но пък още по-неловко беше да ги избягва, затова местеше поглед от лицето ѝ към порутения склад от другата страна на улицата. Гласът ѝ предрезгавя, но все още не чуваше никакъв коментар. Трябва да се махам оттук, помисли си тя. Утре ще намерим друг лекар. Тази жена, независимо от препоръките ѝ, беше като черноглед хирург, който ти дава само един месец живот, ако не легнеш под скалпела. Това беше възмутително.

— Ето какво реших — обобщи тя. — Дотук разбрах, че за известно време ще трябва да се откажем от нови прегледи. Или поне докато състоянието на Тина не се нормализира. Да, точно това ще направя. Тина е добре, сигурна съм.

— При всички тези симптоми вие казвате, че е добре? Удря, хапе и всичко останало, което ми казахте преди малко: че не ви позволява да я прегръщате, че се бои да остане без вас в къщата...

— Имах предвид... е, определено не е добре, разбира се, че не. Затова я доведохме тук. Струва ми се, че се нуждае повече от вниманието ми, докато превъзмогне появата на бебето, и аз определено възнамерявам да...

— Правите голяма грешка, госпожо Грей.

Прозвуча като присъда, и то основана само на незначителни доказателства, предположения, книжни теории. Затова Сали се изправи и си облече палтото.

— Кажете ми тогава — каза тя без увъртания — какво ще ме посъветвате?

— Съветвам ви да оставите Тина тук на лечение или ако не ми се доверявате, да я прехвърлите при някой друг. И определено ви съветвам да започнете много внимателно да наблюдавате живота ѝ. Това дете е насилвано, госпожо Грей.

След като изгаси двигателя, в колата стана студено. Тя придърпа шала по-плътно около шията си и скръсти ръце. Насилвано. Колко ужасно.

Възможно ли беше да е истина? Тогава кой би могъл да извърши такова нещо? Някой баща, когато Тина е гостувала в други къщи, за да си играе? Тя прехвърли наум всички възможни контакти. Онзи малоумен, който се бе появил преди няколко месеца на пътя близо до къщата на родителите ѝ? Разбира се, че не. Бабата на Тина беше внимателна до вманиачване. Не. Не беше истина. Не беше възможно.

Но лекарката беше толкова категорична. Може ли един медик да направи такава нечувана грешка? Разбира се, че може. Всички четем вестници, но това не са неща, които се случват всеки ден.

Трябва да се вземе в ръце и да се прибере вкъщи. Хиляди светлини, електрически точки по дрехата на настъпващата вечер, светнаха в града долу. Ставаше късно. Тя завъртя ключа и запали мотора, после подкара колата нагоре по хълма.

От двете страни на шосето се надвесваха стари стволове на ели и смърчове. В процепите на тези естествени стени се виждаха каменни порти, дълги алеи и тук-там по някоя красива къща в далечината. Вляво на завоя се намираха внушителните порти на Хоторн, огромната официална фамилна резиденция на семейство Грей. На седемгодишна възраст Дан бе дошъл да живее тук при своите роднини, след като родителите му загинали при самолетна катастрофа. На три километра

зад къщата, далеч от хорските погледи, започваше дивата гора — над три хиляди девствени безценни хектара, които принадлежаха на семейство Грей, но с тяхно съгласие бяха достъпни за всички, които не биха им навредили, не биха секли дървета или наранявали животните. Сали не си спомняше от колко поколения наред беше така, но тези правила все още важаха. Грей бяха необикновено семейство.

На една тревиста полянка няколко километра по-навътре се намираше квадратна бяла къща със зелени жалузи, която притежаваше строгата простота, характерна за Нова Англия — това беше домът на Сали. Винаги си бе мислила — мислеше си го и сега, докато вкарваше колата в гаража — колко различна беше тя от Хоторн или която и да е друга къща на семейство Грей. Но Сали беше рожба на Мейн, а Дан не беше типичен Грей, така че и двамата искаха точно това. Тромавият нюфаундленд седеше на прага. Присъствието му правеше сцената съвсем банална: къщичка като от пощенска картичка и семейното куче, помисли си тя иронично, липсваше само детето, седнало до него и обвило шията му с ръце.

Всъщност понякога Тина правеше точно така. Кучето беше единственото същество, което тя прегръщаше. Но очарователното малко момиченце с рокличка с волани и плитки с панделки вече не беше мило и закачливо и не обичаше никого. Дългоочакваните преди излети сега носеха само напрежение, защото никой не бе сигурен как ще се държи детето. Вечер, когато то най-накрая заспеше, двамата с Дан можеха тихо да четат или да си говорят... но пак неспокойни. Какво се бе случило на семейството от пощенската картичка? Какво му имаше на някогашното очарователно момиченце?

„Възможно ли е да не искам да повярвам в думите на лекарката, защото двете не се харесахме, защото «между нас не се появиха верните флуиди»? Доста глупаво, ако това е причината. Не знам...“

Тина привършваше вечерята си в кухнята с госпожа Дъган, известна на всички като „бавачката“.

— Здравей, скъпа. О, този пудинг изглежда много вкусен.

Тина се намръщи:

— Не е вкусен. Ти го изяж.

— Много ми се иска, но татко и аз ще вечеряме навън. Днес е рожденият ден на чичо Оливър.

— Вие винаги излизате.

— Не, мила. Не сме излизали цяла седмица — каза Сали, прегърна Тина и я целуна по главата.

— Не прави така. Не искам да ме прегръщаш.

Озадаченият поглед на бавачката срещна тревожните очи на Сали.

— Но защо? Майките обичат да прегръщат малките си момиченца.

— Голяма работа. Кога ще върнеш Сюзана обратно в болницата? — не минаваше и ден, без да зададе ядосано този въпрос.

— Казах ти, че ние не връщаме бебетата — прошепна Сали нежно. — И тебе не сме те върнали. Ние си обичаме бебетата.

— Аз не я обичам. Тя не е мое бебе. Искам утре да я върнете.

— Ето го и господин Грей — каза бавачката, която стоеше до прозореца.

— Господи, а аз още не съм облечена. Трябва да бягам горе и да се преоблека, Тина.

— Утре я върнете — извика Тина — заедно с люлката, одеялцето и играчките.

Не беше хубаво да се лъже и Сали рядко го правеше, но днес бе по-различно. Беше изтощена и побягна нагоре по стълбите, като остави бавачката да се разправя с Тина. Ето в това е бедата, каза си тя пак. Точно това е, просто ревнува, толкова е просто. Какви още доказателства бяха необходими? У Тина тази ревност е преувеличена, защото е чувствително дете. С времето и с малко помощ всичко ще отмре.

Но жената със строгия поглед беше толкова убедена.

ВТОРА ГЛАВА

Март 1990 г.

— Да, да — каза Оливър Грей от креслото, поставено начело на масата. — Спомням си много добре, когато баща ми поръча да направят този еркереен прозорец. Бях около петгодишен, значи трябва да е било през 1932 година. Или там някъде — добави той за по-голяма точност. — Дядо ми мислеше, че е светотатство. Ако зависеше от него, би оставил всичко така, както е било, когато неговият баща е живял тук. Щеше да остави и конските екипажи в града, и газовото осветление, стига да можеше. Ей на това се вика „човек с характер“.

Имаше изправена осанка, косата му сивееше и щеше да стане гъста бяла пряспа като на прадедите му. Никой не можеше да му даде шейсет и три години.

Малката група, събрана в трапезарията, слушаше почтително познатите спомени. Синовеите му Иън и Клив, племенникът му Дан, съпругите на Дан и Иън — всички бяха извърнали лица към главата на семейството.

— Да, той обичаше този дом, този Хоторн^[1]. Всяка година засаждаше нов глог. Най-старият вече трябва да е на повече от 80 години, но както виждате, цъфтят всяко лято. Надявам се, че вие ще посадите още, когато мен няма да ме има.

Рожденият ден го разнежваше. Шампанското също бе свършило своето, защото той пиеше рядко. Но всички знаеха, че им говореше с искрена любов. Те проследиха погледа му към стената над камината, където висеше портретът на жена му Люсил, нарисуван малко преди тя да загине при катастрофа с колата си. Усмивката много подхождаше на царствената ѝ поза и вечерната рокля. Някой бе забелязал — според очевидци доста нелепо, — че изглежда тъжна, сякаш е предчувствала края си.

В живота на Оливър наистина имаше доста тъга. Може би отчасти на това се дължеше и прословутото му човеколюбие, което съвсем не се изразяваше само в подписването на тлъсти чекове, а това

той можеше спокойно да си позволи, нито в построяването на планинския лагер за местните момчета, нито в инвалидните колички в красивата градина на основания от него старчески дом.

С решителна усмивка той плъзна поглед към прекрасните си млади роднини, после по цялата дължина на стаята към инкрустирания с диаманти еркереен прозорец с тежки алени копринени завеси. Гледката очевидно му достави удоволствие: букет бледолилави рози на масата, тънките свещи върху позлатени свещници, двата шоколадови на цвят немски пойнтера, които лежаха послушно на килимчето в ъгъла. В тази великолепна стая нямаше нищо излишно и всички хора в нея бяха изпълнени с достойнство.

— Да, да — каза той накрая, — много преди някой да помечтае за такъв дом, семейство Грей са били трудолюбиви фермери в шотландските низини. Откъде им е хрумнало да се заселят в щат Ню Йорк — не знам, сигурно са предположили, че ще се чувстват като у дома си. Но си мисля, че в Шотландия нямат като нашите зими. Както и да е, да прием за тях, за куража и честния им труд.

Като вдигнаха чашите, Дан си помисли, че винаги така се получаваше: хората, които не можеха да се похвалят, че сами са се издигнали от бедността, много обичаха да изтъкват „трудолюбието“ на предците си! Беше забавно — една от безобидните странности на Оливър, които, също като старомодната му учтивост, определено си имаха свой чар.

Колко много дължеше той на Оливър — неговия чичо, втория му любящ баща! Когато родителите им загинаха в катастрофата на туристическия хеликоптер, той — тогава седемгодишен, и сестра му Аманда — на дванайсет, бяха доведени в Хоторн, който беше негов дом, докато не се ожени за Сали.

Като зърна ръката ѝ, която лежеше на масата, той се усмихна на себе си. Пръстенът — единственото бижу, което носеше, освен малките диамантени обеци — беше идея на Оливър.

„За нея годежният пръстен трябва да е важен колкото за Хепи — беше настоял той. — Няма да е редно по друг начин.“ И Дан склони, не без удоволствие, пред чувството за ред и равенство на Оливър. За Сали определено не би имало значение, той подозираше, че същото се отнася и за Елизабет, която всички наричаха Хепи.

„Важният“ пръстен сега блестеше под светлината на свещите.

— Много си мълчалива — прошепна Дан на жена си и я погали по ръката.

— Не е така, просто ям и не мога да говоря.

— Изглеждаш толкова красива в тази рокля. В тон си с червените завеси.

— Нали? Не е ли прекрасна? — попита Хепи, която бе дочула разговора им.

Хепи Грей беше едра блондинка с розова кожа, щедра и добросърдечна. Беше прекалено интелигентна, за да прекарва времето си в провинциални клубове, и за нейно най-голямо разочарование нямаше деца. Затова основа детска градина и работеше усилено, за да я направи най-търсената в града.

— Сигурно си уморен от дългото пътуване през последната седмица, Дан — пъргавите очи на Оливър не изпускаха нищо. — Предполагам, че ще искаш да се прибереш по-рано. Така че можеш да си тръгнеш, щом решиш.

— Благодаря ти, но нищо ми няма. Нали знаеш, че си отпивам в самолета.

— Струва ми се, че всичко е минало добре, иначе нямаше да изглеждаш толкова весел.

— Да, да — Дан беше усвоил маниерността на Оливър. — Да, да. Новият мениджър в Брюксел е най-добрият ни избор. Млад, буден и отворен за идеи. Не бихме могли да искаме нищо повече.

Оливър кимна:

— Късметлия съм, че разполагам с трима млади, будни и изпълнени с готовност мъже. След като вече изцяло поехте бизнеса, мога да се отпусна и да мързелувам.

— Едва ли ще мързелуваш, татко — отвърна му Иън. — Имаш си фондацията „Грей“ и... колко още благотворителни дружества? Единайсет, доколкото мога да ги преброя.

Раздалечените му очи бяха пъргави като на Оливър. Той беше също толкова привлекателен, но беше властен, докато баща му беше гъвкав, и по-скоро спонтанен, отколкото въздържан. В ранната си младост създаваше проблеми, изгониха го от две училища заради голямата му уста. Но с течение на времето се поправи, завърши „Йейл“, където се бе дипломирал Оливър и където бе изпратил и Клив, и Дан, ожени се и заживя нормално, само дето харчеше много. „Като

раджа“, както добродушно казваше Оливър. Освен това обичаше да залага на почти всичко, което можеше да се намери между Монте Карло и Лас Вегас.

Нямаше други двама братя, които да са по-различни. Клив беше не повече от метър и шейсет. Заради пристрастеността към сладкото, кръглото му лице вече бе потънало в гънките тлъстини на брадичката му. Пушеше цигара след цигара и страдаше. За него казваха, че е по-добре да преподава математика в някой университет. Вместо това го наричаха умилително „живия компютър“ на „Грейс Фудс“. Той проверяваше работата на външните статистики, следеше чуждестранните инвестиции на компанията, разбираше от облигации и от колебанията на валутните курсове.

В свободното си време за отмора работеше в уютния си кабинет върху неразбираеми уравнения, потапяше се в света на цифрите. Цифрите, понеже бяха безлични, можеха да бъдат подчинени дори от някого, на когото малко други неща се подчиняваха — освен конете. Той беше специалист по ездата. Върху седлото човек изглежда по-висок.

След като мълча по време на цялата вечеря, той най-накрая проговори.

— Приготвил съм подарък за рождения ден на Тина. Едно пони — кротко и много малко, от породата „Шетланд“. И ще я науча да го язди. Нали казахте, че нямате нищо против — припомни той на Сали и Дан.

— Ти си много подходящ учител — каза Оливър с любов. — Ако не знаех истината, щях да кажа, че си роден на конско седло. Между другото Тина ми липсва. Трябваше да я доведете тази вечер.

— Забравяш, че е само на пет години — отвърна Дан. — Вече отдавна спи.

— Тогава трябва да й занесете от моята торта. А, ето я и нея.

Два чифта ръце бяха необходими, за да крепят огромния бял сладкиш, грейнал от свещите, които го къпеха в игрива светлина. Вътре, както всички знаеха, имаше пластове шоколад, примесен с нарязани ягоди и разбита сметана. Това беше любимата торта на семейство Грей. Без нея не минаваше нито рожден ден, нито друго празненство и винаги някой се оплакваше от калориите или се

шегуваше с апетита на Клив, който можеше да погълне две порции, а той отговаряше с детински смях.

— Дръж я, чичо! — каза Сали и посегна към фотоапарата си, който беше под стола. — Погледни ме и духни свещите. Не се притеснявай, че ще мръднеш. Този фотоапарат е много бърз.

Това беше ритуал, към който принадлежеше и доброжелателната афористична забележка на Оливър за спокойствието и хармонията.

— Ето затова е целият ни живот: за да се съберем със семейството си в спокойствие и хармония — той отблъсна стола си назад. — Ще влезем ли вътре? — „вътре“ означаваше, разбира се, в библиотеката, където се сервираше алкохолът, въпреки че беше 1990 година и никой вече не пиеше. Там също така се отваряха подаръците. Както всички стаи в голямата къща, библиотеката беше огромна и както повечето помещения, имаше камина. Там тази вечер гореше буен огън. Креслата и двата дивана образуваха полукръг край огнището. На ниската масичка пред него бе разположен и сребърният сервиз за кафе. В далечния ъгъл на стаята, на ръба на пианото, беше опрян общият семеен подарък.

— Сали, отвори го вместо татко — каза Хепи. — Идеята беше твоя, ти организира всичко, така че заслужаваш тази чест.

Сали поклати глава:

— Не я заслужавам повече от когото и да било друг. Ти го направи, Хепи.

Две тревожни бръчки се появиха между веждите на Дан, когато погледна към Сали, но не каза нищо. Хепи разряза връвта и хартията падна на земята. Пред тях се откри картина, на която имаше построена от дървени трупи вила, истински езически замък.

— Ред Хил в любимото ми време на годината! Дъбове и смрадлика — прекрасно е! — възкликна Оливър.

— Помислихме си — каза Иън, — че ще ти се иска да си припомняш за него, когато не си там, след като в Ред Хил имаш картина на Хоторн.

— Страхотно. Великолепен подарък, благодаря на всички. Ще я окача в кабинета си на горния етаж.

Огънят пукаше. Навън ревеше мартенският вятър и така стаята им се струваше още по-топла и светла. Върху претъпканите с книги полици, които се издигаха от пода до тавана, играеха разноцветни меки

отблясъци. Още книги лежах по излъсканите маси. По полиците, масите, както и по шкафовете, бяха наредени антики, римски монети, дворцови миниатюри от емайл от XVIII век, инкрустирани със скъпоценни камъни съдове, черни копринени японски ветрила, старинен овехтял глобус, сребърна въртележка.

Клив, който обожаваше Тина, се обърна към Сали и Дан:

— Вашата Тина е луда по въртележката.

От лицето на Дан все още не бе изчезнало загриженото изражение. Той постави ръка върху рамото на жена си.

— Ако не беше нейната двойница, сега нямаше да сме тук с вас.

— Твоят щастлив ден, Дан — каза Иън и се приближи към него.

Очите му винаги се плъзгаха надолу, не толкова явно, че да обидят жената на братовчед му, но достатъчно, за да разбере тя, че я преценява и гледа на нея като на сексуален обект. После вдигна поглед и срещна нейния, очите му се разшириха едва забележимо и в тях проблесна затворническа искра.

— И моят щастлив ден също — отвърна Сали малко по-остро от обикновено.

Иън винаги дискретно флиртуваше на събирания, дори с младите сервитьорки, които поднасяха ордъворите. Сали беше почти сигурна, че преди няколко години го бе видяла да сваля една жена на салатения бар, докато Хепи седеше на масата. А Хепи направо го обожаваше! Възможно ли беше да не забелязва? По-вероятно не искаше да забележи. Сети се за една стара поговорка — като че ли беше френска, — че винаги единият обича, а другият се оставя да го обичат. Веднъж я бе казала на Дан и той ѝ отговори, че невинаги е така, а при тях със сигурност случаят не е такъв.

Изведнъж на Сали ѝ стана жал за Хепи и тя нарочно отиде да седне до нея, после ѝ каза:

— Тина страшно хареса жълтата рокля. Толкова мило, че мислиш винаги за нея.

— Не мога да се въздържа да не купя нещо от детските щандове. Веднага си представих черните ѝ плитки върху жълтата рокля. Освен това, откакто се роди бебето, тя има нужда от неочаквани подаръци, малко повече внимание.

— Да — каза Сали.

— Не че вие с Дан не се грижите достатъчно за нея — Хепи си наля кафе. — Седни тук, Клив, вземи си бисквити. Знам, че ти се иска и това си е само твоя грижа, на никой друг — каза тя твърдо, сякаш предупреждаваше останалите: „Без коментари.“

Обект на състрадание, ето в какво се превърнах, помисли си Клив, докато отхапваше от бадемовите сладки. Или може би винаги съм бил точно това. Разбира се, укорът на Хепи бе насочен към Иън. Веднъж Оливър, без да знае, че Клив го чува, беше направил забележка на Иън да бъде „по-любезен с брат си“. А Иън отговори:

— Аз съм любезен с него. Само че той винаги си мисли, че го подиграват — при което Оливър, баща му, който го обичаше и когото той също обичаше, само въздъхна и каза:

— Знам.

Май ще си взема още една бисквита, мислеше си Клив сега. Може би наистина ми се струва, че ме подиграват, а то не е така. Само че човек свиква. А всички са толкова мили, толкова щедри на комплименти. Нима не съм гениалният математик? „Гениалният“! Какво ли разбират те от чудесата на цифрите? Те не лъжат, не се подмазват. Тези верни помощници не знаят, че съм наясно как ме наричат: Дребосъка, а Иън е Левента.

И защо усещам такъв прилив на — да, нека си призная — омраза към Иън? Нищо такова не чувствам към Дан, който също има всичко, което на мен ми липсва. Иън седи и говори със снишен глас на баща ни, кръстосал е дългите си крака небрежно и сигурно се наслаждава на спомена от последното си завоевание. Не мога да го докажа и все пак го знам. Знам го. А за мен остава по някоя платена жена от време на време, после се мразя, че съм си платил, а неговите жени все са красиви. И защо да не са? Я го погледни! Кажете ми, на кой проклет праядо дължа това свое тяло? И също така оплешивявам.

Клив потъна в наблюдение. Такава беше ролята му на публични места — далеч от кипящия център, анализатор и наблюдател. Малко неща му убягваха. Тази вечер усети, че Сали е затворена и гледа втренчено пред себе си, без да вижда нищо. Не беше типично за нея. Тя беше ослепителна млада жена с много бяла кожа и много черна коса, жизнена и винаги готова с остроумни разкази за местата и хората, които бе срещала, пътувайки с фотоапарата си. Чудеше се какво не

беше наред с нея тази вечер, какво виждаше в празното пространство пред себе си.

Тя не се взираше в нищото, а в сребърната въртележка. След шока, който преживя днес, я обзе носталгична меланхолия...

Жената в антикварния магазин беше казала:

— Това е масивно сребро, нали разбирате, произведение от XIX век, изработено от придворен виенски ювелир. Необикновено съкровище.

— И на необикновена цена — отвърна младият мъж. — Не, гледам я само защото имаме същата вкъщи. Чичо ми я купи от Виена преди години.

— Тази свири „Пролетни гласове“.

— А нашата свири валса „Синият Дунав“.

Точно тогава очите им се срещнаха. Беше свикнала да я гледат, а и знаеше как да се скрие. Но този път не извърна поглед и те си тръгнаха заедно.

Бяха в Париж. Следобедната светлина променяше небето от синьо към матовозелено. Той я попита как се казва. Тя се поколеба. Изглеждаше надежден в тъмносиния си делови костюм, вратовръзка на райета и лъснати обувки. Беше висок, атлетичен, със сламеноруса коса и добродушно, загоряло от слънцето лице. Но тя въпреки това беше нащрек.

— Глупав въпрос. Защо да ми казваш как се казваш? Недей. Аз ще ти кажа името си. Ето визитната ми картичка.

— Даниел Р. Грей — прочете тя и под него: — „Грейс Фудс“, Международен отдел. Това ти ли си? Кафето, пицата и консервите?

Той кимна:

— Във Франция съм, за да купя една фабрика за шоколад. Прекрасни шоколади с пълнеж от кестени и ликьор, а и други хубави неща.

Разбира се, всеки би могъл да се снабди с визитни картички. Но в този мъж имаше нещо, което ѝ казваше: „Довери ми се.“

— Аз съм Сали Мороу. Фотограф съм. Снимам известни личности и писатели за кориците на книгите им, такива неща. Дадох си една седмица ваканция и току-що пристигнах в Париж.

— А ще си дадеш ли един час да пиеш кафе с мен? Имам едно любимо заведение в центъра. Можем да седим на слънце и да гледаме

хората.

Сваляч, ето какъв е, помисли си тя. Но какво би могло да й стане ако поседи с него на открито на оживен площад? Нищо. След шест месеца бяха женени... Дан стана и прекоси стаята към нея.

— Какво има? Сякаш не си тук. Изглеждаш ми тъжна.

Искаше й се да стане и да го прегърне, да му каже, че го обича, че е благодарна, че го е срещнала, че ужасно се страхува и че не иска да прехвърли всичките си страхове върху него.

Но вместо това каза:

— Потънах в спомени, като видях въртележката на полицата.

— А какво те натъжи?

— Не съм тъжна. Наистина не съм — тя се усмихна ведро, мъчейки се да изтрие тъгата от лицето си.

— Искам да кажа... — обади се Иън. — Искам да кажа, Дан...

Дан премигна.

— Извинявай, бях се разсеял.

— Днес пак ми се обадиха от онзи шведски консорциум.

Дан веднага застана нащрек и каза:

— Мислех, че това предложение е оттеглено.

— Така изглеждаше, но има ново развитие. Доста пари от Британия и Холандия са готови да потекат насам. Искат пак да започнем преговори.

Дан поклати глава:

— Не искам да преговарям, Иън. Не съм променил решението си.

— Но ти не си чул колко предлагат. Двайсет и осем милиона — Иън изчака за реакция, но нищо не се случи, затова продължи: — Това е все едно да продадем всичко и не виждам защо да не го направим.

— Изтъкнах ти достатъчно причини още първия път, преди година и половина.

— Но тогава нямахме такова предложение.

— Дори сега да е два пъти по-добро, пак ще кажа „не“.

Позата на Иън се промени от небрежна в напрегната.

Той се наклони към Дан и го попита:

— Все още се притесняваш за дърветата и птиците?

Ако му се сопнеше, Иън щеше да каже, че е само доброжелателна шега. Обикновено Сали не се дразнеше от такива неща. Всички бяха свикнали с поведението на Иън — доста

нетактично, понякога дори грубо. Но днес нервите ѝ бяха опънати до крайност и забележката му я отврати.

— Определено се притеснявам. Това значи да ги убием, без да ни мигне окото. И още много други неща заедно с тях.

— Честно казано, Дан, аз се тревожа за хората.

— И аз мисля за тях, Иън. Мисля за туристите и за хората, които просто си седят и се наслаждават на природата около себе си.

— Ставаш сантиментален.

— Не съм убеден. Според мен съм крайно практичен. Ако построиш твоя „нов град“, ако пуснеш трийсет хиляди души в него — нали така каза миналата година? Ще унищожиш водните запаси бог знае за колко години напред. Не съм инженер, не мога да ти дам точни цифри, само знам, също като теб, че горите са естествена защита на водните запаси. Какъв смисъл има да повтаряме пак едни и същи неща?

— Призна си, че не си инженер, тогава защо не оставиш водата и всичко друго на инженерите? Виж какво, Дан, чуй ме добре — ти искаш да спреш прогреса, но това е невъзможно. Настрой мисленето си като за XXI век.

Лицето на Дан посърна.

— То вече е настроено.

— Щом е така, значи си наясно как расте населението. Хората ще се нуждаят от покрив над главите си. Екипът, за който ти говоря, има великолепна идея — стройно планирана общност, а не безразборно разрастване...

Дан го прекъсна:

— Покрив над главите си! Преди да замърсиш планините и да настаниш хората на километри от работните им места, защо между другото не вземеш да бутнеш порутените фабрики и складове в сърцето на града? Построй града отново, вдигни същите хубави къщи, но такива, каквито хората могат да си позволят.

— Добре, и това ще направим. Аз съм „за“. Но едното няма нищо общо с другото. Ти не искаш да сечем дърветата, а това с теб и без теб го правят по целия свят. Още няколко дървета — какво значение има? Защо да се правим на светци? Казвам ти, че ако не приемем това предложение, трябва да отидем на психиатър. Питай първия срещнат би ли отхвърлил такава оферта и той ще ти се изсмее само защото си

му задал такъв въпрос. „Какво толкова, вземи парите и бягай“, така ще ти каже. И ще бъде прав.

— Това е твоето мнение, не моето.

— Чуй ме добре. Така както работим сега, ни се налага да летим по цялото земно кълбо, за да поддържаме бизнеса... И колкото повече си мисля, толкова повече се изкушавам да се радвам на живота, докато съм млад, да се отърва от тази земя, да ликвидирам бизнеса и да намеря нещо по-лесно, с което да осмисля живота си. Дай ми по-основателна причина, ако можеш.

— И то не една. Ти ме изумяваш — гласът на Дан трепереше. — Тази земя е принадлежала на това семейство от... от колко поколения, Оливър?

Изведнъж Оливър бе заприличал на старец.

— Най-напред през XVIII век в долината е имало ферма, която се е простирала до подножието. После, когато спечелило пари, семейството купило планинската земя на безценица, предполагам — той се изсмя уморено и продължи: — През Първата световна война дядо ми окръгил имота, вероятно защото просто обичал дивата природа. Оттогава държим земята в семейството.

— И я обичаме — допълни Дан с горчив апломб. — Да, да. Това е наследство, доверие. Седнали сме сега два века по-късно, забележете — цели два века по-късно, и обсъждаме как да я съсипем, да я захвърлим заради една торба хилядадоларови банкноти.

— Банкноти от един милион, за да сме по-точни — каза Иън.

— Няма значение! — Дан повиши глас и едното от кучетата, подплашено от екота, стана и сложи глава на коляното на Оливър. — Не, остави ме да довърша. Искаш аргументи. Казваш да ликвидираме бизнеса. „Грейс Фудс“. Трудът на четири поколения. Лозята на запад, ябълките на изток, фермите, дистрибуторите, пакетъорите, консервните работници, пекарите, превозвачите, бутилиращите линии — защо? Всяко четвърто семейство в трите района има или е имало близък, който работи за семейство Грей. Говори, с когото и да е от тях и ще разбереш какво мислят. Искат да имат работа, искат да живеят в позната обстановка. Ние сме институция, Иън, а това значи доверие. Не мога да си представя какво ти е влязло в главата.

Иън се засмя:

— Пари.

Дан млъкна. Никой не помръдваше. Хепи се взираше в гаснещия огън, Сали поглеждаше тревожно към съпруга си, Клив изучаваше оцветените си от никотина пръсти, а Оливър галеше кучето по главата.

Не след дълго Дан попита:

— Не искаш ли да кажеш нещо, Оливър?

— За мен е много тежко, Дан. Предполагам, че няма нужда да ти обяснявам какво изпитвам към земята и към бизнеса. Но сега те са изцяло ваши и вие, млади хора, ще трябва да решите въпроса помежду си. Много ясно ви дадох да разберете това, когато ви предадох компанията. Аз съм в оставка. Казах ви, че оттук нататък няма да участвам във вземането на нито едно решение и точно това имах предвид.

Отново последва мълчание. След това Дан продължи внимателно:

— Странно, не бих се поколебал да се разделя с част от земята, без значение колко декара, стига да ги запазят завинаги диви. Така бихме могли да предпазим терена от лъскавите строителни проекти на бъдещите поколения.

Иън вдигна вежди и възкликна:

— О? Осмелявам се да кажа, че ти би им я продал за няколко цента. Защо просто не я подариш, така и така стана дума?

— Кажи ми, Иън, защо, по дяволите, искаш още пари? Тези не са ли ти достатъчни? Струва ми се, че живееш доста добре.

— Покажи ми някой, който да мисли, че има достатъчно. Никой. Такава е човешката природа — и Иън пак се засмя, показвайки здравите си зъби. — Ти какво мислиш, Клив?

Клив вдигна поглед от пръстите си.

— Мен ли питаш? Защо мен? От мен не се очаква да мисля. От мен се очаква само да пресмятам. Аз съм програмиран.

При тези думи го задави ужасна кашлица и той се преви одве. Никой не му се притече на помощ, а и не можеха да направят нищо друго, освен да го гледат как кашля, изскача от стаята и се връща с мораво лице, но успокоен. Още повече че това беше ежедневен инцидент.

— Е — отбеляза Иън, — ставаш все по-здрав и по-здрав. Продължавай да пушиш, Клив, продължавай. Дробовете ти ще станат като на миньор.

Дан бързо се намеси:

— Сигурен съм, че Клив се опитва с всички сили да се отърве от този навик, но това е пристрастяване. Като хазарта.

Иън скоро беше ходил в Монте Карло и нямаше готов отговор, но Хепи го извади от затруднението:

— Иън е работохолик. Има нужда от разпускане от време на време.

— Каква вярна съпруга — каза Оливър. — Нищо. Знам, че синът ми е луд жребец, но му прощавам. Нали така, Иън?

— „Луд жребец“? Обясни ми го, татко. Не знам какво имаш предвид — каза Иън съвсем сериозно.

— Един от моите архаични изрази. По времето на прадядо ми така са наричали впрегатните коне, пъргавите атове, необузданите мъже, бохемите.

— Грешници. Караш ме да се чувствам като престъпник.

— Не разбирам какво става тук — оплака се Оливър. — На масата всички бяхме в добро настроение и изведнъж започнахме да се караме. Не ми харесва това, което става в къщата ми — той все още галеше кучето по главата. — И Наполеон е разстроен. Не е свикнал на такива неща. Нали така. Нали?

— Вината е моя, татко. Аз започнах. Трябваше да се досетя, че с Дан ще кръстосаме шпаги по този въпрос. Много добре го знаех. Всъщност, след като стигнахме дотук, мога и това да ви кажа. Последните дни бяха доста трудни за мен. Докато те нямаше, Дан, ми се обади Аманда. Честно казано, сестра ти може за десет минути да скъси живота на човек с цяла година. Или поне да го лиши от сън за две нощи.

— Сестра ми? Защо не ми каза? Прибрах се преди два дни.

— Защото не исках да създавам проблеми преди рождения ден на татко. Но след като вече го направих, съжалявам.

— За какво ти се е обадила?

— Питаше за теб, не знаеше, че си заминал. Затова я свързаха с мен.

— Какво искаше?

— Започна с обичайните оплаквания. Че не била в борда на директорите, защото била жена. Казах ѝ, както неведнъж преди това, че полът ѝ няма нищо общо с това. Много трудно е обаче да се

справиш с такива вманиачени феминистки. Нищо чудно, че има два развода.

— Само един — поправи го Дан.

— Добре, както и да е, тя нищо не разбира от този бизнес и никога няма да разбере, тъй като живее на пет хиляди километра оттук. Получава добър доход от 25-те процента от акциите, които притежава. Какво повече иска? О, тя казва, че не било честно, че тримата печелим много повече от нея. Казах ѝ, че е от заплати. По дяволите, и едно дете може да го разбере! Работим по осем дни в седмицата, не е ли така? А тя иска да откупим нейния дял, за да имала пари в брой за инвестиции.

— Да откупим дела ѝ? — каза Дан невярващо.

— Да, да. И чуй и това. Ако не го направим, щяла да продаде акциите си на този, който ѝ дадял най-висока цена. Вече говорила с инвестиционни посредници да направят оценка на дела ѝ — Иън говореше задъхано, с нарастващо напрежение. — Съжалявам, че трябваше да ви го кажа. Говорих ѝ много, но тя сякаш не чуваше. Истината е много проста: трябваше да направим както ни посъветваха адвокатите ни, да подпишем споразумение, че компанията ще принадлежи само на семейството, за да се попречи на непредвидими хора като Аманда да правят това, което тя сега иска да направи — да си продаде дела. Нов акционер, който го знае кой ще бъде, ще наруши баланса на гласовете. Да, трябваше да го направим, но Аманда не искаше и ние се отказахме. Не мога пак да не го кажа. Татко, тази жена създава само неприятности, не я бива за нищо друго, освен да си прибира парите и да ни разпитва подозрително всеки път, да не би да я измамим и с един цент. А сега иска цяло състояние, за да го вложи в някакъв безумен проект.

— За бездомни момичета — допълни Дан. — Спомням си, че спомена нещо такова преди време.

— Щеше да ми проглуши ушите с това, но аз не я оставих. Честно казано, започвам да си мисля, че се е побъркала.

— Не — поправи го Дан тихо. — Признавам, че понякога е трудна, непредвидима и объркваща. Но не е побъркана. Според мен по-внимателно трябва да използваме тази дума. А един проект в помощ на отчаяните момичета едва ли...

— Отчаяни? Ние ще сме отчаяните, ако тя изпълни заканата си да ни съди.

— Заплашвала ни е?

— Да. В случай че не изкупим дела й — каза Иън, вече загубил търпение. — Питам ви, коя компания има достатъчно налични пари, за да плати наведнъж 25% от капитала си? Но ако не го направим, тя ще извади акциите си на борсата, а като се опитаме да я блокираме, ще започне съдебна битка и ще се задавим от адвокатските разноски. Да не говорим какво ще стане, ако загубим делото. И вероятно ще загубим. И то, защото вие не успяхте да я принудите да подпише споразумението преди няколко години. Тогава беше по-млада и не толкова непреклонна. Ако ти, татко, беше настоял, щеше да й се наложи да го направи.

Опитвайки се да предпази Оливър от атаката, Дан каза решително:

— Това е минало. Няма смисъл да се обръщаме назад. Много вода изтече оттогава.

Иън стана и закрачи към прозореца, а останалите го наблюдаваха. В стаята се възцари гробовна тишина, докато той не се върна и не застана с гръб към огъня.

— Всички разбирате, че Аманда е още една причина да смятаме предложението на европейския консорциум за добро — каза той. — С такива пари можем да си позволим да откупим дела й и да се отървем от нея.

— Ти просто искаш да продадеш земята — отвърна Дан. — Това е, Иън. Икаш го от повече от година. А искането на Аманда е отпреди два дни.

— Добре, добре, не го отричам. Само казвам, че сега вече имаме още причини. Всичко е свързано.

Двамата мъже стояха един срещу друг и очевидно се чувстваха неудобно от откритата проява на гняв. Нито един от тях не бе свикнал на такива отношения. Не бяха „цивилизовани“. Но въпреки това витаеха във въздуха. Докато гледаше как кръвта избива по лицето на съпруга й, Сали се почувства двойно по-уплашена от още по-тежкия удар, който трябваше да му нанесе тази вечер.

Дан застана зад стола, хвана облегалката, овладя се и каза разумно:

— Ще говоря с Аманда. Ще оправя нещата.

— Желая ти късмет — каза Иън. — Обзалагам се, че нищо няма да направиш. Тя не може да бъде вразумена. Не я познаваш.

— Не я познавам? Доста странно твърдение. Тя ми е сестра.

— Дан, ти не я познаваш. Никой от нас не я познава. Отиде в пансион в Калифорния на 13 години и така и не се върна — Иън пак се обърна към Оливър: — Защо не поговориш с нея, татко? Ти винаги си бил омиротворителят, посредникът.

— Казах ти, вече не участвам в това. Караш ме да избирам между децата на брат ми и собствените ми синове, а аз няма да го направя. Трябва да се разберете помежду си, така мисля аз. Гласувайте.

— Добре — отвърна незабавно Иън. — Аз съм за продажбата. Дан е против. Аманда ще е „за“, защото така ще бъде сигурна, че ще получи каквото иска. Остава Клив да реши изхода. Или мнозинство, или равенство. Какво ще кажеш, Клив?

Последва кратка пауза, през която Клив получи слаб пристъп на кашлица. Когато свърши, той отвърна сопнато:

— Никога не бих поел такава отговорност. И бездруго е рано за такъв разговор. Ще мине почти година, докато тези хора изготвят плановете си и намерят финансиране. Предлагам да отложим всичко засега. Това е.

— Много добре — засмя се саркастично Иън. — Тогава ще трябва да отложим и Аманда за една година.

Изведнъж Оливър се изпълни с решителност.

— Клив е прав, както винаги — каза той и се усмихна окуражително на сина си. — Що се отнася до заплахите — хората често отправят заплахи, без да имат намерение да ги изпълнят. Съветвам ви да не правите нищо прибързано. И още един съвет: идете утре на църква. Рядко пропускам неделите, независимо къде се намирам. Молете се за спокойствие, душевно спокойствие. Да, да, душевно спокойствие — всички стояха прави, когато той завърши: — Въпреки тези неразбирателства, прекарах прекрасен рожден ден, за което ви благодаря. Обичам ви всичките. Прибирайте се у дома на топло.

Нямаха много път. Двете коли поеха по алеята и излязоха през портата от ковано желязо. Буикът на Дан се движеше зад мазератито,

което после зави по една друга чакълена алея, не толкова дълга, колкото тази към Хоторн. От двете ѝ страни имаше двойна редица от запалени фенери, които осветяваха ниска елегантна резиденция във френски стил.

Дан пак заговори разтревожено:

— Много си мълчалива. Каж ми какво не е наред.

Сърцето ѝ се сви и се обгърна от хладен ужас, после сякаш замря.

— Беше ужасна вечер. Толкова ми беше мъчно за Оливър. Нямахше нужда Иън да му разваля рождения ден. Можеше да почака до утре.

Вдясно от колата за кратко между дърветата се показва градът. Дан намали.

— Погледни. Скития, седалището на „Грейс Фудс“. Иде ми да извия врата на Иън. Обзалагам се едно към десет, че и Хепи би го направила, ако събере достатъчно смелост. Не разбирам какво го прихваща. През всичките тези години да ни се събира не повече от един час спор. Мислех, че му познавам и кътните зъби. Знам, че обича парите, но дори и така да е... — Дан млъкна, после продължи: — Ако направи това, ако продаде земята и излезе от бизнеса, как ние с Клив ще се оправяме без него? Клив го бива само в офиса. А аз не мога да върша моята работа и тази на Иън.

— Съжалявам, скъпи. Ти не го заслужаваш.

— Сестра ми пък е друга история. Тя е истинска загадка, откакто се е родила. На нея пък какво ѝ става? Получава дивиденди от една четвърт от компанията, за бога!

— Винаги си казвал, че е трудна.

— Трудна! Какво означава това? Откъде да знам? За мое съжаление аз наистина не я познавам. Как можеш да опознаеш човек, с когото не си прекарвал повече от няколко седмици наведнъж? Това беше, когато я посещавах един път годишно в Калифорния като малък, а през последните си зрели години съм я виждал само за по няколко часа. Когато отивам на запад, се отбивам до Сан Франциско, а ако тя пътува на изток, се срещаме в Ню Йорк. Никога не идва тук, знаеш го. Това е абсурдно, тъжно и аз не знам какво да направя.

Сали осезателно чувстваше болката на Дан. Самата тя беше в известен смисъл единак. Не се впусна в дълбоки връзки, каквито

хората завързват в колежа и след него, затова още се чудеше на съдбата си. Сега, на 29 години, след шестгодишен брак, без да е загубила нито капка от достойнството и идентичността си, понякога ѝ се струваше, че с Дан почти са се сраснали. Разбра, че в момента той не иска да говори повече за Аманда, и си замълча.

После, въпреки тъмнината, усети, че той извърна глава към нея и тревожно я оглежда.

— Сали, заради Тина е, нали? Преживяла си ужасен ден и не искаш да ми кажеш.

— О, както всеки ден. Слава богу, че имаме бавачката. Нищо не може да я смути.

„Точно така. Говори ведро. Изчакай, докато се приберете, виж какво става там, после се успокой и му кажи...“

Когато Сали влезе, бавачката четеше вестник. Тя веднага я попита:

— Всичко наред ли е?

— Всичко е наред, не се притеснявайте. Имахме малко пререкание край ваната. Не искаше да я събличам. Но се разбрахме и сега вече спи. Сюзана е бебе — мечта. Изпи си млякото и откакто тръгнахте, не е издала и звук.

Нещо в изражението на Сали разтревожи възрастната жена и тя внимателно добави:

— Вие, младите майки, много се притеснявате. Аз съм отгледала четири деца и всичките са различни. Някои са по-лесни, други по-трудни, но всички впоследствие се оправят.

Докато Дан си вземаше душ, Сали нагледа децата. Бебето миришеше сладко на пудра и спеше в розовата си люлка. Пред вратата на Тина тя си свали обувките, за да не вдига никакъв шум, защото детето спеше много леко. Бледата светлина от лампата в коридора освети една пътека на пода, в която едва се виждаше малката купчинка на детското легло.

Сали стисна юмруци и скръцна със зъби.

— Ако някой ѝ е направил нещо, ще го убия — промърмори тя.

Докато Сали си вземаше душ, Дан се приближи до вратата. Тя стоеше там поне от десет минути, отлагаше това, което знаеше, че

трябва да му каже.

— Хайде — каза той, — да не смяташ да останеш цяла нощ под душа? Излизай, аз ще те избърша. Ще ми кажеш ли най-накрая какво ти е?

— Да — каза тя. — Готова съм.

Когато свърши с разказа си, двамата седяха в спалнята на малкия диван, който се намираще на половин метър от леглото. Той я беше обгърнал с ръка, защото след като преживя отново този ужасен следобед, тя пак бе започнала да трепери.

Очакваше той да се шокира, ужас я обхващаше, като си представяше как ще го заболи, мислеше, че ще стане и ще закричи нервно из стаята. Но не бе познала. Той беше прагматичен човек и първата му реакция бе да попита:

— Какво бихме могли да направим?

— И аз това искам да знам. Какво да правим? Какво трябва да направим?

— Най-напред на всяка цена трябва да сменим лекарката. Да ти кажа честно, не съм впечатлен от тази жена. Много е млада и неопитна.

— Дан, тя беше толкова убедена.

— Как не, щом ти е наговорила такива неща. Как иначе ще спечели доверието ти?

— Но много от нещата, които каза за Тина — как не ни позволява да я прегръщаме, как не иска да излизаме, — са точни. Спомни си как се държеше Тина, когато преспяхме във Вашингтон преди две седмици.

— Сали — каза той търпеливо, — някога имах куче, което се бе навряло в куфара ми. Малък фокстериер, достатъчно интелигентен, за да разбере, че заминавам. Щом като едно куче може да го направи, защо едно дете да не може?

— Не знам...

— Е, аз пък знам. Виж какво, нека да го анализираме. Къде ходи Тина? На много малко други места — освен на детска градина. И ще ти кажа какво си мисля. Според мен някое момченце в детската градина е действало малко „прибързано“, така да се каже. Децата винаги си играят на такива игри за възрастни. По дяволите, спомням си, че и аз съм го правил! Ти не си ли?

— Да, но това е различно.

В кабинета на лекарката беше много упорита в неверието си. А сега направо заставаше на нейна страна, превръщаше се в адвокат на дявола, искаше от Дан да продължи да я оборва.

— Хепи ни я препоръча много горещо, нали си спомняш?

— Знам, че Хепи я препоръча, това означава, че е много квалифицирана. Но бих бил по-спокоен с някой друг. Утре ще поразпитаме, ще сравним информацията си и ще заведем Тина при някой друг, преди това ѝ поведение да се превърне в навик. Точно това е, Сали, лош навик. Ревнува, иска внимание и някой трябва да ни научи как да се справяме с нея. Само това е, нищо друго, убеден съм.

— Наистина ли не се страхуваш, че може да се окаже права?

— Не, не се страхувам. Не виждам никакви доказателства за думите ѝ. При нашия начин на живот, при начина, по който се грижим за детето, това е невъзможно. Много от обвиненията в педофилия са преувеличени. Хората тълкуват погрешно напълно безобидни действия. Чувал съм, че в днешно време някои учители се притесняват дори да прегръщат децата.

— Напълно те разбирам — промърмори Сали. — Просто се надявам да си прав.

— Е, като чуем и други мнения, ще знаем дали съм прав или не. Но толкова съм сигурен, че съм прав, че нямам намерение да си развалям съня заради това. Ще ти кажа още нещо: ако си загубя съня, то ще е заради това, което чухме тази вечер.

— За Иън и сестра ти?

— Да, и се боя, че нещата доста ще се влошат, преди да започнат да се оправят. Хайде, скъпа, да си лягаме.

Те лежаха заедно в топлата тиха и тъмна стая. На Сали ѝ хрумна, че сексът може не само да наранява, но и да успокоява. Съединяването действаше като лекарство. То ѝ даде сила и страховете ѝ изчезнаха. Когато отвори очи и погледна през прозореца в тъмната нощ, светът изглеждаше по-малко враждебен, отколкото през деня. Сякаш под въздействието на магическа пръчка вече ѝ се струваше, че тя и Дан, двамата заедно, могат да се справят с всяка беда, независимо дали ставаше въпрос за Тина, Иън или Аманда. Що се отнася до Тина, Дан беше прав. Лекарката я беше хвърлила в ужас за нищо. Тя прилепи устни до шията на Дан и заспа.

[1] Hawthorne на англ. означава „глог“. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Април 1990 г.

В долината Сонома равни ивици златиста гола пръст се сменяха с редове лозови насаждения, прави като линиите на чертожна хартия. Високите възвишения към Напа бяха потънали в зеленина — синьо-зелено, борово зелено и тревистозелено. Светлината се процеждаше за малко през огромните купести облаци и отново всичко потъваше в мрак. В езерото на хълма, на който бе застанала Аманда, се бе настанило ято диви патици. Следите, които оставяха по повърхността, приличаха на линии, начертани със сребърен молив. Беше валяло и плоският като чиния лъскав лист от неизвестно растение все още блестеше в ръката ѝ.

— Изглежда фантастично, като пейзаж от Южните морета — отбеляза тя.

Тод гледаше към нея, а не към листото и прекрасната гледка. Познаваше го отскоро, само от няколко месеца, но вече бе свикнала с погледа му и с леката му замислена усмивка, която смътно ѝ напомняше за брат ѝ, въпреки че двамата не си приличаха. Беше потъмен от Дан и не толкова висок. Но от него се излъчваше същото спокойствие и в погледа му проблясваше същото деликатно чувство за хумор. Очите на Тод бяха сини, носеше очила с телени рамки, от които изглеждаха още по-сини. Имаше звънлив дълбок глас. Точно този глас я привлече най-напред, гласът, който дочу сред врявата на шумния коктейл — едно от онези ужасни нецивилизовани събирания, които, както се оказа, той ненавиждаше колкото нея.

— Имаш глас на актьор — беше му казала тя.

— За съжаление трябва да те разочаровам, аз съм адвокат — беше ѝ отвърнал закачливо.

Но тя не беше разочарована...

— Е, какво ще кажеш? — попита тя сега и махна с ръката, в която държеше листото, към земята, простряла се пред тях.

— За тази красота ли? Истински рай, разбира се.

Той си мереше думите като всеки адвокат, но тя веднага усети колебанието му.

— Тогава какво не е наред?

— Нищо, освен цената, Аманда.

— Приятелите ми от агенцията за недвижими имоти ми казаха, че е много разумна.

— Така е, ако искаш земята за търговски цели например. В този случай ще си възвърнеш инвестициите. В този район отглеждат предимно лозя в края на краищата. Но за твоя проект — това е истинска екстравагантност.

— Няма да инвестирам в лозя, а в човешки същества. Само ако видиш момичетата, с които съм работила, четиринайсетгодишни проститутки...

— Ти си чудесна жена и планът ти е чудесен. Но не му е тук мястото.

Тя се намръщи и ядно захвърли листото.

— Разочарована съм — каза тя.

— Помоли ме да дойда да погледна и да ти кажа какво мисля. А аз мисля, че трябва да започнеш с малко, с доста по-малко — неголяма къща и няколко декара земя в някое предградие.

— Не това искам.

В думите ѝ прозвучаха раздражение и болка, сякаш той я беше предал. Нямаше намерение да му показва точно това и се почувства неловко. Когато се случеше такова нещо, неловкото мълчание, което го следваше, я караше още повече да се ядосва на себе си. А Тод нежно я скастри:

— Изглеждаш ядосана.

— Не съм. Разочарована съм, казах ти.

Той отиде до колата да се обади по телефона, а тя остана, където си беше. Погледна пак имота и разора как едно парче земя може да те обсеби, как всяко дърво, изглежда, ти говори. Нов полъх на вятъра прилепи памучната блуза към гърдите ѝ и я развя на гърба. Идваше от северозапад и тя го чувстваше студен и влажен по лицето и голите си ръце. Сигурно тръгва от океана или чак от Аляска, почуди се тя. Погледна отново към мечтаната земя и си представи: тук на хълма ще бъде основната сграда, на половин декар наляво ще са разположени малките къщички, също като в село от XIX век. Всяка ще си има

веранда, където момичетата ще седят и ще учат или просто ще си почиват. О, трябва да строя и да работя тук, имам нужда от това, извика без глас на себе си.

Толкова много го искаше, искаше да се раздава, да чувства, че е жива. Погледна назад към колата, в която Тод седеше със слушалка до ухото. Той срещна очите ѝ и помахна. Само ако можеше да бъде сигурна, че няма да го загуби! Но по всяка вероятност, както много пъти преди това, щеше да го загуби. Не искаше да зависи от някой мъж. Интелигентността ѝ, гъстата ѝ руса коса и хубавото тяло, което дължеше на тениса, привличаха мъжете. Те оставаха за известно време, спяха с нея, после започваха да се изплъзват, да се извиняват, идваха все по-рядко и накрая съвсем преставаха да идват.

— Ти си студена — беше ѝ казал Харолд, след като бяха женени почти три години.

Тя го обичаше, но той беше прекалено взискателен. Докато правеше кариера в инвестиционното банкерство, си беше изградил критерии на перфекционист за всичко: приятели, забавления, обзавеждане, сервиране, дрехи.

Тя работеше като доброволка с новопристигнали имигранти и започваше курс по китайски, но изведнъж получи списък с нови задължения: през деня трябваше да се среща със съпруги на важни личности на важни благотворителни закуски, а вечер трябваше да „контактува“ на приеми, на опера, в клубове. Всички тези хора бяха рафинирани, изискани и скучни, уверени в себе си, както и в това, което правят. Бяха съвсем порядъчни, държаха се приятелски с Аманда — може би благоразположението им се дължеше на това, че Харолд им бе казал, че тя е от семейството, собственик на „Грейс Фудс“. И тъй като беше член на това семейство, я следяха внимателно и с любопитство.

Мразеше този живот, мразеше да си губи времето в покупки на дрехи и почистване на праха от растящата колекция от френски порцелан и английско сребро, които бяха прекалено ценни, за да се поверят в ръцете на чистачки. Колекциите ѝ напомняха за Хоторн: стени, покрити с лъскави, скъпи предмети, книги с кожени подвързии с позлатени ръбове, които никой не четеше, японското ветрило от черна коприна, сребърната въртележка.

Често се караха. Времето между скандалите ставаше все по-кратко, а времето между сексуалните им контакти — все по-дълго. Сексът беше повърхностен и незадоволителен. Една нощ Харолд стана от леглото и я погледна.

— На теб не ти пука дали го правим или не, нали? — попита той.

Тя не отговори веднага, защото ако признаеше истината, всичко щеше да свърши. Колкото и да бе разочарована от брака, не искаше да му слага край.

— Не мисля, че единствената причина е разликата във вкусовете ни — продължи той. — Хората се нагаждат един към друг и правят компромиси. Според мен нещо ти липсва. Не го казвам само за да съм груб, Аманда.

Не, той не беше груб. Просто беше толкова голям и властен. Маниерите му, гласът, тялото — всичко беше много властно. Може би ако имаха дете, помисли си тя, щеше да изпитва нещо друго към него. Той щеше да е бащата и всичко щеше да се промени. Да, тя искаше дете, искаше го толкова много, толкова отчаяно.

Но когато му каза, той се възпротиви:

— Не сме готови. Хората не създават деца, за да заздравяват отношенията си.

Не след дълго той си намери друга жена. С брака беше свършено.

Животът се изплъзва като течаща вода между ръцете ти. А тя беше на трийсет и четири... Усмихна се на Тод.

— Както и да е, разходката беше прекрасна. Искаш ли салата от омари за вечеря? — попита тя. — Приготвих я тази сутрин.

— Беше страхотно — каза той. — Най-добрата храна в града.

— Обичам да готвя. Дори когато съм сама, пак си угаждам.

Беше приготвила курабийки, млади картофи, пресен грах и лимонов крем и ги сервира с леко френско вино. Сложи шепа розови пъпки в топлата фурна и ароматът им се смеси с миризмата на яденето и освежи въздуха. От масата в ъгъла до прозореца се откриваше гледка към хълма Ноб и моста Голдън Гейт.

— Изгледът е като от пощенска картичка — каза тя и махна нагатагък.

Беше доволна от апартамента, който беше обзавела сама и за разлика от всяко друго жилище в града, беше напълно в неин стил — от сините стени и тавани, оцветени като лятно небе, до светлите и семпли шведски мебели и тъмночервените ориенталски килими.

— Това място ти подхожда — каза Тод. — Ако ме бяха довели тук, преди да знам чие е жилището, щях да кажа, че е твое.

— Наистина ли? — Стана ѝ приятно и започна да го разпитва още: — Защо?

— Май ще трябва да се възползвам от баналната дума „неопределимо“. Все едно да се опитвам да обясня привличане от пръв поглед. Да обясня любовта — той се усмихна. — Все пак ще се опитам. В тази стая витае твоят дух. В нея се чувстваш свободен като на открито. Семпло и просто. Без претрупаност. В същото време е изпълнена с много цивилизовани, много елегантни предмети. Всичко е в изискано съчетание, също като при тебе.

— Съчетание? Звучи ужасно.

— О, не, впечатляващо е! Като ребус, като мозайка, която предчувстваш, че ще стане страхотна картина, като я завършиш.

— Значи ми казваш, че не съм завършена! — предизвикваше го, но без да го притиска, удължаваше разговора по темата, за да прикрие силното естествено желание да чуе нещо повече за себе си.

— Не, просто аз не съм свършил с нареждането на мозайката — каза той внезапно със сериозен глас. — И след като вече сме започнали, имаш ли нещо против да отида докрай?

Леките пръсти на страха пробягаха по гръбнака ѝ. Но въпреки това имаше нужда да чуе и останалото.

— Има нещо едва доловимо в теб — каза той. — Може и да съм се побъркал, но често ми се струва, че въпреки цялата си компетентност и елегантност, ти не се харесваш.

— И какво, за бога, те кара да мислиш така? — извика тя, все още преструвайки се на спокойна.

— Потайна си. Има нещо в теб, което не излиза или не иска да излезе наяве.

Очите им се срещнаха над синьо-белия сервиз за кафе само за миг — частица от секундата, в която всеки пак се затвори в себе си.

— Забрави. Не знам какво говоря — каза той.

Тръпките по гърба на Аманда изчезнаха. Тя поднесе десерта и напълни пак чашата на Тод, сякаш нищо не бе смутило леката им изискана вечеря.

След малко Тод каза:

— Снимката на брат ти — не бях я забелязал досега.

— Преместих я от горната полица.

— Външно си приличате. А като хора?

— Не го познавам много добре, така че не мога да кажа. Вероятно не.

— Тогава какво те кара да кажеш „вероятно не“?

— Той е много „улегнал“ — отвърна тя. — В своята си ниша.

Тод кимна:

— Няма нищо лошо в това, особено за човек с жена и две деца.

Изразът „жена и две деца“ я смути. След него сякаш отекна: „Той си има грижи и е безсърдечно да го товариш с още.“ Без да отговори, а не беше и нужно, тя стана и разчисти масата.

Тод ѝ помогна. Когато няколкото чинии бяха пренесени в кухнята, той се разходи из всекидневната.

— Тук имаш един малък музей. Тази картина на Бонар е истинско съкровище, ливадата и живият плет, този малък натюрморт, зелените гроздове — красиви неща, Аманда.

— Безкористни подаръци.

— Фондацията „Грей“ направи много щедро дарение на музея преди няколко години — шест изключителни платна от американските примитивисти.

— Най-доброто от всичко, както винаги — каза тя кисело.

— Какво му има на семейството ти, Аманда? Само правиш някакви намеци и нищо повече.

— О, не знам — каза тя. Искаше ѝ се той да спре с неудобните въпроси. Леко сви рамене. — Както и да е, наистина имам семейство, роднините на майка ми, братовчедите в Сан Хосе, където се срещнахме миналата година в Деня на благодарността, Филис и Дик ми бяха като майка и баща, следяха развитието ми в училище, взимаха ме у тях за ваканциите, водеха ме на зъболекар, купуваха ми дрехи и всичко останало. Бяха прекрасни и много мили и с Дан, когато той идваше на гости през лятото. Великолепни хора.

— Но от другата страна? Ти никога не им ходиш на гости, нали?
И на брат си също?

— Той идва тук. Преди години, когато се преместих на запад, той ми липсваше ужасно. Но когато хората живеят на пет хиляди километра един от друг, загубват връзка. Отношенията им може — тя се поколеба — дори да охладнеят, дори да се вгорчават понякога. Тъжно, но е истина.

Сините му очи блестяха добродушно иззад очилата със златни рамки.

— Да, тъжно е, когато семейните отношения охладняват и се вгорчават. Светът е не приветливо място. Вие се нуждаете един от друг. А с времето тази нужда ще става още по-голяма.

Въпреки волята ѝ, думите ѝ прозвучаха остро и ядно:

— Мисля, че досега добре се справях и сама.

— За справянето е така. Но аз ти говоря за близост. Да вземем например моя брат. Няма по-различни хора от нас. Караме се като луди за политика и какво ли още не, но въпреки всичко сме близки като два пръста на една и съща ръка. А когато малката ми сестра спечели стипендия, за да учи скулптура в Рим, това за мен беше личен триумф, колкото и глупаво да ти звучи. Но така си беше.

Поучаваше я, а това не ѝ харесваше. Разбира се, че го правеше с добри намерения, но не бе избрал подходящия ден. Днес от сутринта нищо не беше наред. Но той продължаваше:

— Семейство Грей, изглежда, правят много добрини. Брат ми беше на медицинска конференция в Ню Йорк и ми разказа за проекта на семейство Грей за изследване на рака...

Тя избухна:

— Ами тогава за разнообразие да ми дадат на мен малко от тяхното човеколюбие, за да мога и аз да го раздавам от свое име! Знаеш с какво се занимавам. Онзи път, като дойде в дома за настаняване, когато доведох онова малко същество от улицата, ти я видя, нямаше и 35 килограма мокра, начервена като клоун, нагла и дръзка, но уплашена до смърт, току-що избягала от някое „нездравно“ семейство, както ги наричат. Истински ужас... — тя спря.

— Да, видях — каза Тод мрачно. — Не беше по-голяма от племенницата ми, която е в прогимназията. Трагедия.

— Точно така. „По Божията милост...“ и така нататък. Това, от което има нужда, са хора, които са достатъчно загрижени, за да ѝ се притекат на помощ и да я спасят. И пари, разбира се. Винаги трябва пари. Научих толкова много, откакто завърших онзи курс, Тод. Няма нужда да си квалифициран социален работник. Мога да наема такива за допълнителна работа, когато поема дома, и да им плащам за това. Сега седем момичета живеят заедно с две служителки в онази къща, която наех в центъра. И трябва да видиш как са — как да се изразя? — разцъфнали. Пет се върнаха в училище, една има работа и една загубихме пак на улицата.

— Добър резултат, бих казал.

— Водих две на почивка още преди да те познавам, не съм ли ти казвала? Заведох ги на палатки в резервата Йосемити, на платата. Бяха като отвързани. Като кучета, които — като ги пуснеш на свобода — не могат да спрат да бягат, да разглеждат и да душат. Мисля, че красотата на природата ги порази, само че речникът им не беше достатъчно богат, за да изразят чувствата си. През нощта, когато оставах сама, плачех. Ето затова искам земята, която видяхме днес.

— Разбирам те, Аманда, наистина те разбирам. Но пак ти казвам, че ще трябва да направиш компромис.

— Не искам да правя компромиси! От къде на къде? По дяволите, парите са там! Трябва да видиш онова място — онзи Хоторн. Сякаш става въпрос за британската аристокрация, феодали земевладелци! Аз така няма да живея.

— Оставам с впечатлението, че не искаш.

— Не искам, но това не е причина да спра да търся средства, с които да го направя, ако поискам. Както се казва, парите ми трябва за по-добри цели.

— Ще ти трябва милиони, преди това да стане. Да купиш земята, да построиш и поддържаш сградите. Милиони.

— Добре. Тогава да откупят дела ми. Притежавам една четвърт от „Грейс Фудс“, от портокаловите горички до картофения чипс.

— Обсъждала ли си го с тях?

— Миналия месец с братовчед ми. Брат ми го нямаше, не че щеше да има някаква разлика. Те се подкрепят. Отговорът, разбира се, беше „не“. Обяснението? Нямаат налични пари да откупят дела ми.

— Това е вероятно — каза Тод. — Иначе трябва да имат двадесет и пет процента ликвидност, а никой няма такава.

— Това си е техен проблем. Да станат ликвидни. Иначе ще продам акциите си на този, който ми предложи най-добрата цена. Казах на Иън и той замалко да припадне. Дори по телефона почувствах как лицето му почервенява.

— Не бих го винил. Перспективата някой непознат да вземе дивидент от една четвърт от фамилна компания е достатъчна, за да накара лицето ти да почервенее — Тод изглеждаше замислен. — Но съм изненадан, че нямат споразумение, което да забранява на акционерите да правят такова нещо.

— Ха! Искаха да направят такова, когато нашето поколение пое компанията, но аз отказах. Можеха да го гласуват и без мен, но не го направиха. Старецът ги накара да отстъпят. Ставам като диво животно, когато правата ми са застрашени. Няма да ме водят за носа, Тод, няма! — цялата гореше от възмущение. — В момента тримата мъже — братовчедите и Дан, получават огромни заплати. А аз, жената, какво получавам?

— Равни дивиденти — отвърна Тод веднага.

— Искам каквото ми се полага!

— Не си разумна, Аманда.

Тя дори не го чу, а само погледна към часовника си.

— Сега на изток е седем часът. Ще се обадя на брат ми веднага. Можеш да слушаш на другия телефон.

Той отказа:

— Не, ще вляза вътре и ще включа телевизора.

От другата страна на континента телефонът иззвъня. Тя си представи стаята, която никога не беше виждала. Вероятно имаше изглед към Адирондакс — къщата всъщност беше наред Адирондакс, — който сега, през април, едва бе започнал да се раззеленява. Когато слушалката бе вдигната, тя чу ядосан писък на дете и гласа на Дан, който каза: „Вземи я, Сали“, после:

— Ало.

Тя започна направо:

— Досещаш се защо се обаждам, нали?

— Мисля, че да.

— Добре тогава, днес пак ходих да огледам имота. И го искам, Дан. Наистина го искам. Великолепен е.

— Разбирам, че е така. Четох проспекта, който ти ми изпрати заедно със снимката.

— Мислех си, че ще ми се обадиш по-рано. Оставих две съобщения в кабинета ти.

— Минаха две седмици, знам, но тук имах... някои проблеми. Съжалявам — извини й се той.

Спокойствието на Дан само усили нейното напрежение.

— Моят проект е важен, Дан. Опитвам се да съживявам мъртви неща. Иън не искаше да ме разбере. Надявам се, че ти ще го направиш.

— Това е грандиозна идея. Но за нещастие разходите ще ни затруднят, както става в повечето от случаите. Ти, а и ние — не можем да си го позволим.

— Е, аз бих могла да си го позволя, ако ми платите, както се полага.

— Получаваш същите дивиденди като нас, Аманда.

— Ами онези хубави заплати, които си раздавате?

— Ние работим много за тях.

— Защото сте мъже — в момента, в който го каза, разбра, че звучи заядливо. Но след като беше започнала, трябваше да продължи: — Не мислиш ли, че и аз, жената, съм способна да работя достатъчно и да изкарвам колкото всички вас?

— Разбира се, че си способна. Просто ела, направи го и ни покажи.

— Не искам. Имам друга цел. Откупете дела ми и ще се отървете от мен.

Дан изпусна по линията въздишка, но пак продължи да говори търпеливо:

— Никой не иска да се отърве от теб. Но исканията ти са нереалистични. Ние просто не можем да си позволим да откупим дела ти и това е цялата истина.

— Тогава някой друг ще го направи. Поразпитах тук-там и вече получих някои приблизителни цифри от инвестиционни посредници.

— Чуй ме, Аманда. Трябва ли да ти се моля? Наистина ли искаш да докараш чужди хора при нас и да съсипеш тази стара фирма, която отгоре на всичко ти е направила толкова добрини?

— Не искам да я съсипвам, Дан, но ако това е единственият начин да постигна целта си, значи така е трябвало да стане.

— Аманда, трябва да продадем по-голямата част от производството, за да ти дадем каквото искаш. Ще станем кола на три колела, а това е невъзможно.

— Можете да вземете парите назаем.

— И да потънем в дългове? Чувствам се като ударен едновременно от двете страни на главата. Правиш го само от алчност.

— Алчност! Живея тук в три стаи, нелоши — да, но почти нищо не си купувам, всичко друго отива в проекта ми. И ти ме наричаш алчна?

— Може би си алчна за признание. Защо трябва проектът ти да е такъв грандиозен?

— Грандиозен? Хубави думи от един брат. Мислех си, че си на моя страна, а не срещу мен.

— Не ставай глупава. Не съм срещу теб — Дан пак въздъхна, търпението му се изчерпваше. — Милостиви боже! — възкликна той. — Между теб, която искаш да купиш имот в Калифорния, който не можеш да си позволиш, и Иън, който иска да продаде земя в щата Ню Йорк, която през последните два века е принадлежала на семейството, направо ще полудея.

— Иън иска да продава?

— О, захванал се е с някаква чуждестранна група, която иска няколко хиляди декара от гората на Грей, за да строи нов град. Това си е живо разрушение, само и само за да напълнят джобовете си с пари, от които нямат нужда.

— Кой си ти, че да казваш на хората от какво имат нужда и от какво нямат? Моето мнение е, че това не е толкова лоша идея, като се има предвид, че ще остане достатъчно, за да се погрижите и за моите нужди.

— О, да — Дан звучеше огорчено. — Повече от достатъчно, бих казал.

— Добре тогава, надявам се да стане.

— Шосета и коли в историческа гора. Дърветата отсечени, животните прогонени. Земя, която трябва да се даде недокосната на щата, на обществото. Не очаквах такова нещо от теб, Аманда.

— Ти се тревожиш за елените, лисиците и дърветата, а аз се тревожа за хората.

— Може целите ти да са различни от тези на Иън, но в момента звучиш като него, колкото и да ми е неприятно да ти го кажа.

— Значи с Иън имаме нещо общо! Изглежда, че по различни причини с него сме от една и съща страна на барикадата.

— Но ние с Клив държим късащата се опашка на огромно предприятие.

— И цял чувал с пари, не забравяй.

— Ти забравяш, че не искаме това. Не — повтори Дан, — не съм очаквал такова нещо от теб. Никога.

— Повярвай ми, нямам избор, трябва да мисля за себе си. В този свят, ако сам не се погрижиш за себе си, никой друг няма да го направи, Дан.

— Изобщо не съм съгласен.

— Виж какво ще ти кажа...

— Да поговорим друг път, Аманда, може ли?

— Добре, няма да те притискам. Имотът, който искам, е част от едно имение и ще минат месеци, преди да уредим сделката. Дотогава имам време. Така че мога да изчакам, каквото и да решите вие. Стига да получа това, което искам, без значение по какъв начин.

— Наистина трябва да ме извиниш, Аманда. Лека нощ — каза Дан.

Когато затвори слушалката, Тод влезе в стаята.

— Чу ли? — попита тя.

— Казах ти, че нямам намерение. Наистина ли мислиш, че ще го направя, без той да знае?

— Извинявай, не помислих. Понякога не мисля. Дан сигурно е бесен заради мен. Наистина не исках да се карам с брат си, а и детето плачеше...

— Дори да е така, бедата е сторена. Нямах как да не чуя твоите думи, а те бяха доста остри.

Упрекът изтръгна две горещи сълзи, които потекоха веднага по страните ѝ. Като видя това, Тод я прегърна.

— Не обичам да те виждам такава. Ти се остави този проект да те обладае и направо да те задуши. Не си струва — каза той нежно и я погали по тила. — А ако съсипеш този бизнес, наистина ще те удушат,

особено ако вземеш страна, в каквото и да става там на изток: чух те да споменаваш някакъв Иън, но не знам кой е той. Не си разумна, Аманда. Откъснала си се от своите роднини и накрая може да загубиш доходите си.

— Ти нищо не знаеш — промърмори тя.

— Знам само, че ти, независимо по каква благородна причина, искаш нещо, което не можеш да си позволиш. Бъди разумна. Не се прави на блудния син. Това е тъжно.

— Искаш да кажеш, блудната дъщеря — изсмя се тя и вдигна глава. — Странно, но винаги жената трябва да отстъпва. Винаги.

— Невинаги. Прекалено често може би, но не и този път, по мое мнение.

— Точно сега моето мнение е най-важното.

— О, как обичаш да спориш. Трябваше да станеш адвокат — каза той и леко се засмя, като я придърпа по-близо до себе си.

Знаеше, че той иска да я успокои и утеши и тя го искаше, искаше тази мъжествена топлина, от която за влюбената жена няма нищо по-окуражително. През последните месеци бе започнала да разчита на присъствието му в живота си. Често през деня, когато се сетеше за него, чувстваше как леко се усмихва. Същото ставаше, когато внезапно го видеше на улицата или се припознаеше, че е той, и тази грешка ѝ напомняше, че след няколко часа ще са пак заедно. Знаеше със сигурност, че той е по-различен от всеки друг преди него, че той е истинският и последният.

Но пък имаше дни и вечери като тази, когато беше прекалено уверен и въпреки нежността си, прекалено сигурен в себе си и във властта си над нея, сякаш ѝ отнемаше независимостта.

Той вдигна главата ѝ, за да намери устните ѝ, но те бяха затворени. Неговите бяха меки и настойчиви и се опитваха да проникнат в нея. Беше заклещена между вратата и тялото му, което гореше от желание. Дъхът му се учести.

— Да влезем — промърмори той. — Хайде, Аманда, скъпа.

Но тя не искаше. Не сега. Беше уничително, когато умът ѝ беше възбуден и се тресеше от нерви. Тя не беше машина за удоволствия, устройство, което можеш да включиш по всяко време. Ръцете ѝ се опряха на гърдите му и го отблъснаха. Главата му се отметна и политна към рамото ѝ.

— Не мога. Не, Тод. Моля те. Не сега. Не!

Той я пусна веднага и отстъпи намръщен назад.

— Не сега? А кога тогава? По Коледа? Или е прекалено скоро за теб?

— Не ставай смешен, Тод.

— Не е чак толкова смешно. Напоследък не бих те нарекъл точно любяща жена.

Разбира се. Мъжкото его беше наранено. Бог ѝ е свидетел, че нямаше намерение да го наранява, просто нямаше настроение. Не можеше ли да го разбере? Но той въпреки всичко се чувстваше отблъснат, затова трябваше да се опита да го успокои и да му обясни каква буря се развихряше в главата ѝ.

— Моля те, Тод. Умът ми е пълен с други неща. Ти сам си казвал, че когато един мъж е разтревожен, не изпитва страст. Е, същото важи и за жените, нали така?

В стаята се възцари ледена тишина. За известно време и двамата мълчаха. После Тод закричи и застана до прозореца.

Помогни ми, помисли си тя. Помогни ми, Тод. Понякога съм такава, става изведнъж. Моля те, Тод, обичам те! Помогни ми!

В позата му имаше тъга, въпреки че стоеше изправен. Може би точно неподвижността му навяваше тъга. Тя спонтанно се завтече към него и го докосна.

— Тод, съжалявам. Беше просто моментно настроение. Ти ме разбираш, нали? Друг път. Знаеш, че аз винаги...

Тя млъкна, той се извърна и впери в нея разтревожен, но нежен поглед.

— Знам, че винаги полагаш усилия, но не чувстваш нищо. Това го знам.

— Това не е вярно, не е вярно!

Той поклати глава и отхвърли отрицанието ѝ:

— Ти си прекалено гневна вътре в себе си, Аманда. Трябва да се научиш или да те научат... — той се поколеба. — Прекалено много държа на теб и затова ти го казвам.

Пак започна да я поучава, да се прави на по-мъдър, на зрелия съветник и въпреки че беше внимателен, звучеше с превъзходство. Винаги, винаги това разваляше всичко. Само да можеше поне веднъж той — или някой друг — да отстъпи пред нея.

— Наистина ли ме обичаш?
— Знаеш, че е така.
— Тогава ще ми помогнеш ли?
— Ако мога — да.
— Поеми този случай от мое име.
— Какъв случай?
— Неизбежното съдебно дело.
— Нали няма да съдиш собствения си брат?
— Фирмата. Всички тях, ако не получа някаква компенсация, преди този имот да отиде на пазара и някой друг да го сграбчи.
Учудването му ѝ причини болка.
— В теб виждам нещо, което не е привлекателно — каза той. — Някаква груба страна, която не ти отива.
— Груба! Аз ли съм груба? Много е странно да кажеш такова нещо точно за мен.
— Не. Не е хубаво това, което правиш, Аманда. И с течение на времето ще се самоунищожиш.
— Не и ако адвокатът ми се окаже способен.
— Говоря ти за морал. Не е хубаво от морална гледна точка и ако не го разбереш сега, ще го разбереш по-късно. Към теб са се отнасяли справедливо, трябва да го призная. Нямах основания за съдебно дело, изобщо никакви.
— Значи няма да поемеш случая?
Изречението му беше непроницаемо, прекалено непроницаемо.
— Не, няма да поема този случай.
— Това ли наричаш помощ?
— Ако се замислиш, ще разбереш, че наистина ти помагам.
— Точно това правя. Би могъл да го поемеш дори без да си съгласен с мен, нали? Така адвокатите си изкарват прехраната, нали? Сигурна съм, че си пледирал за хора, за които си знаел, че са виновни. А аз не съм виновна за нищо.
— Това е глупав аргумент. Аз само те съветвам да не правиш нещо, за което ще съжаляваш. Можеш да бъдеш голям инат, Аманда.
— Само защото не искам да се вслушам в съвета ти, ме наричаш инат. Защото съм жена.
— Ставаш смешна, като заизтъкваш, че си жена. Делото, което искаш да заведеш, няма нищо общо с това от какъв пол си.

Сегашното му изражение със стиснати устни и сведени клепачи й беше непознато. Той не ме харесва, помисли си тя веднага. Всичко се проваля. Симптомите бяха налице през целия ден. И двамата се плъзгаха по наклонената плоскост и въпреки че виждаха края, не можеха да спрат. Или по някаква налудничава причина не искаха да спрат?

Сега трябваше да бъдат напълно откровени, за да си изяснят нещата.

— Не — каза тя. — Мисля, че има пряка връзка с пола в буквалния смисъл на думата.

— Прекалено си интелигентна, за да вярваш, че само това е причината. Много, много по-дълбока е и аз съм ужасно, ужасно объркан.

Силна болка я прониза в гърдите, истинска болка, която замалко да спре дъха й.

— Това е, защото тази вечер не бях в настроение да се любим. Затова си ядосан, Тод.

Той отвърна очи към картината на Бонар на стената, на която бе изобразен семпъл пейзаж с чисто небе.

— Да, мисля, ще кажеш, че е символично. Доста трудно ни беше напоследък, а? И трябва да си го признаеш, нали така?

Почти стигнаха до развръзката, до сблъсъка с дъното. И все пак тя не искаше, не можеше да си го признае пред него. Затова каза горчиво:

— Предполагам, че няма повече за какво да говорим, нали?

— Само ако можеш да пуснеш на свобода прекрасната жена, заключена дълбоко в теб, ще има за какво да говорим. Не можеш ли поне да опиташ, Аманда?

Ръката му беше върху дипломатическото куфарче, което лежеше на раклата до вратата. Да, помисли си тя, той очаква някаква „женствена“ реакция, някакво нежно отдаване, да го помоли да напусне или да го помоли да остане. Само ако можеше да го прегърне и да извика: „Моля те, моля те, не ме напускай, обичам те!“ Но това щеше да означава загуба на самостоятелност и достойнство. Точно това очакваха мъжете...

И освен това, след всичко, което се случи, той сигурно не искаше да остане. Няма смисъл, помисли си тя. Насила хубост не става. Няма

смисъл да удължавам агонията.

Той отвърна на мълчанието ѝ:

— Благодаря за вечерята.

— Пак заповядай.

На вратата Тод се извърна и изражението му беше полуукорително, полуумоляващо, но само каза нежно:

— Пази се, Аманда. Не се похабявай — и вратата внимателно се затвори.

Това беше първото нещо, за което го помолих, и той каза „не“, помисли си тя. Искаше да я контролира. И в момента, в който разбра, че тя няма да се поддаде, си отиде.

Когато първият пристъп от мъчителни ридания утихна, вече се стъмняваше. Тя нямаше представа за времето, само седеше неподвижно до прозореца.

Беше го загубила. Беше съвсем сигурно, че няма да се върне. Защото, както вече стана ясно, и без това са го измъчвали съмнения. О, защо го бе забъркала в дела, които не бяха негова грижа? В края на краищата, като му дойдеше времето, можеше да намери поне десетина адвокати, които изгарят от нетърпение да поемат делото срещу „Грейс Фудс“. Постъпи глупаво. Глупаво.

Но той я беше наранил, унизи я с признанието: „Полагаш усилия, но не чувстваш нищо.“ Значи през цялото време е знаел! Как ли е разбрал? Винаги се старал да реагира както трябва...

Всички мъже мислят само за секс. Не искат да те опознаят, да разберат що за човешко същество си.

Спомни си разговора с Дан. Не искаше да го наранява тази вечер. Той беше последният човек на света, когото би искала да нарани. Беше толкова добър! Въпреки че всички забелязваха бързия му остър ум, в него имаше много доброта, честност и доверие, които изглеждаха понякога момчешки. Нейният малък брат в действителност беше само няколко години по-млад от нея, но тя се чувстваше с векове по-стара. Късметлийка е жената, която се омъжи за него. И в мислите си тя се върна към деня, в който всичко беше в бяло: малката провинциална църква, булката под ръка с Дан, облечена в кринолин и с воал, който се

развяваше от вятъра на фона на белите цветове на дърветата. Винаги да им върви, бе се помолила тя тогава.

Но тази вечер той каза, че има проблеми. Звучеше притеснено, а и гласовете, които дочу, и виковете на детето. Имаше проблеми въкъщи... Развод? О, нека да не е това. Препирните около гората? Гората Грей, както я наричаха в града.

Гората Грей. Километри тъмнина и самотният вятър, който удря в прозореца цяла нощ... Тя рязко се изправи и котката Шибя падна на пода. Далеч в града светлините угасваха, хилядите хора един по един си лягаха. И сред тях нямаше нито един близък.

— С малкия ми брат или не — каза тя на глас, — ще се боря за себе си. Така трябва. Лека нощ, Шибя — но изведнъж усети, че пак започва да плаче.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Май 1990 г.

Доктор Вандеруотър изглеждаше като истински лекар. Когато си тръгваше от кабинета му след първото посещение, Сали каза точно това и Дан се развесели.

— Как изглеждат истинските лекари?

— Не мога да го определя. Сигурно има нещо в маниерите им. Аз го харесах, а ти?

Той се съгласи:

— Сигурен бях, че ще го харесаме. Има добра репутация и без да е възрастен, просто е солиден. Човек със здрав разум, не се поддава на паника. Ще стигнем до дъното на проблема, Сали, и Тина ще се справи.

Спомни си това, докато седеше срещу доктор Вандеруотър от другата страна на голямото махагоново бюро. Върху него в кожена рамка имаше снимка на четирите му жизнерадостни момчета, които с тъмните си къдрави коси до едно бяха негови копия. Беше баща. Това означаваше, че има практически опит, освен десетината дипломи и удостоверения, които висяха на стената. Всичко това вдъхваше кураж, както и лекотата, с която човекът контактуваше с тях.

— Как беше Тина тази седмица?

— Доста прилична седмица.

— Добре, добре. Тя е прекрасно момиченце. Със съпругата ми често се питаме какво ли ще е да имаме и момиченце у дома — каза той и погледна с любов към снимката. — Значи ви се струва, че се подобрява?

Думата „подобрява“ им прозвуча оптимистично. Но Сали се стараеше да е точна, затова добави:

— Имаше една ужасна сцена в неделя, когато приятели дойдоха да видят Сюзана. Аз я държах и, разбира се, всички се скупчиха наоколо и ѝ говореха, както се говори на бебе. Когато някой много тактично се сети и за Тина и ѝ каза нещо мило, тя не отговори, а

започна да плаче, изпищя, когато добрият възрастен човек я погали по главата, и го ритна в глезена. Според мен не чак толкова необичайно, не мислите ли?

Лекарят кимна:

— Не е много необичайно. Очевидно е, че Тина е чувствително дете, реакциите ѝ са някак си крайни — или много положителни, или много отрицателни. Но ако се вгледаме и във възрастните, ще забележим същото нещо в много от нас. Има всякакви темпераменти, нали?

— Искате да кажете, че в момента Тина се държи така, както ще се държи, като порасне?

— В известен смисъл — да, но при всички положения няма да остане на нивото на петгодишно дете, нали така? Съмнявам се, че по същество дълбоко в себе си тя ще бъде точно флегматична личност, но в това няма нищо лошо. В момента преминава през фаза на изключителна възбудимост, защото стереотипът ѝ е нарушен. Според нея бебето се е появило и е завзело мястото ѝ в семейството. Затова трябва да я научим как сама да стигне до приемането, до реалността и разбирането, че мястото ѝ не е завзето и че има достатъчно място и за нея, и за бебето.

— Дълго ли ще трае?

— Госпожо Грей, нямам кристална топка. Психотерапията не е ортопедична хирургия, където след операцията или можете да ходите, или не можете. Но съм сигурен, че сте чели доста за съперничеството между децата, така че няма какво повече да ви обяснявам.

Сега вече Сали можеше леко да се усмихне.

— Значи съпругът ми е бил прав. Трябва да ви кажа, че той изобщо не се съгласи с първата диагноза. Съпругът ми вярва в здравия разум.

Доктор Вандеруотър също се усмихна, но малко укорително.

— За нещастие здравият разум често е повече здрав, отколкото разум. Но в случая на Тина съм съгласен със съпруга ви. Разбира се, нямам представа кой е поставил първата диагноза, а и не искам да знам. Но след дванайсетте срещи с Тина не намирам никакви основания за нея. Честно казано, госпожо Грей, безпокоя се, когато открия маниящина в нашите среди. След като вече отидохме толкова далеч в разкриването на злото, което доскоро беше отричано и крито,

понякога залитаме в обратната посока. Например казваме, че подозираме насилване на дете, когато няма такова нещо, откриваме „спомен“ за нещо, което се е случило преди трийсет години, а то изобщо не се е случило. Злоупотребява се с много важни неща.

На Сали ѝ стана смешно. В гърлото ѝ се надигна непокорен лек гъдел, който изби в сълзи на очите ѝ, но тя праметна, за да ги скрие.

— Чувствам облекчение — каза тя. — Чувствам такова облекчение, че не мога да ви го опиша. Вие ми дадохте огромна надежда за сто години напред... — трябваше да си изтрие очите. — През цялата пролет се чувствах, сякаш имах един тон олово на раменете си. Не разбирах как такова ужасно нещо е възможно да се случи. Тина знае много добре къде не трябва да позволява на никого да я докосва. Не, просто не го разбирах.

— А сега махнете бремето и от плещите на съпруга си — каза любезно докторът. — Приберете се и заживейте с надежда и съвсем нормално.

— Искате ли още да ви водя Тина, докторе?

— О, да. Водете я веднъж седмично.

— А пътуванията ми? Предложиха ми да отида до Мексико за една статия за работниците имигранти. Мислите ли, че трябва да отложа пътуването?

— Да, за известно време. Останете си вкъщи и продължавайте в същия дух. Вие сте добра майка, госпожо Грей.

Като си тръгваше, Сали си помисли колко по-различно се чувства от деня, в който напускате другия кабинет. Увереността на доктор Вандеруотър беше заразна. Той беше от тези хора, които Дан наричаше „всичко мога“. Тя самата винаги е била такава и усещането ѝ харесваше. Беше здравословно. Вдъхваше сила. Докато караше към къщи, включи радиото и пъ заедно с него през целия път.

— Е, Тина, ето го и него! — извика Клив. Той извеждаше едно миниатюрно светлокафяво пони с бели петна от конюшната. — Пропътува целия път от Пенсилвания вчера, дълго пътуване беше, но няма нищо. Не е ли прекрасно? Какво ще кажеш, Тина? Как го намираш? — той едва сдържаше вълнението и доволството си, че ѝ дава такъв великолепен дар.

Очите на детето бяха широко отворени и на Сали ѝ се стори, че са големи колкото очите на понито.

— Може би си мислеше, че съм забравил обещанието си — каза Клив, подканяйки я да му отговори. — Нали? Така ли си мислеше?

Тина стискаше ръката на Дан и само поклати глава.

— Разбира се, че не. Знаеш, че не бих забравил. Но трябваше да намеря най-доброто пони за теб. Ела, ще ти дам малко захар и парче ябълка, за да го нахраниш. Така ще разбере, че ти си неговата стопанка. Ела, Тина.

— Хайде, яздила си много пъти преди това. Виж колко е кротко. Ето, вземи ябълката и я подай към устата му — напътстваше я Дан, като държеше ръката на колебливата Тина. — Гледай ме. Виж колко му е мек носът.

— Влажен е.

— Всичко е наред. Точно такъв трябва да бъде.

Малката ръчичка посегна и се отдръпна назад.

— Езикът му е смешен.

— Да, грапав е. Такива са езиците на понитата. Понито се наведе към отдръпващата се ръка на Тина, побутна я и изведнъж ухапа ябълката. Точно толкова внезапно и неочаквано Тина изпищя от радост:

— Виж го какво прави! То ме харесва. Искан да го храня.

За миг сърцето на Сали се сви. Познатата, старата Тина се беше върнала, а сърдитата си беше отишла. Отново се изпълни с ярък, лесно възпламеняващ се ентузиазъм, изразяваше се дръзко и жизнерадостно. Срећна очите на Дан и разбра, че и той бе видял същото.

— Разбира се, че те харесва! Ще видиш, че направо ще се влюби в теб. Да те кача ли на гърба му? То е оседлано и готово — каза той.

Доволството на Клив растеше.

— Купих шапка на Тина, твърда безопасна шапка. Щях да й купя цял екип — бричове и жакет, но не разбирам нищо от размери, затова го оставям на теб, Сали. Какво ще кажеш да пояздиш малко — два-три километра до оградата и обратно?

— Искан, искан! — извика Тина.

Дан се съгласи:

— Добре. Ще те чакаме — Сали седна до него на пейката край стената на конюшните, докато се появи Клив, възседнал прекрасна черна кобила. Когато се отдалечиха достатъчно, за да не могат да ги чуят, тя промърмори:

— Истинско разточителство. Плати петнайсет хиляди за този дребосък.

Сали и Дан бяха нервни въпреки твърдото си намерение да не бъдат. Гледаха как конят и понито отнасят бавно ездачите си надалеч. Клив седеше спокойно с изправен гръб, в безупречно лъснатите си ботуши, личеше си, че има опит, а Тина — също така изправена, горда в лилавия си пуловер и нова кадифена шапка. Когато изчезнаха зад завоя на оградата, Дан каза окуражително:

— Не се тревожи, той ще направи от нея ездач. Тя наистина беше развълнувана, не мислиш ли? Може би точно от това има нужда. Мислиш ли, че лесно ще се привърже към понито? Честно казано, страхувах се, че ще ни трябва доста търпение, за да я убедим. Но предполагам, че дълбоко в себе си е доверчиво момиче. Също като майка си — той преметна ръка през раменете на Сали.

Майският ден приличаше на мартенски. Слънцето се бе скрило изведнъж зад сивкавобели облаци, които бяха оцветени и накъдрени като гърбовете на овце и висяха ниско над земята. Конната база бе пуста тази събота, празно беше и заграждението за коне до хиподрума. И хора, и животни се бяха прибрали на топло.

— Нищо, че е мрачно, навън е прекалено хубаво, за да се завираме по къщите — каза Дан. — Бързо, Сали, погледни нагоре. Червенопери соколи. Летят по триста километра на ден.

Проследи движението на вдигнатата му ръка и видя бързо преминаващото ято в небето. Птиците се снишаваха и отново се издигаха нагоре по пътя си на север.

— Отсега нататък ще ги виждаш чак до октомври. Връщат се в гнездата си — той стана, за да проследи по-добре изменчивия им криволичещ полет. — Виж как следват вятъра и теченията. Какво зрение само! — после се извърна с лице към раззеленяващата се гора и възкликна: — Колкото и да е хладно, пак ми мирише на лято. На трева и жегга. Носи се във въздуха. О, Сали, представяш ли си всичко това да се унищожи заради някакви си шосета? Повдига ми се, като си помисля за улиците и за търговските центрове.

Бяха минали няколко седмици, откакто Дан бе споменавал за проекта, и тя разбираше колко дълбоко в себе си бе затаил болката. Най-големите си тревоги той преживяваше сам. Знаеше го много

добре. А като аматьор психолог усещаше също, че по този начин отричаше съществуването на проблема.

— Иън казал ли е нещо след рождения ден на Оливър? — попита тя.

— Не, нито пък аз. Прекалено много държим един на друг, както знаеш, за да ставаме врагове, затова и двамата избягваме темата. Отлагаме колкото можем. Но когато безкрайната документация бъде изготвена и дойде моментът да сложим или не подписите си под нея, тогава ще се наложи да си поговорим. И разговорът никак няма да е приятен, Сали.

Да, конфликтът, който се надигаше между тях, наистина беше неприятен. Защото дори чуждестранните инвеститори да оттегляха предложението си, пак оставаше проблемът с Аманда Грей. Откъде щяха да дойдат парите, които да я кротнат? Странна жена, противоречива и ексцентрична...

В деня на сватбата им тя ги чакаше на стълбите на местната църква да излязат. Не бяха я очаквали. Беше им изпратила прекрасен английски сервиз за хранене заедно с извинение, че не може да присъства.

— Бог да ви благослови и двамата — каза тя. — Изведнъж реших все пак да дойда. Радвам се, че се омъжваш за брат ми, Сали. Прегледах работите ти, когато Дан ми писа, и мисля, че по снимките ти те опознах. В теб има много състрадание.

— Какво си се разбързала, Аманда? Няма ли да дойдеш на тържеството?

— Не, не, трябва да хващам самолета. Веднага се прибирам вкъщи. Просто исках да ви видя.

Колко странно...

— Ако един проблем се реши, ще изникне нещо друго — каза тя сега с горчивина, породена от неприятностите на Дан.

Той се изправи над нея, хвана я за брадичката и повдигна главата ѝ.

— Няма, Сали. Решаваш едното, после се заемаш с другото. Такъв е животът. Почти преодоляхме тревогите си за Тина, нали? Само си помисли. Като казах на Клив, че тя...

— Какво? Казал си на Клив за Тина?

— Само, че имаме проблеми с нея...

За един миг съчувствието ѝ се обърна в гняв.

— Обсъждал си детето ни с Клив? Не мога да повярвам.

— Хей, чакай малко. Аз само...

— Раздрънкал си се за най-интимните ни тайни. Мислех си, че се разбрахме това да не напуска къщата — беше бясна.

— По дяволите, Сали, Хепи се среща с детето в градината. Тя ти докладва какво прави то. И другите са виждали как се държи Тина от време на време. Каква тайна? В края на краищата нищо не е излязло от семейството.

— Няма значение. Имам много високо мнение за Хепи, но и на нея не ѝ се доверявам напълно. Но Клив — о, боже! — нали не си му казал какво каза първата лекарка?

— Е, не точно, но...

— Какво искаш да кажеш с това „не точно“? Казал си му, нали? По очите ти познавам, че си му казал.

— Не съм, но ако му бях казал, не бих се тревожил. Той никога не разпространява нещата, които му доверяваш. Клив е почтен човек.

— Той е тъжен човек. Странен, патетичен, аутсайдер.

Сега беше ред на Дан да се ядоса.

— Това е преувеличено и крайно несправедливо. Не съм подозирал, че не харесваш Клив.

— Не че не го харесвам. Но това не означава, че искам да споделям с него — тя спря, търсейки думи, за да изрази изплъзващото се смътно чувство, което може би не се поддаваше на обяснение и което дори не беше ѝ хрумвало допреди миг. — Той е странен, самотен и има проблеми...

— Надявам се, не си въобразяваш, че говориш разумно, защото не е така — прекъсна я Дан. — Говориш като побъркана. „Той е странен, самотен и има проблеми“ — изимитира я той. — Дай да го изолираме. Харесваме само високи, привлекателни, щастливи хора, така ли?

— Не това имах предвид и ти го знаеш прекрасно, Дан Грей. Просто съм ужасно разстроена, че си му разказал за Тина. Той не разбира нищо от деца, той...

— Изглежда, се разбира доста добре с това дете между другото — каза Дан остро. — Ето ги и тях.

Конят и понито се появиха откъм гората с бърз ход, почти в галоп. Плитките на Тина подскачаха и кръглото ѝ лице беше почервенияло от вятъра. Смееше се.

— Искам още — каза тя веднага щом двете животни спряха.

Дан я свали на земята.

— Значи ти хареса. Хареса ти да си имаш собствено пони.

— Да, ние му измислихме и име. Знаете ли какво?

— Не, кажи ни.

— Трябва да познаете.

— Принцеса — каза веднага Сали.

— Кафявка — каза Дан.

— Белушка.

— Бързоножка.

— Не познахте. Никой не позна — извика Тина. — Сюзана. Името ѝ е Сюзана.

Двамата родители се спогледаха с недоумение. Дан първи се възпротиви:

— Не. Това е името на сестра ти, не е име за пони.

— Не можем да имаме две Сюзани — последва го Сали. — Така хората няма да разбират за коя от двете говорим.

— Няма да има две — отвърна Тина, — защото вие ще върнете другата обратно.

— Достатъчно — каза Дан твърдо. — Няма да връщаме никъде Сюзана. Тя е наша, това ти е казвано стотици пъти и ще трябва да измислиш някакво друго име за понито, иначе няма да го вземем.

— Спокойно — промърмори Сали и сложи ръка на рамото на Дан. — Тина, ще ти помогна да измислиш много по-хубаво име за понито.

— Чичо Клив ми каза, че мога да я нарека както си искам, защото е моя — като каза това, Тина се намуси, готова да заплаче от инат.

— Нямах предвид името на сестра ти — каза веднага Клив. — Хайде, не плачи. Ето, подай ми юздите — и той поведе животните към конюшните. — Сега ще се върнем в голямата къща и ще прием горещ шоколад с бисквити. Много бисквити. Какво ще кажеш?

Не можеше да му се отрече, че успя да отвлече вниманието на Тина и да потуши разправията. Независимо какви бяха намеренията

му, вмешателството не беше желано и винаги усложняваше нещата накрая. Сали също тръгна към голямата къща, но с известна неприязън.

След малко количката за сервиране на чай щеше да се появи на вратата на библиотеката. Вече се чуваше тракането ѝ по коридора, чуваше се звънът на чашите. Кухнята сякаш беше на километри. Две големи семейства спокойно можеха да живеят в тази къща, помисли си Сали. Клив трябва да се чувства ужасно тук, из тези отекващи пространства, особено след като Оливър замина, както често правеше.

— Татко се обади тази сутрин от Вашингтон — каза Клив. — Избрали са го в управата на още един музей. Има и някакъв проект, който ще направи изкуството достъпно за училищата в центъра на града. За него, разбира се, тези неща са много важни. Звучеше ми много доволен.

Клив седеше на нисък, покрит с възглавници стол, който като че ли беше поръчан специално за него, за да могат краката му да опират в пода. На тази мебел ѝ викаха „стол за тоалетка“ и обикновено се поставяше в спалните. Наперената изправена стойка, която показва, докато яздеше, вече я нямаше. Той изглеждаше не само беззащитен, както обикновено, а направо болен, помисли си Сали. Беше сгърчен и смален, сякаш бе отслабнал.

Извади цигара от джоба си и попита учтиво, като че ли беше сигурен в отговора:

— Имаш ли нещо против, Сали? — и когато му отвърнаха, както обикновено, с поклащане на глава, той запали клечка кибрит, отметна глава почти самодоволно и изкара дим през ноздрите си.

— Кашляш — скастри го Дан внимателно. — Дробовете ти не са наред. Кога ще ги откажеш?

Клив се ухили:

— Вероятно никога. Или докато ме убият.

— Човек с твоя ум! Може би трябва да преподаваш математика в Харвард или някъде другаде. Тогава ще носиш кадифени сака с крпки на лактите и ще пушиш лула. Лулата ще ти нанесе по-малко поражения от тези, които си причиняваш с цигарите.

— Опитвате се да се отървете от мен, така ли? Не, доволен съм от живота си такъв, какъвто е.

Днес Клив определено беше общителен. Рядко беше в такова настроение, особено в присъствието на Иън, когато умът му сякаш се затваряше в черупка. Често се изразяваше лаконично. Понякога, както се стори и сега на Сали, го улавяш, че те наблюдава и през главата му минават странни мисли, но не можеш да кажеш дали той те харесва или не.

Нямаше съмнение обаче, че обича Тина. След като си напълни за втори път чинията с бисквити, тя потопи една в препълнена чаша с шоколад и я изпусна на килима.

— О, скъпа, виж какво направи! Ще остане петно — възкликна Сали.

— Няма нищо — каза Клив. — Беше, без да иска. Ще го почистят.

Сали не бе сигурна, че беше, без да иска. Тина си имаше свои начини да привлича вниманието и разсипването беше един от тях. Но не беше нито мястото, нито времето да се прави проблем от това.

— Мислех си — каза Клив, — не знам дали съм ви споменал за това, да си построя собствена вила в Ред Хил. Ще е само на един километър от главната постройка, но все пак ще ми предостави лично пространство. Чувствам нужда да имам нещо свое, където ще мога да ставам в пет сутринта, без да притеснявам татко или гостите, и да отивам да пояздя. Може дори да оставам там за известно време през зимата и да пътувам до работата.

— Дълго ще трябва да пътуваш — отбеляза Дан с известно съмнение.

— Сто километра са нищо, когато пътят е прав, особено рано сутринта. Цената си струва, щом ще мога да яздя сам през гората зимно време. Тук, в конната база, винаги има прекалено много хора. Обичам зимната тишина там — нито звук, нито дори птичи песни, а когато денят е ясен, няма и вятър.

Дан кимна:

— Значи ме разбираш какво изпитвам към гората. Не че искам да се усамотявам като теб, но мога да те разбера. Брат ти не би могъл и толкова, след като прави такива планове за гората Грей.

Отговорът на Клив беше изненадващ:

— Той ще остави част от нея. В края на краищата няма да я унищожи цялата.

— Част от нея! — възкликна Дан. — И ти си доволен от това?

Клив сви рамене:

— Както каже татко.

— Но той няма да поеме отговорност. Чу, че го каза съвсем ясно. Беше на рождения му ден в тази стая. Оставя всичко на нас тримата.

Тина се разхождаше наоколо и пипаше разни предмети, а Сали я наблюдаваше, за да не направи беля с някоя ценна вещ. Изведнъж скочи, за да спаси сребърната въртележка.

— Искам да я чуя. Пуснете я да свири — заповяда Тина. Когато Сали отказа с аргумента, че това не е играчка, тя ритна майка си в глезена.

Този път Дан скочи.

— Виж какво, няма да търпя това, Тина. Може да си уморена, може да си разстроена от нещо, но не може да нараняваш хората. Иди и си седни на стола, докато се приготвим да си ходим.

— Тина е добро момиче. Ела и седни в скута ми — повика я Клив. — Някой ден, ако си наистина послушна, може да получиш въртележката.

Учудените погледи на Сали и Дан се срещнаха и Дан каза:

— Не, тя трябва да се научи...

Но Тина вече беше в скута на Клив, където се настани победоносно и започна да разхвърля трохи от бисквити по него и по килима.

Обидена и неспокойна, Сали седна на ръба на стола и зачака да си ходят. Но разбра, че Дан упорстваше да се върнат на темата, която го тревожеше.

— Ти казваш: „Както реши Оливър“, но след като не ни е казал какво е мнението му — поне аз не съм чул, — ние къде оставаме?

— О, някъде по средата — отвърна Клив. Той галеше едната дълга плитка на Тина.

— Искаш да кажеш, по средата на гората Грей? — продължи да настоява Дан. — Учудвам се, че изобщо си погледнал сериозно на идеята на Иън. Още повече, след като толкова често не си съгласен с него.

— Не е важно какво съм приел на сериозно. Важно е какво мисли татко. Миналата седмица ми каза, че може би в края на краищата няма да е лошо да вземем парите и да дадем на Аманда каквото иска. Ще ни излезе по-евтино от скъпите съдебни процедури.

— Това го чухме и преди, но не съм съгласен.

— Само предположение. Татко не е сигурен.

— Не мисля, че трябва да се огъваме пред заплахи, независимо от кого идват.

— Може би не — и Клив сви рамене, както обикновено, с което искаше да покаже, че темата вече му е досадна.

Разговорът вървеше към задънена улица и Сали се намеси:

— Всички имате достатъчно време, за да вземете решение. Месеци. Тина трябва да спи, денят беше дълъг, а и аз съм уморена.

Беше раздразнена и знаеше защо. Не ѝ харесваше, че Тина седи в скута на Клив...

Като станаха да си ходят, Клив каза:

— Когато къщата ми бъде готова през есента, ще поканя Тина на гости и ще ходим да яздим заедно. Ще доведеш и понито, Тина, но само ако му избереш име, което мама и татко одобряват. Имах кобила, която се казваше Розали. Това как ти звучи?

— Добре — каза Тина и се прозя.

— Тогава всичко е уредено. С Розали ще ми идвате на гости в Ред Хил.

— И ще бъдете само двамата с Тина? — в гласа на Сали прозвуча метална нотка. — Стига, Клив! Кой ще се грижи за нея?

— Жената на домакина е много грижовна. Няма защо да се тревожиш, Сали.

— Ще видим. Есента е още далече.

Като оставим новото пони, следобедът не беше приятен за никого. Имаше прекалено много и разнообразни подводни течения...

— Не искам Тина да ходи при Клив на вилата му — каза Сали шепнешком, въпреки че детето вече бе заспало на задната седалка на колата.

— Само едно приключение за няколко дни, както когато гостува на родителите ти. Ще ѝ се отрази добре.

— Клив не е майка ми. И дума не може да става за сравнение.

— И какво толкова може да ѝ се случи? Семейство Мърз живеят в Ред Хил от години и имат внучка, която може да си играе с Тина.

Сали се стресна от мислите си. Бяха страшни и черни. Хрумна ѝ, че може би се отклонява от здравия разум. Въпреки това го каза:

— Не ми харесва как Клив се държи с Тина.

— Права си — съгласи се Дан. — Прекалено много се бърка. И мен ме дразни. Но нали виждаш колко я обича. Няма си никого, разбирам го и затова правя изключение.

— Защо си няма никого? Начинът, по който живее... Просто е странен, Дан, странен е. Никога не ми е правило такова впечатление като днес.

— Не забелязах нищо различно в него този следобед. За какво говориш?

— Нямах ли нищо против да гледаш как Тина седи в скута му?

— За бога, Сали, какво се опитваш да кажеш?

— Опитвам се да кажа нещо, но не съм сигурна какво. Никога не сме го виждали с някого, мъж или жена. Къде ходи? Какво прави?

— Ходи? Прави? Откъде да знам, по дяволите! Излиза. Не го питам къде.

— Може би трябва.

— Още не мога да разбера накъде биеш, но явно намекваш за нещо мръсно, нали?

Тя мълчеше. Думите не искаха да излязат от устата ѝ. Но след като беше отишла толкова далеч, трябваше да му отговори:

— Може би. Вероятно. Не знам.

— Наистина, Сали, неприлично е от твоя страна да говориш така за един порядъчен човек, дори само да си го помислиш. Клив си е наред. Води странен живот, но си е наред. Израснал съм с него и би трябвало да знам.

— Бил си малко момче, а той е бил — на колко? — на осемнайсет, когато са те довели тук, нали?

— Казах ти, Клив е съвсем наред.

Дан беше ядосан и наранен. Той беше изключително лоялен, а тя бе засегнала лоялността му, което със сигурност бе направила несъзнателно. Но това, което беше в главата ѝ, не ѝ даваше мира и най-накрая думите излязоха от устата ѝ:

— Не предполагаш ли — просто ме изслушай и не се ядосвай, — не предполагаш ли, че първата лекарка, онази доктор Лайл, може да е била права за Тина?

Дан подскочи от седалката.

— За бога, едва не изскочих от пътя заради теб! Клив? Клив?! Това ли имаш предвид? Ти сигурно си се побъркала, Сали.

Реакцията му я порази. Може би беше прав. Това, което току-що каза, беше ужасно.

— Съжалявам. Съжалявам, че изобщо си го помислих. Просто ми хрумна днес следобед, кълна се. Отвратителна мисъл. Искане ми се никога да не ми беше минавала през главата. Но хората не могат да контролират мислите си.

— Точно така, отвратително е да обвиняваш един порядъчен човек дори наум. Виж какво, получи си отговора от последна инстанция, от доктор Вандеруотър. Забрави за онази жена и проклетите ѝ теории. Забрави за всичко. Господи, бедният Клив, точно него ли намери!

Тя се замисли, после каза:

— Беше моментно залитане. Забрави, че съм го казала.

Нали?

— Разбира се, разбира се, че ще го забравя.

— Наистина ли?

— Хайде, Сали. Вече го забравих. Всичко е наред.

Да, залитане. Налудничав мисъл. Вече дори започваше да изпитва изгарящ срам, че изобщо ѝ мина през главата. Нямахше нищо съществено, с което да го докаже. Наистина нямаше. Значи не трябва изобщо да го споменава повече.

Въпреки това, тайно и дълбоко в себе си, тя бе твърдо решена да не пусне Тина да гостува в Ред Хил. В това беше категорична. Може би изглеждаше съвсем абсурдно, вероятно така си и беше, но въпреки това бе твърдо решена. Тя беше майката и трябваше да отстоява позициите си. Понякога жените не трябва да бъдат толкова открити със съпрузите си, дори да са такива мъдри, добри и любящи като Дан.

ПЕТА ГЛАВА

Май 1990 г.

На стотина километра от Скития надолу по щатското шосе, после наляво и на север по двупосочния черен път, на края на мрачно градче с дървени къщи, се намираше неприветлива купчина от кафяви сгради: барака, бензиностанция и мотел „Щастливи часове“. Силната светлина на паркинга пазеше двете коли, спрени на него, и се процеждаше върху леглото, на което спеше Иън Грей.

Първото позвъняване на ръчния му часовник го събуди в десет часа. Всъщност той не спеше много дълбоко, въпреки че обикновено след секс спеше като пън. Но това зависеше от местонахождението му. В Лас Вегас миналата година с Роксан или през онзи уикенд в Ню Йорк нямаше нужда да се тревожи дали ще се прибере вкъщи в приемлив час преди полунощ.

По-добре да я събуди, въпреки че беше жалко да развали такова красиво спокойствие. Едната ѝ ръка и буза бяха скрити в кестенявата коса, разстлана на възглавницата. Как обичаше той да заравя лицето си в тази коса! Другата ѝ ръка лежеше върху одеялото и върху нея под светлата пътека, която се процеждаше през прозореца, блестяха две златни гривни с диаманти — подаръкът от миналата и от тази година, по една за всяка година, откакто се бяха срещнали. Новото ѝ палто от норки беше разперено върху стола. Предполагаше, че тя щеше да го носи, докато хладните нощи ѝ даваха и най-малкото извинение да го облича. Засмя се без глас при тази мисъл. Алчна малка златотърсачка! Но го обичаше. Наистина го обичаше.

Познаваше я отлично. Знаеше и цялата патетична история за смъртта на майка ѝ, скорошния втори брак на баща ѝ с жена, само шест години по-възрастна от Роксан, двете нови бебета и изкуфелия дядо, когото довели да живее в препълнената мизерна къща. Знаеше как бранеше по-малката си сестра, която все още беше в гимназията. От любопитство бе минал с колата покрай дома ѝ, който не беше далеч

от завода, където тя работеше в спедиторския отдел. Семейството ѝ работеше за „Грейс Фудс“ от три поколения.

Някой би се запитал как срещнах Роксан, помисли си той. Офисите на шефовете и спедиторският отдел не бяха едни до други в края на краищата. Срещнаха се в ресторант, където група приятели я бяха завели, за да празнуват рождения ѝ ден. Видя я на бара със салатите в центъра на салона. Вдигна очи от купата със скаридите и погледна директно в най-поразителните очи, които някога бе зървал — съвсем черни, дълбоки като северно езеро и със страхотни мигли! Гъсти, извити и дълги! Беше направо втрещен.

— Я виж ти — каза тя. — Я виж ти, я виж ти. Как си?

— Доволен — каза той. — Много доволен — и тя видя как той, без да се крие, плъзна очи надолу по бялата пътека между гърдите ѝ, изваяните голи рамене и закръглените бедра.

Хубавата ѝ уста се разтегна в усмивка:

— Това е добре.

— Как се казваш?

— Роксан Мелизанд.

Той се развесели.

— Я повтори? „Мей“ какво?

— Не е „Мей“, а „Ме“ с ударение отгоре, френско е, нали разбираш?

— О, я не ме занасяй. Ти не си французойка — и той я погледна с разширени очи, издаващи страстта му, която никога — или почти никога — не оставаше без отговор.

Тя се засмя:

— И ти не си французин. Как се казваш?

— Иън.

— И твоето име е странно. Как се пише?

— И-ъ-н. Шотландско е.

Тъй като бяха окупирали купата със скаридите, той трябваше да действа бързо и да се премести.

— По-късно, като отидем на масата с десертите, ще се наредя зад теб. Подай ми телефонния си номер, става ли?

— Става. Видях те преди това на твоята маса. Блондинката с теб приятелка ли ти е или жена?

— Приятелка.

— Как не. Жена ти е. Познавам. Хубава е.

— Няма значение. Ще ми дадеш ли номера си?

— А ти как мислиш?

Разбира се, че щеше да го даде. По-късно дори си беше направила труда да го проследи как си тръгва с Хепи и вероятно беше записала и номера на колата му, за да разбере кой е. На нейно място той би направил същото. Това беше игра, вълнуваща като рулетката в Монте Карло, но далеч по-забавна.

Стаята вече беше изстинала и му се искаше да се мушне обратно под завивките, но вече минаваше десет и беше време да става. Още пет минути, помисли си той. После ще я събудя. Жените мразят да ги будиш. За тях беше по-различно. Не им се налагаше да бързат за вкъщи.

Понякога минаваха като на парад пред очите му и той се чудеше какво ли бе станало с тях: с тъмнокосата гореща арменка — или може би беше циганка? — или хладната блондинка, почти два метра висока, с презрителен поглед, която повтаряше: „Не смей да ме докосваш“, докато той наистина не я докосна.

Накрая, когато авантюрите му свършваха, жените не означаваха нищо за него. Най-вероятно същото щеше да стане и с Роксан, помисли си той малко тъжно. Но този момент дори не беше приближил още. С нея бе останал по-дълго, отколкото с която и да било друга, и в този миг самата мисъл, че би могла да го напусне, че може да лежи в прегръдките на друг мъж, беше достатъчна, за да изпадне в гневна ревност. Той се познаваше.

Освен това знаеше, че Хепи бе неотделима част от живота му. Ожениха се, когато той беше на двайсет и една, току-що завършил колежа. Истина беше, че баща му, впечатлен от изискаността и чара на младото момиче и също така от старото първо заселническо потекло на семейството ѝ, беше предизвикал брака. Но той се беше влюбил в Хепи и още я обичаше. Тази любов нямаше нищо общо със секса. А в живота на един мъж двете можеха да съществуват паралелно, без да си пречат. Жените — и особено съпругите — никога не можеха да го разберат. А и баща му не го разбираше. Да предположим — което беше невероятно, — че той реши да напусне Хепи. Старецът щеше да го застреля само с думи. Семейство. Вярност. Благоприличие. Любов. И защо, само щеше да съсипе всичко! И Иън се сети за майка си,

прекрасната си нежна майка, която толкова много приличаше на Хепи...

Петте минути изтекоха, но вече съвсем събуден, той стана безшумно, облече се и се среса в банята. Косата му беше цялата разрошена, защото Рокси обичаше да заравя пръсти в нея. Като си спомни това, той се усмихна на себе си в огледалото.

— Прекрасен си и аз съм луда по теб — каза Роксан. Приблужи се изотзад и застанала на пръсти, притисна голото си тяло към гърба му, облегна лице на неговото и в огледалото се появи двойно отражение. — Не сме ли страхотна двойка?

— Никак не е зле — той се извърна и я отстрани на една ръка разстояние. — Харесва ми тоалетът ти. А гривните са завършващият детайл.

— Щом го харесваш, докажи го.

— Скъпа, не мога. Трябва да се прибирам. Предполага се, че съм на делова среща, а те не продължават цяла нощ.

— Няма да отнеме повече от десет минути.

— Хей, остави ме на мира. Сложи си някакви дрехи, преди да съм...

— Добре, добре.

— Предпочитам да те гледам как се събличаш, но и това е хубаво — каза той и седна на леглото, а тя започна да облича черното си дантелено бельо. — Тези дрехи наистина ти харесват, нали?

— И защо не? Много мило от твоя страна, че ми ги подаряваш.

— Направи ми тогава една услуга. Отърви се от това, което обличаш, става ли?

— Кое, това ли? — каза тя, докато шията ѝ се появяваше през деколтето на кървавочервена копринена рокля. — Много си я обичам.

— А аз не. Евтина е.

— Евтина! Струва достатъчно.

— Нямам предвид евтина в такъв смисъл.

— О, предполагам, че не е по вкуса на жена ти.

Той се направи, че не чу забележката и каза спокойно:

— Не се обиждай. Казвам го за твое добро. Искам да научиш нещо за дрехите, като например да не носиш фалшиви бижута заедно с истински. Прекалено си красива, за да не си угаждаш.

— Добре — каза тя успокоена. — Ще те послушам. Правиш толкова много за мен, Иън, и за Мишел също. Не директно, искам да кажа. Миналата седмица ѝ купих прилични дрехи.

— Надявам се, че няма и представа за нас?

— О, скъпи, не ѝ казвам всичко. Разбира се, че не. Но тя ми е сестра и аз ѝ вярвам. Никога не би ми причинила нищо лошо, а това ти осигурява безопасността — Роксан взе палтото. — Добре, готова съм.

— Как успя вкъщи да обясниш за норките?

— Казах, че палтото е евтино, само от опашки на норки. Те не знаят каква е разликата. Купила съм го на разпродажба от спестените пари за Коледа, подарък за мен, след като съм се погрижила за всички останали — кожата обграждаше лицето ѝ подобно на тъмна рамка на пастелен портрет. — Цял живот съм мечтала да имам нещо такова. С него се чувствам като кралица.

Внезапната мисъл за Хепи накара Иън пак да се усмихне. Тя беше толкова отдадена на каузата за спасяването на животните, че по-скоро би умряла, отколкото да облече каквото и да е кожено палто. Контрастът между ужаса на Хепи и доволството на Роксан беше направо комичен.

Роксан скочи и извика:

— О, боже, мишка! Виж! Виж!

— Ами, къде?

— Скри се в гардероба. Иън, затвори вратата, по дяволите, преди да е излязла пак. Затвори я! Господи, да се махаме оттук!

— Почакай да си завържа обувките.

— Ох, мразя това проклето мръсно място. Погледни го само. Тапетите са отлепени, пердето е скъсано, единственото хубаво нещо е, че няма дървеници. Защо винаги трябва да идваме на такива места? — изплака тя.

— Най-малкото, защото „Уолдорф“ е доста далече. А и това място е безопасно, ето затова.

— Не е задължително да сме в „Уолдорф“. Но това е ужасно.

— Знам. Ще ти кажа за какво си мисля напоследък. Мисля си да ти намерим малко жилище извън града. Хубав малък апартамент някъде в Тайтъстаун например. Какво ще кажеш? Няма ли да е страхотно?

Тя не отговори.

— Как мислиш?

— Тайтъстаун е на сто и петдесет километра от Скития, Иън. Аз какво да направя, да напусна работа ли?

— Разбира се, напусни я.

— Ами сестра ми? Просто ей така да се изнеса и да оставя Мишел в онази дупка с онази кучка, мащехата ни, откачения старец, на когото трябва да му напомняш да си вдигне ципа на панталона, и баща ни, който не дава и пукната пара за никого?

— Запиши сестра си в първокласен пансион. Това ще е добре за нея.

— И тогава ще вися сама на сто и петдесет километра в онзи скучен град, на сто и петдесет километра от приятелите ми. Всички, които познавам, живеят в Скития.

— Сто и петдесет километра по това шосе са нищо. Няма да ти отнеме повече от час с кола.

— Да бе, в тази консервена кутия на колела. Притрябвало ми е да затъвам на пътя в еднометров сняг.

— Ще ти купя хубава кола. Така или иначе имаш нужда, трябваше да се сетя по-рано. Можем да отидем до Ню Хампшър или до Бостън, или някъде другаде, където мен... нас не ни познават, и да ти взема каквато пожелаеш. Кадилак, линкълн, мерцедес. Само кажи каква.

Роксан въздъхна. Пълните ѝ устни се свиха, а очите ѝ се притвориха.

— Това е добре, но пак ще съм сама там. Ще полудея, ако се затворя сама. Не можеш да си говориш с четири стени, независимо колко са скъпи, както не можеш да си говориш и с мерцедес.

Иън не обичаше, когато тя въздишаше, и затова започна да губи търпение.

— Добре, какво искаш тогава? Тези дупки са ти омръзнали и аз не те виня за това. Предлагам ти апартамент толкова близо до града, колкото се осмелявам да те настаня. Не мога да ти предложа някъде по-наблизо и ти добре го знаеш. Така че какво искаш?

В момента, в който произнесе въпроса, разбра, че не трябваше да го прави. Той направо си изпроси още един скандал.

— Знаеш какво искам, Иън. Прекрасно го знаеш.

Тя стоеше в средата на стаята в палтото от норки, пристегнато с колан на кръста ѝ. Стойката ѝ беше предизвикателна, но в гласа ѝ и по лицето ѝ той долавяше само молба. Молбата с главно М.

— Не мога да го направя — отвърна ѝ той меко. — Казах ти от самото начало, че няма да напусна жена си. Казах ти го.

— Защо не? Тя не е за теб, иначе нямаше да си тук с мен.

— Не е така. Едното няма нищо общо с другото.

— По цял ден си завира носа в книгите и не е като да имате деца. Тя дори не ти е родила деца, и то след цели четиринайсет години.

Пак бе засегнала забранена тема. И въпреки че все още ѝ отговаряше тихо, в гласа му се усещаше метална нотка:

— Остави жена ми на мира, моля те. Сега не говорим за нея, Рокси.

— Колко пъти трябва да ти казвам, че името ми е Роксан. Мразя да ми викат Рокси и мразя да ми казват за какво мога и за какво не мога да говоря.

Допреди два-три месеца тя беше напълно доволна от нещата, каквито си бяха. И после изведнъж бракът стана тема номер едно. Сега беше уморен, искаше да си ляга, тревожеше се как ще се прибере и изобщо не беше в настроение за тема номер едно. Не че някога беше в такова настроение.

— Виж какво — каза той. — През по-голямата част от живота си си се обръщала на Розмари — доста по-дълго, отколкото на Роксан — и можеш да говориш за всичко, което си пожелаеш, но само за едно нещо не, Рокси.

— Да не си споменал нищо за живота ми! Ако ти пукаше за него, щеше да се замислиш и за бъдещето ми. Какво ще стане с мен? Вече трета година сме заедно. Остарявам и...

— По дяволите, ти си на двайсет и две и се притесняваш, че остаряваш! Живей ден за ден. Радвай се на живота, както правя аз.

— Лесно ти е да го кажеш. Ти имаш сигурност. Тази вечер ще се прибереш в собствената си къща, в собствения си дворец.

— Не е дворец. Къща е.

— Ама много хубава. Видях я, минах оттам. Сигурно имаш мраморни бани и кадифена покривка на тоалетната чиния.

Колкото и да беше ядосан, не можеше да не се засмее.

— О, толкова смешно ли ти се струва?

— Не, но понякога си така чаровно проста, скъпа. Ето това е смешно.

— Проста? По дяволите, ако имах нещо подръка, щях да го зафуча по теб, наистина щях!

— Хайде да не продължаваме. Тази вечер прекарахме страхотно, а и винаги има следващ път. Какво ще кажеш за вторник? Не, прекалено скоро е. Не мога да си измислям бизнес срещи толкова начесто. Какво ще кажеш за петък?

Знаеше, че се опитваше да отвлече вниманието ѝ, но какво друго би могъл да направи? Трябваше да го разбере и да е доволна. Никога преди не беше живяла така добре.

— Не, никакъв петък. Нито пък някой друг ден, който ще избереш така, че да е удобен на нея, защото ти е жена, а ти не я обичаш.

— Никога не съм казвал... — започна той.

— Е, тогава не обичаш мен. Не може да обичаш две жени наведнъж.

— Обичам те, Роксан. Какво трябва да направи един мъж, за да докаже на жената, че я обича?

— Да се ожени за нея. Ако сме женени, тази вечер щеше да можеш да останеш с мен.

Пак преливаха от пусто в празно. Той започваше да се уморява и да се дразни все повече с всяка измината минута.

— Не съм достатъчно добра за семейството ти, това е. Страхуваш се от баща си. Синът на баровец благодетел да се ожени за Розмари Финели, ето, казах го — дъщерята на Ван Финели от улица „Дъган“. Голям майтап, а? Не би се осмелил. Страх те е от надутия ти баща.

— Ставаш нагла, малката. Какво, по дяволите, знаеш ти за баща ми? Не си го и зървала, освен това не познаваш нито един негов познат.

— Освен теб. А ти ми даде достатъчно ясно да разбере, без значение дали съзнателно или не, какво представлява той.

Малък дявол! Не беше глупава. Ако имаше кой да я изпрати в един от най-добрите университети, щеше да стане първенец на випуска. Малък дявол!

Иън се почувства наранен. Можеше да говори каквото си иска за него, но не и за баща му. На никого не се позволяваше да се заяжда със семейство Грей.

— Добре, ако това те кара да се чувстваш по-добре, скъпа Роксан, продължавай в същия дух. Що се отнася до мен, за тази вечер ми стига — той си облече сакото и натисна дръжката на вратата. — Въпреки това, последната дума е твоя. Това е привилегия на жената. В петък удобно ли ти е?

— Само ако ми дадеш отговор сега. Не искам да те притискам. Не те карам да ми кажеш точна дата, като например следващия месец, но искам да знам „да“ или „не“ веднага. Омръзна ми да вися във въздуха. Ще се разведеш ли някога с жена си или не?

Искряща гневна красота излъчваше тя, докато стоеше изправена и стройна пред него, с ръце, хванати зад гърба, и го гледаше дръзко и очаквателно. Но той не се уплаши. Никога не се плашеше. След няколко дни, въпреки гнева си, щеше да допълзи в леглото му, защото беше също толкова полудяла по него, колкото и той по нея. Колите и гривните бяха без значение.

— Не — каза той отчетливо. — Както ти казах съвсем ясно още много отдавна, нямам намерение да се развеждам с жена си. Повече не искам и да чувам за това. Писна ми от тази тема.

— Тогава върви по дяволите! И не ми се обаждай. Никога!

Тя се стрелна покрай него, излетя навън и вече почти потегляше, когато той стигна до своята кола. Постоя малко, гледайки как колата ѝ избуча, задави се, затрополи и излетя надалеч. После тръгна към къщи.

Шосето светеше ясно в безлунната нощ и по него едва се мяркаше по някоя кола. Самотата се разстла над Иън като мъгла. Какъв ужасен край на вечерта! Започна толкова весело, с кошница изискани закуски и бутилка френско вино.

„Има проклет нрав! Много добре знае, че няма да се оженя за нея, защо тогава вдига целия този шум? О, след две седмици ще се върне! Не, инат е. Давам ѝ един месец.“

Започна да се развеселява. Но по последната отсечка от главната улица на Скития, покрай тъмната грамада, представляваща управлението на „Грейс Фудс“, докато се изкачваше по високия хълм над града и почти бе стигнал вкъщи, в гърдите му нещо нервно затрептя.

Дали Хепи все още му имаше доверие? Веднъж, доста преди Роксан, той прояви невнимание. Тя научи и беше съсипана. Той наистина съжали, като видя как я заболя, помоли за прошка за — както я нарече — „нищо неозначаващата забегка“ и обеща, че повече няма да се повтори. За известно време наистина беше така. Но животът беше кратък, а светът — пълен с красиви жени от най-изкусителни видове, и той наруши обещанието.

Обаче беше много, много внимателен да няма провали. Но сигурно не беше толкова лесно да хвърля прах в очите на Хепи, както му се щеше да мисли. Вероятно тя подозираше какво се крие зад извиненията му и просто бе решила да се прави на незнаеща и да го приеме какъвто е. Обичаше го в края на краищата и съвместният им живот беше хубав.

Всичко беше наред, с изключение на липсата на дете. Или деца. От самото начало Хепи бе заявила, че иска голямо семейство. Мислеше си, че и на него би му харесало, ако беше станало така, особено ако имаше момче, един прекрасен син. Но след като Хепи вече беше на трийсет и пет и все още не се бе случило, той не си позволяваше да тъгува, както тя мълчаливо и дълбоко в сърцето си тъгуваше.

Определено не искаше да осиновят дете. Знаеше за много бездетни семейства, които — за добро или за зло — се съгласяваха с него. Защо да си търси белята с неизвестно потекло? Човек можеше да си има достатъчно проблеми и със собствената си плът и кръв.

Притесняваше се как ще погледне Хепи в очите, след като се прибере. Невинаги се чувстваше така, само от време на време, след като е бил с Роксан. Тази вечер се надяваше, че ще си е легнала.

Веднага след като зави по кръговата алея пред къщата, разбра, че не е така. Спалнята беше тъмна, а първият етаж — осветен. Паркира колата и влезе вътре.

— Ти ли си, скъпи? — извика Хепи и излезе от всекидневната с книга в ръка. — Тази среща продължи цяла вечност. Започнах да се притеснявам.

— Един от присъстващите беше влюбен в гласа си. Отне му цял час, за да каже нещо, което може да се каже и за десет минути — и той я целуна. — Хубав парфюм. Нова марка?

— Ползвам го поне от две години — засмя се тя. — Гладен ли си? Обзалагам се, че си пропуснал вечерята.

— Не, ял съм. Пастет и шампанско.

— Е, можеш да хапнеш един десерт с мен. Уморих се от четенето, затова направих малко шоколадови пасти. Да си вземем, все още са топли.

Той си падаше по сладкото и понеже беше в добра форма, можеше да си позволи да се поглези.

— Звучи ми добре. Със сладолед ли вървят?

— Разбира се. С какъв аромат?

— На кафе, моля. Да ти помогна ли?

— Не, само седни. Имал си дълъг тежък ден. Ще ти донеса тук.

Той седна. Изпита много странно чувство. Не беше точно вина, защото от години беше приключил с нея. След като не вредеше на никого, нямаше защо да се чувства виновен. А той не бе наранил жена си. Това, което почувства, помисли си той, докато се анализираше, беше неудобство. Чувстваше се неудобно тук, в собствената си всекидневна, подпрян на възглавниците, направени от Хепи, взирайки се в отражението си в огледалото със сребърна рамка, облечен в тъмния си халат, да седи редом до свежата си, като момиче, съпруга, обвита в бял сатен, бели орхидеи и невинност.

Никога не я беше наранявал, повтори си той отново. И името все още ѝ отиваше: Хепи — щастливката.

Тя постави таблата на масата между креслата, на които седяха.

— Направила си нещо различно с пастите — каза той. — Пак ми харесват, независимо какво е.

— Експеримент. Сложих им малко кафе.

— Добра идея.

Той я погледна. Розовият ѝ копринен халат беше разтворен. Върху дълбокото ѝ деколте имаше само един наниз перли. Светлата ѝ коса падаше меко, почти като на дете. Беше съвършена.

— Къде си се загледал?

— В теб. Ти си красива жена, Елизабет Грей.

Не би се извърнал и не би въздишал след нея, помисли си той, но и не би ти омръзнало да я гледаш, както не би се уморил да гледаш ваза с рози в стаята си.

— Радвам се — каза тя усмихната.

— Как мина в училището днес?

— Идваха счетоводителите. Отдавна нямаме места и ще трябва да спрем приема за следващата година. Препълнени сме.

Долови в гласа ѝ гордост от добре свършената работа. Имаше право да се гордее. Една скромна жена, привързана към дома, бе усвоила професия, бе започнала свой бизнес и го бе направила преуспяващ, и то със собствени сили, без чужда помощ.

— Гордея се с теб — каза ѝ той. — Много се гордея.

Те поседяха известно време, докато си изядат сладоледа, говориха си за училището. После Хепи му разказа няколко забавни истории за съседите и се посмяха. Не след дълго тя отбеляза, че е късно и че трябва да си лягат.

Иън се сети, че повече от седмица не се бяха любили, близо две седмици, ако трябваше да бъде точен. Нещо в начина, по който тя каза „да си лягаме“, му подсказа, че и тя може би си мисли за същото. Беше здрава жизнена жена.

— Хайде, ела — повтори тя.

След днешната вечер едва ли можеше да почувства кипване на кръвта. Но след като тя бе започнала, трябваше да опита. Преди това обаче трябваше да си вземе дълг, дълг душ. Чувстваше се омърсен, вътре в себе си беше омърсен. И много уморен. Караницата и лъжите бяха изпили силите му тази вечер.

А защо трябваше да позволява това да стане? Изведнъж му се прииска да се опълчи, стана, прегърна я и тръгна с нея към стълбите. Те си принадлежаха. Той имаше задължения и не искаше да се отказва от тях.

Но съществуваше и Роксан, радостта, която не можеше, никак не можеше и не искаше да си отказва. Защо трябваше да се чувства разкъсан, а да не се отдаде на две различни удоволствия с тези две напълно различни жени? Едното нямаше нищо общо с другото. Съвсем нищо.

По-късно същата седмица баща му му се обади в кабинета.

— Отбий се на път за вкъщи. Трябва да говоря с теб. Няма да ти отнема повече от няколко минути.

Когато Оливър говореше кратко, всички разбираха, че не отправя молба, а издава заповед. Той тъкмо приключваше уединената си вечеря, когато Иън пристигна. Обстановката е подходяща за комедия на нравите, помисли си той. Белокос джентълмен начело на дългата маса, хранещ се на свещи под портрета на съпругата си, облечена в бяла вечерна рокля от коприна.

— Седни. Кафе?

— Не, благодаря. Още не съм вечерял.

— А, да, разбира се.

Иън се обърна към портрета. Лицето на майка му винаги силно привличаше вниманието му, но също така му навяваше някаква смътна тревога, която никога не бе могъл да разбере. Помнеше нежността ѝ, нейния ведър дух, за който всички, които я познаваха, още говореха. Но имаше и нещо друго... Какво? Тъга? Той поклати глава и отклони поглед. Без съмнение това се дължеше само на неумението на художника.

— Чух за тебе някои неща, които не ми харесаха — каза Оливър.

— За мен? Не разбирам.

— Така ли? Значи не си направил нищо, от което да се срамуваш?

Иън почувства, че лицето му пламва.

— Е, естествено всеки прави неща, които не би трябвало. Но все още не разбирам за какво говориш.

Оливър сложи сметана в чашата си и я разбърка, вдигна я и погледна над нея сина си.

— Нека това да ти е за урок — каза той. — Натъкваш се на хора във време и на място, където най-малко очакваш. Преди известно време са те видели в Ню Йорк да танцуваш с млада жена в „Уолдорф-Астория“. Разбира се, няма да ти кажа кой ми го съобщи. И не смятам, че човекът е имал някакъв умисъл. Може да го е направил по най-невинна причина. От друга страна обаче, може да е искал да ни отправи, на мен и на теб, тактично предупреждение. Ти очевидно си изглеждал в — така да се каже — интимни отношения с жената.

Иън се бе изчервил до корените на косата си. Господи, някой стар клюкар може да е бил дори в асансьора, когато с Роксан се качваха към стаята си.

— Татко — каза той бързо, — това са глупости. Ходих в този град да се срещна с дистрибуторите ни от южните щати. Хепи беше в семейната си къща в Роуд Айлънд, иначе щях да танцувам с нея. Жената, с която твоят човек ме е видял, е... е съпруга на мой състудент от Йейл. Срегнахме се случайно във фойето...

Оливър вдигна ръка.

— Спри, спри, не съм вчерашен, Иън, а и не за първи път ми докладват такива неща за теб.

— Какво е това? Да не би ФБР да ме разследва?

— Не, но както току-що ти казах, светът е по-малък, отколкото си мислиш. Виждали са те в мотели извън града, там, където хората ходят, за да се крият. Споменават ми ей така, между другото. „Знаеш ли, че видяхме сина ти“ — или нещо подобно. Между другото. И не съмсем. Разбираш ли ме?

— Разбирам те, но ти грешиш. Никога...

Ръката му пак се вдигна нагоре.

— Достатъчно, Иън. Бил съм на твоите години и не можеш да ми кажеш нищо ново за това какво означава да си млад. Но разликата между нас е, че аз приключих с тези неща, когато се ожених за майка ти — Оливър се завъртя в стола си и застана с лице към портрета. — Бил съм й напълно верен и не съм съжалил за това нито секунда. Имаш прекрасна съпруга в лицето на Хепи. Защо си търсиш белята? Стегни се, Иън. Говоря сериозно.

Унижението беше непоносимо. С баща си не можеше да спори и все пак бе унижително на трийсет и пет да ти се карат като на ученик.

Той се изправи.

— Е — рече, — чух какво ми каза и ще го имам предвид. Това ли е всичко?

— Да, това е всичко. Не ми беше приятно да те поставям в такава ситуация, но трябва да разбереш, че е за твое добро. Надявам се, няма обидени?

— Не. Лека нощ, татко.

Да, помисли си той по пътя към къщи. Без съмнение и татко е бил някога млад, но той не е мен и аз не съм него. Не ме разбира, нито може да ми прости, защото не е притежавал същата жажда за живот. Може би неговата е не по-силна от на Клив, нещастника, който може да има жена само ако й плати. Или пък от тази на Дан. Дан има

различна жажда за живот. Не можеше да си го представи в някой мотел. Той е влюбен в Сали и в гората. И все пак никога не би ме заклеил като татко. Дан не заклеиваше хората. Беше добър. Истински принц.

Как сега да се справя с това? Не искам да си развалям отношенията с татко, но няма да се разделя и с Роксан. Няма начин. Апартамент, това е решението. Там ще може да се среща с нея в усамотение и на спокойствие. Ще ѝ хареса много, независимо какво говори сега. Ще го наредя като истински палат. Много ще ѝ хареса.

При тази мисъл Иън започна да си подсвирква и не спря, докато не стигна дома си.

ШЕСТА ГЛАВА

Юни 1990 г.

Сали се прибираше след редовната си среща с доктор Вандеруотър без Тина и беше спокойна. Или пък може би в същото време се чувстваше виновна, че дори за миг се бе усъмнила — и то съвсем слабо, — че има нужда да бъде успокоявана, помисли си тя.

— Бъдете спокойна за детето си — повтори ѝ лекарят. — Напрежението ви може да се предаде и ако детето иска да ви каже нещо, да го задържи в себе си. За да може то да е спокойно, трябва вие първо да се успокоите. Цялата къща трябва да е спокойна.

Да, разбира се. Беше елементарно. А и Бог им беше свидетел, че в тяхната къща цареше щастие. Това беше дом за игри и песни, на доктор Ох боли и Мечо Пух, истинска домашна детска градина. А как успяваше Дан да запази доброто си настроение с всичко, което му беше на главата, с тревогите от работата, тя не знаеше.

— Не виждате ли подобрението? — попита я лекарят. Не можеше да го погледне в очите и да отрече, че има подобрение, след като всъщност беше сигурна в него. На рождения ден миналата седмица Тина беше образцов гост, толкова чаровна, че една майка каза на Сали, че е „слънчево дете“. Значи може би наистина имаше подобрение.

— Играе си горе — каза бавачката, когато Сали влезе. — След снощния дъжд дворът още е подгизнал.

От голямата всекидневна долетя валсова мелодия. В стаята се намираха бюрата на Дан и на Сали, а тя напоследък използваше своето, за да свърши някоя поизоставена работа. На масата в центъра се намираше източникът на музиката: семейната реликва, безценната сребърна въртележка.

— Какво става, по дяволите? Откъде се взе това?

— Това е мое! — извика развъълнувана Тина. — Мое!

— Скъпа, не може така. Това не е детска играчка.

Наистина не беше. Сали отдавна не се бе взирала в нея и бе забравила каква изключителна изработка имаше. Сред кончетата, които се издигаха и спускаха, докато се въртеше, нямаше две еднакви. Препускаха или стъпваха бавно, с високо изправени или снишени глави, а едно сякаш гледаше през рамо. На седалката имаше мъничка двойка — той в спретнат костюм, а тя с боне и широка пола от времето на Втората империя, — сякаш изработена от Челини. Само експерт можеше да назове точната цена на това произведение.

— Кой я донесе? — попита тя.

— Не знам.

Бавачката знаеше само, че шофьорът от Хоторн я докарал. А хората от голямата къща разбрали единствено, че господин Клив наредил да я донесат.

Клив звучеше троснато по телефона. Може би не трябваше да го безпокои в работата.

— Това е подарък от нашата къща, нищо повече не знам, Сали.

— Къде е чичо Оливър?

— Татко замина снощи за уикенда в Бостън.

— Не разбирам — каза Сали. — Какво да я правим? Тина си мисли, че е за нея.

— Това е подарък. Какво толкова? Така или иначе е време да се отървем от някои неща в голямата къща. Домът ни е наблъскан с предмети като музей. Трябва да затварям, Сали. Извинявай, но ме чакат на телефона.

През останалата част на следобед Тина се суетеше около въртележката, скрибуцаща „Синият Дунав“, и никой не можеше да я откъсне от заниманието ѝ. Синята река, пана, на-на...

Ставаше непоносимо и Сали се затвори в спалнята. Лампичката на телефонния секретар светеше в толкова яркочервено, сякаш усещаше колко спешно е съобщението. Сали разбра. Сигурно пак беше Дора Хелър, главната редакторка на голямо списание. Тази седмица звънеше за трети път и може би този път с най-вълнуващото предложение, което Сали някога бе получавала. Планираха брой, почти изцяло посветен на живота на голям писател. Човекът беше към деветдесетте, роден в подножието на Апалачите и известен в целия свят. Дора искаше да знае дали Сали би направила снимки за списанието.

Сърцето на Сали заби. Премисли набързо — командировка до Ню Йорк, ако станеше рано и хванеше първия самолет, това щеше да ѝ коства най-много една нощ далеч от дома. Възможно беше, а и за нея би било удоволствие.

Но не, писателят не бил готов да пътува. Трябвало да се снима в дома му, близо до Атланта. А и Сали трябвало да се поразходи по следите на живота му, осигурявали ѝ кола и шофьор, разбира се, но било необходимо да отиде до родното му място в планината, после до училището край границата с Флорида, където бил преподавал известно време. И сърцето ѝ се сви.

Тя вдигна слушалката и набра номера. От другата страна на линията едва дочу гласа на Дора.

— Сали! Чакам отговора ти, чакам да ми кажеш, че си променила решението си. Не можех да повярвам, че съм чула добре. Това е върховно предложение. Предложиха и други имена, да знаеш, но измъкнах всяка твоя снимка, която успях да намеря, и ги убедих, че притежаваш точно стила и светоусещането, които са ни необходими. На всяка цена трябва да кажеш „да“, Сали.

— Не мога. Имам си проблеми тук и не мога да тръгна. Прекалено далеч е и ще ми отнеме много време. Съжалявам.

— Надявам се, че не си болна.

— Не, не съм болна — после осъзна, че звучеше изтощена и прекалено тайнствена. Затова събра сили и добави: — Никой не е болен, нито пък се развеждаме или нещо подобно. Нашето момиченце има малко проблеми и затова...

— Надявам се, че не са прекалено сериозни?

— О, не, но не мога. Наистина не мога, Дора. Моля те, не ме увещавай.

— Съжалявам, скъпа. Наистина съжалявам. Е, друг път.

Синята река, на-на, на-на...

— Какво става? — попита Дан, като влетя с разхлабена вратовръзка, която висеше през рамото му, и тя разбра, че е в изключително лошо настроение, в каквото рядко изпадаше. — Какво прави това нещо тук?

— Въртележката ли имаш предвид?

— Че какво друго? Да не искат да превърнат къщата ни в боклучарник? — попита той, когато Сали повтори думите на Клив за

наблъсканата къща.

— Не мога да те позная. Сигурна съм, че е имал добри намерения.

— Да, добре, но това нещо струва цяло състояние, а Тина само ще го счупи.

— Не мисля, но признавам, че „Синият Дунав“ ме изнервя — като видя, че Дан хвърли сакото си на леглото и приседна с въздишка, каза мило: — Ще ѝ омръзне и тогава ще я скрием или ще се опитаме учтиво да я върнем. Не си струва да се разстройваш.

— Този валс и мен ще подлуди. Проклетата играчка е прекалено шумна — той стана, отвори вратата и се провикна: — Тина, спри го, моля те.

— Няма, на мен ми харесва.

— Да, но на нас не ни харесва. Спри го — каза Дан твърдо.

— Казах, че няма.

— Тина, ще правиш каквото ти казвам.

Той тръгна по коридора, а Сали го последва.

— Спокойно, Дан. Прекалено си уморен и разтревожен. Разбирам те, но...

— Но какво? Какво си мислиш, че ще ѝ направя?

— Просто искам да кажа, че днес денят ѝ мина много добре и...

— И това е достатъчна причина да не изпълнява толкова просто нареждане?

— Разбира се, че не. Но наистина мисля, че има напредък, а и доктор Вандеруотър каза днес...

— Доктор Вандеруотър не живее тук като нас. Може би трябва да спрем да се водим по всичките тези книги и теории. Може би просто трябва да започнем да мислим с главите си.

Детето се бе облегло с лакти на масата, сякаш въртележката го хипнотизираше. Дан отиде при нея и спря музиката. Тина изплака, направо изрева, сякаш я беше ударил, и го ритна силно в глезена.

Дан я хвана под мишниците и я вдигна.

— Чуй ме добре, Тина. Не ти е позволено да риташ и да удриш. Ти си на пет години и прекрасно разбираш...

Тя го ритна в коляното.

— Не ме докосвай! Остави ме на земята. Мразя те! Пусни ме! — и все още ревейки, избяга от стаята.

Родителите ѝ стояха, втречени един в друг. Дан изглеждаше като ударен от гръм.

— Дани, тя не те мрази.

Той се намръщи.

— Да не мислиш, че не го знам? Но какво лошо направих? Може би трябва да ѝ простим и ако убие човек? Тя върти на малкия си пръст цялата къща, живота на всички ни, не разбираш ли?

Така беше, и още как. Иначе нямаше да откаже да поработи една седмица далеч от къщи.

— Внимаваме за настроенятия ѝ, страхуваме се от нея. А какво ще стане, като навърши петнайсет? Кажи ми де? Слизам долу да си поговоря с нея. Не стой така уплашено. Никога не бих си изпуснал нервите с едно дете.

— Моля те, сега не му е времето. Остави я на бавачката. Тя ще я успокои. Ела в спалнята и ми кажи какво лошо се случи днес — тя седна на ръчната облегалка на креслото му и облегна лице на главата му. — Какво стана? Пак ли същото?

— Ужасен ден. Иън е невъзможен. Може ли човек да се промени за един миг? През последните няколко седмици е съвсем различен. Ето какво се случи този следобед. Нали ти разказвах за напитката с кафе, която измислил онзи човек от Мичиган? Истинска златна мина, ако сключим подходяща сделка с подходяща компания в Колумбия. Уредих среща, колумбиецът долетя, онзи от Мичиган пристигна с кола — защо ли? Не знам, сигурно обича да гледа пейзажи — Дан едва си поемаше дъх. — Но както и да е, закъсна с час и половина, което си е досадно, но не е фатално. А Иън побесня, наруга го и направо го унижи. Човекът е много млад и горещо иска да сключи сделка, но толкова се обиди, че си тръгна. Взе си дипломатическото куфарче и си тръгна! Трябваше да го догонвам, да му се извинявам. Най-накрая го върнах, Иън му се извини, а аз стисках палци да сключим сделката. Но това ме изтощи напълно. Затова си дойдох къщи по-рано. Всички още са на работа, но аз трябваше да си тръгна.

— Клив какво мисли за това?

— Беше в другия край на залата и не мисля, че чу нещо. Но и да беше чул, само щеше да свие рамене и да се върне при цифрите си, нещастникът.

Телефонът иззвъня.

— Вдигни, мен ме няма — каза Дан. — Който и да е, кажи му, че ще му се обадя по-късно.

— Иън и Аманда — каза Сали, като запуши с длан слушалката. — Конферентна връзка.

Дан въздъхна и взе телефона.

— Ето ме.

Седна неудобно на ръба на леглото, сви се и заслуша. Какъв ужасен ден, помисли си Сали, докато го наблюдаваше. Беше свикнала да го вижда да поема отговорност за работата, да настоява, убедителен и жизнерадостен, затова я болеше да го гледа сега такъв.

— Знам, Аманда. Разбирам положението ти. Съвсем ясно ни обясни. Обсъждахме го и преди, нали така?

Сали чуваше от слушалката да долита непрестанна женска реч. Явно Аманда имаше много за казване.

— Знам — повтори Дан. — Знам защо искаш парите и съм съгласен, че това е благородна кауза. Проблемът е в това, че ги нямаме. Банкерите бяха съвсем ясни. Не можем да го направим, без да си разбием бизнеса.

Речта не секваше. Десният крак на Дан, праметнат върху другия, започна да помръдва, а лявото му стъпало забарабани по килима.

— Ако продадем гората, ще можем да изплатим дела на Аманда. Но аз не искам да продаваме гората, това е всичко. И не знам колко пъти искаш да ти го повторя, Иън.

Иън не можеше да се трогне, помисли си Сали с нарастващо възмущение. Спомни си как се шегуваше с Дан, който „прегръщал дърветата“. Откакто, им направиха това предложение, в неговите очи Дан беше „сантиментален“ и „непрактичен“. Какъв абсурд! След като знаеше как Дан ръководи бизнеса, да го нарича „непрактичен“? Не може ли и един практичен мъж да бъде внимателен и да има собствено мнение?

— Двамата с Клив не можем сами да проведем тази операция. Прекалено е мащабна. И преди съм ти го казвал. А ако фирмата пропадне, да оставим нашите съдби настрана, но имаш ли представа какво ще причини това на града?

Пауза.

— Да, прекрасно знам, че даваш много за благотворителност — каза саркастично Дан. — Не те карам да жертваш нещо свое. Само те

моля да не грабиш още, ако това ще нарани толкова много хора.

Пауза.

— Как? Добре, ще ти кажа как. Вчера спрях на една бензиностанция и собственикът, който добре знае кой съм, дойде и ме попита за статията във вестника миналата седмица, за слуха, че идват чужди инвеститори. Беше ужасно разтревожен по същата причина, поради която и аз съм разтревожен. И дори нашата бавачка каза на Сали и на мен, че хора от града, нейни роднини, се притесняват, че „Грейс“ ще се свива и ще намалява работните места. Уплашени са и имат пълно основание за това.

Последва истинска препирня в слушалката, която дори и Сали дочу, но без да разбере за какво е. Като че ли Аманда и Иън говореха едновременно.

Не след дълго Дан каза:

— Да говорим спокойно. Поне аз имам такова намерение.

Пауза.

— Да, говоря спокойно. Казвате, че се задава битка? Струва ми се, че я предизвиквате точно в момента. Не знам какво ви става и на двамата. Но със сигурност не искам да се караме. Искан ми се да поговорим с Оливър... Да, чух, като каза, че не иска да се меси, но... Добре тогава, да включим и Клив... По дяволите, Иън, не може ли да въведем някакъв ред тук? Аманда? Говори по-високо, Аманда. Не те чувам... Какво? Тя затвори ли? Господи, и двамата сте се побъркали! Добре, аз съм инат, но и ти си такъв. И аз не знам как да се разбере с теб, Иън. И това представление този следобед...

Дан се извърна към Сали:

— Иън ми тресна телефона.

— Клив не може ли да направи нещо? Като оставим настрана какво друго мисли Иън за него, все пак уважава интелигентността му.

— И да, и не. Не чу ли преди малко, като попитах за Клив? „Не е изкарал сам и един цент през живота си“ — това беше отговорът на Иън. „Нищо не разбира от бизнес. Математически гений с компютър вместо глава. И без това някой ден ще се закашля до смърт.“ Ето това мисли Иън.

— Може би трябва при това положение да отидеш при чичо Оливър.

— Не мога да го карам да вземе страна, когато и собственият му син е замесен, нали? Няма да е честно спрямо него. Освен това, вече не е млад.

— Бедничкият ми Дан. Как ли ще свърши всичко това?

— Е, все някак си. Няма да ме победят, Сали, нищо, че сега изглеждам смачкан.

— Хепи се тревожи за Иън. Преди не ми е споменавала и дума за личния им живот, затова се изненадах. Каза, че бил в ужасно настроение през последните няколко седмици. Не можела да го познае.

— Понякога се държи така — каза Дан. — Хайде да хапнем нещо. Шест и половина е, в края сме на един скапан ден, но аз не съм загубил апетит.

СЕДМА ГЛАВА

Юни 1990 г.

В шест и половина Роксан изпразни два пакета с ресторантски порции пиле върху две картонени чинии и подаде едната на Мишел. Върху паянтовата маса между двете легла имаше и стек от шест кокаколи и кутия понички.

— Ето. Много по-добре, отколкото да ядем с онази гмеж долу. Татко е в лошо настроение, децата се бият, а на мен ми е писнало от тях.

Облегната на таблата на леглото, тя се оглеждаше в огледалото на тоалетката. Беше интересно и полезно да наблюдава как се променя, докато говори и жестикулира. Оставяше косата си — уж без да иска — да се спуска на гъсти снопове около лицето ѝ или пък се смееше така, че хубавите ѝ зъби се показваха и на бузите ѝ се образуваха трапчинки.

След това се намръщи, когато погледът ѝ се спря върху износения зелен килим пред тоалетката, после се премести върху евтиния шкаф на Мишел, покрит с жълт варак и с липсваща дръжка, и накрая се спря върху избелелите пердета на единствения прозорец. Наблъсканата малка стая ѝ напомняше за неугледните мотели, дори изглеждаше още по-зле, защото бе осеяна с предмети: дрехи, касети и учебниците на Мишел покриваха всеки сантиметър от пода.

— Истинска дупка — каза тя и стресна Мишел. — Искам да се измъкна оттук.

— Можеш да го уредиш.

— Така ли? И как? Освен ако нямаш някъде скътани пари.

— Е — младото момиче се усмихна многозначително и иронично на Роксан, — нямам, но ти винаги можеш да получиш пари.

— Така си мислиш, но грешиш.

— Той пак се обади веднага щом се прибрах от училище. Вдигнах, преди някой друг да докопа слушалката.

— Благодаря ти. Каза ли нещо?

— Само: „Роксан там ли е?“ А аз му отговорих, както ме накара: „Не си е вкъщи и не знам къде е.“

— Полудял е, а това е добре за него.

— От неделя досега се е обадил четири пъти.

— Това е добре за него, казах.

— Какво е направил, че си му така сърдита?

— Не иска да се ожени за мен, ето какво. Сегашното положение не ми харесва. Не искам да живея по този начин. Много време мина. Няма да позволя повече да ме използват. Разбира се, сега всичко е много хубаво, но — чуй ме добре, Мишел, и го запомни от мен: само кръгла глупачка ще продължи да ходи до безкрайност с някой, който може да я зареже, когато си поиска. Апартаменти, коли — всичко това може да се изпари за една секунда и се връщаш точно там, откъдето си тръгнала, само дето ще си по-стара. Не, писна ми от това, край!

— Защо не го заплаши, че ще кажеш на жена му?

— Да не мислиш, че ще подскочи от радост? Да не мислиш, че ще ми купи венчален пръстен и ще ме покани да се преместя в къщата му след ужасен развод? Точно мен? Как може да си толкова глупава? Това само ще съсипе онази жена, а и на мен няма да ми помогне.

Роксан замахна с ръка и от чинията ѝ върху покривката на леглото падна мазна пилешка кълка и салата от зеле. От това чашата преля. Тя загуби контрол и избухна в сълзи.

— По дяволите! Наистина го обичах. Направих го толкова щастлив, а той... Не знам, Мишел. Мисля, че ще го помня до края на живота си, ще помня миговете ни заедно. Не беше само заради парите, както вероятно си мислиш. Не беше така. Аз го обичах...

— Тогава просто режеш клона, на който седиш.

— Скъпа, прекалено е сложно. Ти не разбираш, просто не разбираш.

Някой почука на вратата и се провикна:

— Розмари, о, Розмари!

— Махай се, дядо. Заета съм.

— Отвори вратата. Искам да ти попея. О, Розмари, обичам те, постоянно мечтая за теб...

— Стар глупак — промърмори Роксан, изтривайки сълзите от очите си. — Не искам да ме вижда такава. Ще го раздрънка из цялата къща.

— Цял следобед пие бира — каза Мишел.

Дръжката на вратата изтрака.

— Отключи вратата, искам да те видя.

— Хайде, Мишел, откrexни вратата, преди да счупи дръжката. Ето, дай му една поничка, да му затвориш устата.

Глуповатото патетично лице на пияния старец им се ухили от вратата. Той каза провлачено:

— Само исках да те видя. Онези долу пак се започнаха, нали разбираш.

Как не, познатата нервна караница между баща им и младата му жена долиташе от долния етаж.

— И какво ново? — попита Роксан.

— Не си изядох вечерята, Розмари.

— Дай му парче пиле, Мишел. Взимай го и изчезвай, дядо. Дръж се прилично.

Мишел заключи вратата, а Роксан простена:

— Всемогъщи боже, тук е истинска лудница. Не, на всяка цена трябва да се измъкнем.

Мишел пак седна на леглото и загледа сестра си с интерес.

— И как ще стане това?

Роксан помисли известно време, преди да отговори:

— Ами, както ти каза, вече си достатъчно голяма. Според мен вече знаеш почти всичко, затова слушай. Погледни в моята част на гардероба, до стената.

— Кафявите панталони ли? — попита Мишел.

— Не си ли виждала бричове за езда? А сега погледни на пода.

— Ботуши.

— Ботуши с шпори. Сестра ти е станала ездачка. Как ти звучи?

— Засега налудничаво. Ти не разбираш нищо от коне.

— Допреди две седмици не разбирах. А сега разбирам. Сигурно ще се изненадаш колко бързо човек може да се научи, когато нещо му е влязло в главата. Седни и ще ти разкажа. Значи — той има брат. Брат му — казва се Клив — е луд по конете. Когато не спи или не работи, язди кон. И една вечер, докато си лежах тук и си мислех, изведнъж ме озари гениална мисъл. Защо да не отида да се запозная с брат му, помислих си аз. Спомням си го от вечерта, когато се запознах с него в ресторанта. Нали знаеш, че не забравям физиономии. И освен това,

толкова съм слушала за него, че направо бих могла да го нарисувам. Нисък, някъде до рамото ми, непривлекателно лице, оплешивяващ, но съвсем в началото. Никога не би си помислила, че са братя — тя се замисли. — Господи, той сигурно мрази Иън. Него. Съвсем естествено, след като изглежда по този начин. Обзалагам се, че никога не е имал връзка с жена, а трябва да е на трийсет и пет.

— Да не би да е педал?

— Не говори така, Мишел. Просташко е.

— Леле-мале, простете!

— И не казвай и „леле-мале“. Мишел направи физиономия.

— Би ли продължила с историята, моля?

— Ти ме прекъсна. Загубих си мисълта. А, да, отидох в центъра в един лъскав магазин и си купих екип...

— Не трябва ли да имаш и жакет?

— Пак ме прекъсваш. Да, когато е студено. През лятото се носи само риза, така каза жената от магазина. Купих си две. В чекмеджето са. А сега ще ме оставиш ли да довърша? И така, аз реших да отида в школата по езда до къщата на семейство Грей и да взема един урок. Наваксах без проблеми. Много е забавно. И докато водехме конете през гората, за да си почина по време на първия ми урок, споменах между другото, че съм си мислела, че Клив Грей язди тук в неделя. Момчето каза: „Да, така е, но идва по-късно, след църква.“ С две думи, опитах се да задържа коня за още един урок, но момчето каза, че е запазен. И няма да повярваш, но точно тогава Клив Грей пристигна и каза: „Виждам, че сте разочарована. Ще се радвам да ви дам урок, ако искате.“ А момчето каза: „Извадихте късмет, господин Грей е експерт.“ И това беше началото.

— Началото?

— Яздихме вече пет пъти — две недели и три вечери след работа, докато беше още светло.

— Хм — каза Мишел. — И сега какво?

— Каквото си поискам. Мога да направя всичко. Той си падна по мен. Гледа ме и се хили като първолак.

Мишел направи физиономия.

— Като че ли не е много стока.

— Всъщност не е така. Той е ужасно умен, понякога направо ми се струва, че е гений. Както съм чувала — инфантилен гений. Много е

добронамерен, много мил. Не можеш да не го съжаляваш.

— След като го съжаляваш, защо се занасяш с него? Струва ми се, че това е жестоко.

Роксан стана, после седна върху леглото на Мишел, прегърна я през раменете и каза умолително:

— Не съм жестока. Не бих наранила никого, дори и мравка, нали така? Нали си спомняш преди няколко дни как намерих две буболечки в банята и слязох долу да ги пусна на тревата. Искам всичко добро за теб. Ти си умна и хубава. Не искам, като пораснеш, да отидеш да работиш за семейство Грей, както всички нас. Искам да те изпратя в пансион...

— Пансион! Откъде ти хрумна това? Кой ходи днес в пансион?

— Ходят. Имат някаква сестра или братовчедка в тяхното семейство, която е отишла в пансион, когато е била по-малка от теб — тя спря, после продължи: — Той искаше да те изпратим.

— Изглежда, че ти е напълнил главата с доста идеи. И сега си мислиш, че и този ще го направи, така ли?

— Само ако го накарам да се ожени за мен, а аз съм сигурна, че ще успея — тя пак млъкна. — Господи! Това ще е най-голямата изненада в живота на Иън. Направо ще го убие.

Очите на Мишел бяха разширени от учудване.

— Само ти — промърмори тя. — Само ти го можеш, кълна се. Кой друг би измислил такъв план?

— Много хора. Онези — в хубавите къщи на хълма — да не мислиш, че не знаят дяволски добре какво правят, когато се женят? Хей, да не мислиш, че и Даяна не е скроила доста планове, за да се докопа до Чарлс?

— Е, надявам се твоите планове, каквито и да са, да свършат по-добре.

— Така ще е. Ще го побъркам в леглото, ще правя каквото иска, аз съм добродушна, с мен човек лесно може да се разбере. Ще го направя най-щастливия човек на света. Защо да не свърши добре?

Мишел леко потрепери.

— Но като слушам как го описа, че изглежда.

— Той е чист. Безупречен. Само това има значение. А що се отнася до останалото, няма нужда да се вирам непрекъснато в него — на Роксан внезапно нещо ѝ хрумна и тя скочи и отиде до гардероба. —

Ето, имам нови черни лачени обувки за теб. Обувала съм ги само веднъж. Ще са ти малко тесни, но можеш да ги дадеш на обуцар да ги сложи на калъп. А тези, белите, са от миналото лято и са чисто нови. Подарък за теб. Можеш да изхвърлиш старите, освен ако не искаш да си запазиш един чифт за черни дни.

— Защо, по дяволите, го правиш?

— Защото е с половин глава по-нисък от мен. — Роксан се засмя: — Или по-скоро аз съм с половин глава по-висока. Затова отсега нататък ще нося равни обувки. И между другото — внимавай как говориш. Няма защо постоянно да повтаряш „по дяволите“, Мишел.

— О, простете!

— Прощавам ти. Но говоря съвсем сериозно. Забелязах, че той не говори по този начин. Има изискани маниери. Затова внимавай, моля те, когато дойде. Не ми пука какво правят онези долу, защото вече му обясних за тях.

— Когато дойде ли?

— В събота ще ме води на вечеря и на кино.

— Ще дойде да те вземе оттук? От тази дупка?

— Няма нищо против. Такъв си е. Тези неща не са важни за него.

След киното решиха да вечерят.

— Има хубаво заведение на улица „Самър“ — „Кристис“ — предложи Клив. — Има страхотен кръгъл салатен бар с раци, огромни скариди и най-хубавите десерти в града. Как ти звучи?

— О, прекрасно е. Вече съм ходила там. Има само един проблем. Един мой бивш приятел често сяда там. Разделихме се със скандал и много ще е неловко, ако го срещна. Имаш ли нещо против да избира заведение, в което няма да срещнем никого от неговата компания?

— Съвсем не. Само кажи.

На една табела край шосето на няколко мили извън града с трепкащи светлини бе изписано:

„БАРА НА БОБИ. ГРИЛ.“

Роксан каза:

— Тук е добре. Имам пържоли, искам да кажа — искаш ли?

— Да, разбира се. Мислех си да те заведа на нещо по-изискано от това.

— Знам, че отвън не изглежда кой знае какво, но храната е най-важна, нали? И компанията — добави тя и му отправи топла усмивка.

Избраха сепаре колкото може по-далеч от грохота на тричленната банда. Имаха хубав изглед към дансинга, на който момичета в къси поли и джинси се носеха в буйни танци в прегръдките на мъже по ризи.

— Свърталище на работници — каза Роксан. — Може би не ти харесва.

— Защо не? Интересно е.

— Е, ти си от семейство Грей все пак. Започвам да си мисля, че направих грешка. Не си свикнал с такива места, а аз съм. Аз съм работничка.

— Ти не ме познаваш, Роксан. Какво означава това: „Ти си от семейство Грей“? Означава само, че имам повече пари от тези хора, но това не е моя заслуга. Просто съм си избрал най-подходящите деди — той се засмя: — Не, прадеди.

— Точно това ми харесва в теб, Клив. Честността ти. Ти си непосредствен и откровен.

— И на мен ми харесва това в теб, заедно с още други неща.

Осветлението беше синкаво, но не прекалено приглушено, за да скрие блясъка в очите на Роксан и белите ѝ зъби, нито пък искрящия медальон с фалшив диамант, който лежеше между кръглите ѝ гърди над деколтето на червената копринена рокля.

— Харесва ми парфюмът ти — каза Клив.

— Наистина ли? Френски е. Единственото ми разточителство. Обичам парфюмите. Ароматът им ме кара да се чувствам щастлива.

— Според мен ти през повечето време си щастлива.

Когато тя се наведе към него, медальонът падна напред и разкри още няколко сантиметра плът и началото на гънката между гърдите ѝ.

— Нима? Какво те кара да мислиш така?

— О, всичко в теб. Начинът, по който се захвана с ездата например. Веднага ти хареса.

— О, хареса ми и продължава да ми харесва. Такава свобода — да се носиш срещу вятъра на открито. Сигурно е чудесно да имаш собствен кон, винаги да си с един и същ. Предполагам, че се опознавате почти като приятели.

— Така е — каза сериозно Клив. — Може би някой ден и ти ще имаш собствен кон.

— Надявам се. Как е пържолата ти?

— Добра е. Направо прекрасна.

— Ами пържените картофи? Не са ли мазни?

— Не, не, всичко е наред.

— Радвам се, защото се чувствам отговорна, че те доведох тук. Ще ми е ужасно неприятно, ако ти разваля вечерта.

— Да ми я развалиш ли? Прекарвам си чудесно, Роксан. Знаеш ли какво? Почти съм убеден, че и преди съм те виждал. Не си спомням кога и къде, но имам добра памет, а и лицето ти, разбира се, е от тези, които мъжете запомнят. Срецали ли сме се преди?

— Доколкото знам — не. Но все пак ти благодаря. Много си мил, Клив.

Музиката загърмя бясно. Хората по дансинга се мятаха потни на всички страни. Роксан посочи към една двойка, която се разкършваше и подскачаше с професионална обиграност.

— Погледни ги! Не са ли страхотни? Иска ми се и аз да съм толкова добра. Обожавам да танцувам — каза тя, като си тактуваше с крак.

— Бих искал да ти помогна, но истината е, че почти не танцувам. Всъщност направо никога. Боя се, че през цялото време ще ти стъпвам по пръстите.

— Ще рискувам.

— Освен това, честно казано, не знам как ще изглеждаме един до друг. Аз съм нисък, прекалено нисък за теб.

— Така ли? Не съм забелязала. Няма нищо, дори и да е така, какво значение има?

— Жените не обичат мъжете да са по-ниски от тях. На дансинга — уточни той.

— Че какво общо има височината с танца или с каквото и да било друго? Наполеон е бил нисък, а жените са били луди по него. Хайде да потанцуваме.

— Добре. Ще трябва обаче да ме научиш на стъпките — каза той, докато излизаха от сепарето.

— Няма стъпки. Правиш каквото си искаш. Просто се отпусни и следвай ритъма на музиката, както сметнеш за добре. Гледай ме.

Беше пъргава като струна, краката ѝ уверено стъпваха точно в ритъма на музиката, бедрата и ръцете ѝ свободно се люлееха.

— Ето така, Клив — окуражи го тя. — Започваш да се справяш. Хайде, хвани ме за ръцете, завърти ме. Точно така. Видя ли, справяш се, точно така. Още веднъж, страхотен си — тя се усмихна. Бялото ѝ лице грееше срещу него. — Не вярваше, че ще можеш, нали? Кой казва, че не умееш да танцуваш? — тя се усмихна широко. — Не е ли забавно?

Забавно беше. Тук никой не го познаваше, никой след това нямаше да клюкарства колко глупаво е изглеждал, като е подскачал и се е въртял, облечен в тъмносин костюм с подходяща вратовръзка на райета, под звуците на музика, която пробиваше тъпанчетата му. Кръвта му кипна. Чувстваше се добре. И се отпусна.

Но веднага след това започна да кашля. Кашлицата го сграбчи наред едно завъртане и той се олюля, докато си поемаше дъх. Трябваше да се отдалечи и да седне, дишаше тежко, а от очите му изскочиха сълзи. Роксан го последва разтревожена.

— Добре ли си? Добре ли си?

Той кимна, изтри сълзите си, но все още не можеше да говори, само посочи към пепелника, който беше пълен с фасове.

— А, значи това е причината! — когато кашлицата му най-накрая утихна, тя каза сериозно: — Ей, трябва да ги откажеш. Опитвал ли си с никотинова лепенка?

Клив пак кимна.

— Опитал съм всичко, но без резултат. Затова реших да си пуша и да си кашлям. Става само от време на време — извини се той.

— Колкото повече пушиш, толкова по-често ще се случва.

— Всички така казват. Цялото ми семейство не ме оставя на мира и знам, че са прави, но нямам намерение да ги слушам. Мразя да ми се натяква за това.

— Добре, и дума няма да кажа повече — тя го погледна сериозно. — Имаш само баща и братя, нали така?

— Един брат. И братовчед, който израсна в нашата къща, така че ми е като брат.

— Много мило. И се разбирате добре. Това е прекрасно.

— Какво те кара да си мислиш така?

— Е, нали заедно управлявате бизнеса, затова реших, че трябва и да се разбирате.

— О, така е, разбираме се, въпреки че те не са като мен. Или по-точно, аз не съм като тях. Аз съм неудачникът. А те не са. Особено брат ми. Той изглежда добре, всички го харесват, пътува, играе хазарт, забавлява се. Не като мен.

Роксан се пресегна през масата и хвана ръката на Клив.

— Това е много тъжно.

— Не, просто самата истина.

— Хората са различни, Клив. Ти си много привлекателен. Би могъл да пътуваш, ако поискаш, да играеш хазарт, но е очевидно, че не си такъв човек. Би могъл и да се забавляваш до насита, но по друг начин. Толкова страхотни неща съм чувала за теб, за математическата ти дарба. Наистина се възхищавам от това. Винаги съм била най-зле по математика. Би могъл да станеш истински гений в Харвард или някъде другаде, да преподаваш...

— Кой ти каза това?

— Аз... хората във фирмата говорят, нали разбираш — каза тя набързо. — Дори и там долу, в спедиторския отдел, дочуваме някои неща от върховете. Безобидни слухове, нали разбираш. А в твоя случай — комплименти.

— Ти си много сладка, Роксан.

— О, благодаря ти, ти също.

— С теб се чувствам спокоен. Мога да разговарям с теб, сякаш те познавам от дълго време.

— Радвам се, Клив.

— Надявам се, че ще мога да те виждам често.

— Когато поискаш. Поласкана съм.

— Не се ласкай, искам просто да почувстваш, че си намерила нов приятел.

— О, вече го чувствам.

— Би ли искала утре да пропуснеш ездата и да дойдеш с мен в провинцията? Ще ти покажа вилата, която строя в имението на татко в

Ред Хил.

— Но семейството ти... Не искам да идвам, ако някой от тях ще е там.

— Защо? Какво значение има?

— Не знам. Просто се чувствам неудобно. Това е.

— Ти си последният човек на земята, който би трябвало да изпитва неудобство, независимо къде се намира, Роксан.

— Не мога да го преодоля. Ще дойда само ако ми обещаеш, че няма да има никой.

— Обещавам. Татко е в Бостън, а Иън е на сватбата на балдъзата си.

— Добре тогава. Ще дойда. С удоволствие.

— Добре. Утре ще ти се обадя по обед. Не се обличай официално. Сложи си кецове. Вилата е напред гората.

Основите и две стени бяха готови, направени от дъбови стволоче, които според Клив трябвало да са поне на седемдесет и пет години, може би и по-стари. Той извади от жабката на колата чертеж и й описа къщата, която сам бе проектирал.

— Нищо лъскаво, просто къща в гората. Усамотено малко жилище, което ще принадлежи само на мен. Мога да отивам и да си тръгвам, когато пожелае, и да правя каквото си искам.

Те слязоха от колата и тръгнаха през твърдата, висока до коленете трева.

— Може би ще направя една малка полянка, на която да сложа столове и хамак, за да чета на него. Освен тях наоколо ще има само гора. Ще има огромна стая с каменни камини в двата края, кухненски бокс, малка спалня за мен и още една за гости. Племенницата ми Тина ще бъде първият гост, когато я завърша. Обещал съм й. Красивата ми племенница Тина — и Клив се усмихна, наслаждавайки се на малката си тайна. — Ти не ме питаш за Тина?

— Трябва ли? Добре тогава, разкажи ми за нея.

— Тя е на пет години и вече обожава конете.

Роксан попита къде държи конете.

— Конюшните са в къщата на татко. Оттук не можеш да ги видиш, но са само на две минути път. Ела, ще ти покажа.

Тясната пътека водеше нагоре по стръмен, обсипан с листа хълм. Крадешком, като се стараеше да не го види, той се позаглеждаше в нея. В джинси и риза, както и в жокейски бричове, тя изглеждаше дори по-привлекателна, отколкото в червената копринена рокля от предната вечер. Честно казано, беше ужасна. Усети се, че мисли какъв потенциал носеше тя в себе си. С подходящо обучение щеше да се научи на стил. Хрумна му, че не бе срещал толкова жизнерадостно човешко същество — освен може би брат му.

На върха на хълма пред тях се разстла поляна — голямо кръгло парче земя, оградено от гора. Там се намираха дворът, конюшните, постройката за прислугата, а в края на добре поддържаната, продълговата цветна градина беше къщата, построена от дървени стволоче, но все пак истински замък, един малък замък.

Роксан беше поразена.

— Боже! Я виж ти!

— Значи ти харесва?

— Че на кого не би му харесало?

— Ако искаш да знаеш, предпочитам къщата, която строя в момента.

Тя поклати глава:

— Аха. Не бих се отказала от тази за нищо на света.

— Ясно. Разбирам те.

Той разбираше всичко, разбираше естественото ѝ страхопочитание пред богатството, както и желанието ѝ да бъде днес тук с него. И в историята го пишеше: старите грозни крале били заобиколени от красиви млади жени. Много просто.

— Ако си разгледала, да се поразходим, а?

— На коне?

— Не, с колата. Мислех си, че ще искаш да отидем до връх Блис и да вечеряме в малкия селски ресторант. Много е хубаво там.

— Господи, в този вид?

— Облечена си съвсем подходящо. Повярвай ми.

— Добре тогава. Звучи страхотно.

Ако ѝ предложи да скачаме с парашути, сигурно пак ще каже, че ѝ звучи страхотно, помисли си той. Тази мисъл го накара да се засмее и когато тя чу проклетия му нервен кикот, го попита какво му е толкова смешно.

— Много си забавен — каза му тя, след като той ѝ отговори. — Забавен и мил. Личи си, че имаш страхотно чувство за хумор.

Така си беше. Но чувството му за хумор беше саркастично и спотаено, криеше го дълбоко в себе си.

— Смя се вътрешно — каза той. — Разбираш ли?

Изведнъж изражението ѝ стана почти тъжно.

— О, да. И аз понякога се чувствам така на вечеря, когато всички се карат за нещо безсмислено и някой се ядоса и обърне шишето с кетчуп. Иде ми да им се смея, толкова са глупави. Но го спотаявам в себе си, защото никога няма да разберат колко са глупави, сигурно затова обичам да излизам, да съм далеч от къщи.

— При мен е по-различно. Сега къщи сме само двамата с татко и се разбираме добре. Баща ми е прекрасен човек.

— Тогава защо си строиш самостоятелна къща?

— Човек иска да остава понякога сам.

— Когато вчера ми каза, че ти се струва, че ме познаваш от години, си помислих, че и аз чувствам същото — каза Роксан. — Снощи, преди да заспя, си мислех за теб.

Той се почувства толкова щастлив. Никога преди не беше водил такъв откровен интимен разговор нито с жена, нито с мъж. Като се разкриеш пред хората, ставаш уязвим. Или по-точно — по-уязвим. Той се чувстваше уязвим всеки път, когато влезеше в стая, пълна с хора — високи, добре облечени жени се взираха в него за миг и веднага си слагаха приемливите за обществото маски. Сякаш беше някакъв изрод... Разбира се, че не беше изрод. Беше просто човек, осъден да не бъде пожелан от никого. Но изведнъж това момиче го караше да се чувства различно. Откровеността ѝ беше естествена, доброжелателна и недвусмислена. Наполеон е бил нисък. Чувстваше се толкова щастлив.

Ресторантът беше празен, ако не се брояха две-три възрастни двойки, които вечеряха в другия край на залата. Карираната покривка, бутилката евтино вино и домашният пай създаваха уют. За втори път вечеряха заедно, и то в два поредни дни. Това стопяваше притеснението му. Остави се да си фантазира, че се случваше всяка вечер.

Опустошиха огромна порция спагети с плънка от сметана и бекон.

— Да върви по дяволите холестеролът — каза Роксан. Изпиха и виното. Лицето ѝ беше пламнало и непрекъснато се смееше.

— Утре, като стана, веднага ще се обадя на Анонимните алкохолици. Ето, допий ми чашата, аз не мога повече.

Смехът се примеси с последните глътки вино в гърлото на Клив и той почувства, че пак ще се закашля. О, Господи, не ме оставяй да се задуша, да изглеждам отвратително, да правя отново представления пред нея.

Но късметът беше с него. Размина му се набързо с минимално количество шум и Роксан не му изнесе лекция за вредата от тютюнопушенето. Успокои се и запали нова цигара.

Ниското слънце вече се виждаше зад дърветата през прозореца, до който седеше тя, и хвърляше медни отблясъци в косата ѝ, а когато мръднеше шията си, лъчите ослепително осветяваха фалшивия диамант на медальона ѝ. Клив не беше от мъжете, които обръщат внимание на женските бижута, но предната вечер бе забелязал красивите ѝ златни гривни с диаманти. Разбира се, може и да не бяха истински, но поне бяха стилни. Обаче този медальон беше прекалено тежък и никак не подходеше на ризата и дневната светлина. Изведнъж се разчувства и го изпълни някаква нежност. Може би беше нейното голямо съкровище, най-хубавото, което имаше. Горкото момиче.

Една възрастна двойка мина покрай тях, докато излизаше, и сякаш се усмихна на Роксан, която бе осветена от последните отблясъци на слънцето. Погледът на мъжа като че ли се задържа миг по-дълго. Така и трябваше: на красивите неща човек трябваше да се наслаждава. Само да ме види Иън сега, помисли си Клив, той с неговите жени...

На полянката имаше шезлонги. Беше приятно да седиш там в тихия сумрак. По пътя не минаваха никакви коли. Дори и вечерното чуруликане на птиците вече замираше.

Той се осмели и каза:

— Предполагам, че не бързаш да се прибираш?

— Въобще. Оставям на теб да решиш.

Шезлонгите бяха толкова близо, че дървените облегалки за ръце се докосваха, а и дланите върху тях можеха също да се докоснат, ако някой от двамата решише да го стори. Когато Клив помръдна ръката

си, тя не отдръпна своята. След минута той плъзна длан и хвана нейната. Пръстите им се преплетоха, нейните бяха по-настойчиви и сърцето му заби силно.

Можеше ли? А тя щеше ли да му позволи? Един грешен ход можеше да я отблъсне. Зачуди се дали би се осмелил да рискува. Никога преди не бе съществувал риск, защото беше сигурен, че жената е отчаяна. Но едва ли жена като нея би могла да бъде отчаяна! Искаше му се да знае какво трябва да направи. Жизнерадостното настроение от вечерята, нейният леко позамаян звънлив смях вече бяха стихнали. Страхуваше се, че тя е отегчена.

— Толкова е тихо — промърмори той, тъй като имаше нужда да каже нещо. — Сигурно нямат много работа. Знаеш ли, че имат стаи горе?

— А отседнал ли си някога в тях?

— Мои приятели са отседнали — излъга той. — Казват, че са много удобни, като в проста селска странноприемница.

— Обожавам селото. Трябваше да се родя дъщеря на фермер.

— Така ли? Не те виждам в тази роля.

— А как ме виждаш?

— В по-оживено място от една ферма. Но може би не би трябвало да съдя. Не те познавам достатъчно, за да преценя правилно.

— Все още не. Като ме поопознаеш, ще видиш, че бих могла да бъда щастлива навсякъде. Не съм толкова възискателна. Може да ме оставиш и тук — пак ще ми хареса.

— Искаш да кажеш, че би ти било приятно да прекараш един уикенд тук например?

— По всяко време... и не само уикенд.

Сърцето му вече блъскаше силно, той усещаше пулса в слепоочията си. Последната двойка излезе от ресторанта и последната кола се отдалечи. Беше почти напълно тъмно. Само да можеше да реши дали би се осмелил.

— Стана много тъмно да се прибираме обратно с колата — гласът на Роксан долетя замечтан в лятната нощ.

— Май ти се спи — каза Клив.

— Не толкова ми се спи, колкото съм уморена. С удоволствие бих се изтегнала.

Той се поколеба и най-накрая се осмели:

— Пътят е дълъг. Нямам нищо против да останем до сутринта, ако и ти нямаш нищо против.

— Мисля, че идеята е страхотна, Клив.

Когато изведнъж пръстите ѝ стиснаха неговите по-силно, той осъзна, че през цялото време се бяха държали за ръцете. В следващия момент скочи, вдигна и нея и каза:

— Трябва да имаме чанта с багаж. Иначе ще изглежда подозрително. В колата имам малък сак. Той обаче е празен.

Тогава му хрумна, че тя може би очаква да си вземат две стаи, макар че не беше вероятно. За бога, беше 1990-а.

Същото си каза и след няколко минути, когато сивокосата жена на рецепцията ги изгледа особено. Когато влязоха в стаята и затвориха вратата, той се засмя:

— Видя ли физиономията ѝ? Умирах да ѝ кажа: „Хей, госпожо, вече сме 1990-а. А вие живеете в друг век...“

Чак тогава му дойде наум, че всъщност тя ги беше изгледала с любопитство. Красавицата и аз.

Стаята беше спретнато мебелирана, подът бе покрит с малки килими, имаше два люлеещи се стола и викторианска ракла. Леглото бе току-що оправено, с колосани бели чаршафи. Хвърли поглед към него и го връхлетя познатият изгарящ срам. След това седна на люлеещия се стол.

Роксан изведнъж се засмя, после погледна към Клив, спря веднага и му обясни:

— Смея се, защото нямам дори четка за зъби. Нямам нощница, нищо нямам. Не е ли абсурдно?

Той се замисли и реши, че се смущава, затова ѝ предложи да изгаси светлината.

— Само ако на теб ти е по-удобно така — каза тя и свали ризата си със замах. — Що се отнася до мен, чувствам се съвсем естествено. Нямам какво да крия.

Носеше дантелен черен сутиен. Докато той седеше и я зяпаше, тя си свали и джинсите. Под тях се показаха черни дантелени бикини.

— Е — каза тя, — това е последното. Ето.

Никога не беше виждал нещо по-красиво, не знаеше, че може да съществува такава красива жена. Думите заседнаха в гърлото му.

Когато тя полегна на леглото, слабата светлина от прашната и оплюта от мухи крушка на нощната лампа оцвети кожата ѝ в сиво-розово. Като кадифена роза, помисли си той и стана от стола. Като листчета на камелия, така влажни, не, така хладни. Не, топли. Горещи. Огнено горещи. Той се пресегна и загаси лампата.

— Хубаво ли беше? — попита той на сутринта.

— Глупчо! — каза тя. — Знаеш, че беше хубаво.

Хареса му, че го нарече „глупчо“ и разроши косата му.

Беше пълно с любов. Първо дойде страстта, после любовта и след нея отново страстта.

— Да го направим ли още веднъж?

— Глупчо. Разбира се. Какво друго?

Прекрасен ден! Любиха се сутринта, на дневна светлина. Не можеше да повярва на щастieto си. Беше спечелил Нобеловата награда, бяха го коронясали за крал. Не можеше да се познае.

По пътя към къщи в колата той пак попита:

— Да го направим ли още веднъж?

— Какво? Сега? — отвърна тя, като се правеше, че не го е разбрала.

— Не, глупаче — отговори ѝ той.

— Скъпи, разбрах какво ме питаш. Знаеш, че пак ще го направя. Беше чудесно. Но — каза тя сериозно — трябва да ми обещаеш, че няма случайно да се издадеш. Баща ми е много религиозен. Да не повярваш, че човек с такъв ужасен характер може да е религиозен, но е така. И освен това е подозрителен. Ще кажа, че снощи съм спала у приятелка и се надявам да ми се размине. Обикновено така става.

Клив за миг изпита ревност. Колко мъже беше имала преди него? Но нямаше право да гледа в миналото. Само настоящето имаше значение.

Тя заговори колебливо:

— Нали не... не споделяш с никого вкъщи?

— Аз ли? Разбира се, че не. Аз съм най-затвореният човек, който някога е съществувал.

Тя въздъхна облекчено:

— Добре. Това не засяга никой друг, освен нас двамата. Теб и мен.

ОСМА ГЛАВА

Юни 1990 г.

Би дал всичко, абсолютно всичко на света, за да се почувства още веднъж по същия начин. Всичко, което беше преживял, прочел или сънувал, не можеше да му помогне да опише това чувство.

Тя ме омагьоса, помисли си Клив. След онази нощ и още няколкото, които последваха скоро след това през последните две седмици. Два дни след първата нощ прекараха един уикенд в същия хотел, после три кратки срещи в странноприемница недалеч от града.

Роксан се притесняваше от баща си и че е прекалено близо до дома си. Клив ѝ се съпротивляваше дръзко, а една неизказана идея вече започваше да се оформя в главата му.

— Не ми пука дали някой ще разбере. Ще се погрижа да не пострадаш каквото и да се случи, който и да се противопостави.

Той щеше да я защити... Тя изпълваше мислите му в леглото, в колата и на работното място. Нейният образ плуваше пред очите му. Лицето ѝ бе несравнимо, жизненото ѝ тяло се появяваше пред погледа му сякаш от въздуха. Прекрасно разбираше, че това омагьосване се наричаше „пристрастяване“, но какво значение имаше как щеше да го нарече? Имаше безброй определения за любовта, а тя обикновено започваше с пристрастяване. Хората обикновено се присмиваха на „любовта от пръв поглед“, но съвсем наскоро му попадна една псевдонаучна статия, в която се казваше, че любовта от пръв поглед била често срещано явление и имала еднакви шансове с любовта от хиляден поглед.

Беше почти сигурен, че ако я помоли да се омъжи за него, тя ще се съгласи. И той си помисли, както и тогава в Ред Хид, че ако парите окажат някакво влияние на решението ѝ, за него нямаше никакво значение. Така бе устроен животът от векове насам.

Лежеше в леглото си в един часа през нощта, неусетно стана и два, а мисълта му не спираше да се мята и да крои планове. Помисли си, че и тя трябва да има някакви чувства към него. Няма жена, която

да се държи така страстно, ако не изпитва нищо! И още повече — тя беше толкова нежна и любвеобилна. За краткото време, през което бяха заедно, запомни, че той не яде карфиол, че обича пържолата средно изпечена, че не обича да му натякват за пушенето.

О, тя беше истинско съкровище и той не трябваше да я загуби, трябваше да бърза, преди нещо да се случи, преди да се появи някой по-млад мъж. А възможността за това — не, само вероятността — го хвърляше в паника.

По време на война кадърните генерали концентрират цялата бойна мощ в една бърза изненадваща атака. И той щеше само за един час да ѝ представи цялата подредба на живота ѝ: датата на сватбата, годежен пръстен и къща.

Датата трябваше да е колкото може по-скоро. Церемонията трябваше да е семпла и тайна, най-добре пред мирови съдия. Нямаше смисъл да подготвя баща си. Какъвто беше загрижен, благоразумен и мъдър, щеше да се опита да го разубеди да не предприема такава решителна стъпка.

— Момичето е на двайсет и две, а ти си минал трийсет и осем. Разликата ви е голяма, Клив. И освен това я познаваш от по-малко от месец. Не е разумно нито за теб, Клив, нито за нея.

Сигурно щяха да седят в библиотеката след вечеря. Баща му щеше да слуша и да кима с типичната за него сериозност и любезност и щеше да вразумява сина си. Тъй като усилието му щеше да отиде напразно, по-добре да му го спестеше. Да спести енергията.

— Защото вече съм решил — каза Клив на глас. — А сега пръстенът.

В цяла Скития нямаше бижутер, който да му даде това, което искаше. Никога не бе обръщал внимание на женските накити, както не знаеше и каква е модата. Въпреки това знаеше, че Хепи и Сали носеха пръстени, които просветваха и блестяха, когато си движеха ръцете на масата за вечеря. Като питаше и сравняваше с това, което имаше в бижутерските магазини на Скития, той разбра, че диамантът, който имаше предвид, тежеше около шест-седем карата. Такива камъни не се държаха на склад, но можеха да се поръчат. Трябваше да почака към десет дни.

Припряността бе станала движещата му сила. Вървеше все по-бързо, говореше по-бързо, беше трескав от страх. Непрекъснато си припомняше, че закъснението може да му коства наградата. Затова се обади на един бижутер на Пето Авеню и за най-голямо учудване на собственика, което той едва успя да прикрие, поръча пръстен.

— Изберете го като за вас. Вашият вкус със сигурност е по-добър от моя.

— Ами винаги съм мислил, че кръглият обков е най-красив.

Цената беше зашеметяваща. До този момент не бе имал представа колко струват тези дрънкулки. Но пък и харченето на толкова пари се оказа много вълнуващо, особено когато можеше да си го позволи. През целия си живот бе имал много малко разходи и само спестяваше. Най-скъпият подарък, който бе правил, беше понито на Тина.

— Предполагам, че компанията, която ми е издала кредитната карта, ще задържи плащането, докато не проучи случая — каза той. — Просто изпратете факс на банката ми, моля, и те ще ви преведат сумата. И може ли да го изпратите с бърза поща? Много бързам.

Забавляваше се от мисълта, че продавачът го мислеше за ненормален. Е, ще разбере истината, като се свърже с банката му.

— Може ли да ви попитам, господине, да не би това да е годежен пръстен?

— Да, да, така е.

— Тогава, ако позволите, ще ви препоръчам и венчалните халки.

— О, господи, забравих. Да, изпратете ги и тях. Каквото изберете.

— Трябва да са много семпли. Най-семплиите, за да не отклоняват вниманието от такъв пръстен.

— Оставям на вас да решите.

— Много ви благодаря, господине. Поздравления за вас и дамата.

Дамата. О, господи, какво ли щеше да каже тя, какво ли щеше да каже, когато ѝ подадеше това съкровище в малка кадифена кутийка? Щеше да е като ударена от гръм. Беше смешно какъв шум вдигаха жените и някои мъже за едно парче праисторически въглен. Смешно. Но беше традиция, символ на постоянството.

После в главата му изплува откъслечен спомен: как след смъртта на майка му баща му вади от стенния сейф в спалнята кадифени

кутийки. За миг тържественото му настроение бе пронизано от мъка. Но и мъката можеше да те научи на нещо: да сграбчваш радостта винаги когато я намериш и да я стискаш здраво.

Затова нямаше да пусне Роксан. Щеше да я привърже към себе си, да я закотви на едно място, да се грижи за нея като за някое рядко красиво дръвче в градината. А затова трябваше и къща. Не малко убежище като това, което строеше в Ред Хил, а истинска фамилна къща, защото сигурно щяха да се появят и деца. Щеше да уреди един достопочтен дом. Не натруфен като този, който Иън бе избрал и който Хепи по всяка вероятност не бе искала, а нещо по-стилно, като на Сали и Дан. Докато образът на къщата се оформяше в главата му, той вече ровеше в телефонния указател за номера на агенция за недвижими имоти.

— Каква сума можете да си позволите? — попита жената.

— Това не е най-важното. По-същественото е, че трябва да ми хареса, а освен това искам да се пренеса не по-късно от два месеца.

— Това ще е трудно, господин...

— Грей, Клив Грей. Можете да ми се обадите в Хоторн, когато имате нещо за мен. Предполагам, че веднага ще се захванете.

— О, ще направя всичко, което е по силите ми, господин Грей.

Никога през живота си не бе говорил толкова авторитетно с някого. Той се облегна назад в стола си и се засмя:

— Хей, Клив, не можеш да се познаеш, нали?

Два дни обикаля района с агентката по недвижими имоти и разглеждаше или отхвърляше различни къщи. В някои дори отказа да влезе. Неговата първа стъпка към усядането и домашарството трябваше да е идеална. Един път му се стори, че дворът е прекалено малък и не подхожда на сградата. Друг път архитектурата му се видя еkleктична. Или пък жилището беше прекалено помпозно. Или студено и неприветливо. Най-накрая се спря на нещо — класическа стара тухлена къща с бели кантове. Не беше нито прекалено голяма, нито прекалено малка, дворът беше просторен. Отпред растеше голям смърч. Влезе вътре само веднъж и откри, че къщата е прекрасна, особено голямата спалня, в която леглото бе разположено срещу камината. През зимните вечери ще си лягат рано и ще наблюдават сънливо пламъчетата...

— Взимам я — каза той на агентката.

Тя изглеждаше малко несигурна.

— Май решавате прибързано, господин Грей. Напълно ли сте сигурен?

— Напълно, при положение че ще мога да се нанеса след месец. Заминавам и като се върна, искам да вляза в жилището колкото се може по-скоро.

Тя пак се колебаеше:

— Трябва да проверя дали предишните собственици са съгласни. Събирането на багажа и преместването не стават много бързо. Но ще попитам.

Първото допитване не донесе задоволителен отговор, но щом собствениците разбраха, че няма да се пазарят за цената и че господин Грей наистина е готов да плати и повече, ако настояват, дойде желаният отговор и Клив можеше да си получи къщата навреме.

Не каза за нея на никого. Една вечер обаче си намери повод да се отбие у Дан и Сали с намерението да огледа мебелировката им.

По стените на просторното антре и край стълбите към горния етаж висяха фотографии на Сали — не професионалните портрети, а разни обекти, които бяха привлекли вниманието ѝ в ежедневието: два коня, препускащи в полето под дъжда; увеличена снимка на пчела в чашката на цвете; старец с брада, приличащ на средновековен учен, загледан през прозорец.

— Ти си истински художник, Сали — каза Клив съвсем искрено. В същото време поглъщаше всяка подробност от обстановката.

Светлина, много светлина от откритите прозорци и пастелните стени. Свежи цветя и удобни пространства между предметите.

— Хубав шкаф — отбеляза той.

— Беше на баба ми — каза Сали. — Половината от нещата в тази къща са ѝ принадлежали. Антики и сполучливи имитации. Ние прибавихме само съвременните предмети.

— Предполагам, че за това се изисква умение.

Тя кимна:

— О, да. Слава богу, че я има Лайла Бърнс! Много ни помогна. Тя е чудесен дизайнер, знае как да сглоби цялата обстановка за отрицателно време и така ни спести много пари. Със сигурност нямаше да успея сама.

— Тя оттук ли е?

— Да, защо? — Сали млъкна и се загледа в Клив с любопитство.
— Откога и ти, Клив Грей, толкова се интересуваш от декорация?

— Не се интересувам. Просто се възхищавам на вашата.

— О, благодаря ти! Между другото напоследък не яздиш. На Тина ѝ липсваш.

— Знам. И тя ми липсва. Много работа се струпа в офиса. Бях и настинал... — той заекна неуместно, после добави: — Но ще вляза във форма.

— Добре. И без това вече я записахме в класа за начинаещи в училището по езда. Изглежда, че ѝ помага да преодолее срамежливостта си — сега пък Сали се поколеба. Той се зачуди защо, но тя продължи: — Знам, че Дан веднъж ти е споменал, че имаме проблеми с нея. Разбира се, това са само обичайните лоши настроения след раждането на ново дете в семейството.

— Разбира се — съгласи се той, но се зачуди защо е толкова сериозна и драматична.

След малко Дан донесе студени напитки. Седнаха и потънаха в приятен разговор за разни дреболии, докато Дан не повдигна въпроса за консорциума, Аманда и гората Грей.

— Все още не разбирам защо чичо Оливър не иска да заеме позиция — оплака се той. — Тази земя е негово духовно наследство. По дяволите, израснал съм със съзнанието, че тя е част от неговата религия. Да опазим дивата природа — а сега ни оставя да се караме за нея. Това няма да ни изведе доникъде, само до нови беди.

Тази вечер за Клив дивата природа, консорциумът и Аманда нямаха никакво значение. Изчака учтиво известно време, после им пожела лека нощ и си тръгна. Когато влезе в колата, още преди да е забравил, си записа името на Лайла Бърнс. В мига, в който къщата станеше негова, щеше да ѝ се обади и да ѝ каже да декорира цялото жилище, като използва дома на Дан не като щампа, а като вдъхновение. Със сигурност сам не можеше да го направи. Нито пък Роксан, помисли си той с обичайната нежност. Още не. Но щеше да се научи.

Сети се за Пигмалион. Той щеше да ѝ покаже много неща, които не е имала възможност да види или чуе. Тя беше толкова будна, толкова бързо възприемаше!

Ще прекарат медения си месец на гръцките острови. Той си записа още нещо: туристическа агенция, луксозна каюта на горната палуба. Ще вечерят, ще танцуват и ще се любят. Ще плават по синята морска шир и той ще ѝ разказва за историята на островите, за Одисеи и Атина, за... Пак си записа: смяна на гардероба с по-индивидуален. Съвсем нови дрехи заради Роксан. И тя щеше да има нужда. Щеше да отдели цял ден за това. С нейната фигура, с този стандартен ръст, един ден щеше да му стигне да я облече.

Днес беше вторник. Да видим, помисли си той. До петък всичко щеше да си е на мястото. Пръстенът вече бе пристигнал, щеше да подготви и резервациите и да вземе разрешение да ѝ покаже къщата. Петък беше техният ден.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Краят на юни 1990 г.

Тежката червена завеса, необходима през зимните нощи, сега само закриваше прекрасния следобед навън. От мястото си над камината Люсил Грей — в своята вечерна рокля и перлена огърлица — заливаше стаята с меланхолия. Красивите ѝ очи бяха вперени в масата, на която бе сервиран обядът. Разговорите бяха любезни, както винаги, но напрегнати — въпреки плахите опити на Оливър да създаде топла „семейна“ атмосфера.

Всеки от нас, помисли си Сали, би предпочел да е някъде другаде в този летен следобед, да чете вестник, да плува или да дреме в хамака. Тина се съгласи да дойде само след като чичо Оливър съобщи, че ще ѝ подари японска кукла. Сега седеше кисела и мълчалива между родителите си, с едната ръка ядеше торта, а с другата стискаше жълтата копринена кукла.

Не беше много любезно от тяхна страна да се чувстват като насадени на пачи яйца. За Оливър беше важно да спази ритуала на неделния обяд, ритуал, който повечето хора през последните петдесет години отдавна бяха забравили заедно с още много други традиции. Но той се чувстваше особено щастлив, като видеше всички, събрани на масата му. В края на краищата не му трябваше много, за да остане доволен.

Тя се надяваше той да не забележи едва доловимата студенина между Иън и Дан, която се настани във взаимоотношенията им, откакто Иън тресна телефона на Дан. Дан докладва, че в работата всичко върви, както обикновено. Иън все още беше в мрачно настроение, но и двамата отбягваха темата на спора. Или по-точно — отлагаха я. Хепи вероятно беше наясно какво се бе случило, но нито тя, нито Сали биха си и помислили да го споменават. Бяха приятелки. Нека мъжете да се карат сами.

Така че в момента мъжете оставяха жените да водят разговора. Хепи, както винаги бърлива и жизнерадостна, се чудеше на глас дали

днес Клив не бе отишъл да язди прекалено рано.

— Имам предвид, че той винаги е тук за обяд.

— Снощи не се прибра — каза Оливър.

— Ходил е по жени — каза Иън и се ухили.

— Защо не? — засече го Дан. — Той не е женен.

Иън смени темата:

— Новият ти готвач е друга работа, татко. И в Париж не можеш да намериш по-добри сладкиши.

Оливър беше доволен.

— Ах, как обичат синовете ми сладко! И майка ви беше същата, въпреки че бе толкова стройна. Е, ще прием ли кафе на верандата?

Всички се преместиха на покритата веранда, обзаведена с бели ракитени мебели и защитена от сенници на бели и зелени райета. През клоните на дърветата подухваше лек приспивен бриз. Беше км трудно да не се прозяват, като се изтегнаха на многобройните възглавници след обилното ядене. Само Оливър, облечен в ленен костюм, седеше изправен.

— Няма с какво да си играя — проплака Тина, която беше обяснимо отегчена.

— Заведи новата кукла на разходка. Покажи ѝ къщата на гълъбите — предложи ѝ Сали, като не се сети за по-добра идея.

— Не искам. Мразя тази кукла — и Тина я захвърли на пода.

— Неприлично е да се отнасяш така с един красив подарък, и то след като чичо Оливър беше толкова мил с теб — намеси се Дан. — Трябва да му се извиниш.

— Няма. Не искам да се извинявам. Куклата е ужасна. Грозна е.

Хепи и Иън тактично гледаха в друга посока. Отношението им направи неудобството на Сали още по-болезнено. Не беше трудно да се отгатне какво си мислеха за Тина.

— С удоволствие ще ти купя друга — каза Оливър — като видях тази на витрината, си помислих, че ще я харесаш. Няма нищо. Само ми кажи каква предпочиташ.

— Чичо... — започна Сали. Искаше да му каже да не насърчава това нейно поведение.

Но Оливър я прекъсна:

— Кажи ми, Тина. Ела и ми прошепни на ухото.

— Казах — не. Ти си глух. Казах ти — не.

Оливър прекоси верандата, вдигна пиццата дете и продължи да настоява:

— Чуй ме...

Посред цялата тази неразбория от дъното на чакълената пътека долетяха някакви гласове.

— Гости ли очакваш, татко? — попита Хепи.

Оливър остави Тина на земята и погледна през полянката.

— Никого не очаквам. О, но това е Клив! С още някой.

Клив се изкачи по стъпалата и стъпи на верандата. Той държеше за ръка ослепително красива млада жена, облечена в кремав копринен костюм. Върху великолепната ѝ дълга кестенява коса с медни оттенъци имаше сламена шапка в същия тон като дрехите. Двамата застанаха пред Оливър и Клив заговори.

— Татко — каза той с нисък ясен глас, — подготвил съм ти една изненада. Това е Роксан Грей. Снощи се оженихме.

— Изненада — каза Оливър. — Изненада. Сериозно ли говориш? Без майтап? — извика той. При последните му думи момичето протегна ръка на нивото на лицето на Оливър. — Наистина. Има и пръстен за доказателство.

Оливър примигна и седна. Цялата група на верандата бе в шок. Сякаш гигантска вълна се бе разбила на брега и след отдръпването ѝ всичко бе потънало в тишина.

Изминаха само няколко секунди, но им се сториха цяла вечност, преди Клив да каже радостно:

— Голяма бомба хвърлих, нали? Това е последното нещо, което очаквахте от мен. Честно казано, и аз никога не съм очаквал да го направя. Докато не срещнах Роксан.

Ракитените мебели проскърцаха в тишината, докато групата на верандата се настаняваше по-удобно в столовете си и чакаше главата на семейството да отговори.

— Разбира се, ние ти желаем цялото щастие на света — каза Оливър официално. — Но нямаше нужда от такава потайност.

— Не е потайност, татко. Бързах, направих го импулсивно. Може да ме виниш за това. Нямах търпение за обичайния шум и свързаното с него отлагане.

Накъсани мисли се въртяха из главата на Сали. Двамата изглеждаха много конфузно, като хора, чакащи, изпълнени с

несигурност, пред зъболекарския кабинет или бюрото по труда. Странно, че никой не извика от учудване или поне от любопитство, нито пък направи някакъв опит да ги поздрави. Да им стисне ръцете или да ги прегърне. Седяха като окаменели, някак си укорителни, като картина в готически стил, вдървени и огорчени.

Веждите на Дан бяха вдигнати чак до косата му от учудване, а долната устна на Хепи бе увиснала надолу. Иън се повдигна от стола си и пак падна назад. Лицето му беше почервеняло от гняв. С този нрав някой ден щеше да получи преждевременно удар. Изобщо не му влизаше в работата, че брат му е решил да се ожени тайно, помисли си Сали с възмущение. Някой наистина трябваше да каже „добре дошла“ на момичето! Затова се обърна към нея и ѝ каза първите банални любезности, за които се сети:

— Роксан! Какво хубаво име — отиде и я хвана за ръката. — И ние трябва да ти се представим. Изглежда, младоженецът, както всички други младоженци, е прекалено объркан, за да го направи — целуна Клив по челото и продължи: — Аз съм Сали. Това е съпругът ми Дан — Дан също се бе изправил и дошъл да се здрависа.

Сега вече всички бяха прави и нещата започнаха да си идват на мястото.

— Това е Хепи, истинското ѝ име е Елизабет, но всички я наричат Хепи. А това е нейният съпруг Иън.

Иън се поклони и протегна ръка:

— Роксан. Да не би да ти викат Рокси?

— Не — каза булката със сладка усмивка. — Не, никой никога не ми казва Рокси.

Колко глупаво от негова страна да се покланя, сякаш е някой виконт, посрещаш баронеса! Жестът му беше почти ироничен.

— А това е Тина, нашата дъщеря.

— Какво хубаво момиченце — каза Роксан.

— Не съм — отвърна сърдито Тина.

— Това не е много любезно — скара ѝ се Дан. — Трябва да благодариш и да се здрависаш.

— Не искам да се здрависвам с нея — изкрещя Тина.

— Няма нищо — отговори Роксан.

Беше изнервящо. Вече ги уморяваше. Другите деца не се държаха по този начин. Наистина беше изнервящо.

— Не се тревожи — каза внимателно Роксан. — Занимавала съм се с деца. Майките винаги се разстройват, когато децата им казват каквото мислят.

В този момент Оливър отново пое ръководната роля:

— Е, Клив, трябва да призная, че имаш добър вкус. Сега, след като видяхме красивата ти съпруга, трябва да ни кажеш и нещо за нея. От Скития ли си, скъпа?

— О, да. Семейството ми живее там. Всички работим в „Грейс“. Аз съм в спедиторския отдел — говореше с лекота и откровеност.

На Сали това ѝ хареса. Повечето момичета, ако дойдеха в Хоторн при такива обстоятелства, щяха да изпитват страхопочитание. Очевидно това момиче си знаеше цената. Беше платила с изключителното си тяло за правото да е една от тях. Това беше съвсем ясно. Може и да не го одобрявах, но нямаха право да я осъждат. Откъдето ѝ да го погледнеш, положението беше интересно, една малка драма.

Клив сложи длан върху ръката на Роксан и я поправи:

— Ти работеше там. В спедиторския отдел. Вече не. Купихме къща, татко. Не е далеч, на улица „Бруксайд“ е, на две мили оттук.

— Поразен съм — и Оливър озадачено поклати глава. Дан погледна Сали. Сигурно е така, сякаш казваха очите му.

— Ще се настаним в нея следващия месец. Междувременно съм наел човек да подреди мебелите.

— О, прекрасна е! — възкликна Роксан.

— А през това време ще живеете тук? — попита Оливър. — Или може би при твоите родители, Роксан?

— Родителите ми ли? Имам само баща и със сигурност не искам да се връщам при него — тя се засмя от сърце с отметната назад глава: — Не, смятам да започна напълно нов живот с Клив.

Никой не коментира, всички мълчаха, докато Клив не наруши тишината със съобщението, че заминават на сватбено пътешествие и няма да ги има цял месец.

— Ще обиколим гръцките острови. След това отиваме в Италия. Венеция и езерата Комо и Маджиоре.

— Прекрасен избор за меден месец. Това са едни от най-красивите места на света — каза Оливър одобрително.

За разлика от Иън, чийто гняв почти физически изпълваше въздуха, Оливър бе възвърнал обичайното си хармонично разположение на духа през това кратко време. Но само можеха да си представят какво си мисли, докато гледаше сина си и новата си снаха. Клив беше изключително непривлекателен в този момент. Яката и вратовръзката му бяха мокри от пот заради обедната жега. Почти бе полегнал на дивана до спокойното грациозно момиче. Като герои на Дикенс са, реши Сали.

— Трябваше да дойдете по-рано, да обядваме заедно — каза Оливър. — Но така или иначе трябва да празнуваме. Останете за вечеря.

— Ще трябва да го отложим за следващия месец, татко. Оттук отиваме за малко при бащата на Роксан и после хващаме самолета за Ню Йорк, откъдето на сутринта заминаваме за Европа.

— Много добре, но не можем да ви пуснем, без да сме го отбелязали. Иън, би ли отишъл до кухнята, моля те. Кажи да донесат шампанско от избата. И то много. Може би и някакви бисквити или сладки, каквото имат. Целият си червен, Иън. Добре ли си?

Но Иън вече се беше отдалечил с големи крачки и не го чуваше.

Междувременно Хепи покани Роксан да ѝ покаже къщата.

— Жените винаги обичат да разглеждат къщи, нали? А втора като тази няма да се построи.

— О, с удоволствие ще я разгледам. Докато идвахме насам, казах на Клив, че сигурно струва цяло състояние. Обзалагам се, че е повече от милион. Без да броим обзавеждането, имам предвид. Права ли съм? — попита Роксан и се обърна към Оливър: — Най-малко милион, нали?

— Не мога да ти кажа с точност. Построена е веднага след Гражданската война. Стойността на парите се е променила значително оттогава — и той любезно ѝ се усмихна.

Очите на Дан и Сали пак се срещнаха. Така автоматично се осведомяваха за подобните си впечатления. Сигурно на Оливър отвътре му бе приляло от такъв въпрос за неговия дом. Но тъй като беше истински джентълмен, щеше да приеме фактите, каквито са. Щеше да направи всичко възможно този брак да върви.

Вече се бяха събрали в библиотеката и чакаха „празненството“ на Оливър да започне. Той ставаше леко нетърпелив и попита къде е

Иън.

— Отиде за шампанско — припомни му Дан.

— Нямах предвид той да го донесе.

— О, къщата е прекрасна! И тази стая е прекрасна — възкликна Роксан и заоглежда полицата от дялан камък над камината, ярко осветения таван, високите шкафове, препълнени с ценни предмети и книги.

— Нали? — съгласи се Хепи. — Това е любимата ми стая в къщата.

— С брат ми някога я мразехме, защото тук се провеждаха уроците ни по пиано, а никой от нас не беше достатъчно добър на инструмента. Всъщност бяхме ужасни. Но майка ти, Клив, беше доста добра пианистка и прекарваше много вечери на пианото. Вие, разбира се, тогава не го оценявахте — каза Оливър малко закачливо на Дан и Клив, — но докато я слушахте, наистина развихте музикалния си вкус. Нищо, че прекара само една година с нея, преди да почине, Дан. Да, тази стая е пълна със спомени — завърши той сериозно. После изведнъж стана раздражителен.

— Къде, за бога, се бави Иън?

Дан стана.

— Да отида ли да видя?

— Не, не, стой си на мястото.

Последваха още няколко минути неловка тишина. Тя бе прекъсната от Роксан, която погледна към Оливър и каза тихо:

— Колко много книги! Сигурно имате книги за всяко нещо на света.

— Не точно. Но са повече, отколкото ще имам време да прочета до края на живота си.

— О, не трябва да говориш така, такъв млад и хубав мъж като теб.

Изведнъж на Сали ѝ стана жал за момичето, а това беше странно, защото тя си беше златотърсачка и се бе справила много добре, така че нямаше нужда от съжаление. Но все пак Роксан беше в центъра на вниманието, всички я преценяваха, а тя така се стараяше.

Дан сигурно би се развеселил, ако знаеше как ѝ съчувства.

„Ти би съжалила и човек, който те е нападнал и ограбил“ — казваше той винаги.

— Чичо има книга, в която се разказва за Скития отпреди двеста години. Би ли искала да я видиш? — започна тя, но Хепи, която умееше по-добре да води разговор, вече я бе изпреварила.

— Татко е обиколил целия свят, Роксан, и е донесъл прекрасни неща. Ела да ги разгледаш. Всяка монета в тази купа е от Рим преди новата ера.

— Не мога да повярвам — каза Роксан със съответното страхопочитание.

— Така е. Виж и тези порцеланови цветя. Тази роза ми е любимата. Има дори и капка роса. Не е ли страхотна? Ето и маргаритки, чиито листенца са започнали да се завиват. А там — о, къде е въртележката? Това е най-чудесната въртележка. Но къде е тя?

— У нас. Тя е моя — извика Тина.

— Твоя ли е, скъпа? Наистина ли?

— Да, у нас е — каза Сали. — Подарък за Тина.

— Моя, моя, моя! — изкрещя Тина и заподскача наоколо. — Не можеш да я гледаш — пицеше тя.

— Разбира се, че е твоя — увери я Клив. — Подарък за едно сладко момиченце. Ела да седнеш на коленете ми. И недей да плачеш.

— Не искам да сядам на коленете ти. Не те харесвам.

— Не иска да каже това, Клив — каза Дан, като видя, че той се засегна. — Ти я познаваш. Тази проклета въртележка — промърмори той настрани към Сали — създава още повече неприятности. Превърнала се е в идея фикс за детето.

— Ето ви и вас — каза Оливър, като видя Иън да влиза, последван от готвача и иконома, които най-вероятно бяха вдигнати от следобеден сън. Двамата тикаха количка, върху която се мъдреха огромна купа с лед и три бутилки шампанско и сребърен поднос с най-различни бисквити и миниатюрни сладоледени пасти. Младоженците бяха избутани напред, двамата прислужници ги поздравиха и получиха благодарностите им, после изчезнаха. Семейното празненство започна.

Изведнъж Иън вместо Оливър пое ролята на домакин. Започна да пълни чашите, не забрави да даде и чаша лимонада на Тина и вдигна наздравица.

— За прекрасната щастлива булка — извика той и вдигна чаша.
— Да се сбъднат всичките ѝ мечти. Изтъркано, но пък е традиционно. Нали така?

Баща му внимателно го поправи:

— Ти май забрави младоженеца, Иън.

— О, така ли? Извинявай, братко. Приеми моите извинения. Винаги толкова се вълнувам при вида на млада невинна булка, че не мога да мисля с главата си. Ето, елате да напълня чашите ви отново. Не сте ли готови още? Е, аз съм готов. Ето. За трудолюбивия, верен, умен Клив. Ти заслужаваш най-доброто и всички виждаме, че вече си го получил. Желая ти късмет, братко, с цялото си сърце — и той приятелски потупа Клив по гърба.

Какво ставаше тук? Сали забеляза, че и Хепи е озадачена.

Клив се изправи с достойнство и започна:

— Трудно ми е да изразя сега с думи това, което чувствам и което знам, че и Роксан чувства. Като съм е...

Кашлицата го преряза. Той се опитваше да си поеме въздух и се задавяше, преви се одве и се разтресе от главата до петите. Роксан се спусна към него, но Оливър ѝ махна с ръка да се отдалечи и каза спокойно:

— Остави го. Сам се справя по-добре.

Клив изскочи от стаята, а Дан отбеляза:

— Ще получава такива пристъпи, докато не спре да пуши.

— Никога няма да спре — отвърна Иън, — освен ако не се разболе от рак или нещо подобно.

На Сали тази забележка ѝ се стори жестока. Как можеше да говори така на булката! Иън често показваше абсолютна безчувственост в подобни ситуации. А ако се съдеше по думите на Роксан за баща ѝ, тя беше свикнала на такова отношение, защото не реагира по никакъв начин, само чакаше Клив да се върне. След няколко минути той дойде омаломощен и с насълзени очи.

— Добре ли си вече? — попита тя мило. Той леко се усмихна.

— Добре съм. Извинявайте. Да продължаваме с тържеството.

Хепи и Сали подадоха на всички чиниите с бисквити и пасти. Когато Тина си взе три наведнъж вместо една, Сали не ѝ се скара. Достатъчно неразбории бяха възникнали за един ден.

Иън все още се правеше на домакин с шампанското и подканяше всички на висок глас и малко грубо да пият по-бързо:

— Хайде, какво е това, среща на въздържателското общество ли? Това е сватба бе, хора. Това е „Гейтингър“, а вие ще го оставите на боклука. Е, щом вие не искате, аз ще пия.

Хепи се възпротиви съвсем внимателно:

— Ти си пиан, Иън.

— Ами имам нужда от алкохол, за да преглътна бисквитите. Човек има право да се напие, когато му се иска. А на сватба е направо задължително. И изобщо не ми пука.

— Но на мен ми пука — каза строго Оливър. — Не е хубаво да се държиш така, когато посрещаме...

— Посрещаме! — извика Иън, без да поглежда към мрачното изражение на баща си. — Точно така! Аз още не съм казал добре дошла на булката. Може ли да я целуна, Клив? Безкористна братска целувка. Нали нямаш нищо против?

— Според мен това зависи от булката — отвърна Клив. Роксан се бе отдръпнала назад, но Иън я сграбчи, хвана главата ѝ с ръце и въпреки че тя се дърпаше, я целуна право по устата.

— Иън! — възкликна Хепи. Оливър хвана Иън за раменете.

— Хайде, седни и се успокой — каза той. Гневът му беше очевиден, въпреки че не повиши глас. — Синът ми рядко пие — обясни той на Роксан — и аз се извинявам от негово име. Шампанското му замая главата — той се усмихна кисело. — С тази напитка винаги става така.

— Няма нищо. Направи го, без да иска — отвърна тя любезно.

След като обузда Иън и го настани на безопасно място до себе си, Оливър насочи разговора към Гърция и Италия.

— След като ще ходите до езерата, гледайте да не пропуснете остров Бела. Вземете лодка сутринта — препоръча им той, — преди да е станало прекалено горещо. Надявам се, че си си взела или ще си купиш на място добра шапка, Роксан. Ще имаш нужда от нея.

— Помислил съм и за това — каза Клив. — Но все пак ти благодаря, татко.

— Клив е помислил за всичко — каза Роксан и го стисна за ръката.

Всяко нейно движение е съблазнително, помисли си Сали. Дали се учи, или е вродено? Може би и от двете по малко. Ще я снимам откъм гърба с тази прелестна дълга шия, полуизвърнатото лице и притворени очи, за да се виждат ресниците ѝ...

Иън издаде нечовешки звук. Лицето му от огненочервено бе станало бледозеленикаво. Той стана и побягна. Когато след малко чуха някакъв трясък в коридора, всички скочиха и се затичаха в тази посока.

— Добре съм — каза той, докато се изправяше с мъка. — Спънах се. Трябва да отида до тоалетната.

Дан го хвана под ръка и каза тихо:

— Ще се оправи. Аз ще се погрижа за него.

Хепи закърши ръце.

— Не мога да си обясня какво го прихвана. Откакто сме заедно, никога не се е напивал така. Дори не обича много алкохола.

— Само хазарта — каза Оливър, опитвайки се да се засмее, за да разведри малко обстановката.

Всички се върнаха в библиотеката и седнаха.

— Така, докъде бяхме стигнали? О, до остров Бела. Като отидете оттам във Венеция, трябва да покажеш на Роксан балкона на Жулиета.

— Истинският? — Роксан беше развълнувана. — Но нали Жулиета е само героиня от пиеса?

Разговорът продължи като футболен мач, в който всеки се стремеше да подаде на Роксан достатъчно много и все удобни топки за гол.

Скоро Дан се върна и ги осведоми:

— Всичко е наред. Като повърна, се почувства по-добре. Накарах го да полежи малко и му дадох кафе, след това си тръгна. Накара ме да го извиня пред всички ви. Ние ще те закараме, Хепи.

— О, боже, нали не си му позволил да шофира? Трябваше да ме повикаш да го закарам вкъщи.

— Той настоя, Хепи. И каза, че не е само от шампанското. Не се чувствал добре още преди да започне да пие. Според него е някакъв стомашен вирус и ще се оправи, като си почине вкъщи.

— Ами не знам...

— Беше напълно в състояние да шофира, Хепи, иначе не бих го пуснал.

Празненството беше на приключване. Роксан оглеждаше златния часовник на китката си, а Клив сипеше благодарности. Всички излязоха навън да ги изпратят и когато колата им се изгуби от поглед, се върнаха на верандата, за да ги обсъдят.

— Е — започна Оливър, — трябва да призная, че бях поразен. Като че ли никой — поне не аз — не е предполагал, че Клив е способен да извърши нещо толкова импулсивно — никой от присъстващите не му възрази. Оливър продължи, като размишляваше, с очи, вперени в дърветата в далечния край на полянката: — Как изобщо са се запознали? Тя не ми прилича на... ъ-ъ... момиче, което той... е, не е като вас двете — завърши, обръщайки се към Сали и Хепи.

Хепи реагира по типичния за нея начин:

— Тя е много добронамерена, не че се очаква нещо друго от нея, при положение че се появи по този начин. Искам да кажа... всъщност имам предвид, че не беше срамежлива, нали? Спомням си, че когато аз дойдох да се запозная с тебе, татко, бях уплашена до смърт.

Оливър се усмихна.

— Вие сте от два различни свята. Но такъв е изборът на Клив. Остава ни само да се надяваме, че ще го направи щастлив.

— О, искрено се надявам всичко да върви добре — додаде след него Хепи.

— Предчувствам, че така ще стане — каза Дан. — Тя е толкова жизнена, че може да го измъкне от усамотението му. Освен това да не пренебрегваме и факта, че е в неин интерес да го направи щастлив.

— Времето ще покаже — каза Оливър. — Ние ще направим каквото е по силите ни да им помагаме. Сигурен съм в това.

— Значи затова толкова се интересуваше от подредбата на къщата онази вечер у нас! — възкликна Сали. — Изглеждаше толкова необичайно. И беше напрегнат, като се замисля сега. Напрегнат и развълнуван.

— Да — каза Оливър и въздъхна. — Клив винаги е имал специално място в сърцето ми. Не по-голямо от това, запазено за съпруга ти, Хепи, просто по-различно.

— Разбирам те — каза тя сериозно.

— Знам. След като работиш с деца, разбира се, че знаеш — той пак погледна към далечните дървета. — Работата е там, че Клив никога

не е бил весело дете, никога не се е смял. И сега не го прави. Иън беше разбойникът, който ни създаде много проблеми като юноша. Клив никога не ни е създавал тревоги. Но пък и аз никога не съм се притеснявал за Иън. Винаги съм знаел, че ще се оправи. За него животът беше приключение, всичко му се удаваше с лекота: спортът, успехът в обществото, дипломирането с отличие. И най-накрая си намери и съпруга като теб, Хепи. А с Клив, както всички знаете, беше по-различно.

— А аз все още се тревожа за Иън, татко — каза Хепи. — Днес направо не беше на себе си. От седмици е такъв. Питай Дан. Ти трябва да си забелязал нещо на работата, Дан, и предполагам, си бил озадачен.

— Забелязах — призна си Дан, — но не бих казал, че съм много изненадан. Мога ли да бъда откровен с теб, чичо Оливър? Знам, че се разстройваш, когато слушаш за служебни караници. Искаш всичко да върви гладко, както беше, когато ти и баща ми ръководехте бизнеса и когато после ти сам го пое. Но в момента не върви гладко.

Сали копнееше да си излее душата, но не беше нейна работа да дава мнения за „Грейс Фудс“ пред хората, както и Дан нямаше право да се меси в професията ѝ. Можеше обаче да си има гледна точка и тя наистина имаше. Колкото и да беше усърден и способен, в душата на Иън се прокрадваха леност и алчност. И то в немалки размери.

„Все още израства, не е завършен още“ — каза тя веднъж на Дан. Той се засмя и я попита дали според нея Иън някога ще порасне. „Дълбоко в себе си е добър човек — допълни Дан, — приветлив е, внимателен е със служителите и се държи прекрасно с Хепи.“

Така си беше, но сцената този следобед беше ужасна не защото се напи, а защото се заяждаше. Да, заяждаше се. Дори този брак да му изглеждаше абсурден, истински позор беше да го показва така явно.

— Иън е решен да продава на чуждите инвеститори и сестра ми го окуражава — каза Дан недвусмислено. — Тя му дава още един мотив с претенциите си за пари, които не можем да осигурим, и така го притиска да продава. Ако не беше тя, наистина смятам, че можехме да разубедим Иън — Дан продължи и на Сали ѝ се стори, че стана прекалено дързък: — Всички знаем колко ти е скъпа тази гора, чичо. Твоят дядо е купувал земята парче по парче. На мен също ми е скъпа. По тази тема сме на едно мнение. Бихме направили всичко, за да я

запазим. Ако поговориш с Аманда, сигурен съм, че много ще помогнеш. Няколко думи от теб...

Оливър завъртя стола си и застана с лице към Дан.

— Аманда е... не искам да говоря срещу сестра ти, Дан — каза той.

— Това няма да ме нарани. Сигурен съм, че каквото и да кажеш, ще е справедливо. Винаги е така.

— Съжалявам, Дан. Не му е сега времето. Трябва да си признаем, най-малко заради дамите тук, че много го проточихме този следобед. Сигурен съм, че и Хепи иска да се прибира при Иън.

Изведнъж Сали извика:

— О, боже, къде е Тина?

— Не знам — каза Дан. Изглеждаше изненадан. — Беше някъде наоколо, нали така?

— Трябва да е влязла вътре — каза спокойно Хепи. — Може би довършва пастите.

Заради вълненията, които предизвика Клив, те бяха забравили за детето. Дан и Сали влязоха в къщата и първо отидоха в библиотеката, но не я намериха там. После започнаха да я търсят, викайки името ѝ, по всички стаи — всекидневната, трапезарията, външното антре, задния коридор, дори в кабинета на Оливър, — но не получиха никакъв отговор.

— Погледнахте ли горе? — попита Хепи.

Тримата се втурнаха към спалните на втория етаж, надникнаха и в другите стаи, в баните. След това се спогледаха разтревожени.

— Сигурно е излязла — каза Оливър, който ги чакаше в подножието на стълбите. — Да не се паникьосваме. Трябва да е тук някъде.

Басейнът, сети се Сали. Дан очевидно бе помислил за същото и вече бягаше нататък. Басейнът си беше на мястото — яркосин под силните лампи, повърхността му беше съвсем гладка и дъното му ясно се виждаше.

Без да кажат нито дума, четиримата се разпръснаха из двора. В Хоторн имаше оранжерии, гаражи, зеленчукови и цветни градини, а в центъра на розовата градина се намираше малка лятна къща. Те вървяха и викаха във всички посоки, а ужасът им нарастваше.

— Да проверим още веднъж в къщата — предложи Хепи. — Може би се крие. Децата смятат, че това е забавно. За тях е игра.

Намериха я седнала под пианото, скрита зад тежкото перде, което падаше зад него. Просто си седеше и си смучеше пръста.

— Какво правиш? Изкара ни акъла — извика Дан.

— Да — каза Сали. — Непрекъснато те викахме. Трябваше да ни се обадиш.

Хепи се опита да я успокои:

— Ти си си направила малко скривалище, така ли, скъпа?

Тина погледна безизразно Хепи и не отговори. Очевидно не ставаше въпрос за забавна игра.

Сали коленичи.

— Добре ли си? — попита тя и сложи длан на челото на дъщеря си. — Може би яде прекалено много паста. Добре ли ти е на коремчето?

Тина вдигна поглед към възрастните и не отговори. Хепи, която понякога говореше с децата, както баба й бе говорила с нея, каза мило:

— Да не си си прехапала езика?

— Какво ти е? — попита Дан.

Тина не само отказваше да отговори, но изглеждаше така, сякаш изобщо не ги чуваше.

— Не е смешно — каза Сали, въпреки че никой дори не се усмихваше. През нея премина ледена тръпка. Момиченцето се беше затворило в себе си. Може би никой друг, освен майка му, не усещаше, че с него става нещо странно.

— Уморена е, това е — каза Оливър след няколко минути безуспешни молби и въпроси. — Най-добре я вземете и я занесете вкъщи, Дан.

Тина се остави да я вдигнат и да я отнесат у дома, без да каже нито една дума.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Август 1990 г.

— О, скъпа! — каза Сали.

Сюзана за първи път седна, без да се претърколи назад. Доволна от себе си и от новата си гледна точка към света, тя изгъркори нещо. Колко беше сладка — пухкава, розова и голичка, само с памперс. Имаше страхотни гънчици на ръчичките и трапчинки по крачетата! Очите ѝ имаха формата на бадеми, също като на Дан. Не бяха нито зелени, нито сиви, нито сини, имаха по малко и от трите цвята. Погледът ѝ проучвателно беше прикован в Сали и изглеждаше така, сякаш се бе замислила. Изглеждаш толкова различна, не по начина, по който те виждам, докато лежа и гледам нагоре — сякаш казваха очите ѝ. Сали я вдигна от леглото и я целуна по тила.

— Скъпа моя — каза тя, — обичам те, обичам те. Знаеш ли колко много? Не, разбира се, че не знаеш. И освен това никога няма да разбереш, докато си нямаш собствено бебе.

„Далеч, далеч в бъдещето и това ще стане. А междувременно ние ще бдим над теб, скъпа Сюзана, ще се грижим за теб и ще те пазим през всяка минута от живота ти. Моля те, Господи, никога да не ѝ се случва нищо лошо.“

Миналата седмица едно малко пиленце падна от гнездото си в чупката на покрива. Всяка година ново птиче семейство си правеше дом на това място. Всяка година тя и Дан гледаха как майката седи търпеливо две седмици и мъти яйцата, а бащата прелита насам-натам по своите си задачи. Когато се случи тази трагедия, Сали видя как родителите трескаво кръжаха над сляпото голо пиленце, което беше на половината на човешки пръст, но лежеше и се бореше със смъртта на тревата. Наблюдаваше бдението им, чуваше писъците им и усещаше тяхната мъка. Не мъка в човешкия смисъл на думата, но все пак искаха да спасят бебето си.

Да загубиш детето си заради болест или нещастен случай — това е най-лошото нещо, най-лошото...

— Госпожо Грей — каза бавачката. — Пак изпадна в неразговорливо настроение. Тази сутрин и дума не успях да изкопча от устата ѝ.

— За втори път тази седмица, нали така?

— За трети. Не мога да си го обясня по никакъв начин. Никога преди не съм виждала дете да се държи по този начин.

Не трябваше да се показва притеснена пред бавачката, защото беше заразно. Всички в къщата трябваше да спрат да обръщат внимание на Тина. Такива бяха инструкциите на доктор Вандеруотър. Отказът на Тина да говори бил просто начин да привлече внимание и единствената възможност да я спрат била да не ѝ обръщат внимание. Впоследствие щеше да стане ясно, че това не беше ефективно.

— Просто не знам какво да правя, госпожо Грей.

— Знаеш какво да правиш. Нищо — каза Сали тихо.

— Какъв е проблемът? — попита Дан, който закъсняваше за работа.

— Същият. Не иска да говори.

Той се смръщи и бръчката между веждите му стана по-дълбока.

— Не знам — промърмори той сякаш на себе си и посегна да погали Сюзана по главата. Бавачката видя, че не се очертава да получи полезен съвет и слезе долу да се погрижи за закуската на Тина, като остави Сали и Дан сами. И двамата гледаха към бебето и мълчаха. Най-накрая Дан проговори:

— Позната картинка. Сякаш виждам Тина на нейната възраст.

— Да. — И от устните на Сали се изтръгна болезнен вик: — О, Дан, какво да направим?

— Не виждам какво друго бихме могли да направим, освен да следваме указанията, както досега.

— Тези нейни мълчания са толкова безумни. Понякога си мисля, че така иска да ни накаже.

— Да ни накаже! За какво? Какво, за бога, сме ѝ направили?

— Не знам. Изглежда толкова враждебна. Особено като ме погледне, когато ѝ кажа нещо, без да ми отговаря.

— О, Сали! Враждебна ли? Тя е на пет години.

— Възможно е. Децата започват да се съпротивляват още на две години. И все пак понякога си мисля, че не е враждебност. Мисля си, че е просто уплашена.

— От какво? Няма от какво да се плаши. Освен ако не е заради Сюзана. Нали така решихме всички?

— Състоянието на Тина се влошава, Дан. Нека си го признаем. Ако бебето е причината, би трябвало вече да се подобрява.

— Не е задължително. Изобщо не е.

— Добре, тогава кажи ми твоите основания.

— Не, ти ми кажи своята теория.

Когато той ѝ прехвърли топката, Сали обличаше Сюзана. Известно време не му отговори. После, без да е съвсем сигурна в думите си, изплю камъчето:

— Понякога ми се струва, че трябва да я върнем при доктор Лайл.

— Не, не отново. Няма никакъв смисъл.

— Защо? Доктор Вандеруотър нищо не постига.

— Всеки знае, че проблемите на психиката не са като счупен крак. Не можеш да кажеш: „След шест седмици — или колкото и да са там — ще можем да свалим гипса.“ Дай на човека възможност.

— Имам чувството, че и самият той е притеснен. Или може би объркан е по-точната дума.

— Това твое чувство нищо не означава. А и аз се съмнявам, че Вандеруотър може да се обърка толкова лесно. Той е най-добрият в своята област в града. Доктор Лайл не може да му стъпи и на малкия пръст. Не са от една класа.

Сали се чувстваше безнадеждно. Едва беше изминал и час от началото на деня, а тя вече беше изтощена. След като остави бебето в кошарката, тя се обърна с лице към Дан и видя, че очите му са пълни със сълзи.

— О, Сали — каза той и я прегърна. — Съсипвам се, като те гледам такава. Не приличаш на себе си. Виж какво, скъпа, нямаме избор. Трябва ни само търпение. И слава богу, че нямаме работа със синдрома на Даун или с умиращ от рак.

Сали потрепери до него.

— Знам. Но има и нещо друго. Не е такава, но все пак е различно.

— Надявам се, че онази доктор Лайл не ти е напълнила главата с глупости.

— Не съм сигурна. Още ми минават безумни идеи.

— Да, наистина са доста налудничави. Мислех си, че си се отървала от тях.

— И аз така мислех.

— Няма да предприемаме нищо, Сали. Не можеш да сменяш лекарите на детето всеки път, когато ти хрумне нещо. Не искам да те оставям в такова мрачно настроение, но трябва да тръгвам за работа — каза Дан и я пусна.

— Тази сутрин ще ходя при доктор Вандеруотър.

— Добре. Надявам се, че това ще те успокои.

Всеки път, когато очите ѝ се отделяха от лицето на лекаря, те се спираха на набитите къдрокоси момчета от снимката. Бяха щастливи, смееха се, целите сияеха. Най-малкият държеше топка в пълничките си ръце, усмихваше се широко и показваше равните си млечни зъби. И Тина изглеждаше точно така не много отдавна...

— С цялото ми уважение към вас, докторе — каза Сали, — трябва да призная, че не съм се отказала напълно от другата възможност — замълча. Беше ѝ трудно да продължи и колебанието я разгневи. Тя, Сали Грей, която винаги си бе пробивала сама път в живота и пред никого, и в никаква ситуация не се беше разтрепервала! Само да се видеше отстрани сега! Продължи с несигурен глас: — Сънувах такива ужасни сънища, докторе. Тина стоеше на някакво високо място, перваз на прозорец или скала, а аз исках да я хвана или да ѝ извикам, но се страхувах, че това ще я стресне и ще падне. А и без това не можех да помръдна, гласът ми се беше изгубил... — тя млъкна. — Съжалявам. Сънищата ми едва ли са много смислени. Само дето съм толкова уплашена.

— Заради онази диагноза ли?

Тя извърна очи от изучаващия сериозен поглед на лекаря към щастливите момчета. Накрая каза много тихо:

— Съпругът ми мисли, че е напълно абсурдна, а той е интелигентен, значи наистина може да е абсурдна.

— Добре, кажете ми тогава защо не можете да спрете да мислите за нея, както и че Тина не е по-добре, отколкото беше при първото си посещение тук.

— Не искам да се оплаквам... — каза тя веднага, но доктор Вандеруотър я прекъсна:

— Не съм тънко обиден. Ако имате някакво оплакване, кажете го.

— Точно там е бедата. Знам, че тези неща изискват време. Прекрасно го знам. Но нещата се промениха. Тя не иска никой да я докосва. Например съпругът ми има братовчед, когото тя много обичаше. Сега не иска да се приближи до него.

— Казахте, че не иска никой да я докосва. Да разбирам ли, че говорите точно за този мъж?

— Ами и да, и не.

Лекарят леко се усмихна.

— От опит знам, че такъв отговор обикновено значи „да“. Какъв точно е случаят с него?

Чувстваше се неестествено. Това, което се канеше да каже, дори на нея ѝ изглеждаше абстрактно и неубедително.

— Той е странен — каза Сали несигурно. — Допреди няколко седмици не беше женен. Затворен. Просто... просто странен, това е всичко.

— Вашето описание отговаря на голяма част от гениите на човечеството. Но това няма нищо общо със сексуалната психопатия.

— Знам, но той винаги е обръщал много внимание на Тина, прегръща я, слага я в скута си и ѝ дава подаръци. Не ви помагам много — извини се тя. От думите ѝ изглеждаше, че Клив е Дядо Коледа.

— Разбирам ви. Изобщо не съм променил мнението си, но след като така чувствате нещата, най-доброто, което мога да направя, е да ви посъветвам, както неведнъж преди: наблюдавайте детето, а аз съм сигурен, че го правите. Със сигурност не искам да се произнасям категорично. Злото се появява по невероятни начини. Всеки би могъл да бъде, дори някои бащи, въпреки че в случая не мисля, че има такова нещо.

Тя беше ужасена. Виж до какво буннице ме отведоха мислите ми. Засрами се, че дори за частица от секундата бе могла да си въобрази нещо подобно. И запечата мислите си, затвори ги зад някаква невидима врата и хвърли ключа.

— Излизам в отпуск за един месец, госпожо Грей. Вие знаете какво да правите, докато се върна. Опитайте да не се паникьосвате

ните от бръщолевенето ѝ, нито от мълчанието. Както казва и съпругът ви — трябва ви само търпение.

Сигурно е изглеждала глупаво, като спомена без никакво сериозно доказателство за „братовчеда на мъжа си“, затова я обзе изгарящ срам. Горкият Клив, вече беше женен и очевидно за първи път в живота си наистина се радваше на живота. „Разхожда се из офиса, сякаш е спечелил медал или е ударил джакпота от лотарията“ — беше ѝ казал Дан. Но, от друга страна, човек може да е женен и пак...

Това е невероятно, помисли си тя. Семето, което доктор Лайл пося, се бе превърнало в огромна задушваща джунгла в главата ѝ. Клив, Иън, чичо Оливър, прекрасният син на бавачката, който ѝ идваше на гости, техникът, който води малкото си момченце, съседът на родителите ѝ миналото лято — невероятно беше. Ами бащата на приятелката на Тина Ема, която живееше на края на улицата? Той е странен, недружелюбен, мрачен човек. Никога не съм го харесвала...

— О, боже, я стига, Сали! — извика тя на глас.

Къщата на Клив беше очарователна. Лайла Бърнс е сътворила чудеса за по-малко от месец, помисли си Сали, докато Роксан развеждаше нея и Хепи през завършените стаи. Лайла бе разполагала с магическата пръчка на парите, които можеше да харчи почти без ограничения, и бе напълнила къщата с ориенталски пътеки и ръчно тъкани килими, излъскани метални предмети, английско сребро и френски порцелан, махагонови и кленови мебели от осемнайсети век, живопис от деветнайсети век. Клив знаеше какво иска и Лайла го бе разбрала идеално. Едната стена на обзаведения в тъмнорвено кабинет бе покрита почти напълно от картини на коне в златни рамки. Във всекидневната, оцветена в синьо и бяло, имаше камина, оградена с плочки на цветя. На раклата между прозорците имаше голяма ваза с яркочервени гладиоли.

Роксан сложи на масата поднос с леден чай и бисквити и седна. Августовският ден беше неприятно тежък. Влагата се усещаше дори в стаята — въпреки климатика. Кожата на Сали бе хлъзгава, роклята ѝ лепнеше по тялото, а Роксан изглеждаше съвсем свежа в ленените си дрехи.

— Много ми харесва роклята ти — каза Хепи.

— Наистина ли? Тя ми е от чеиза. Клив ми я избра. Той купува всичко за мен.

— Имаш късмет, че вкусът му е добър — забеляза Сали. — Ако аз се оставя в ръцете на Дан, представям си какво ще стане. Той казва: „Хубава рокля. Нова ли е?“ „Не — отвърщам му аз. — Имам я от четири години.“

Жените се засмяха. Разговорът им се удаваше. Откакто Роксан и Клив се върнаха от сватбеното си пътешествие, двете по-възрастни жени полагаха усилия да я приобщат. Сали, която си падаше по анализа на мотивацията — своята и на другите хора, реши, че в този случай бяха движени от любезност и добро възпитание. И двете бяха необходимо условие за мира в семейството. Освен това обаче те изпитваха любопитство и състрадание. Странна смесица от чувства!

Вдъхновявайки се от съчувствието си, тя се опита да си представи какво ли бе накарало Клив така внезапно да се ожени. Опита се да си представи какви ли лишения е видяла жената срещу тях, че да се задоволи с къща и малко бижута като награда, че живее с Клив. Тя със сигурност не беше влюбена! Определено не й се бе случило това, което се случи на Сали Грей в Париж преди шест години и което още я държеше.

— Колко са мързеливи тези летни следобеди! — отбеляза Роксан.

Мързеливи следобеди. Хенри Джеймс бе нарекъл това словосъчетание „най-красивите думи в английския език“. Но зависеше от мястото, на което прекарваш тези следобеди, къде си и кой си: момиче, което подрежда кашони в огромното шумно хале, или дама, пиеща леден чай в собствената си хладна всекидневна в синьо и бяло. По вените на Сали се разля внезапно съжаление — противоречиво и неестествено.

— Понякога не мога да се позная — каза Роксан. — Понякога, като се събуждам, за минута не знам къде се намирам. Или пък ако знам, си мисля, че това не може да продължи задълго. Всичките тези пари, които Клив харчи... — тя покри устата си с ръце. — Извинявайте. Той казва, че не е прието да говорим кое колко струва.

— Точно така — засмя се Сали. — Недей да ни казваш. Остави хората сами да видят.

— В теб най-много ми харесва чувството ти за хумор — каза Роксан. — Ти направо виждаш през нещата — тя млькна, изглеждаше

замислена. — О, така ми се иска да правя всичко както трябва! Клив е толкова добър с мен. Знаете ли, че този месец плати лагера на сестра ми? И освен това ѝ урежда да замине за друго училище. Исква да отиде във Флорида и затова заразпитва за подходящо учебно заведение там. Толкова е добър с нас.

— Май е взаимно — каза Сали. — Според Дан Клив бил станал нов човек на работата. Преди беше... — Преди да каже „лаконичен“, тя се спря и смени думата: — ... тих, прекалено вгълбен в себе си, нали разбираш. А сега разказва как го храниш, каква страхотна готвачка си и как си се грижила за него, когато се разболял на кораба, и...

— Клив е бил болен? — прекъсна я Хепи. — Не знаех.

— Имаше пристъпи на кашлица, както обикновено, но една нощ наистина не можеше да спре, затова повикахме корабния лекар да му даде някакво лекарство. Кашлицата престана, но имаше треска и ребрата го боляха. Пушаческа кашлица — според Клив.

Хепи обожаваше медицинските разговори. Вкъщи имаше цяла полица с популярни книги по медицина.

— Не съм съгласна — каза тя. — Няма никакво значение какво казва Клив. Важното е какво казват лекарите. Той ще трябва да се изправи лице в лице с проблема си, Роксан.

— Лекарят му каза да направи това веднага щом се приберем, но той е голям инат и още не е отишъл на преглед. Мисля, че прекалено много е погълнат от къщата.

И от някои други неща, помисли си Сали и лека неприлична усмивка се появи на устните ѝ.

— Клив казва, че имаш специална рецепта за шоколадова торта, Хепи. Чудех се дали ще ми я дадеш. Обожавам да готвя.

— Защо не, разбира се, че ще ти я дам. Дай ми лист и молив. Веднага ще ти я напиша. И двамата братя много си падат по шоколада.

— Изобщо не прилича на домакия, но човек никога не знае — каза Хепи, когато двете гостенки си тръгнаха.

— Бързо се учи. Чу ли какво каза за споменаването на цените? Клив я променя. Дори и речта ѝ вече е различна. Не използва нито една дума, за да наругае, през цялото време, докато бяхме там.

— Скоро ще стане прекалено изискана за теб и мен — засмя се Хепи. — Трябваше да ме чуеш миналата вечер, когато си ударих лакътя на плота в банята.

— Помниш ли какво каза за баща си първия ден? Трябва да е имала ужасен живот.

— Стана ми ужасно неудобно, че не знаех за неразположението на Клив по време на пътуването им. Грешката е на Иън. Той е толкова раздразнен от този брак, че не споменава нищо, свързано с Клив. А пък Иън не е човек, който обръща внимание дали една двойка си подхожда или не.

— Така е. Но си подбра подходяща жена, нали? — пошегува се Сали.

— Голяма работа. Разбираш ме. С цялото ми уважение към Оливър, трябва да призная, че Иън не прилича на него в това отношение. Не мога да разбера защо се държи така. Дори не е стъпвал в къщата на Клив, а вече мина почти месец. Казах му, че това е много неприлично. Всички, които познаваме, вече са се отбивали. Разбира се, правят го от любопитство, знаем, че е така. Но какво значение има?

— Обяснил ли ти е нещо изобщо?

— О, веднъж намекна нещо за покупка на съпруга и че ако един мъж може да се задоволи с това, му желае щастие.

— Надявам се да е така, за нея също. Човек не може да я мрази. Поне аз не мога.

— Имам чувството, че няма да им е лесно. Струва ми се, че Клив е болен, по-болен, отколкото му се иска да признае.

Мина й през ума, че Хепи може да усеща нещо и за Тина. В края на краищата беше видяла и чула достатъчно в детската градина. Но Хепи беше прекалено тактична, за да заговори първа за проблема. И Сали реши да запази тайната на Тина, нямаше намерение да я споделя с никого.

Върна се върху актуалната тема за брака на Клив и каза:

— Наистина е необичайно. Дан смяташе, че никога няма да се ожени, но аз не съм го изключвала напълно. Напоследък хората се женят на късни години, въпреки че ние не сме от тях. Очаквах да доведе някоя тиха невзрачна интелектуалка, която е намерил в библиотеката или в някоя лаборатория.

— Е — каза Хепи и после много внимателно повтори, — това само показва, че човек никога, ама никога не знае, нали?

Роксан стоеше в просторната, пълна с огледала гардеробна и се оглеждаше. Клив беше прав. Колкото по-семпло, толкова по-впечатляващо. Тя направи гримаса, когато си спомни за червената копринена рокля, която носеше на първата им среща — прекалено лъскава, прекалено крещяща, претрупана и с огромно деколте. Тази семпла ленена дреха, три пъти по-скъпа от другата, беше далеч по-приятна за носене и подчертаваше повече фигурата и косата ѝ.

Като внимаваше да не я нацапа с червило, тя я свали и я прибра. Три отделения на големия гардероб бяха пълни с дрехи: копринени, памучни, ленени, шотландски костюм от туид за есента, кожено сако, купено в Италия, обувки, чанти и светлата сламена шапка, с която се омъжи.

По три-четири пъти на ден отиваше до гардероба, за да разгледа красивите си вещи. Те я правеха толкова щастлива! Както беше казала: живееше като в сън.

Но когато се събуждаш от такива сънища, невинаги е весело... Истината е, че се чувствам... чувствам се отвратително, помисли си тя. Чувствам се, сякаш съм откраднала всички тези неща. А не е ли така? Дали наистина повярва, че съм лудо влюбена в него? И че умирам от нетърпение да дойде нощта, за да се мушнем заедно в онова старовремско легло, забравих му името. Не е много приятно да знаеш, че си лъжкиня, да се усмихваш насила, когато се разхождаш или вечеряш, да се правиш на страстна в леглото. Да, чувствам се отвратително.

Тя отиде до прозореца. Отдолу се простираше вълнистата полянка със смърча, в който Клив твърдеше, че е влюбен. Син колорадски смърч. Дървото си е дърво, но наистина беше красиво.

Като се отдалечаваше от прозореца, си помисли, че докато той не разбере истината, докато нищо не го наранява, не е чак толкова лошо, нали така? Бедният човечец. Толкова се стараяше да ѝ угоди. Толкова доброта имаше в него, че ти се приискваше и ти да си добър с него. Никога не би го наранила, никога не би му отнела щастието. Щеше да

е като да отнемеш бонбончето от дете. Не. Тя ще го направи щастлив във всяко едно отношение. Ще си плати сметката докрай.

Гостуването днес мина много добре. Те бяха свестни жени, изобщо не се големееха. А много жени на тяхно място биха го направили. Наистина биха. Жените бяха като котки, особено ако едната изглежда по-добре от другата. Но тези двете не бяха такива.

Трябваше малко да се преструва, за да се държи естествено пред съпругата на Иън. Отново я налегна омерзение. Странно, но преди никога не ѝ ставаше неприятно, когато мислеше за нея. Обаче срещата с нея беше друго нещо. Но такива неща се случваха всеки ден. Можеш да прочетеш за тях в полезните съвети във вестниците: съпругата отива на служебно парти и се здрависва с любезната секретарка, а в същото време съпругът се готви за...

Колко прекрасно би било да има тази къща и Иън заедно с нея! Кръвта в гърдите ѝ кипна, когато си помисли какво би могло да бъде — само да беше пожелал. Какво му имаше на този мъж? Те бяха луди един за друг. Кръвта ѝ направо завря... Трябваше да се успокои.

— Успокой се, Роксан — каза си тя. — Обуи си късите панталони и иди да четеш списание на хамака.

Вече захладняваше. Вятърът подухваше приятно и приспивно край лицето ѝ. Постепенно красотата и спокойствието на зеленината наоколо започнаха да се просмукват в нея. Лека-полека те укротиха бушуващите страсти. В края на краищата не можеше да има всичко, нали? Ще полежи малко със затворени очи, после ще стане и ще направи шоколадова торта, за да изненада Клив с десерта. Истинско удоволствие беше да го гледа как се радва на десертите.

— Я виж ти, спящата красавица. Събуди се, кучко!

Иън, облечен в делови костюм, беше оставил дипломатическото си куфарче на земята и бе скръстил ръце пред гърдите. Излъчваше злорадство. Като се приближаваше, за миг тя си помисли, че се кани да я удари.

— Не се плаши, няма да те убия, въпреки че го заслужаваш. Но не си заслужава заради теб да прекарам остатъка от живота си в затвора — каза той.

Сърцето ѝ биеше лудо, а тялото ѝ от главата до петите бе изтръпнало.

— Е, имаш ли да кажеш нещо в своя защита?

Устата ѝ беше пресъхнала, трябваше да си навлажни устните, за да отговори:

— И аз бих могла да те попитам същото.

— Давай, питай ме. Ето какво ще ти кажа: никога не съм те лъгал. Никога не съм ти погаждал номера. Казвах каквото мисля и наистина мислех това, което казвах.

Беше толкова силен, стоеше срещу нея, сякаш беше собственик на планетата. Като принц, като лорд — устата му беше стисната, а очите му блестяха. Пак се съпротивляваше, винаги го правеше с нея.

Все още се чувстваше съсипана, но изведнъж стана по-дръзка.

— И аз никога не съм ти погаждала номера. В онази последна нощ ти казах, че като не искаш да се ожениш за мен, можеш да вървиш по дяволите. Ясно и кратко, Иън.

— И после свърши това. Подмами бедния Клив. Гаден номер.

— Не ме наричай гадна — тя стана от люлката и се изправи в цял ръст. — Не съм го мамила повече, отколкото ти си мамил Хепи.

— Двете неща са несравними, глупачке, змия такава — извика Иън.

— Мисля, че са. И млъквай, защото Клив може да си дойде всяка минута.

— И какво от това? Имам право да навестя снаха си в новия ѝ дом — каза той подигравателно.

— Чудех се колко ли време ще ти трябва, за да събереш достатъчно кураж да ме посетиш. Започваше да изглежда доста странно.

— Боях се, че ще получиш удар, като ме видиш.

— Май по-скоро ти щеше да получиш, когато ме видя първия ден в бащината ти къща.

— Не беше сърдечна болка, а пристъп на погнуса. Искях да повърна. И наистина повърнах. Догади ми се, че една жена може да е толкова лукава, че да изиграе мръсен номер на жалък, нищо неподозиращ нещастник като брат ми...

— Нещастник ли? Преди ми казваше, че е гений.

— По математика. Много добре знаеш какво имам предвид.

— Е, аз не бих го нарекла нещастник. Единственото определение, което използва на място, беше „нищо неподозиращ“.

— Искаш да кажеш, че няма представа, че сме се срещали преди?

— Ти да не си бавноразвиващ се? Разбира се, че това искам да кажа.

— И никога няма да научи?

— Разбира се, че е така.

— Не бъди толкова сигурна в това. Може би трябва да научи.

Роксан размаха пръста на лявата си ръка, на който носеше диаманта.

— Ммм, никога. И ти не искаш Хепи да разбере, затова никога, ама никога няма да си отвориш устата. Изобщо не се притеснявам за това.

Когато Иън се умълча, тя го мушна в ребрата с пръст, този път с показалеца, и му се усмихна.

— Хайде да бъдем приятели. Ето, всичко е на мястото си и брат ти е щастлив като младенец.

— По-скоро като новородено кученце. Звучи по-подходящо.

— Нали виждаш, че е нов човек? Радва се на живота.

— И, разбира се, за теб няма никаква отплата, така ли? — каза Иън, докато гледаше към остъклената веранда и малкото басейнче с декоративни рибки под върбата.

— О, напротив. Няма да отричам истинския си мотив. Но аз сключих сделка и ще се придържам към нея. Той се държи с мен като с кралица. И нямам предвид само, че купува разни неща, като тази къща например. Има още много други прояви, освен тази. Уважава ме. Точно затова наистина го харесвам. Вярва ми и аз никога няма да го разочаровам. Кълна се, че няма!

Те постояха няколко мига, без да говорят, само се гледаха и откриваха един в друг невероятната нова реалност. Иън обходи с поглед Роксан от главата до петите и обратно. Тя го гледаше в очите, без да трепне.

— За бога! — възкликна той. — Може би трябва да ти повярвам. Може би чудеса наистина се случват.

— Вярвай ми.

— Никога ли не ти задава въпроси?

— И по каква причина да ми задава въпроси?

— Ами за палтото от норки например.

— Не го е виждал. Сега е август. Но аз и бездруго го дадох на мащехата си. Спечели ми уважението ѝ. Роднините ми не биха посмели да идват тук и да ни тревожат. Ще чакат да ги поканя. Знаят, че ще има повече облаги за тях, ако се държат прилично.

— За всичко си помислила.

— Искам да си подредя добре живота тук. Съседите са много дружелюбни. Чак се учудих колко бяха любезни жените наоколо, когато се нанесохме.

— Името Грей помага, не забравяй.

— Никога не го забравям, Иън.

— Предполагам, че е така. Клив е похарчил цяло състояние за това, не знаех, че има толкова пари — той вдигна куфарчето си и въздъхна: — Е, май трябва да се прибирам. Мога още много неща да ти кажа, но няма смисъл да преливаме от пусто в празно. Нищо няма да излезе от това.

Не че и от тази бъркотия може да се очаква нещо положително.

— Добре. И аз трябва да се захващам с вечерята.

— Значи си станала експерт и в кухнята?

— Какво искаш да кажеш с това „и в кухнята“?

— Прекрасно разбираш какво. Удари ме в слабото място, Рокси. Не мога да си представя как двамата с Клив...

— Спри — каза тя спокойно. — Не искам да чувам това. Да, добра готвачка съм. Трябва да бъда, ако искам нещо повече от ресторантска храна за вечеря вкъщи.

— Е, какво ще готвиш тази вечер?

Разбираше, че той печели време, тъй като му беше трудно да си тръгне. И нея я болеше, защото изпитваше същото като него.

Но заедно с болката чувстваше и сладката тръпка от ефектното отмъщение, докато казваше невъзмутимо:

— Ще вечеряме „бьоф а ла мод“ в сос от репички.

— Стига бе, ти дори го произнесе правилно. Ха!

— И шоколадова торта — добави тя, без да обръща внимание на сарказма му. — По рецепта на жена ти. Каза, че ти е любима.

Иън отново я изгледа от горе до долу.

— Ти си самото съвършенство! Кой би могъл да мечтае за такова същество! Значи с жена ми вече сте дружки, така ли?

— Жена ти ми харесва. Двете със Сали са много мили с мен. Въпреки че, понякога се чувствам ужасно, като я гледам и си мисля какво съм сторила.

— Не си искрена.

— Напротив. А понякога не се чувствам така.

— Повече няма да се срещам с теб — каза той. — Никога. Надявам се, че ме разбра.

— Но ще трябва, не мислиш ли? Аз съм част от семейството.

— Не. Мъжете се виждат всеки ден на работа, а жените могат да правят каквото си искат. Няма нужда да се срещаме вечер. Правим го само три пъти годишно — в Деня на благодарността, на Коледа и на рождения ден на татко. Мисля, че с тях ще се справим.

— Сигурна съм, че ще успеем.

— Сбогом, Роксан.

— Сбогом.

Погледа една-две минути как колата му се отдалечава по алеята и изчезва от хоризонта. После се обърна и влезе в къщата да опече шоколадовата торта.

Питаеше се как точно да опише чувствата си, ако му се наложи. Изпитваше болезнена смесица от гняв, кротко отвращение и тъга. Само като си помислеше за тази свежа плът, крехка като праскова или диня, като си помислеше за тази жизненост в кекавите ръце на Клив Грей, изпадаше в агония. Иън стовари левия си юмрук върху таблото на колата.

Грехота беше да се гневи на Клив, който също беше жертва като него. Трябваше да се сърди на хищницата, на вбесяващата хищница по бели шорти, надянала хомота и настанила се безгрижно в луксозното си гнезденце.

„Жена ти ми харесва.“ Ама че момиче, не можеше да повярва! Клив каза, че се запознали в училището по езда. Много добре е знаела къде да го намери. Проклетата да е, трябва да е наизустила всяка изпусната от мен реплика. Притежаваше всички качества на добър мениджър — кураж, изобретателност, решителност. И каква

любовница беше, освен това! И каква актриса! Беше омагьосала Клив. Той направо се прероди, вече не е мрачният дребосък, превит над бюрото си, а наперен мъж, който си подсвирква по коридорите. В стаята за отдых с него си правят от онези шегички, които можеш да чуеш на ергенско парти вечерта преди сватбата.

Да, тя щеше да играе по правилата. Както каза, беше сключила сделка. Намърда се в семейството му и във висшето общество, без никой нищо да подозира. Освен него. И той щеше да стои на хиляда километра от нея. Тя беше като отрова. Най-вкусната отрова... Иън пак удари по таблото.

Почти бе стигнал до кръстопътя, който водеше към дома му, когато пред очите му изникна Хепи. Сякаш виждаше лицето ѝ да изплува пред него на предното стъкло по-красиво от всякога, с онази лека усмивка само с очи, която му бе толкова позната. Спомни си, че била „мила“ с Роксан, в пълно неведение за собственото си унижение пред другата жена.

А може би не Хепи, а по-скоро той беше униженият?

Бе започнал да се поти, затова свали сакото си и обърна колата. Тръгна към градския търговски център, където си спомни, че има магазин за цветя. Там поръча две дузини рози.

— А тези? — попита той. — Малките розови стръкове?

— С кайсиев цвят — отвърна възрастният мъж. — Старомодни и много ароматни.

— Или може би по-добре тези червени кадифени рози?

— Зависи от жената. Те са за огнена жена, кадифена, а всички знаем как изглежда тя. Кайсиевите са за сладка жена — тази, която остава до теб.

— Виждам, че сте философ — каза Иън. — Тогава кажете ми какви рози трябва, ако е смесица и от двете?

Мъжът се засмя. Беше много, много възрастен.

— Такива няма. И това всички го знаем.

Хепи сигурно седеше у дома на бюрото си и се приготвяше за откриването на училището през септември. Очите ѝ щяха да светнат, като ѝ занесе розите. „Иън, колко са красиви! — щеше да извика тя, а после щеше да каже: — Да не е някакъв празник, който съм забравила?“

Да, в известен смисъл.

— Ще взема кайсиевите — каза Иън. — Сладките, които остават.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Септември 1990 г.

През първите седмици на септември из горите, които покриваха хълмовете зад къщата, сред прашните червеникавокафяви листа тук-там все още се виждаха яркозелени петна. Топлият въздух бе изпълнен с опушения фин аромат на есен.

Сали пусна книгата и се загледа през прозореца към двора, където бавачката си играеше с децата. Наведе се да хване за ръчичката Сюзана, която преди няколко дни бе навършила девет месеца. Мъничкият човек правеше първите си стъпки. В обърнатите нагоре към бавачката очи се четеше учудване: Виж какво мога да правя!

Сали, без да иска, се усмихна, защото повечето бебета започваха да ходят около или след годината. Но също така внезапно усмивката ѝ замръзна на устните. Тина също проходи на девет месеца. Всеки път, когато имаше повод за радост около второто дете — закачливия му смях или сгъстяващата се черна коса на главичката му, — веднага си спомняха, че с Тина е било по същия начин.

В този момент Тина, без съмнение за облекчение на бавачката, беше потънала в игра в пясъка. Слава богу, че я имаше бавачката, помисли си Сали. Гледането на Тина напоследък заемаше целия ѝ работен ден и не и оставаше достатъчно време да се радва на Сюзана. Но Тина имаше такава голяма нужда от нея.

След като учебната година започна, всяка сутрин водеха истинска битка, която понякога печелеше майката, понякога дъщерята. Учителят ѝ беше млад мъж, един от новите в професията. Всички предварителни данни сочеха, че е талантлив младеж с истински нюх към потребностите на малките деца. И въпреки това Тина се боеше от него. Никой не можеше да излезе наглава с нея.

След като научи това, доктор Вандеруотър се зае да разреши проблема. Изведнъж преди седмица Тина обяви, че повече няма да ходи да си „играе“ с доктор Вандеруотър. И сега какво? — запита се

Сали. Не можеш да награбиш едно дете и да го понесеш, пиццачо и дърпащо се, към място, на което то не иска да ходи.

Единственото нещо, което Тина желаше да прави, бе да язди понито си Розали. Обаче отиваше на езда само ако и Сали наемеше кон и дойдеше с нея. Чичо Клив вече беше неприемлива компания.

— Няма. Няма да отида с него. Не го обичам — казваше тя и обикновено тупаше с крак.

Нямаше смисъл да се спори дори ако някой имаше желание за това, защото Клив от три дни беше в болница със сериозна пневмония.

— Не я дразнете, нито се опитвайте да я вразумите — посъветва доктор Вандеруотър. — Успокойте се. Нека нещата следват собствения си ход. След като сега не иска да идва, така да бъде. Тя ще реши кога да се върне. Ще ме смята за свой приятел само ако не ѝ налагате да се среща с мен.

Това беше аргументиран съвет от експерт. Тогава защо така се колебаеше? Сутрешната езда, последвана от обичайните домашни задължения и от — за нещастие — напрегнатото време около обед, я изтощаваше, а тя не се уморяваше лесно. Преход от 15 километра ѝ се виждаше детска игра. А напоследък съботите и неделите бяха истински ад. Сали вдигна книгата от пода и се опита пак да чете. Но томчето отново падна надолу, докато тя седеше и се взираше немиждащо в дърветата на хълма.

— Приличаш на човек, който е загубил и последния си приятел — каза Дан, като влезе в стаята.

Стори ѝ се, че в гласа му се прокрадна и лека ирония. Обърна се към него и се увери, че наистина е така.

— Не последния си приятел, но наистина съм загубила нещо.

Той въздъхна дълбоко и нарочно шумно:

— Не започвай пак, Сали. Или може би по-точно — не продължавай. За теб все едно някой от къщата е умрял. Я се стегни!

Тя му върна иронията, засегната от последната груба забележка:

— Да се „стегна“? Не знам дали има по-глупава дума! Какво си мислиш, че правя? Ти поне можеш за няколко часа на ден да се спасиш от тези проблеми, а аз оставам тук и се опитвам, опитвам се да... — не можеше да намери думите. Как да изрази това, което се опитваше да направи?

— Значи нямам никакви грижи на работата. Само си седя там, вдигам телефона, пиша мили писма и ги подписвам и чакам парите да влязат сами в джоба ми. Нищо работа.

— Знаеш, че не исках да кажа това. Но при всички случаи твоите грижи са нищо — и тя изписа „нула“ с палеца и показалеца си — в сравнение с тази мъка. Състоянието на Тина се влошава, не виждаш ли?

— Не, не виждам. Всъщност изглежда малко по-добре.

— Не мислиш така, Дан. Говори твоят вроден оптимизъм.

— О, значи имаш нещо против оптимизма?

— Да, когато го използваш, за да се скриеш от фактите, които много лесно би забелязал, но не искаш. Честно казано, не мога да понасям тази твоя черта.

— Бедата ти е, че искаш всичко веднага. Искаш го за вчера. При цялото ти образование трябва да разбираш повече. Изненадваш ме, Сали.

— С цялото това образование, приятелю, аз наистина разбирам повече. И знам, че твоят прекрасен доктор Вандеруотър е прекалено нехаен към това, което се случва с Тина.

— Прекалено нехаен? Ти как прецени? Кой медицински институт си завършила?

— Няма нужда да ставаш саркастичен, Дан — тя се изправи. — Виж какво, искам да се върнем при доктор Лайл. Точно в този момент го реших.

— Тогава си се побъркала. И какво свърши тя? Нищо. По-зле и от нищо.

— Не й дадохме възможност.

— Чуй ме сега. Единственото нещо, което тази жена успя да измисли, беше някакъв сензационен ужас, почиващ върху отвлечена теория. Мили боже, сто пъти сме го обсъждали и на мен вече ми писна. Не искам да чувам нищо повече за това.

— Тази сутрин си голям диктатор, не мислиш ли?

— Не, просто проявявам здрав разум и поемам ролята си на баща на детето.

— А аз съм му майка. Това нищо ли не означава?

— Така ли? А аз си мислех, че госпожа Дъган там долу му е майка.

— Недей да остроумничиш. Трябва да направим нещо за детето. Не си ли загрижен?

— Не, не ме е грижа — каза Дан провлачено. — Децата ми изобщо не ме интересуват.

— Не ме иронизирай, Дан Грей. Няма да търпя това. Имам същото право като теб да вземам решения в това семейство.

— На мен ми се струва, че доста решения дължим на теб. Никога не съм те спирал.

— Искам да върна Тина обратно при доктор Лайл или при някой друг. Искам промяна, а ти се опитваш да ме спреш. Така че не ми казвай, че никога не си го правил.

— Тогава това ще е изключението.

— И кой го казва?

— Аз.

Сълзи на гняв се търкулнаха по страните на Сали.

— По дяволите! — извика тя и излезе от стаята. Потисната и ядосана, тя не знаеше какво да направи. Отмести се от прозореца, за да не я види Тина и да дойде при нея да иска внимание, а тя нямаше настроение за това. Може би една разходка, едно дълго тежко изкачване по хълмовете, щеше да облекчи тревогите и гнева ѝ. Качи се горе да смени високите обувки с кецове, среса косата си, защото изглеждаше умърлушена и занемарена, и много внимателно слезе долу, за да избегне среща с Дан. Проклет да е!

Точно като стигна до пътната врата, той излезе в коридора. Вече изглеждаше такъв, какъвто го познаваше.

— Седни — каза той и тя го последва във всекидневната. — Не трябваше така да става. И двамата сме разтревожени и колебливи и си го изкарваме един на друг. И двамата знаем — каза тъжно, — че това е съвсем нормално. За съжаление така постъпват хората, когато почти са се побъркали от притеснение. Съжалявам, че стана така. Прости ми, Сали.

Гневът ѝ веднага се смекчи и тя призна:

— И аз съжалявам. Напоследък не съм от най-любезните.

— Измислих нещо. Сега е септември. Нека да сме справедливи и практични. Да дадем на човека възможност до края на годината да поработи с Тина и ако дотогава не забележим някаква промяна, ще

отидем другаде. Или при доктор Лайл, щом настояваш, или пък при някой друг. Това как ти звучи?

— Звучи ми добре, при положение че Тина се съгласи да се върне при него — каза Сали с известно съмнение.

— Добре, ако откаже, ще сме сигурни, че той не е подходящ. Дори е възможно само с теб, мен и бавачката да се оправи с течение на времето. Да опитаме ли?

Все още се колебаеше, но накрая се съгласи. Предложението беше съвсем разумно.

— Има и нещо друго, което ме тревожи. С Иън получихме писмо, заради което трябваше да работим в събота сутринта.

— Чудех се защо излезе тази сутрин. Какво се е случило?

— Пак Аманда. Ето, прочети.

„Вече чаках прекалено дълго. Направих ви предложение през март, а не получих никакъв отговор, Дан. Само отказ, и то доста окончателен на вид. А от теб, Иън, още една молба за търпение. Е, мисля, че бях достатъчно търпелива. От Клив пък нямам никаква вест, освен че не иска да заеме страна, което е абсурдно. Уморих се да чакам вашите, чужди инвеститори, които може в края на краищата да са размислили. Но дори и да не са се отказали, което ми се струва много невероятно, като ви знам какви сте, колко още трябва да чакам, за да се изясните помежду си? Не, или ще откупите дела ми на пазарни цени, или ще си продам акциите на външни хора. Казах ви го и преди, но вие не ми повярвахте. Новите ми адвокати в Ню Йорк ме посъветваха...“

— И т.н., и т.н. — завърши Дан, търкайки челото си. — Така че имам още една причина да съм в лошо настроение, Сали. Нещата тръгват на зло и аз толкова се притеснявам, че не мога да мисля с главата си.

— Значи се видя с Иън. И какво?

— Лошо — каза той мрачно. — Щяхме да се изпотрепем. Схватката беше словесна, но много лоша. Лоша. Нападна ме, все едно

ме е сварил да го обирам. С две думи, Иън не може да устои на предложението. Точно така се изрази: „Направиха ни предложение, на което не можем да устоим.“ По-просто казано — алчност. Никога през живота си не се е оплаквал от прекалено много работа! Винаги е обичал предизвикателствата. А сега казва, че му писнало от стачката в Южна Америка, заради която се задържат доставките, и че шоколадовият ни бизнес се срутвал, защото се появила нова конкурентна европейска марка и цените растели, все в този дух. И ако продадем гората, ще можем да си позволим да се отървем от цялото предприятие заедно с главоболията. Ето това е — каза Дан и млъкна.

Съсипаният му вид предизвика у Сали силен прилив на съпричастност.

— Мисля, че се държи отвратително — извика тя. — Да вземе такова наследство и да го хвърли на боклука!

— А да не говорим за ангажиментите ни към работниците и града.

— Кога се връща Оливър от Франция?

— Не по-рано от Коледа. Приятели го поканиха на гости във вилата им в Алпите. Но присъствието му тук няма да промени нещата. Иска да се разграничи от това решение и това е.

— О, скъпи, наистина ли с Иън сте скарани? И не си говорите? Мразя да гледам такива неразбирателства, особено след като с Хепи сме такива приятелки.

— Това няма нищо общо с вас двете. А що се отнася до мен, не виждам оттук нататък какво толкова може да имаме да си кажем с Иън.

Затихващият глас на Дан изпълни стаята с тъга, същата стая, която бе пълна с толкова жизнерадост: сред книгите и снимките грееха хризантеми и късни рози, на пода лежеше парцалена кукла, а на масата — огромен пъзел. Ако някой непознат влезеше в нея, никога не би предположил, че семейство, което притежава всичко това, има такива проблеми.

— Мисля — каза внезапно Дан — да отида до болницата да видя Клив. Утре ще се прибира къщи, така че не виждам нищо лошо просто да го информирам за скарването ни от тази сутрин и може би да поискам неговото мнение. Време е да заяви позицията си, независимо каква е.

Клив седеше в леглото и много се зарадва, като видя Дан.

— Мислех, че ще те намеря да крачиш напред-назад по коридора и да се стягаш за изписването утре.

— Не, почивам си.

— Разбира се. Пневмонията много те изтощи.

— Така е. Никога ли не си боледувал от тази болест?

— Още не.

— Ти ще живееш сто години. Ти си, както казват, олицетворение на здравето, Дан.

Вярно беше. Дан бе русоляв, с розови бузи и мускулист, „типичен мъж“, помисли си Клив. Но никога неговото превъзходство не го беше смущавало. В Дан имаше почтеност, която те караше да изпитваш към него само доброжелателност. Но днес в изражението му имаше нещо, което накара Клив да го попита:

— Нещо не е ли наред?

— Не. Защо? Просто дойдох да те видя.

Клив присви очи.

— Нещо те е разстроило. Виждам го по лицето ти.

Дан се усмихна.

— Много си упорит. Да, тази сутрин се скарах с Иън. Пак за същото — консорциума и моята непоносима сестра. Аманда ни прати писмо. Или може би по-точно — ултиматум. Нямах днес да те товаря с тези тревоги, ако не знаех, че си добре и утре се прибиращ.

— Няма нищо. Трябва да знаеш и моята позиция.

— Да, аз, разбира се, осъзнавам, че това предложение от чужбина може да се изпари, все едно го е нямало, но въпреки това трябва да знаем на чия страна сме. Всеки един от нас.

— Няма да се изпари. Проверих цифрите и от инвеститорска гледна точка има хляб в тях. Тези хора са много нетърпеливи.

— А хората в града са неспокойни. Неспкойни са, че семейство Грей се разцепва. Новината вече се е разпространила.

— Знам. Една от сестрите тук се тревожеше за същото. Тя ми каза, че хората, с изключение на някои търговци и хора от бранша, не искат промяна в статуквото и не искат да загубят „Грейс Фудс“.

— Ами тогава?

Клив започна да мисли на глас:

— За татко и Дан дивата гора е всичко. Всяко дърво, всяко животно е безценно. За мен не е така. Стига ми да имам само малко късче земя, където да оставам сам с коня си. Но за тях гората е всичко. Ако гласувам с Дан срещу Иън и Аманда, семейството и фирмата ще бъдат разцепени. Двама на двама — и съотношението не може да се промени от нито един съд на земята. Но ако гласувам заедно с Иън, това ще съсипе татко. И двете възможности ще го съсипят.

Дан слушаше, но не можа да се въздържа:

— Не разбирам какво му става на Иън. Въпреки че казах на Сали, че става въпрос за алчност, че е само заради тлъстата оферта, пак не мога да го осъзная напълно.

— Власт и престиж. Това е огромен новаторски проект. За него ще се пише.

— Искан ми се да знам и защо баща ти само ни гледа отвисоко. Дали защото наистина не му пука?

— Напротив.

— Тогава защо не го заяви?

— Не знам.

— И ти ни гледаш отвисоко, Клив, не искаш да определиш позицията си. Може ли да те попитам защо?

„Защо? Защото винаги съм бил излишният. Защото беше по-лесно да не ме включват, да си подготвям домашното брилянтно — както ми казваха, но аз и без това го знаех, — да си живея кротко с татко и да ги оставя да правят каквото искат с бизнеса. На мен не ми пречеше. Нямах нужда от нищо, само нов костюм от време на време, книги, пътуване в чужбина, това беше. Сега е различно. Имам Роксан. Сега вече ще се намеся. Сега ще заявя позицията си.“

— Ще те подкрепя, Дан. Ще гласувам с теб. Щом трябва, ще се преборим, а по всичко личи, че ще трябва.

Дан сграбчи ръката му.

— Господи — каза той през смях, — ще го направим. Не мога да ти обясня колко много означава това за мен.

— Знам какво означава за теб — каза му Клив.

— Трябва да се срещнем с Иън да го обсъдим, а след това да обсъдим и следващата стъпка.

— Сигурен ли си, че все още си говорите?

— Не сме деца, трябва да си говорим. Трябва да бъдем делови и да държим фирмата на крака, докато... е, докато трябва. Можем да се срещнем в твоята къща в деня, в който се почувстваш по-добре.

Клив се стегна. Още не беше казал на никого, не беше говорил с никого, откакто преди половин час двамата лекари излязоха от стаята му.

— Не тази седмица, Дан — каза той и се зачуди как ли биха прозвучали думите от неговата уста. — Естествено, когато имаш пневмония, ти правят рентгенова снимка на белите дробове. Откриха петно в десния дроб — доста голямо, в дясната половина. И затова направиха биопсия. Патологът направи анализ и резултатите дойдоха преди половин час. Имам рак.

Рак. Ето, каза го.

— Моят лекар доведе преди малко белодробен специалист да говори с мен. Трябва да ми извадят единия дроб.

Очите на Дан бяха широко отворени и тъжни. Ясно беше, че изпитва искрено съчувствие. Повечето хора само се преструват на съпричастни, помисли си Клив.

— Казах му, че искам винаги да знам истината. Ако има разсейки извън дроба, искам да го знам. И той ми обеща.

— Не прибързвай — Дан говореше внимателно. Пресегна се и докосна ръката на Клив. — Много по-често всичко свършва добре, отколкото зле. Доказано е от статистиката.

Клив се усмихна.

— Вечният оптимист Дан.

— Не, реалист съм. Мога ли да направя нещо за теб, каквото и да е?

— Само по отрицателен начин. Роксан ще дойде всеки момент. Не ѝ казвай нищо. Искам сам да ѝ кажа, когато останем сами. Бедното момиче.

— Няма да спомена и дума.

— Кажи ми как е моята Тина? Тя и Розали ми липсват през последните няколко седмици.

— Добре е. Сали язди с нея.

— Добре, но знам, че ще се зарадва да излезе пак с мен. Обичам го това момиче. Веднага щом се изправя на крака, ще я заведа в Ред

Хил. Малката къща вече е готова. Виждаш ли, твоят оптимизъм е заразен, Дан.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Септември 1990 г.

Клив представляваше положен върху леглото продълговат бял вързоп, свързан чрез многобройни тръбички към апаратите. Една игла бе забита във вената на ръката му. От областта около ребрата му през дебела тръба се процеждаше жълтеникава течност, примесена с малко кръв. Още една тръба излизаше от устата му и влизаше в дихателния апарат, който бе поставен до леглото и издаваше тих ритмичен звук. Иън гледаше със съжаление брат си. Той изглеждаше по-дребен от всякога, някак си смален, а лицето му беше болезнено зеленикаво. А и какво друго можеше да се очаква от човек, на когото току-що са премахнали белия дроб? Бедният. Той не заслужаваше това.

Очите на Клив трескаво и умолително сочеха към тръбата в устата му.

— Не още, господин Грей — каза мило сестрата. — След двайсет и четири часа ще ви я махнем и ще можете да кажете всичко, което искате.

Роксан изглеждаше уплашена от другата страна на леглото. Не беше я виждал от онзи ден, когато отиде в къщата им и я намери да лежи на хамака с много къси бели шорти. Днес беше истинска градска дама, облечена дискретно и с вкус в сив есенен костюм с тъмночервен шал на раменете. Имаше набито око за женските дрехи, затова забеляза изящната тъмнокафява чанта, съчетана със същите обувки, семплите златни обеци и бледия лак на ноктите ѝ. Като си спомни дългите тъмночервени маникюри, които тя нарочно показваше, като си слагаше ръцете върху покривката на масата, той се усмихна. Винаги бе знаел, че се учи бързо, но сега показваше наистина невероятна скорост.

— Бедният човек — каза тя жално. — Бедничкият ми съпруг.

Тя сложи ръката с искрящия диамант върху отпуснатата длан на чаршафа. Този пръстен му е струвал цяло състояние, помисли си Иън. Той правеше бижутото на Хепи да изглежда незначително, а знаеше колко бе платил за него.

— Сигурно си свалил пет килограма. Но ще излезеш оттук до понеделник и аз ще те оправа. Ще ти приготвя най-вкусната картофена супа. Ако ти позволят, още утре ще ти донеса малко.

— Понеделник? Кой каза понеделник? — попита рязко Иън.

— Как кой, лекарят, разбира се.

Той стана и тръгна към вратата.

— Трябва да говоря с него. Ще отида да видя дали е на работа.

— Няма нужда. Аз вече говорих с него и аз съм съпругата на Клив.

— А аз съм му брат — каза Иън пак рязко.

— Знам, че вече сте разговаряли с госпожа Грей — езикът му едва се обърна да го каже, — но тя му е съпруга само от три месеца, а аз съм му брат, откакто съм се родил.

Когато видя как веждите на лекаря се повдигнаха, Иън разбра, че е говорил рязко и е принизил Роксан. Но само мисълта, че може да е съпруга, на който и да е мъж с името Грей, го втрещяваше, и то тук, в тази сграда, където всички проблеми бяха сериозни. В него говореше чувството му за отговорност към брат му, чувството му за кръвна връзка. Но все пак посмекчи тона.

— Отстранихте белия му дроб и естествено въпросът ми е: какви са шансовете?

Лекарят отговори прецизно:

— Петното на белия дроб на господин Грей показва, както вече знаете, наличието на карцинома. Освен самия дроб, ние премахнахме и възлите наоколо. Определено сме сигурни, че сме почистили и сме се отървали от всичко злокачествено в белодробната област.

— Значи това е всичко?

— Не съвсем. Има нужда и от един курс химиотерапия, за да сме напълно сигурни. Ще продължи два-три месеца. И, разбира се, ще го следим, ще вземем проби от костите, радиологични тестове, както е предписано. Ако с течение на времето не открием нищо на други места, ще можем да се поздравим с успеха.

— И това ще означава пълно излекуване? Това ли искате да кажете?

— Господин Грей, винаги може да се появят разсейки, микроскопични клетки на друго място в човешкото тяло, които не могат да се видят. Но ако и след най-прецизните тестове, които

съществуват за момента, не намерим нищо, ще изтъкнем положителното и ще можем да се зарадваме.

— Добре. Иска ми се да мога да съобщя нещо оптимистично на баща ни. Той е на почивка в Европа и брат ми категорично ни забрани да го викаме вкъщи ненужно.

Като се върна в стаята, сестрата миеше лицето на Клив с мокра марля. Двата седяха и го гледаха несигурно, чувстваха се излишни.

— Според мен той скоро ще заспи — каза сестрата. — Няма нужда да седите тук, освен, разбира се, ако не настоявате. Той ще се справи.

— Е, в такъв случай — каза Иън — ще тръгвам. Имате телефона на госпожа Грей, както и моя, в случай че имате нужда от нас.

— Чудех се дали ще можеш да ме закараш до къщи, Иън — каза Роксан. — Без колата съм. Да, скъпи — обясни тя на Клив, чиито вежди бяха вдигнати въпросително. — И двете коли се развалиха. Твоята още е на поправка, а акумулаторът на моята се изтощи тази сутрин. Казаха ми, че трябва да ги чакам час и половина да дойдат, а тъй като аз исках да съм при теб, повиках такси. Ще можеш ли да ме закараш, Иън?

— Разбира се, няма проблеми.

Не беше така. Трябваше да пътува с нея половин час и да поддържа разговор. Нямахше какво да й каже. И в същото време искаше да й каже всичко: ти, преструвано, ти, второразредна актриса такава. Но едва ли вече можеше да я нарече второразредна. Беше великолепна. Как се привеждаше над бедния оплешивяващ и потящ се човек, как стискаше ръката му, а той нищо не подозираше. Само я погледнете.

— Довиждане, скъпи. Наспи се добре през нощта. Сигурна съм, че ще ти дадат нещо, което да ти помогне, ако имаш нужда. Виж, очите ти вече се затварят.

Тя излезе на пръсти в коридора и прошепна:

— Бедният Клив, изглежда ужасно, не мислиш ли?

— А ти какво очакваш, да хукне из полето за един ден ли?

— Ти си безсърдечен. Той изглежда ужасно и аз се тревожа за него.

— Аз имам сърце, а ти играеш прекрасно ролята на разтревожена съпруга.

— Виж какво, ако ще ми крещиш така по пътя към къщи, ще си взема такси — каза тя, когато застанаха на тротоара.

— Кой крещи? Аз никога не крещя.

— Добре де, да ми се караш. Няма да търпя такова отношение.

— Тогава недей.

Двама младежи преминаха покрай тях с червен кабриолет, намалиха и подсвирнаха.

— Заминавайте — каза тя и тръсна глава. После се обърна към Иън: — Мога да се прибера и с тях.

— Няма да съм изненадан, ако го направиш. Хайде — изръмжа ѝ той. — Влизай в колата.

Тя седна, внимателно закопча колана, като гледаше да не си намачка костюма, кръстоса крака в глезените и сложи ръцете си в скута. За нея тази поза беше малко пресилена, докато за жени като Сали и Хепи беше съвсем естествена и в нея нямаше нищо превзето. Сравнението го развесели. Безкрайните неуловими прояви на хората бяха много забавни. Рядко се ядосваше, когато му се налагаше да чака на летището, защото тогава имаше възможност да гледа пътниците. „Ключът към човечеството е човекът — или жената...“

Тя гледаше напрегнато точно пред себе си, не пропускаше нищо: раздърпаните жени, които излизаха от евтините магазини в центъра, стискайки в ръце покупките си; потните мъже, които товареха и разтоварваха камионите си. Движението ставаше все по-натоварено, докато работниците бързаха към къщи след дългия си ден. До вчера и тя беше част от този труден живот.

И той си помисли как понякога тя се буди до Клив през нощта в хубавата си спалня, която не бе виждал, но можеше да си представи, как е обзета от съмнения или от ужас за това, което е направила.

— Няма защо да се мръщиш — каза тя внезапно.

— Не се мръщя. Карам си колата.

— Не си казал и една дума.

— Ти също. Изглеждаш много тържествена.

— Размишлявах. Чувствам се странно да седя така до теб. И в същото време — не чак толкова странно.

— Да не говорим за това, Роксан.

— Прав си. Имаш ли нещо против да спреш за малко пред деликатесния магазин? Искам да си взема сандвич за вечеря.

— Нямам нищо против. Това не е достатъчно за вечеря.

— Нямам настроение да си готвя. Прекалено е самотно. А така ще мога да седна пред телевизора, да хапна и да си лягам.

Той не коментира.

— На обед не ми прави впечатление, но има нещо много потискащо да се храниш сам на вечеря.

— Да — каза той.

Всъщност и той не бе помислил за вечерята си. Хепи беше отишла в Роуд Айлънд за няколко дни на гости при сестра си, която имаше бебе. Тя му бе приготвила много за ядене, но мисълта да пребърква хладилника и да притопля храната, после да почиства, не му изглеждаше много весела.

Докато си мислеше за това, светофарът светна червено точно на кръстовището, на което се намираше най-добрият ресторант в града. И изведнъж той усети, че умира от глад. Устата му се напълни със слюнки.

— Няма да се откажа от една хубава пържола — каза той. — Или може би телешка яхния. Ще дойдеш ли с мен? — и когато вече беше късно, се сети, че точно тук се бяха запознали преди почти три години.

— Да, но...

— Какво „но“?

— Не трябва да ни виждат заедно.

— Това е абсурдно. Няма ли веднъж завинаги да си набиеш в главата, че нямам никакви намерения спрямо теб, че няма какво да крием — имам предвид нищо от това, което ще се случва оттук нататък. В момента няма нищо ненормално, просто жена ми е заминала, а твоят съпруг, който е и мой брат, е в болница и ние ще вечеряме заедно, защото съм гладен. Предполагам, ти също. Така ли е?

— Да, гладна съм.

— Е? Тогава всичко е наред. Хайде да вечеряме.

Когато не само мъжете, но и другите жени се заглеждат в една жена, е ясно, че е ослепителна, помисли си Иън, докато вървяха към масата.

— Да отидем ли първо до салатения бар? — попита той.

— Не, ще си поръчам ордъовър. Много е... — тя сви сладко рамене. — Много е тъжно да заставам там. Знаеш ли, че никога не съм идвала тук, тъй като казах на Клив, че това място не ми харесва.

— Какво значение има това сега? Твоят план се изпълни, получи каквото искаше, така че няма нужда от тези сантименталности. Не искам да слушам за това, Роксан. Дошъл съм тук да се нахраня.

— Добре, добре. Няма нужда да се разстройваш толкова.

— Не съм разстроен. Хайде да поръчваме.

Храната беше добра, както винаги. Пържолата беше прекрасна, пържените картопки бяха хрупкави, а зеленчуковата салата — апетитна като тези, които бе ял във Франция. Без много да му мисли, той хапна и си изпи виното, загледан във въздуха над главата на Роксан.

— Не можем да седим, без да си говорим — каза тя след известно време.

— Защо не?

— Така изглеждаме като женени — опита да се пошегува тя.

Без съмнение това беше вярно за някои семейни двойки, въпреки че определено не се отнасяше за него и Хепи. Тя винаги имаше какво да му каже, и то не просто за да запълни времето.

Хепи беше интересна. Чувстваше се неудобно на това място, докато мислеше за нея. Не трябваше да идва тук, нито където и да било с Роксан. Знаеше го, по дяволите! Знаеше го. Защо тогава го направи?

— Добре — каза той, — тъй като определено не сме двойка, няма защо да изглеждаме по този начин. Хайде да си говорим.

— За какво ще си говорим?

— Все ми е едно. За политика. Каквото и да е. Какво става в града?

Тя помисли малко, преди да попита:

— А какво ще кажеш за онази голяма сделка за гората? Клив ми каза, че с Дан сте си обтегнали отношенията заради нея.

— Да, срамота. Не искам да се карам с него, предполагам, че и той не иска. Но е голям глупак, след като се мръщи така на парите.

— Клив не ми е разказал много за това. Изобщо той не ми казва много за бизнеса.

Значи Клив не се е побъркал напълно. Последното нещо, което тази жена трябваше да знае, беше финансовото състояние на „Грейс Фудс“. На следващия ден целият град щеше да гръмне. От друга страна пък, беше прекалено непредвидима, можеше и да не стане така. Както и да е, колкото по-малко знаеше, толкова по-добре.

— Предложението е страхотно. Предполагам, че Клив ще застане зад мен.

— Не знам. Не ми е казал. Ами онази Аманда?

— С нея не мога да се споразумея.

Напомня ми на стършел, помисли си той. Бръмчи и жили. Но никаква тайна не е какво иска: пари. Какво друго? Това искат всички, освен хора като Дан. Хубава тлъста купчина пари. Да пътуват, да видят свят без никакви грижи, без да си мръдват пръста. Трябва да си подсигури нейния глас. Да направи всичко тя да разбере, че това е единственият начин да си получи парите. Не трябва да я оставя. Тя е хлъзгава като риба.

— Аманда е кучка — каза той. — Но има кучки и кучки. Най-различни.

— Сигурно нямаш предвид мен!

— Не ми се прави на невинна. Да, теб имам предвид, но ти не си Аманда. Единственото общо нещо между вас е, че и двете сте упорити. Хитри и досетливи. Не се оставяте в калта.

— Налага се, когато си имаш работа с мъже. Извини ме, отивам в тоалетната.

Когато тя тръгна, на масата дойде един мъж и му прошепна:

— Хей, коя е тази с теб? Какво става?

Стар познат от тенис клуба, с когото бяха близки. Иън му отвърна със смях:

— Нищо не става. Тя ми е снаха. Знаеш ли, че Клив е в болницата?

— Разбира се. Вече му изпратих картичка. Как е?

— Благодаря, ще се оправи.

— Не разбирам. Твоя снаха — да не би да искаш да кажеш, че е жена на Клив?

— Точно това искам да кажа.

— Охо! Не го очаквах от Клив. Нищо лично — добави той веднага щом Иън се стегна.

Усети се, че гневът много му личеше. Не беше насочен към този нетактичен човек, а към цялата ситуация. По-добре да се измита оттук, помисли си той, преди да му зададат още въпроси.

Когато влязоха в колата, пак се възцари мълчание, докато Роксан не се наведе напред и не включи радиото.

— Имаш ли нещо против?

— Не, включи го.

Пускаха стари мелодии от 40-те и 50-те години, от „Саут Пасифик“ и „Моята прекрасна лейди“. Тя обичаше такива неща — мелодии, които те карат да припяваш, и текстове, в които има думи като „пролет“ и „лунна светлина“. Е, трябваше да признае, че имаше нещо приятно в старите песни.

И косата ѝ миришеше приятно. Застудяваше се и прозорците бяха вдигнати. В затвореното пространство на колата парфюмът ѝ ухаеше силно. Беше нов аромат, който не познаваше.

— Знаеш ли — каза тя, — че Клив ми купи кученце?

— Не — тя какво си мислеше, че мъжете седяха на работата и си говореха за подаръци и кученца ли?

— Да. Много сладък мопс. Бежов с черни бузи. Знаеш ли, мопсът е любимата порода на династията Уиндзор. Те са имали много такива кученца.

— Така ли?

Беше толкова хитра, толкова упорита, а можеше да бърбори като идиотка.

— Е, пристигнахме — каза тя, когато чакълът изпраця под гумите. — Искаш ли да влезеш за малко да го видиш? Беше сам през по-голямата част от деня, но нямаше как — заради Клив.

Ароматът ѝ беше неустоим... Навън бе настъпила истинска есенна вечер. Беше мрачно, дните се скъсяваха и зимата вече се задаваше. Странно, на него зимата му харесваше. Разбира се, обичаше и пролетта, и лятото, но есента го депресираше. Не му се прибираше в празната къща, още не... Всичко това му мина през ума, докато Роксан слизаше на алеята, после задържа вратата на колата отворена.

— Ще влезеш ли? — попита тя.

— Добре. Ще ми покажеш къщата — искаше му се да добави: „Хепи каза, че е красива“, но не можеше да си позволи дори да си помисли за нея на това място.

Първото нещо, което забеляза, бяха витите стълби с широки стъпала, наредени близо едно до друго. Вече никой не строеше по този начин. Не можеха да си го позволят. Къщата определено беше отпреди Втората световна война. Тапетите напомняха за дореволюционния

Уилямсбърг. Нямахте грешка, бе подредена по вкуса на Клив. В нея имаше прекалено много история, но все пак стилът беше изискан.

Но в кухнята нямаше нищо историческо. Нейният лъскав бял порцелан и блестящите медни орнаменти бяха истински произведения на изкуството и съвсем нови. Клив изобщо не бе пестил пари.

Топчестото дебело кученце, което лежеше на постелката си в ъгъла, стана и се затътри към Роксан, като пронизително полайваше за поздрав. Тя го вдигна и го приближи до бузата си.

— Бедният Ейнджъл. Така се казва — Ейнджъл. Идеята е моя, сигурно е глупава, защото ангелите са от женски род, нали така, а той си е стопроцентов мъж.

— Не се тревожи. Името му подхожда. Ангелите са от мъжки род.

— Така ли? И Клив така казва, само че аз не вярвам. Искате да вечеря. Виж, ходил е по малка нужда на хартията. Бързо се учи. Искате ли бренди, Иън? Има в барчето във всекидневната. Лампата е запалена.

Говореше бързо, стараше се да го задържи, притесняваше се, че ще каже нещо от рода на: „Не, ще остана само минута.“ Той обаче нямаше нищо против да си изпие обичайното бренди в приятна обстановка, преди да се забърза към къщи. Ако тя си мислеше, че ще има нещо повече от това, дълбоко се лъжеше. Но той не вярваше на сериозно, че тя би рискувала всичките си завоевания заради една любовна нощ.

Стаята беше топла, както би трябвало да бъде добрата всекидневна. Колоритът ѝ се отразяваше във витражите на прозорците. Цветовете на килимите, мебелите и книгите си подхождаха и радваха окото. С брендито в ръка, налято в изящна чаша от френски кристал, той се разходи из стаята, като я изучаваше. От любопитство надникна към една-две от книгите на Клив: математика, физика, черни дупки, наносекунди. Внимателно ги върна на местата им. Томовете бяха наредени по азбучен ред.

После за първи път му хрумна, че Клив никога не бе имал собствен дом и сърцето му се сви. Цял живот живееше в Хоторн, в къщата на баща им. Но никой нямаше вина за това. Или може би вина не беше точната дума. Нито Клив, нито който и да било друг беше отговорен, че е такъв, какъвто е. „Никога не ме е харесвал — каза си Иън, — още откакто пораснахме достатъчно, за да тръгнем на

училище. Ами аз? Никога не съм му обръщал много внимание, да си призная. Просто не беше чак толкова важен за мен. Моля се на Бога всичко да е наред. Надявам се тази зашеметяваща жена да го направи щастлив. Надявам се да не е толкова болен, колкото изглеждаше днес.“

И той продължи неспокойно разходката си из стаята, като топлеше брентито между дланите си. Забеляза два много хубави пейзажа и снимка на родителите му, млади и горди, че са заедно. На една маса бе поставена скорошна снимка на Клив с момиченцето на Дан върху понито, което ѝ беше подарил. Детето вече беше истинска красавица, помисли си той, когато Роксан се върна.

Беше се преоблякла в къса свободна рокля от някаква тънка материя с цвят на зелена ябълка. Косата ѝ, която доскоро бе вързана с панделка на тила, сега беше пусната.

— Обещах на Клив да му направя картофена супа. Мисля, че утре, след като му свалят онова нещо от устата, ще може да я изяде. А не можех да започна да готвя в онзи костюм, нали?

Гърдите ѝ леко се поклащаха, докато вървеше. Господи, не носеше нищо под роклята — или както там се наричаше тази дреха. Той взе снимката и каза:

— Хубава снимка са си направили с Тина.

— Той е луд по това момиченце.

— Тя е красиво дете. Ще стане още по-хубава от майка си, а това никак не е малко. Винаги съм се възхищавал на Сали — каза той и си помисли: „Нека да знае, че не е единствената, след която мъжете се заглеждат.“

— Да, но нещо не е наред с Тина.

— Не е наред ли? — повтори той. — Малко е палава и разглежена, това е всичко. Доста деца са такива, но после се оправят.

— Не, има нещо друго. Занимавала съм се с деца и ги усещам. Един ден отидох у тях — Сали ме бе поканила да погледна нещо, което онази жена бе направила в дома им, същата жена, която Клив нае, за да подреди и нашата къща — и детето не искаше да говори. Нито с мен, нито със Сали, нито с когото и да било. Стоях там цял час, а тя само седеше и пускаше мелодийки на някаква въртележка.

На Иън му стана обидно, че на някое дете от фамилията Грей, дори такава, което мислеше за разглежено, може нещо да не му е наред. Хепи също бе казала нещо за Тина, как отишла в дома на Сали и Дан и

забелязала някакви проблеми с момиченцето. Не знаела какво точно й има, но спомена, че може би трябва да потърсят „помощ“ за Тина, а това беше мекият й израз за действията, които се предприемат, когато загуби търпение с дете, неразбиращо от дума. Изглежда, се бе държала много лошо на тържеството, което Хепи бе организирала в детската градина. Жалко. Беше красиво дете, имаше светлите очи на Дан и тъмната гъста коса на Сали. Никой не би предположил, че у едно петгодишно дете вече можеха да се забележат наченките на ослепителната жена, в която щеше да се превърне след време.

— Не съм психоаналитик, но... — започна Роксан, но той я прекъсна рязко:

— Права си, не си. Да не говорим за това.

— Клив иска да имаме бебе, знаеш ли. Ще му се да си има собствено момиченце.

— Е? Какво те спира? Вече имаш халка на пръста си. Всичко е наред.

Знаеше, че се държи противно и хладно. Както винаги, мисълта за Клив и нейния съвместен живот с него го изнерви.

— Не знам. Предполагам, че би трябвало. Длъжна съм. Само че толкова много ми се иска да е твое дете. Наше — и насълзените й очи се обърнаха тъжно и умолително към него.

Той остави на масата недовършеното бренди.

— Казах ти... — започна той.

— Добре, добре. Съжалявам. Но трябва да признаеш, че щеше да е много хубаво. Щяхме да имаме прекрасно бебе, като нас двамата.

Винаги съм искал дете, помисли си Иън. Особено син. Но то трябва да е от Хепи, а не от Роксан. Защо? Заради някои особености от характера й. Не алчността, помисли си той и горчиво се засмя наум, защото и аз самият съм доста алчен. Заради лукавостта й. А аз не искам детето ми да бъде лукаво.

— Каж ми — попита той с любопитство, — след като вече имаш всичко това, добре ли се чувстваш като част от семейството? Ти се преобрази в нова личност, както би го направила една талантива актриса.

Тя обмисли известно време въпроса и отговори сериозно:

— Щеше да ми е повече от добре, ако тази къща принадлежеше на теб. Защото това щеше да означава да живея с любов, нали? — като

видя неодобрението му, тя се опита да му се противопостави с веселост: — Бог ми е свидетел, че вече не съм част от хората в бащината ми къща и след като съм вече тук, ще извлека най-доброто от този факт.

Хрумна му, че изобщо не я харесва. Затова каза кисело:

— Ще ти приседне, защото си бедна душа.

— Винаги ли трябва да бъдеш саркастичен?

— Невинаги съм такъв — той се прозя. — Ще трябва да ме извиниш. И двамата прекарахме труден ден. Ще се прибирам.

— Мислех, че искаш да разгледаш къщата. Ела горе и ще ти я покажа. Ще ти отнеме само минута.

Със смесено чувство на нежелание и любопитство той я последва, а кученцето заподскача зад тях.

— Нека ти покажа леглото му — каза тя. — Ето го тук, до краката ни.

Ниската огромна спалня беше застлана с мека кувертюра на жълти цветя, а леглото на кучето беше в тон с нея.

— Не е ли прекрасно? Видях в едно списание как да направиш леглото на кучето в тон с твоето. Виж, има дори и възглавница.

Иън не гледаше към кучешкото легло, а към брачното ложе. И гневът, с който от юни насам се бореше толкова настървено, че почти си го бе избил от главата завинаги — но почти, — в този момент се надигна отново. Усещаше вкуса му в устата си, парлив и горещ като черен пипер.

— Ела да видиш и банята. Тя е по-голяма от стаята ми в бащината ми къща. Има вана за подводен масаж и Клив направи стъклен таван. Какво има, не я ли харесваш?

— Разбира се, че я харесвам. Как мога да не я харесам.

— А сега чуй това. Не, не, ела по-близо. Чуй. Има го дори и в стаите за гости. — Натисна едно копче и се разнесе музика. — Из цялата къща, където си поискаш — обяви Роксан, сякаш никой преди това не бе чувал за подобно нещо.

Е, може би тя не беше.

— Много е хубаво — каза той.

— Клив обича да слуша музика в леглото. Много е хубаво, само дето харесваме различни стилове. Той обича Моц... Моц? — завърши тя несигурно.

— Моцарт.

— Но обича да слуша и музиката, която аз харесвам. Понякога танцуваме. Аз го научих. Виж.

Тя увеличи звука и коридорът, а и всички стаи се изпълниха с рокендрол, изпълняван от много шумна банда. Понесе се в ритъма на мелодията, плъзна се по коридора и се върна при Иън, завъртя се, гърдите ѝ се разлюляха, а полата ѝ се вдигна и той видя това, което вече знаеше — под нея не носеше нищо.

— Какво ще кажеш? — очите ѝ блестяха. И изведнъж му се хвърли на врата. — Една целувка. Хайде. Няма да ти струва нищо.

Парфюмът ѝ беше смесица от аромат на рози, бор, прясно сено, южни плодове, топла жена. Устните ѝ имаха вкус на малини. Той опита да се освободи от здравата ѝ хватка, но не може, защото тя беше силна. Той, разбира се, беше по-силният, но все не успяваше, после вече не искаше. Дори с пистолет, опрян в главата му, не можеше да спре това, което започна. Без да отделя устни от нейните, той я вдигна и я занесе на леглото в стаята за гости.

Единствената разумна мисъл, която прекоси главата му, беше: „Не тук. Не тук, където си ляга с него.“ После всичкият му разум се изпари.

Когато се събуди, часовникът му показваше почти полунощ. Роксан го гледаше как спи. Той се изправи на лакът и се намръщи.

— Не знаеш ли, че хората не обичат да ги гледат, когато спят?

— Как така не обичаш, когато няма как да знаеш, че те гледат, докато спиш?

— О, я не ставай глупава.

— Мъжете обичат да си мислят, че жените са глупави. Нямахте как да не се усмихне. По дяволите, звучеше също като Аманда Грей!

— Толкова си сладък, като се усмихваш, Иън.

Усмивката му веднага замръзна. Какво бе направил?

Ама че мръсотия! Достатъчно вина бе чувствал през последните години към Хепи, а сега извърши двойно прегрешение. Господи, ако случката от тази вечер даде основания на Роксан да си мисли нещо, тя ще разбие живота на бедния Клив. И може да се окаже, че ще вгорчи последните му няколко години.

— Не бъди толкова нещастен, Иън — каза тя, сякаш прочете мислите му. — Не нараняваме никого.

Той бързо стана и започна да се облича. Беше ужасно нервен.

— В деня, в който дойдох тук, ми каза, че възнамеряваш да бъдеш върна на Клив и на сделката, която си сключила. Ако не го направиш, ако се осмелиш...

— Възнамерявам да играя по правилата, Иън. Започнах да се привързвам към Клив. Но това няма нищо общо с него. Той никога, никога няма да разбере — каза тя спокойно, докато обличаше зелената си рокля.

Колко странно! Преди няколко часа тя го бе подчинила на волята си, накара го да направи каквото тя пожела, а сега той беше само уморен, уплашен и бързаше да се отърве от нея. Започна глуповато да заеква, като не можеше да намери думи:

— Ти... ти, преструвана такава.

— В този момент не се преструвах — каза тя. — Това беше нещо истинско — погледна го в очите. — И ти го знаеш.

Той направо побягна по стълбите. В подножието им тя го настигна.

— Знаеш, че ще искаш да го направим пак. Дължим си го, Иън. Кога можем да се видим?

— Докато съпругът ти е в болницата.

— Той се връща скоро. И тогава какво?

— Знаеш отговора.

— Но ние си го дължим. Никого не нараняваме — умоляваше го тя.

— Забрави да направиш картофената супа — извика той, като излизаше през вратата.

— О, господи!

Докато влизаше в колата на алеята, той видя през прозореца на осветената кухня, че бе поставила малка купчина картофи на масата и ги белеше. Плачеше.

Истинска бъркотия.

Когато влезе в празната си къща, тишината го оглуши. И кучето дори го нямаше. Хепи го бе взела със себе си, за да не стои само по цял ден.

Видя примигващата светлина на телефонния секретар и разбра, че ще чуе гласа на Хепи.

„Единайсет часът е, а още не съм се свързала с теб, затова си помислих, че нещо се е случило с Клив. Знам, че няма да будиш сестра ми след полунощ, но утре сутринта ми се обади веднага щом станеш, не по-рано от шест часа. Обичам те. Лека нощ.“

Той хвана главата си с ръце. О, по дяволите, по дяволите, по дяволите! После се качи горе, легна си и остана буден, за да премисли изминалия ден и изминалата вечер.

Приличаше на алкохолик, който можеше, без да пие, но не можеше да се въздържи, ако го оставеха сам в стаята с бутилка на масата пред него. Или може би изоставаше от биологическата си възраст и все още се държеше като колежанин. Сигурно стабилните хора като Дан си имаха далеч по-малко главоболия... Не че Дан беше идеален. Беше голям инат. Да вземем тази сделка с гората Грей. Инат, глупав сантиментален идиот.

Мислите му скачаха от едно на друго: притесненията, болестта на Клив — всичко се смесваше. Как би могъл да спи при това положение? Слезе долу и взе сутрешния вестник от масата, върна се в леглото и се опита да чете.

В него описваха само нещастия. Естествено. Само нещастията ставаха за новини. Проклетите нещастия ги интересуваха само. Той потрепери. Почуди се дали Роксан представляваше заплаха в това отношение. Вероятно не. Но пък, от друга страна — може би. Беше емоционална, лесно се палеше и после съжаляваше. Наистина, ама наистина не искаше повече никога да остава насаме с нея.

И все пак знаеше, че най-вероятно точно така щеше да стане и точно това го плашеше. Белите ѝ крака в ритъма на танца, огромните очи, пърхащи пред него, подигравателни, пълни със смях, устните ѝ с вкус на малини — и какво щеше да последва? — почуди се той. Всичко се променя рано или късно, това беше сигурно. Нещо трябва да се случи. Но какво?

— О-о-о! — извика той, хвърли вестника на пода и загаси светлината. Зората вече надничаше през прозореца.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Декември 1990 г.

Бурята се усилваше и вече заплашваше да прерасне в хала. Огънят, започнал с леко пукане под съчките, скоро стигна и върховете на дървата. Трябва да го спрем, помисли си Иън. Но как?

Той запали лампата на бюрото си и прочете за трети път от сутринта вестника.

Репортерите ни научиха — тук той изръмжа от презрение към откритията на репортерите, тези отвратителни клюкари, — че двамата братовчеди, Иън и Даниел Грей, вече не си говорят, а си изпращат бележки по секретарките си.

Е, това донякъде беше вярно. Очите му се плъзнаха надолу по статията и той зачете.

„Ситуацията се усложнила от предложение, идващо от група европейски инвеститори, които искат да строят квартал в южната част на гората, която принадлежи на семейство Грей от повече от век. Като се прибави това към вътрешните напрежения във фамилията, за които отдавна вървят слухове, и като се има предвид колко виден е родът, може само да се очаква конфликт между радетелите за запазване на природата и защитниците на свободната неограничавана инициатива. Но това, което ни интересува повече от всичко, казано дотук, е оцеляването на уважаваната фирма, която от дълго време заема доминиращо положение в нашия икономически, културен и благотворителен живот. Скития, а и целият регион: фермери, работници и семейства им — не могат да си позволят да оставят «Грейс фудс» да загине. Можем само да се молим здравият разум да надделее и да предотврати опасността.“

„Здрав разум“ наистина. Колко от вас, добрите граждани, биха отхвърлили предложение за двайсет и осем милиона долара, след което никога вече няма да ви се налага да ставате по часовник и да ходите на работа до края на живота си? Колко от вас, а? А вие очаквате аз да го направя.

До статията имаше цяла страница платено съобщение, подписано от „загрижени граждани“, които бяха основали Комитет за спасяването на гората Грей. На следващата страница имаше писма до редакцията от природозащитници и от защитници на свободната инициатива, повечето от тях бяха възмутени и дори язвителни.

Той захвърли вестника настрани и взе една купчина писма. Докато ги четеше, си мърмореше. Едното беше от Аманда и в него се съдържаше ултиматум до началото на следващата година, след това тя щяла да дойде лично. Имаше и писмо от нюйоркските ѝ адвокати — водеща фирма, която вземаше по петстотин долара на час. Тя наистина се бе захванала сериозно, щом харчеше толкова много. Третото писмо беше от нюйоркските адвокати на консорциума и към него бе приложено копие на документ от Швеция. Те също искаха незабавно действие след края на годината. Но въпреки това предупреждаваха, че сделката не трябва да се приема за завършена, защото преди подписването имало много неща, които трябвало да се доуточнят. Последното писмо беше от съвета на директорите на „Грейс Фудс“, три големи страници с прецизен анализ.

Той захвърли всички книжа настрани, скочи от мястото си и излезе от стаята, като тресна вратата толкова силно, че секретарката му във външния офис вдигна стресната глава. Прекоси коридора и без да почука, се втурна в кабинета на Дан и извика:

— Е? Днес изчете ли си пощата?

— Предполагам, че имаш предвид писмото на Аманда.

— Да. Двуличната Аманда. И също така от нейните адвокати. Тя ще ни разори.

— Не е задължително. Аз нямам намерение да се предавам. Трябва да има някакъв изход.

Понякога му се повръщаше от невъзмутимия, сляп, глупав оптимизъм на Дан.

— Единственият изход е да се съгласим с шведите, както ти обясних вече сто пъти. С тези пари ние...

Дан вдигна ръка.

— Моля те! Не започвай пак.

— Защо, по дяволите, не искаш да ме изслушаш? Това е последният ни шанс. Уморени са от шикалкавенето. А ти седиш тук като някакъв олигофрен! Нищо не мога да постигна с Клив, не мога да го притисна, не мога дори да говоря с него, защото е прекалено болен. Оставаме двама на двама, а това ни води до задънена улица, ще загубим сделката, но ще ни остане Аманда, с която трябва да се съобразяваме. Ще фалираме. Не разбираш ли? „Грейс Фудс“ ще фалира.

— Мислех, че и без това искаш да се отървеш от фирмата — каза Дан с известна горчивина, — за да си осигуриш сладък живот, докато си достатъчно млад да му се радваш, нали така каза.

— Не. Ужасно искам да си изплатя дела и да ви оставя двамата с Клив да ръководите компанията.

— Знаеш, че не мога да управлявам компанията само с Клив, дори той да беше здрав.

— Той се възстановява. Остава му само един месец химиотерапия. А аз съм сигурен, че двамата ще се справите.

— Не, няма да можем. А и ти преди малко каза, че е прекалено болен дори да разговаря с теб, независимо от химиотерапията.

— Ще престанеш ли да бъдеш толкова дребнав? Добре, двамата с Клив няма да се справите и ще я затворите. Ще я ликвидирате. Има голяма разлика между това и фалита, който ще предизвика Аманда, като ни притисне до стената.

— Ще я ликвидираме — повтори Дан. Стана от бюрото си, отиде до прозореца, от който се виждаха новото административно крило, складовете и рампата на железопътната линия, един товар домати, който идваше от фермата, три камиона с кашони, които заминаваха за всички краища на страната, старият Феликс, вече пенсионер, който още се въртеше наоколо, защото „Грейс“ му беше като втори дом. Страхотна панорама.

Иън знаеше, без да поглежда, какво вижда в момента Дан. Освен това знаеше и какво си мисли той, защото вече го беше чувал достатъчно често. Как да предадем в чужди ръце всичко това, което досега сме градили? Или още по-лошо, но и по-вероятно — да го оставим да бъде погълнато от някоя мегакорпорация, да бъде

разпродадено на парче и преместено от града. Думите бяха пълни с истина, но и с болка. И Иън малко го болеше.

Но за двацет и осем милиона долара!

— Остави я поне да загине с достойнство, Дан, щом такава й била съдбата. По-добре така, отколкото да оставим Аманда да я съсипе.

Дори и от мястото си в другия край на стаята той пак чу дългата му въздишка. След няколко минути Дан се обърна. Имаше най-тъжното изражение, което Иън някога беше виждал. Тъжен и съсипан. Но отговори тихо:

— Добре, Иън. Предавам се. Поеми всичко в свои ръце. Прави каквото сметнеш за добре.

Следобедът беше необикновено мек, като се имаше предвид, че бе първата седмица на декември. Последните жълти листа падаха в неподвижния въздух. Сали, Дан и Клив между тях се разхождаха бавно около ливадата за конете в училището по езда.

— Да изведем Клив в събота следобед — бе предложил Дан. — Той иска да види коня си, а и Роксан без съмнение трябва да излиза.

Той изглежда ужасно, помисли си Сали. Не беше само заради плешивостта. Клив бе загубил всичката си коса, ако не се броеше редкият мъх по голото му теме. Беше ужасно бледен — като студенокръвно животно. Но лекарите казвали, че се справя добре с болестта, или поне така твърдеше той. Ходеше на работа три пъти седмично след задължителната почивка вкъщи след всяка процедура.

— Как си? — попита Дан. — Можем да поседнем малко на някоя пейка, ако искаш.

— Май че така ще е най-добре. Още съм малко слаб. Сякаш мина цяла година, откакто не съм яздил.

— Ще се качиш на седлото по-скоро, отколкото предполагаш — каза Дан.

— О, така е. Сигурен съм.

Клив не губеше кураж. Не искаше да го съжаляват. Но Сали все пак го съжаляваше. Когато хората проявяват смелост, сърцето ти още повече откликва на страданията им.

— Мислех, че ще доведете и Тина — каза той. — Отдавна не съм я виждал.

Бяха попитали Тина дали иска да излезе с тях днес, но тя бе изпаднала в едно от мълчаливите си настроения и те не настояха. Господи, колко ли още щеше да продължи това, помисли си Сали. Обаче излъга с весел вид:

— Ще я доведем следващия път. Днес си играе с една приятелка и много се забавлява, затова не я прекъснахме.

— Разбира се, че не трябваше — каза Клив.

Поседяха малко и погледаха конете. Много болните хора, дори и тези от тях, които се възстановяваха, като че ли за известно време живееха в друг свят, разсъждаваше Сали и си представяше, че силните животни и здравословният чист въздух би трябвало да подействат освежително на Клив и че той се чувства благодарен за тази възможност.

— Татко се връща следващата седмица. Обажда ми се всеки ден да разбере как съм.

— Доста голяма телефонна сметка ще навърти — пошегува се Дан.

— Иска да отидем за няколко дни преди Коледа в Ред Хил, знаеш ли?

— Чух. Добре ще е да се разнообразиш.

— И аз се радвам. Искам да поживея в новата вила. С Роксан ще спим там и ще ходим пеш до голямата къща да се храним. Първата ни Коледа заедно — той продължи да мисли на глас: — Иска ми се да изглеждам по-добре. Като мина покрай огледало, ми става лошо. Не че някога съм бил кой знае какъв красавец, но сега...

— Косата ли имаш предвид? — каза бързо Сали. — О, тя ще порасне пак след време. Не се тревожи за това.

Клив се обърна към нея:

— Много си добра с мен, Сали. Мисля, че така и не ти благодарих, че посрещна топло Роксан. Заедно с Хепи. Не разбирам Иън. Идва в болницата, винаги е правил и продължава да прави достатъчно за мен, но никога не идва в къщата ни, никога не пита за жена ми. Знам, че е шокиран от нашия брак, сигурен съм, че с всички ви е така, но това не е причина да се държи така. Не го разбирам.

— Беше ужасно разстроен — каза Дан. — Не знам дали си разбрал.

— Знам. Прочетох тази сутрин във вестника — Клив се усмихна. — Знам и за писмата. Хванах секретарката ми, като се опитваше да ги скрие, и я накарах да ми ги даде.

— Не искаме да се тревожиш за нищо — каза Дан.

— Разбирам ви — Клив млъкна. — Знам, че с вас двамата мога да бъда откровен, затова ще го кажа. Аманда е другият човек, когото не разбирам. Вярно е, че едва я познавам. Но алчността ѝ, нейната и на Иън — умът ми не го побира. Те вече имат толкова много.

— И моят ум не го побира — каза Дан.

— Боя се, че Иън е непреклонен. Но може би татко ще успее да убеди Аманда, като дойде.

— Може би — каза Дан.

Той знае по-добре, помисли си Сали. Толкова ѝ беше мъчно за него. Погледна към гълбините на старата гора и ѝ стана мъчно и за нея.

Внезапно Дан се покашля и каза:

— Аз реших, Клив. Вдигам бяло знаме. Шведите и цялата им пасмина, Иън, Аманда — това е загубена битка, независимо как ще гласуваш ти. Няма никакъв изход.

— Какво каза?

— Казвам, че упълномощих Иън да прави каквото намери за добре. Приключих борбата. И те освобождавам от твоето обещание. Нека да сме единомдушни с Иън и да видим какво ще се случи.

— Дан, не можеш да постъпиш така.

— А мога ли да продължавам да си блъскам главата в непробиваема стена? И то не една, а две стени?

— Аз ще гласувам за „Грейс Фудс“. Ще гласувам против консорциума. Ще разочаровам татко, а и вас.

— Оливър не е взел страна, Клив.

— Само защото не иска да наранява никого. Такъв си е. Но знам какво му е на душата. Знам — Клив вдигна решително глава. — Странно, но по някаква причина и Роксан повдигна скоро въпроса. Никога не съм си представял, че може да се заинтересува, но предполагам, че Хепи ѝ е казала нещо. Според нея трябва да гласувам заедно с Иън за консорциума.

Странно, помисли си Сали. Хепи никога не обсъжда бизнеса с мен. Това е наше негласно споразумение.

— Парите са я изкушили — каза Клив и пак леко се засмя. — Двайсет и осем милиона. Това е впечатляваща сума за всякакви стандарти и предполагам, че след като никога не е имала нищо — как само знае да цени нещата! Истинско удоволствие е да я гледам из къщата — как разстребва, как готви. Тя е страхотна кулинарка и умее да създава уют.

Сали се зарадва, че разговорът се отклони от бизнеса. Тази тема съсипваше Дан, не му стигаха ужасните притеснения около детето.

— Обича да си стои въщи. Понякога ми липсва, когато излезе следобед. Къщата е много тиха без нея.

Той изглеждаше толкова щастлив, лицето му бе придобило спокойно изражение. Никога преди Сали не го бе чувала да говори така открито за себе си. Беше напълно нетипично за него. А единствена Роксан бе успяла да го промени.

— Знаете ли — продължи Клив, — никога преди не съм осъзнавал колко прекрасен може да бъде животът. И само преди шест месеца сякаш отново се родих. Нали си представяте фойерверките на Четвърти юли, онези огромни розети, които възпламеняват цялото небе? Точно това се случи и с моя живот.

Такава поетична образност от устата на този мъж беше направо невероятна. Никога не се знаеше какво можеш да откриеш у хора, за които най-малко си предполагал, че имат подобни заложби! И тя си спомни засрамена за ужасните мисли, които някога й минаваха за Клив Грей.

— Трябва да ви доверя една тайна — каза той срамежливо. — Роксан е бременна. Съвсем в началото е и не иска още да казваме, но аз не мога да се въздържа.

— Поздравления! — каза веднага Дан. — Това е чудесно. Толкова е хубаво.

— И аз се радвам — каза Сали и се замисли за последствията. Бащата можеше да умре, преди детето да се роди, въпреки че твърдяха, че няма да стане така. Но той изглеждаше толкова ужасно.

— Надявам се да не прилича на мен — каза Клив, без да се шегува.

— Нищо ти няма. А и няма значение на кого прилича детето, стига само да е здраво — увери го Сали и наистина го желаше от дъното на свитото си сърце.

Късият зимен следобед беше към своя край. Време бе да заведат Клив вкъщи. След това постояха малко в колата и гледаха как той се движи бавно, почти се влачи нагоре по хълма, помъчи се известно време с ключа и най-накрая успя да влезе в изисканата си къща.

— Господи, Дан, колко е тъжно!

— Да. Но сега той е друг човек. Преди беше сухар и заядлив, а сега толкова е омекнал. Не мога да го позная. Дали е заради болестта, или е заради жената?

— И заради двете, предполагам.

В най-високата точка на шосето, където градските светлини се процеждаха през голите дървета, Дан намали скоростта.

— И баща ми работеше там — промърмори той, — и неговият баща преди това.

Сали го докосна по рамото, без да каже нищо, защото разбра, че той вече тъжеше за края на „Грейс Фудс“.

— По-следващата седмица заминавам за Шотландия за пет дни — каза той. — Трябва да нагледам производството на един нов продукт, някаква кайма. Пълнеж за банички. Ще се върна доста преди Коледа.

— Значи не си се предал напълно?

— Още не сме свършили и въпреки че и това ще стане скоро, няма да спра да работя, докато се държим на повърхността.

— Ти си голям куражлия, Дан Грей.

— Почакай до началото на годината. Тогава всичко ще се реши.

Можеше да му напомни, че обеща, ако дотогава Тина не започне да се подобрява, да променят драстично лечението ѝ. Можеше да му каже, че вчера сутринта Хепи дойде по някакъв повод и видя Тина да нарежда уплашено, че не иска да ходи на детска градина. Тогава тя внимателно предложи да се обърнат към лекар. „Водили ли сте я някъде?“ — тактично бе попитала Хепи и когато Сали ѝ отвърна: „Не още“, тя пак ѝ каза името на доктор Лайл. „Смятат я за отличен специалист“ — каза тя и Сали си замълча.

Можеше да му каже всичко това, но не го направи. Навън застудяваше и денят отиваше към своя край. Годината също

свършваше. Нека да запазят спокойствие. След Нова година, както бе предрекъл и Дан, нещата щяха да се решат.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Декември 1990 г.

Иън повдигна зацапаната щора и погледна навън към паркинга. Вятърът духаше толкова силно, че той почти чуваше скърцането на поклащащата се табела на мотела „Щастливи часове“. Беше едва четири без петнайсет, но се бе стъмнило и евтините коледни лампички, които опасваха двора, бяха запалени.

Мразеше следобедните срещи. Липсваше им празничното вълнение на нощта, което можеше да придаде очарование дори и на такова мърляво и потискащо място.

Роксан седеше на леглото и трепереше.

— Тук е влажно като в хладилник. Човек се надява, като си плаща, поне да получи малко топлина, по дяволите!

Дрехите ѝ, както винаги, бяха хвърлени на стола. Той вдигна новото ѝ палто от норки и прочете на етикета името на моден нюйоркски дизайнер на кожени дрехи. Това палто беше класи над онова, което ѝ бе подарил преди.

— Ето, завий се — каза той рязко. — Между другото нали ми каза, че си спряла да ругаеш на всяка втора дума?

Тя се засмя:

— Ругая само като съм с теб. С теб мога да бъда самата себе си.

Разбираше, че трябва да се зарадва на тази интимност по някакъв мил начин. Но тъй като беше в мрачно настроение, не го направи. След акта мъжът е тъжен. Спомни си, че бе прочел това на латински още като ученик и го бе обсъдил с най-добрия си приятел. През всичките години след това не бе изпитвал нищо подобно, особено с Роксан, но ето че сега беше тъжен — пред очите му бе притъмняло и сякаш на плещите му лежеше огромно бреме.

Тя седеше като кралица в царствени одежди, завита в бежовото палто със златиста яка и ревери. След като утолиха желанието си — и не се заблуждавай, Иън, каза си той, ти беше толкова нетърпелив, колкото и тя, — се беше впуснала в дълъг безгрижен разговор.

— Ставай — каза ѝ той. — Не знам за теб, но аз трябва да се прибирам навреме за вечеря. Ще имаме гости.

— Мислех, че си отседнал при баща си в Ред Хил за цялата седмица. Снощи бяхме там. Днес си взех свободен следобед, за да отида на зъболекар, ха-ха.

Роксан още не можеше да се застави да каже „татко“, както правеше Хепи. Може би защото си имаше баща. И Хепи имаше, но го наричаше „баща ми“. Може би по-скоро Роксан изпитваше дълбоко страхопочитание към Оливър и не можеше да ѝ се обърне езикът. Повечето хора изпитваха същото към Оливър, дори и тези, към които той беше максимално любезен.

— Тази вечер ще ходим там, след като си тръгнат гостите.

Всичко беше по идея на Клив и беше ужасна досада. Но бедният човек никога не бе молил за нищо, а и сега не искаше кой знае какво. Може би си мислеше, че тази Коледа ще му е последна. И той си представи Клив, седнал до огъня с книга в ръка.

— Тази Коледа за първи път ще присъствам на едно от вашите семейни събирания, от които толкова се страхуваш. Но не се тревожи, ще се държа безупречно — каза Роксан, като докосна леко с върховете на пръстите устните си като за целувка. Често правеше този жест. Това също раздразни Иън.

— Хайде, няма ли да се размърдаш? Трябва да отида да платя сметката, а не мога да го направя, докато ти все още си в стаята.

— Добре, добре — тя се прозя, протегна се и се измъкна гола от леглото. Докато се навеждаше да си вземе дрехите от стола, докато си закопчаваше сутиена с извити на гърба ръце и изпъчени гърди, докато вдигаше ръце да си облече пуловера, всяко нейно бавно грациозно движение беше заучено — като на стриптийзърка.

— Още не ти личи — каза той.

— Разбира се, че не. Аз съм едва във втория месец. Преди три седмици го бе информирала, че е бременна, а той все още в някои моменти бе сигурен, че го бе сънувал.

— Сигурна ли си, че не е грешка? Сигурна ли си, за бога? — попита я той.

— Казах ти, че ходих на лекар. Няма грешка.

— Имам предвид чие е — каза той и преглътна отвращението си при тези думи.

— Истинска наглост е да ме питаш това, Иън.

— Имам право да питам. Само три пъти сме били заедно — един път онази вечер у вас и два пъти тук.

— Веднъж е достатъчно, приятелю. И какви са тези съмнения? Погледни го само! Не съм лягала с него от три месеца. И как бих могла? Мисли с главата си. Да — каза тя, докато завързваше кадифената панделка на главата си, — беше един много кратък меден месец.

— Недей — каза той.

Беше отвратително. И той погледна през прозореца навън, където пред очите на всички бе паркирано БМВ-то на Роксан.

— Той се държи много добре с теб, нали?

— По какво съдиш, по колата ли? Да, така е. Държи се по-добре от теб, когато ти имаше възможност да го направиш.

— Недей — каза той пак. И си представи как Клив лежи в болницата, овързан в разни тръбички, видя го поставен в ковчег, завъртя се и извика: — Толкова се срамувам, Роксан!

Тя си слагаше червило. Когато свърши, попи го внимателно и му отговори:

— Не е ли малко късно за това сега? Ще ти кажа нещо, Иън. Бедата ти е, че прекалено много се предаваш на угризенията на съвестта си. Ако се беше оженил за мен, когато имаше възможност, щяхме заедно да се борим с тези трудности.

Обзе го ужас. Чувстваше как се стича по вените му като ледена вода и стига до самата му същност.

— Той не те ли пита? Няма ли да те пита за датите?

— Не. Трябваше да му позволявам да си поиграе малко с мен всеки път, когато се почувства по-добре, но той едва успяваше. Всичко се случваше само в главата му. Нищо не беше. Но той не знае достатъчно, за да разбере истината. Както и да е, това ще е последното нещо, което ще заподозре.

— Чувствам се пълен мръсник, Роксан.

— Можеше поне да кажеш нещо мило за детето, което ще ти родя. Може би през цялото време си искал да имаш наследник. С повечето мъже е така.

— Жените си мислят повече за тези работи — каза той, опитвайки се да отклони темата. — Разбира се, надявам се да е добре,

както и ти.

— Доколкото разбирам, не ми предлагаш да направя аборт.

— Изборът не е мой.

— Можеше да покажеш малко повече радост за бебето — притисна го тя.

Глупачка! Как би могъл да изпитва радост?

— Ситуацията не е подходяща, Роксан. Аз съм много, много притеснен.

Стояха един срещу друг, готови за тръгване, но още отлагаха. Да, мислеше си той, винаги съм искал дете. Но не от нея. Ето в това беше горчивата ирония. Дори и да е най-прекрасното момченце на света, пак няма да е негово, ще е на Клив. А ако Клив умре, тя ще се омъжи отново след няколко години. Както вече се бе променила, на красивата вдовица госпожа Грей нямаше да ѝ липсват кандидати. Мислите му препускаха трескаво, с такава скорост, помисли си той мрачно, като наносекундите в книгите на Клив. Ами ако предположим, че по някаква причина тя не пожелае да се омъжи и се залепи за него? Той щеше да попадне в нейния капан. Щеше да го държи до последния ден от живота му, че и след това, когато ще прехвърли претенциите си върху Хепи. При тази последна мисъл сърцето му се сви.

— Приличаш на мъртвец — каза тя.

— Точно в този момент се чувствам като такъв.

В ушите му звучеше гласът на баща му. Жената на брат ти! Тази повлекана... А твоята собствена прекрасна съпруга Елизабет... Мислех, че си си избил тези неща от главата, когато се ожени... Аз съм живял почтено, забавлявал съм се, но не с жената на брат ми. И след това майка ти беше единствената...

Така би звучал баща му в едно от своите високопарни викториански настроения. Сякаш хората от времето на кралица Виктория са живели така, както са казвали, че живеят! И все пак баща му с право би се ужасил от това.

— Ако кажеш на някого или ако Клив разбере, това ще го убие — каза той.

— Да не си се побъркал? Какво смяташ, че ще направя — ще пусна обявление във вестника?

Очите ѝ гледаха сурово. Тя му бе ядосана и той разбираше защо. Една бременна жена искаше внимание и ласки, някакво признание от

бащата на настъпващото чудо. И той си спомни колко горд бе Дан.

Затова ѝ каза много нежно:

— Не ми се сърди. Една част от мен се радва за детето, но другата част е това, което виждаш. Искрах само да те предупредя да не споделяш дори и със сестра си. Не се доверявай на никого. Можеш ли да си представиш какво ще стане, ако се разчуе? Татко, Клив и Хепи...

Сега тя го прекъсна:

— Само заради нея, без да споменаваме Клив, когото обичам повече, отколкото ти се ще да вярваш, ще бъда внимателна. Не съм толкова лоша, колкото си мислиш.

— Не мисля, че си лоша, Роксан! — прекъсна я и той. Е, не беше „добра“ като Хепи или Сали, но със сигурност не беше и „лоша“.

— Тя е толкова добра с мен, дава ми рецепти и какво ли не още, а можеше да ме отреже. Няма защо да се тревожиш, Иън — тя тръсна глава. — Освен това, ако не вярваш, че мога да бъда добра, няма начин да не ми повярваш, като ти кажа, че знам откъде идват облагите ми.

Това беше по-познатата ѝ страна и той кимна:

— О, не се съмнявам в това. Никак даже.

Тя се намръщи.

— Като стана дума за това, откъде ще получавам облаги, ако Клив умре?

— Моля те, не го погребвай преждевременно.

— Няма такова нещо. Но хората умират. А той е болен, аз очаквам бебе, значи трябва да знам.

— Отговорът на въпроса ти ще бъде в завещанието му — каза Иън мрачно. — Аз нямам представа какво пише там. Питай него.

Хората не би трябвало да мислят за завещанията, преди човекът да умре, въпреки че винаги са го правили и ще продължават да го правят. Чак тогава разбират какво им е било оставено.

— Не мога да попитам такова нещо човек в неговото състояние. Не ми казвай, че не знаеш нищо! Знаеш, но не искаш да ми кажеш.

За Иън тази тема беше противна.

— Е — каза той с нежелание, — винаги е казвал, че иска да остави нещо на Тина и предполагам, че е добавил и Сюзана.

Думите неволно излязоха от устата му и в същия миг разбра, че е направил голяма грешка.

— Глупости! Това, което притежава, трябва да остане за мен и моето дете. Тези момиченца си имат баща и не им трябва бащата на моето дете.

Бащата на моето дете. Бедите вече бяха започнали. Най-вероятно Роксан нямаше да получи дял от „Грейс Фудс“, ако Клив умреше. Тези дялове се пазеха и поколения наред се предаваха само на хора, в чиито вени течеше кръвта на семейство Грей. Така че въпросът беше какво друго, освен акциите, притежава Клив. Той винаги е бил спестовен и тъй като беше заможен, сигурно е направил добри инвестиции. Но освен това бе похарчил цяло състояние за тази къща. Много вероятно беше да е останал без пукната пара. Особено като се имаше предвид колко бе заслепен, направо побъркан. В този случай неговата вдовица... Но защо говорим, сякаш той вече е умрял или е на смъртно легло? Може да доживее и до деветдесет... В този случай той щеше да й остави къщата, но къща не можеше да се яде, нито пък можеше да се живее от парите от продажбата ѝ. И то да се живее добре, както на нея би ѝ харесало, след като вече бе свикнала с богатството. Главата на Иън се пръскаше от мисли. Роксан щеше да заведе дело! Срещу кого? Как срещу кого — срещу бащата на детето, разбира се. Господин Иън Грей.

Започна да се поти. Целият гореше, въпреки че се намираше в студена стая. Изведнъж тази нова възможност засенчи всяка друга вероятна беда. Сивото вече се бе превърнало в непрогледно черно. Страхът, че може да загуби цяла торба с пари, ако сделката с гората не се осъществи, страхът от атаките на Аманда към капитала на компанията — всичко това изглеждаше незначително пред тази възможна или вероятна заплаха от страна на Роксан. Тя избухна в сълзи.

— Иън! Страх ме е. Какво ще стане с мен, ако Клив умре? Не искам да напускам къщата. Ще ми вземат всичко, ще загубя всичко, ще стана като Пепеляшка в полунощ — и тя се хвърли към него и заплака на рамото му. — Знам, че според теб аз съм виновна за всичко, че съм самата алчност, но също така трябва да знаеш, че съм била добра с него. Аз не само грабя, аз също така и — давам. Правя го щастлив. Попитай го, той ще ти каже колко е щастлив.

Нямаше да се зарадва особено, ако можеше да чуе това.

Силни, пълни със страх ридания разтърсиха гърдите ѝ. Тя беше изпаднала в паника. Той я потупваше по гърба и ѝ говореше тихо, мъчеше се да я успокои:

— Няма нужда да го питам. Той на всички разказва.

— Точно когато свикнах с всичко, трябва да се изправя пред възможността да го загубя.

Той стоеше неподвижно, тъй като не можеше да се освободи от ръцете ѝ, от тежестта на тялото ѝ. И въпреки всички определения за нея, които се бореха в мозъка му, бе останало място и за малко съжаление. Бяха я извадили от калта и я бяха качили на върха. Нищо чудно, че се плашеше от падането. И той продължаваше да стои до нея, галеше я по косата и ѝ говореше тихо:

— Прибързваш със заключенията. Няма нужда да се страхуваш.

Тя вдигна глава, посегна към носната кърпа в предния му джоб и си избърса очите, като продължаваше да хълца:

— Обичам те, Иън. Винаги ще те обичам.

Той продължаваше механично да я гали по косата, сякаш ръката му се подчиняваше на друга воля, а не на неговата. Мислите му започваха да се подреждат. Вече дори не я поглеждаше.

Трябваше да се отнесе към проблемите логично, като в геометрична задача. Това следва от онова, следващото от нещо друго и така нататък, докато не стигнеш до отговора. Нуждаеха се от достатъчно пари, за да държат мирна Роксан, каквото и да се случеше. Трябваше да откупят дела на Аманда, защото ако не го направеха, последствията бяха ясни. Значи пак стигаха до сделката за гората. Сега, след като се случи чудото на чудесата и Дан се предаде, оставаше само Клив, който бе убеден — и без съмнение беше прав, — че продажбата щеше да съсипе баща им. Но той не знаеше, че има нещо друго, което още повече би съсипало баща им... Ето това трябваше да предотвратят и Роксан беше единствената, която можеше да го направи.

— Толкова те обичам, Иън. Ти просто не знаеш колко много.

Точно така, помисли си той, не знам. Нищо не е сигурно. Щом парите бяха най-важният фактор, кой би могъл да знае със сигурност?

— Искам да поговорим — каза той. — Хайде да си свалим палтата и да седнем.

— Трябва да се прибирам. Той цял ден седи сам и ме чака, бедничкият. Напоследък почти не го оставям. Има нужда от мен и аз се чувствам толкова виновна пред него и без това. Мисли, че съм отишла на зъболекар и после на обяд със сестра ми. Тя се е върнала от училище. Ще трябва да побързам да се прибера.

— Няма да ни отнеме много време, ако ме слушаш внимателно. Клив трябва да ти е споменал нещо за бизнеса. За хората, които искат да строят нов квартал в част от гората Грей.

— Ами от теб знам някои неща, четох и във вестниците. Клив не говори много за това. Знам, че искаш да го спечелиш на своя страна, това е всичко.

— Добре, ще ти обясня.

След като ѝ очерта събитията в основни линии, като се постара да бъде максимално ясен, тя възкликна:

— Коя, по дяволите, е тази Аманда, от която толкова много се страхувате?

— Не се страхуваме. Просто не искаме да се влачим по съдилища десет години.

— Не може ли баща ти да ѝ налее малко ум в главата?

Това беше много добър въпрос. Баща им, с целия си престиж и само с поведението си, което внушаваше толкова респект на публични места дори още преди да си каже името, не можеше да се справи с една импулсивна ексцентрична млада жена като Аманда, а това беше истинска загадка.

— Не е добре със сърцето и последното нещо, от което се нуждае, е да се намесва в спора — беше неговият отговор и той бе съвсем верен. — Така че разбираш колко важно е Клив да не отлага сделката с гората — завърши Иън.

— Така ще получим парите, с които да удовлетворим Аманда и... — тук той изгледа дълго и многозначително Роксан.

— Ще има достатъчно и за теб, независимо дали Клив ще живее, или ще умре. И в двата случая — дано, разбира се, да живее дълго — ще заделим за теб някакъв фонд, който ще те осигури до живот.

Очите ѝ бяха широко отворени и блестяха. Против волята ѝ, лека усмивка се появи на лицето ѝ.

— Но само при положение — предупреди я той сериозно, натъртено и за трети или четвърти път, — че убедиш Клив да се

съгласи. А сега се прибирай и действай. Сигурен съм, че ще успееш. Ти знаеш как.

— Не се тревожи. Той прави всичко каквото му кажа, ще направи и това.

Да се надяваме, каза си той наум. Иначе два камъка ще му виснат на шията — Аманда и Роксан. И двете бяха просто алчни за пари. Алчността. Проклятието. Коренът на всяко зло. Не беше за вярване, но той вече не се интересуваше толкова от тази златна мина заради себе си. Искаше я само за да се отърве от тях.

— Побързай — каза той. — Тъмно е, освен това казаха, че ще вали сняг.

Тя го прегърна и вдигна устни нагоре за целувка.

— Роксан, няма време — каза той, след като едва докосна устните ѝ.

— Това не беше целувка! След като те обичам толкова много! Понякога отчаяно искам да те видя, знаеш ли? Ти си всичко за мен. Ако някога те загубя...

— Роксан — каза той нетърпеливо и отвори вратата, — хайде, хайде.

Тя се забави за момент.

— Дори започнах да се привързвам към тази ужасна стая. В края на краищата това е единственото място, където можем да останем сами. Кога можем да го направим пак?

— Най-напред по-важните неща. Казах ти от какво имам нужда. Имам нужда да се прибереш и да говориш с Клив.

Те се разделиха на паркинга и Иън забърза към къщи. Искаше да се прибере при Хепи, която беше толкова умна, толкова хубава и добра, която щеше да го остави на мира, щеше да е доволна и да си намери някаква работа, а не да му мрънка и да му плаче за любов или да го моли за пари.

През по-голямата част от деня Клив лежеше на дивана, четеше, дремеше, после пак четеше, гледаше малко телевизия и се взираше в огъня. От време на време ставаше, за да сложи още дърва. Беше такова удоволствие да гледа бурята от искри, оранжевите пламъци, които после постепенно отмираха и издаваха непрекъснат уютен пукот.

Веднъж стана и отиде до малката изрядна кухня, направи си билков чай и го занесе обратно до камината. Изпи го заедно с лимоновите сладки на Роксан.

Обожаваше вилата. По свой начин тя го удовлетворяваше толкова, колкото и изисканата му градска къща в Скития. Беше направена от дървени трупи, конструкцията беше здрава, той я беше измислил. Наоколо навсякъде имаше гора и тя беше толкова близо, че като отвориш прозорците, можеш да чуеш шумоленето ѝ. Гората шумолеше дори и в тихи дни. Повечето хора не го знаеха. И конете му — те сега бяха два, неговият и на Роксан — стояха в конюшната точно на нанагорницето зад къщата на баща му. Толкова много неща го радваха.

А и той се възстановяваше. Чувстваше, че е така. Силите му бавно се възвръщаха. С малко късмет, скоро пак щеше да може да язди. С малко късмет и косата му щеше да израсне, поне това, което беше останало от нея. Изведнъж му се прииска да отиде до огледалото в банята и да се огледа. Все още нямаше и следа от косата му, виждаше се само лъскавият кръгъл череп. Когато имаш коса, не забелязваш, че черепът ти не е гладък и заоблен като топка. О, беше грозно. Той беше грозен. Сега бузите му бяха отслабнали и хлътнали и брадичката му сякаш се беше смалила. Въпреки че не беше вероятно, защото челюстите не се преместват, но точно така изглеждаше. Зъбите му изглеждаха огромни — като на кон.

Челото му се сбърчи от тревога. Какво ли си мислеше за него Роксан — такава ослепителна, жизнерадостна жена като нея? Какво таеше дълбоко в себе си, там, където никой не можеше да надникне, независимо колко любезен и усмихнат беше с нея? Той се тревожеше за това почти през цялото време. А нямаше смисъл да се притеснява, защото притеснението не носеше никакви отговори. По-добре просто да се радва на това, което има, без да анализира причините и следствията.

Тя носеше неговото дете. Въпреки болестта, която го бе нападнала като някой безмилостен лукав злодей, той бе постигнал най-голямото щастие: негово собствено дете, негово и на Роксан.

Не бяха се любили от седмици. Или може би от по-дълго време? Заради операцията и другото лечение беше загубил представа за времето. Може би беше трудно за здрава млада жена като нея да кара

толкова дълго без секс. Е, след още няколко месеца ще бъде отново пълноценен.

— Толкова съм щастлив — каза той на глас и потупа Ейнджъл, който бе заспал в хубавата си кошница.

Помисли си, че трябваше да си направи свой дом още преди години. Трябваше да се пусне по широкия свят, може би дори да не работи за семейната фирма или поне да не живее с баща си в Хоторн. Човек прави грешки... Но той добре знаеше защо ги бе направил. Хоторн беше неговата крепост. Като момче се върна там от пансиона много нещастен. Не беше атлет, беше цели педи по-нисък от всеки друг в училището и в строя, разбира се, беше най-накрая. Много депресиращо. Баща му прояви разбиране и му позволи да учи в местното училище и да се прибира всяка вечер.

Синът ми ще е друг, мислеше си той. Надявам се да прилича на Иън. Ако имаха малко момиченце, щеше също да е прекрасно, малко момиченце като Тина, пухкаво и розово. Не съм я виждал от толкова отдавна. Иска ми се да не страни така от нас.

Една кола се приближи към навеса до къщата. Тя се бе върнала. Зарадван, той стана да я посрещне.

— Къде се бави толкова дълго? — попита. — Липсваше ми.

И тя трябваше да дава отегчителни обяснения. Да отговаря на стотици въпроси за училището на сестра си и дали трябва пак да ходи на зъболекар. Той винаги искаше да знае всичко. Изглеждаше толкова заинтересуван за всяка дреболия около нея. Сякаш искаше да я погълне цялата.

А тя беше в ужасно настроение. По целия път към къщи премисляше случките от деня. Нещо определено се беше променило. Иън не беше никак любвеобилен. Искаше само бърз секс, което не й беше достатъчно. Ако един мъж и една жена се срещат само по тази причина, тогава те нямат...

— Казах ти — започна тя и като чу раздражението в гласа си, се обърна към него и се усмихна. В края на краищата тя наистина обичаше Клив и не трябваше да си излива гнева върху бедния човек. — Ходих при зъболекаря, той ми направи пломба, нищо особено. После се срещнах със сестра си, обядвахме заедно, поговорихме си до три часа и ето ме тук.

— Значи прекара добре? Как е Мишел?

— Добре е. Има тен, нали е във Флорида — напомни си да покаже малко благодарност и каза: — Изпраща ти поздрави. Не знае как да ти благодари. Училището е страхотно, оценките й са добри и накрая ще ти покаже бележник само с шестици.

Клив грейна.

— Прекрасно — каза той.

Заболя я, като видя, че той наистина се интересува искрено. А това я изненада. За какво му трябваше да се интересува от едно момиче, което едва познаваше? Беше пълен със загадки.

— Едва се прибрах. Започна да вали сняг, а аз се изнервям на хлъзгави шосета.

— Облякла си се доста официално за посещение при зъболекаря и разходка по центъра.

— Искях Мишел да види палтото — обясни тя, докато отърсваше няколко топящи се снежинки от дрехата и я закачваше в гардероба.

— Хареса ли й?

Беше истинска напаст. Сякаш не можеше да спре да говори, искаше да говори, за да я задържи при себе си, да не я остави да изчезне от погледа му. Днес особено много я дразнеше. Странно как можеш да бъдеш едновременно привързан към един човек, благодарен и любезен и в същото време понякога да те дразни само с присъствието си.

— Много. Как да не го хареса? Това е едно от най-красивите палта, които някога съм виждала.

— В него изглеждаш като кукла. Изглеждаш като кукла във всякакви дрехи. Но най-добре изглеждаш без нищо по себе си.

Тя пак нагласи подходяща усмивка на лицето си и започна да флиртува:

— Така ли мислиш?

— Да, точно така. Но напоследък не съм те виждал така.

— Разбира се, че не. Беше болен.

— Е, вече съм в последния етап на лечението. Щом стигна до финала, ще се върнем към нормалния си живот. Ще наваксам пропуснатото време, обещавам ти.

Тя се намръщи. Той наистина вярваше, че неговите прегръдки й липсват, че няма търпение за още. Та нали тя му даде всички основания да бъде сигурен, че страстните й реакции са истински? Но

днес, след като пак се срещна с Иън, направо се чудеше как е успяла да се преструва толкова добре. Той започваше вече да ѝ става физически противен. Едва ли би понесла да го докосне пак, бедния човек.

— Сигурно умираш от глад — каза тя. — До двацет минути ще приготвя вечеря.

— Мислех, че тази седмица ще вечеряме с татко в неговата къща.

— От утре. Стори ми се, че искаш да пусна в употреба тази малка кухня.

— Права си. За всичко си помислила.

Ейнджъл започна да я бутва с лапата по крака и тя го вдигна, прегърна го и го целуна по главата.

— Сладкото ми момче. И то е гладно — каза тя.

— Ела и ми дай целувка. Аз имам нужда повече от Ейнджъл.

Имаше намерение да го целуне по челото, което не беше копrienено като на Ейнджъл, но вместо това срещна свитите му, обърнати нагоре устни. Те бяха влажни и когато се отдръпна от тях, едва се удържа да не си обърше устата с opakото на ръката си.

— Остави ме да приготвя вечерята — каза тя весело, тъй като Клив, изглежда, искаше още целувки.

Кухнята бе замислена за приготвяне на нещо като закуска — сандвичи за обяд, чаша чай — и беше прекалено малка, за да седне и той в нея. Вкъщи напоследък бе придобил навика да ѝ прави компания, докато готви. Човек можеше да се побърка, като го гледат по този начин. Щеше да е истинско облекчение, когато се върнеше отново на работа.

Облада я нов страх. От един месец я бе оставил на мира. Когато събра кураж да напусне Иън и да си опита късмета с Клив, тя се почувства облекчена и защитена, сигурна, че ще успее да превърне в триумф брака си с Клив. Сега страхът се бе върнал, мъчеше я и се бунтуваше в нея като нещо живо.

Ръцете ѝ автоматично смесваха салатата, слагаха подправки на филето от риба тон, режеха хляба, а мозъкът ѝ трескаво работеше.

Ще бъдеш осигурена до живот, беше и казал Иън, но само ако го убедиш да застане на моя страна. А какво щеше да стане в противен случай? Щеше да изгуби всичко това... Ръката ѝ несъзнателно се вдигна и посочи наоколо. Ако Клив умре, можеше и да го загуби. Тези

хора знаеха какво да правят с адвокатите и съдилищата. Нямаше съмнение, този следобед я бяха заплашили. И то Иън го бе направил.

Върви вкъщи и действай. Ще успееш. Това прозвуча толкова грубо от неговата уста, изобщо не приличаше на себе си. Не беше честно да я въвлича в семейните им борби и в бизнеса. Тя не разбираше нищо от това. Той би трябвало да я защитава, защото беше майка на детето му. Роксан сложи ръка на корема си, но не почувства нежност към съществуващото вътре, а гняв към ситуацията, която чак сега започваше ясно да осъзнава. Тя губеше Иън, неговото силно тяло, неговата власт, чувството му за хумор, нежността му, мъжествеността му.

А толкова много го обичаше! Очите ѝ се замъглиха и тя премигна, преди Клив да надникне през вратата. Щях да го обичам дори да нямаше нищо, помисли си тя и веднага откровено се запита: дали наистина беше така? Помисли за минута и стигна до извода, че дори и богатството му да имаше някакво значение за нея, в това нямаше нищо лошо, защото в края на краищата, ако тя беше някоя дебела домакиня, той щеше ли да я обича? Но всичко беше свършило.

И не съвсем! Да, губеше го и беше отчаяна, но ако накара Клив да направи това, което Иън иска, може би нямаше да го загуби.

Трябваше да го направи по някакъв начин. Тя приготви малката кръгла маса срещу камината, където Клив бе задрямал с отворена уста. Събра кураж. Бавно увереността ѝ започна да се връща. Клив винаги ѝ даваше това, което иска, защо да не го направи и сега? Проблемът беше как да повдигне темата така, че да не прозвучи неестествено от устата ѝ.

Тя го докосна по рамото и с побутване му показа, че вечерята е готова. Той веднага се събуди. Като видя прекрасно наредената маса с две запалени свещи на нея и пъстрото рибено плато сред множеството зеленчуци, той, както винаги, възкликна:

— Всичко умееш да правиш добре!

— Е, старая се — каза тя сладко. — Искам да те виждам щастлив.

Той дълбоко въздъхна:

— Кой не би бил щастлив с теб?

Когато стигнаха до десерта, Роксан все още не беше намерила начин да подхване темата. Точно тогава един порив на вятъра разтърси

прозореца.

— Не знаех, че навън се разразява истинска буря — каза Клив. — През тази зима още не е валил голям сняг, значи вече му е ред. Нищо не може да се сравни с тази гора на сутринта след буря, когато снегът е натрупал половин метър и по него няма нито една следа.

Ето това беше прелюдията.

— Ти наистина обичаш тези гори — каза тя и продължи. — Тази ли част искат да купят онези хора?

— Дори не е наблизо. Те искат земята от другата страна на реката, близо до Скития.

— Тогава не е толкова зле.

— Не е толкова зле! Мисля, че е ужасно, където и да е. Тези гори трябва да се запазят непокътнати.

— Много хора не мислят така. Казват, че компанията щяла да открие нови работни места и възможности за бизнес при обслужването на новите домове.

— Да, но това ще е краткосрочна придобивка, а гората остава завинаги, ако не я пипаш. Ако я унищожиш, не можеш да я върнеш обратно.

Той говореше толкова уверено, че страхът пак се загнезди в гърдите ѝ.

— Но тя е толкова голяма — каза Роксан. — Ще остане много непокътната гора и след като продадете онази част, която искат. Значи и двете страни ще са удовлетворени, нали?

— Не — каза Клив. — Ако веднъж започнем да я продаваме, ще създадем лош прецедент. И тя ще изчезне парче по парче.

— Не е задължително. Можем да продадем само веднъж — настоя Роксан. Но звучеше неубедително и го знаеше.

Клив се усмихна широко.

— Какво има? Да не си в строителния бизнес?

— Не, но ми е интересно. Толкова много пари са заложени.

— Да, знам, от инвеститорите.

— Имах предвид семейство Грей.

— Ти откога се тревожиш за финансите на семейство Грей?

Изглежда, му беше забавно. Знаеше, че е така, защото никога преди не бе повдигала въпрос за пари и това не се включваше в представата му за нея.

— Ами — каза тя, — след като ще ставам майка, започвам да се интересувам. Не да се тревожа, просто се интересувам.

— Нашето бебе няма да остане гладно, нито бездомно, нито необичано. Нямай грижа — каза той, като продължаваше да се забавлява.

— Мислех си за сестрата на Дан, която създава толкова много проблеми. Като че ли не трябва да бъдеш толкова сигурен.

Развеселеното му изражение стана любопитно.

— Ти какво знаеш за сестрата на Дан?

Роксан направи безгрижен жест и леко сви рамене:

— Не много. Само, че създава много проблеми.

— По какъв начин?

Започна да се чувства неудобно, леко притеснена, опитваше се да си представи колко може да каже, без да се заплете в лъжи.

— Май искала много пари, нали така? Дела си от акции в компанията. И ако продадете земята на онези хора, ще можете да ѝ платите и да се отървете от нея. Според мен трябва да го направите.

— Няма да продаваме! — Клив повиши глас. — Не и ако мога да го предотвратя. Аз съм решаващият глас. Ще гласувам против. Ако ще да създадем работа на съдилищата за целия следващ век. Не ми пука. Татко не го желае и аз няма да му причиня такава болка. Това е позор. Не заслужава да се отнасяме така с него. Срамувам се от всички тях — от брат ми, Дан, Аманда, всичките. Срамувам се — бе останал почти без дъх. — А ти как научи за всичко това? Аз никога не съм ти казвал.

Роксан усети, че сърцето ѝ започва да бие по-бързо. Беше отишла прекалено далеч, беше казала прекалено много.

— Ами има го във вестниците. Прочетох го там.

— Не. Там няма нищо за претенциите на Аманда. В нито един вестник името ѝ не е споменато.

— Е, сигурно съм се объркала. Вероятно съм го чула в къщата на Дан.

— Дан ти е казал това? Учуден съм. Той обикновено не е много бърлив. Кога си го чула?

— Неотдавна. Само преди няколко дни, предполагам. Когато се отбих да видя Сали — никога не бе виждала Клив такъв, никога не бе заставала пред всепроникващия му поглед. Искаше да смени темата, за

да избегне това разследване и затова каза, заеквайки: — Да, да, беше в сряда като че ли.

— Сигурна ли си?

— Да, в сряда. Защо ме гледаш така?

— Много странно — каза той бавно, — защото Дан отлетя за Шотландия в понеделник.

Сега вече сърцето ѝ щеше да се пръсне.

— Значи не е било в сряда — каза тя весело. — Не мога да помня всичко, което съм чула и видяла. Представи си, че те попитам теб — или когото и да било друг, какво си правил в петък миналата седмица. Няма да си спомниш. Не е възможно. Както и да е, какво значение има?

— Ами ти ме лъжеш и аз не мога да разбера защо.

— Никога не съм те лъгала, Клив Грей. „Лъжа“ е грозна дума. Много подло е от твоя страна да ме обвиняваш в такова нещо. Много важно кой какво е казал и кога го е казал. Няма смисъл от този шум. Ще донеса десерта и ще се помирим.

В кухнята тя подреди чиниите, извади тортата от тавата и наля кафе. Коленете ѝ трепереха. „Ще се справиш“, беше я насърчил Иън, но тя не успя. И Иън щеше да е бесен. Явно Клив беше взел решение. А сега и той ѝ се сърдеше. Абсурдно беше, че гневът на това слабосилно същество, който ясно личеше в погледа му, я плашеше толкова много. Или може би не беше абсурдно. Тя имаше много да крие.

Тогава реши да се усмихне и да се престори, че е в добро настроение. Усмихни се и целият свят ще се усмихне заедно с теб. Започваше да се чувства по-добре. Може би нещата не бяха толкова лоши, колкото ги бе представил Иън... И тя се преобрази на жизнерадостна, за да развесели и Клив.

— Ето ме и мен — извика тя. — Мадам Роксан от дворцовата сладкарска работилница с отбрани еклери, пасти... — Телефонът иззвъня. — Стой, стой, скъпи. Само да оставя таблата и ще го вдигна.

Клив обаче вече бе прекосил стаята и вдигна слушалката.

— Мишел! Радвам се да те чуя. Разбрах, че във Флорида си хванала тен. Внимавай за кожата си...

Мишел. Трябваше да бърза, преди тя да е казала нещо. Роксан се протегна към слушалката и извика:

— Сестра ми! Дай да я чуя.

Клив здраво стискаше слушалката.

— Какво? Откъде знае ли, след като още не сте се виждали? Почакай малко, нека изясним нещата.

— Дай ми слушалката, Клив — настоя Роксан, но неговият лакът ѝ пречеше.

— Значи не си се срещала с Роксан днес. Разбирам. Станало е недоразумение. Да, разбира се. Е, радвам се, че се чухме. Не, сега точно не може да дойде до телефона. Ще ти се обади по-късно. Пази се, Мишел.

Много бавно и много внимателно той постави слушалката обратно на мястото ѝ. Без да каже нито дума, се обърна и погледна Роксан.

Необясними картини се въртяха в ума му и той започна да си прави изводи. За броени секунди тя се почувства като в пропаст — дълбока, непристъпна и безкрайно голяма, луташе се в проходи и канали, беше изгубена, отчаяна, опитваше да излезе от различни места, но беше в капан и не виждаше никакъв изход. „Спелеология“, бе казал веднъж Клив, докато гледаха телевизия. Странна дума. Спелеология.

— Е? Значи никога не си ме лъгала.

Устата ѝ беше пресъхнала, виеше ѝ се свят, прилошаваше ѝ и тя дишаше тежко.

— Имахме среща, но трябваше да я отложя, защото много се забавих при зъболекаря. Знам, че звучи глупаво и съжалявам, но мислех, че ще те разочаровам, ако не ти кажа нищо за Мишел, затова измислих историята с обяда. Ти си толкова добър с нея, толкова много се интересуваш...

— Моля те, не обиждай интелигентността ми, Роксан — каза той съвсем спокойно. — Просто ми кажи с няколко прости, но верни думи къде си била цял ден.

— Пазарувах. След като най-накрая приключих при зъболекаря, не ми бе останало много време и затова се разходих из магазините.

— Не ти вярвам, Роксан — каза той все още спокойно.

— Това е самата истина. Нищо не мога да направя, ако не ми вярваш.

— Тук има нещо друго — каза той на себе си — и аз, не знам какво.

После и той седна на масата, подпря брадичката си с длани и се намръщи. Тя го погледна, отхапа една хапка от сладкиша, но след като не можа да я преглътне, блъсна чинията настрана.

— Има нещо — продължаваше да си мърмори той на себе си, — някаква следа... Толкова информация, и то тайна информация, а и това следобедно обикаляне по магазините. В центъра на Скития, облечена с палто от норки... Облечена...

Той вдигна очи към нея, разгледа златната огърлица, която бе правена на ръка — двайсет и два каратова гръцко злато, подаръкът му за рождения ѝ ден. Тя така отиваше на розовата ѝ рокля, която се виждаше почти цялата под малката престилка, купена вчера и облечена днес за първи път. И това знаеше, защото забелязваше всичко, свързано с нея...

— С кого се срещна днес, Роксан?

— Със зъболекаря, за бога.

— Облечена така?

— А ти какво искаш да си сложа? Работен комбинезон ли?

— Кой е мъжът, Роксан?

— Кой, зъболекарят ли? Доктор Хелън Краус.

— Не се майтапя, Роксан. Кой е той?

— Ти ме обиждаш. Нямах право да ме обиждаш. За какъв се мислиш?

— Много добре знам кой съм. Но се чудя коя си ти? — той потърка челото си, сякаш го болеше главата.

— Виж какво, Клив — каза тя, — правиш от мухата слон. Ще ти стане още по-зле. Не си заслужава.

— Какво не си заслужава? Доверието ми към теб ли? Искам да ти имам доверие. Това означава всичко — той се изправи и като стискаше ръба на масата, се наведе толкова напред, че лицето му се доближи до нейното. — Означава всичко за мен, разбра ли?

— Можеш да ми имаш доверие, Клив — каза тя нежно.

— Не. Не и докато не изясня това. Видяла си се с някого този следобед. Дойде си прекалено късно, за да ти повярвам, че си прекарала целия следобед в пазаруване по центъра на Скития. Там няма магазин, който да те задоволи, след като вече свикна с хубавите неща.

— Няма защо да ми се подиграваш и да ми напомняш откъде съм дошла.

— Не извъртай темата. Просто искам да ми кажеш истината за твоя следобед днес. И също така искам да знам кой ти каза за Аманда и акциите на компанията.

Дъхаше ѝ на риба в лицето. Тя бутна стола назад и се отдалечи от него. Той се приближи и я сграбчи за раменете, не много силно, за да я нарани, но достатъчно здраво, тъй че ако се опиташе да се отдръпне, щеше да си скъса роклята.

— Истината. Истината, Роксан. Обясни ми. Не искам да оставям никакви съмнения в ума си. Не ми причинявай това. Няма да го понеса.

Страстната му молба я уплаши. В очите му проблясваше някакъв налудничав пламък. И тя заекна:

— Пусни ме.

— Не — хватката му стана още по-здрава. — Не си играй с мен, не ми причинявай това. Аз те обичам, Роксан.

Ръцете му се плъзнаха надолу и погалиха гърдите ѝ, устните му се залепиха за нейните. Беше отвратително, непоносимо и тя го отблъсна, но не достатъчно бързо, за да не забележи той гримасата на лицето ѝ.

— Да не би да те отвращавам, защото си мислиш, за друг мъж? Да, това трябва да е. Разпознавам признаците. Ти си си намерила друг мъж.

— Не. Поведението ти е отвратително, както и подозренията ти.

— Тогава ги разсей.

Беше я опрял до стената и я притискаше от горе до долу. Беше изненадващо силен за болен човек. Мина ѝ през ума, че до края на живота си ще бъде подложена на такава интимност. Да, на тази отблъскваща интимност. И всичко беше заради Иън. А можеше да бъде толкова различно, толкова прекрасно.

— Разсей съмненията ми — каза Клив, като дишаше в лицето ѝ. — Хайде, чакам.

Целият ѝ гняв, страховете ѝ и най-горчивите ѝ разочарования се събраха в едно и се взривиха. Тя избухна:

— Казах ти къде бях този следобед. А що се отнася до другото, което толкова много те разстрои, не виждам какво лошо има да знам

някои неща за проблемите на компанията. И какво, за бога, си мислиш? Искам да кажа, колко той... — тя млъкна.

— Той? Кой? — Очите на Клив щяха да изскочат от орбитите си. Болнавият му тен се отдръпна от лицето му и то посивя.

Изпусна се. В гнева ѝ езикът ѝ я беше предал. Беше толкова вцепенена, че за няколко секунди в главата ѝ нямаше нито една мисъл. Напълно блокира.

— Говорила си с брат ми — каза той.

Разумът ѝ започна да се възвръща. По-добре да му каже част от истината, после да се свърже с Иън и да си съгласуват историите.

— Добре де, срещнах го случайно и заговорихме за бизнеса.

Клив се отпусна в един стол. За миг ѝ се стори, че ще получи удар и ще умре на място. Той се облегна назад и затвори очи. Тя зачака, все още прилепена до стената.

— Той те е накарал да ме убедиш да продаваме. Разбира се — каза той. — Какъв глупак съм, че не се досетих веднага. Значи ето къде си била днес така нагласена. И колко пъти се е повтаряло това, Роксан?

Гласът му беше глух. Отекваше така, сякаш говореше от много, много далеч. Или може би това бяха ударите на сърцето ѝ, които отекваха в ушите ѝ и създаваха такова впечатление.

— Само веднъж — каза тя.

— Хайде пак лъжи!

Силите ѝ я напуснаха, ръцете ѝ се отпуснаха безжизнено край тялото и дори речта, самото учленяване на думите, ѝ струваше огромно усилие. Отговорът ѝ не беше убедителен. Не беше за вярване и тя го знаеше.

— Пак ти казвам, че никога не съм те лъгала, Клив. Това е недоразумение, нищо повече.

Ако погледът му можеше да се материализира, той щеше да пробие плътта ѝ и мястото на всяко проникване щеше да бъде белязано с кръвта ѝ. Не можеше да извърне очи от неговите, стоеше като хипнотизирана и цялата трепереше.

— И аз пак ти казвам, Роксан, да не обиждаш моята интелигентност. Срещнала си го „случайно“ и сте се „заговорили“ за бизнеса, така ли? Къде? На работата, у тях? Ти за какъв ме взимаш? Или може би налетяхте един на друг през мантизелата на шосето? И

ти, облечена като за чай в „Уолдорф-Астория“, само дето в Скития няма „Уолдорф-Астория“. Отговори ми! Къде?

Тя се опита бързо да събере мислите си. Не беше изпечена лъжкия и този ужасен момент я завари напълно неподготвена.

— Да не мислиш, че не познавам брат си? Той не може да не посегне на красива жена. Защо да не посегне и на теб?

— Той... не, грешиш... не сме... само...

— О, я спри, Роксан! Спести си думите. Но само ми кажи, хубаво ли ти беше с него? Да, сигурен съм, че е така. Много по-хубаво, отколкото с мен.

Изведнъж гневните пламъчета в очите му, които почти прогаряха кожата ѝ, угаснаха и на тяхно място се появиха гневни сълзи и потекоха от зачервените му възпалени клепачи.

Беше толкова грозно и толкова жалко! Като го видя такъв, я обзе ужас, че още едно човешко същество е също толкова нещастно. Той бе съсипан пред очите ѝ.

Започна да говори бързо и трескаво:

— Не трябва да го възприемаш по този начин. Моля те. Честно, нищо не се е случило между нас. Не сме направили нищо...

Изведнъж той побесня. Скочи и размаха юмруци пред лицето ѝ.

— Не сте направили нищо! Ах, ти... ти... лъжлива кучко! Сякаш не знам, не разбирам... Знаеш ли какво ще направя с теб? Ще те изхвърля завинаги. Би трябвало да те изхвърля на снега още сега. Трябваше да се досетя! Заради деня, в който те доведох в Хоторн, след като се оженихме, заради начина, по който той се държа. Трябваше да се досетя поне малко — ръкавът му забърса чашата с кафе, тя се счупи и направи кафява локва на пода. — Да върви по дяволите! Ако питаш мен, цялата къща може да рухне — каза той.

Тя беше ужасена, сама с него. Когато той се изправи срещу нея, тя се сви.

— Няма да те нараня. За какъв ме мислиш? Но ще те изхвърля от къщата и от живота си. Ако не валеше сняг, щях да го направя още тази вечер. Тебе и бебето, което не е мое.

— Ти си се побъркал — прошепна тя.

— Тогава кажи, че е мое. Закълни се в живота му, че е мое.

Не можеше да каже и дума. Осъзна, че нещата вече не можеха да се поправят, че това беше наистина краят. Ще трябва да отида при Иън,

помисли си обаче веднага след това тя. Той е умен, изобретателен. Да, точно това беше думата — изобретателен. Иън ще измисли някакъв начин да оправим нещата. Или ако не могат да се поправят, ще измисли нещо друго за мен.

— Хайде, закълни се в живота на бебето.

Не беше суеверна, но не можеше да направи такова нещо.

— Няма — каза тя.

— Разбира се, че няма. Е, поне ще е по-хубаво от детето, което аз мога да ти направя, това е сигурно.

Гласът му се извиси. Стори й се, че стените потрепериха от силата на гнева му.

— Не лъжи повече! Ти си кучка и се изложи ужасно. Но не можеш да ме правиш на глупак. Изчезвай от погледа ми. Не искам да оставам в една стая с теб. Да пукнеш дано! Бих могъл да те убия. Иди някъде, където няма да трябва да ти дишам въздуха.

Тя избяга в спалнята, която Клив някога с радост подреждаше за гости. Ако имаше къде да отиде, щеше да избяга от къщата, но снегът се трупаше непрестанно, стъклата бяха станали матови от студ и вятърът бучеше силно. Беше попаднала в капан между две злини.

От стаята се чу звук на чупещи се чинии. В заслепението си той сигурно се бе спънал в масата или може би нарочно рушеше къщата. Спомни си, че не си е заключила вратата и веднага стана. През цепнатината тя видя разбитата стая и Клив, който бягаше навън към бурята. Външната врата се затръшна с ужасен трясък, от който стените потрепериха.

Тя се вмъкна вътре, седна и се сви на ръба на леглото. Беше прекалено вцепенена и в главата й нямаше никаква мисъл, освен как да оцелее тази нощ.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Декември 1990 г.

По-рано същия следобед, когато запрехвърчаха първите плахи малки снежинки, Аманда Грей пиеше чай във всекидневната на Сали.

— Съжалявам, че Дан не е тук — каза тя, докато Сали, изпълнена с любопитство към тази жена, която едва познаваше, я оглеждаше внимателно. Беше женствено копие на Дан — същата здрава гъста коса, същите пълни със светлина очи. Напрежението и бързата реч обаче си бяха само нейни. — Адвокатът и счетоводителят ми ще пристигнат от Ню Йорк в понеделник — каза тя, — но на мен в последната минута ми хрумна да дойда и да погостувам на брат си и неговото семейство.

Устните на Сали се свиха. Думите „брат“ и „семейство“ прозвучаха неуместно от устата на човек, който през последната година само ги атакуваше.

— Сигурно съм те изненадала, като пристигнах така. Трябваше да ти се обадя по телефона.

Сали наистина беше изненадана, но нямаше да се поддава на провокации, затова отговори мило:

— Ако беше така, нямаше да ти дам да си вземеш стая в хотел в центъра на Скития. Можеше да останеш и тук. Къщата е достатъчно голяма.

— Да, виждам. Хубава къща. Цветовете в нея поддържат лятно настроение дори при такова време.

— Нищо му няма на времето, само няколко снежинки.

— Забравяш, както и аз, откога не съм си идвала. — Аманда помълча известно време. — Да, много време мина.

Ритъмът на гласа ѝ се забави като при възрастните, когато внезапно се учудват как летят годините от живота им. Не отиваше на такава млада жена с лице, освежено от тъмночервеното червило, което беше в тон с костюма ѝ. Внезапно тя стана рязка.

— И така, Коледа приближава. Няма време да се обръщаме назад. За малко да се разнежа, а не трябва.

— Не виждам защо, щом се чувстваш така.

На дивана до Аманда лежеше купчина кутии с лъскави опаковки.

— Естествено няма да отваряте подаръците веднага — каза тя, — но смятам, че е по-добре да ви кажа какви са, за да имате време да ме предупредите, ако нещо трябва да се подмени. Книгите са за Дан, а също така и кутията с полети с шоколад портокалови кори. Купих ги от чиста сантименталност, защото си спомням как още като живеехме с родителите си, той открадна една такава кутия от килера и я изяде цялата. Надявам се, че още ги обича. За Сюзана има парцалена кукла с нарисувани очи, а не копчета, за да не ги глътне, а за Тина има кукла-бебе с цял гардероб. Спомням си, че малките момиченца предпочитат кукли, които могат да къпят и обличат, а не разни накипрени, с които не ти позволяват да играеш. А за теб, Сали, е този ръчно плетен пуловер в черно и бяло, тъй като не съм забравила за твоята черна като катран коса. Едно от моите момичета го оплете. Заедно с още няколко съм я настанила в една работилница за детско облекло. Тя има истинска дарба и според мен има добро бъдеще.

— Много си щедра.

Сали се чувстваше неудобно, че срещаше такава щедрост от жената, която очевидно бе решена да ги разори всичките. Реши да бъде напълно откровена и затова каза:

— Трябва да ти кажа, че не те разбирам. Мислех, че сме врагове, че си много ядосана на Дан. А ето че ни донесе подаръци.

— Що се отнася до бизнеса, наистина съм ядосана. Всъщност направо съм бясна. Но това няма нищо общо с брат ми Дан.

— Съжалявам, но продължавам да съм объркана. Ти разграничаваш Дан на работа и Дан вкъщи. Но въпреки това, има огромно препокриване между двете представи.

— Има, но това няма да ме спре да си получа онова, което ми се полага.

— Никой не иска да те лишава от него, Аманда — каза Сали хладно.

— Значи не разбираш какво се случва. Цялото това облагодетелстване от сделката с чужденците, докато мен ме карат да чакам. Вече не вярвам и на една тяхна дума. Дадох им срок до

началото на следващата година, а дотогава остават само десет дни, така че...

— Знам за това, Аманда. Няма нужда да ми го казваш. Аз нямам нищо общо с „Грейс Фудс“.

Цялата беше кълбо нерви. Единият ѝ крак потупваше непрекъснато по пода, а в ритъм с него и едната ѝ ръка тактуваше по облегалката на креслото.

— Дан ще се върне утре в късния следобед — каза Сали, опитвайки се да я успокои. — Може би като се срещнете лице в лице, ще се помирите. По телефона е по-трудно.

Аманда мълчеше, затова Сали продължи:

— Иска ми се всички вие да се помирите. Дан много се разстройва от тези спорове и доколкото знам, и бедният Оливър не е на себе си, въпреки че таи всичко дълбоко в душата си.

Аманда се взираше в празното пространство, сякаш не я беше чула. Изведнъж потрепери и се обгърна с ръце.

— Студено ли ти е? На стола има шал, ще ти го донеса — каза Сали и стана.

— Не, не е от студ. Става ми нещо отвътре. Май не трябваше да се връщам. Нямам щастливи спомени от Скития, след като загубих родителите си.

Хората обикновено не се разкриват така пред другите през първия половин час, откакто са влезли в нечий чужд дом, помисли си Сали и отвърна със съчувствие:

— Нищо чудно, че нямаш хубави спомени. Била си малко момиченце, което току-що е загубило родителите си! На теб сигурно ти е било още по-трудно, отколкото на малко момче като Дан. Още повече че си била единствената жена в едно мъжко домакинство.

— Не беше напълно мъжко. Там беше и леля ми Люсил. Знаеш ли нещо за нея?

— Само от портрета в трапезарията на Хоторн.

— Тя се самоуби.

Долната челюст на Сали увисна.

— Не знаех!

— Е, няма и как да знаеш. Всички предполагат, че е пропуснала моста през един мъглив зимен следобед и е влетяла право в реката.

Или пък че е получила удар. Избери си, която искаш версия. Но аз знам по-добре.

— Да не би да искаш да кажеш, че си единствената, която знае истината?

— Може би не съм единствената, но съм сигурна, че Дан не подозира, иначе щеше да ти каже.

Тази жена май не беше в ред. Най-мекото определение, което можеше да ѝ се даде, беше „ексцентрична“. Явно очакваше някакъв коментар, затова Сали каза:

— Трябва да е било ужасно за теб.

— Не бях тук. Стана един ден след като пристигнах в пансиона. Исках да се прибера за погребението, защото я обичах, но те не ми дадоха. От училището решиха, че пътят е много дълъг, а и току-що съм пристигнала и роднините ми не бяха съгласни. Става въпрос за братовчедите на майка ми в Калифорния, втори или трети, които ми бяха настойници. Леля Люсил беше мила, кротка жена, много внимателна с мен и особено с Клив. Той беше аутсайдер, доколкото си спомням — каза тя замислено. — Горкият Клив.

Последната забележка засегна Сали, въпреки че и тя винаги си бе мислила горе-долу същото за Клив. Но сега го защити, като каза решително:

— Вече не е такъв. Той е щастливо женен и е много добре, въпреки че беше много болен. Но се възстановява успешно.

— Радвам се да го чуя. Разбрах, че и той не искал да продаваме гората на онази групировка.

— Не знам — Сали знаеше, но се подразни от опитите на Аманда да я подкупи. — Казах ти, че не се меса в делата на „Грейс Фудс“ — след като отговори така грубо, тя омекна и започна да рови в спомените си. — Дан се хвали колко силна си била в колежа. Казва, че през цялото следване си била сред отличниците.

— О, да, но не бих казала, че прекарах много добре през това време. Не бях много привлекателна.

— Трудно ми е да го повярвам. Сега си много повече от привлекателна.

Сали се чувстваше изключително неудобно. Честно казано, тези мрачни роднински спомени я отвращаваха и затова смени темата:

— Искаш ли да разгледаш къщата? Ще те разведе, ако искаш.

— Разбира се, къщата и децата.

Докато Аманда се любуваше на фотографиите на Сали, наредени на стената над бюрото на Дан в кабинета му на горния етаж, в стаята влезе Сюзана, облечена в розовата си хавлия.

Бавачката, която я следваше по петите, извика:

— Не е за вярване, обаче става прекалено бърза за мен. Почакай, госпожице, косата ти е още мокра. Дай да ти я изсуша — Сюзана се смееше и се опитваше да се отскубне от бавачката и от хавлията. — Ето така. А сега можеш да отидеш при мама.

Сали я вдигна.

— Това е Аманда. Ще ѝ махнеш ли с ръка?

Петте пръстчета махнаха към Аманда, която отговори по същия начин.

— Може ли да я подържа или ще се уплаши от мен?

— Няма, ще дойде при теб. Повечето бебета на тази възраст се ужасяват от непознати, но не зная защо при нея рядко става така. Опитай.

Аманда протегна ръце и Сюзана се остави да я вземат.

— Красавица! — възкликна Аманда. — Погледни я само! Тя е прекрасна, Сали. Колко е голяма?

— На една година — каза гордо Сали — и, изглежда, няма никакви страхове.

Аманда кимна:

— Личи си, че лесно ще се справя с живота. Погледни ѝ усмивката. А къде е Тина?

— Играе си — отговори бавачката. — Днес не е в много добро настроение — и тя тактично погледна Сали. — Опитвам се да я сваля долу за вечеря.

— Тогава може би е по-добре да я оставим на мира — предложи Сали.

— Хайде да я видим — каза Аманда. — На кого му пука в какво настроение е? Всички изпадаме в лошо настроение. Бог ми е свидетел, аз също.

Сали счете за почтено да ѝ обясни, че тук става въпрос за нещо повече от „лошо настроение“.

— Напоследък имаме малко проблеми с нея. Нищо сериозно — добави тя бързо, — но от време на време става голям инат и просто

отказва да говори. Нищо сериозно — повтори, — но е малко досадно.

— Няма да се отегча — каза Аманда.

Когато прекосяваха коридора, до тях долетя валсът „Синият Дунав“.

Тина стоеше до въртележката. Като видя майка си с някаква непозната, тя веднага избяга от стаята.

— Тина, върни се и кажи добър ден — каза Сали, въпреки че много добре знаеше, че няма да ѝ обърне никакво внимание. — Да, това е един от лошите ѝ дни. Да я оставим да слезе долу с бавачката. След вечерята настроението ѝ ще се подобри — обясни тя, въпреки че изобщо не бе сигурна.

Въртележката все още свиреше.

— Проклето нещо — каза Сали и я спря. — Подарък е от Хоторн. Повдига ми се вече от тази мелодия.

Аманда бе покрила лицето си с длани. Стоеше неподвижно и трепереше.

— Какво има? — извика Сали.

— Това ужасно нещо. Това ужасно нещо беше мое, подарък за мен.

— Не разбирам.

Аманда се взираше във въртележката, сякаш беше ударена от гръм и парализирана.

— Какво има? Нещо не е наред ли? — извика пак Сали.

— Нищо, нищо важно — поклати глава Аманда. — Съжалявам... Просто се замислих. Съжалявам.

— Но на теб ти е лошо! Все нещо трябва да е. Изкара ми акъла!

— Не, не, забрави го. Не искам да създавам неприятности в дома ви — тя се държеше много странно и на Сали ѝ се прииска Дан да си е вкъщи, за да се справи със сестра си.

Хвана Аманда за ръката и внимателно ѝ каза:

— Ако мога с нещо да ти помогна, това не би представлявало никакъв проблем. Но ако ме оставиш озадачена, след като ме уплаши толкова много, бих казала, че това ще ми създаде доста проблеми. Моля те, трябва да знам.

— Аз... аз просто се вцепених за минута. Чувствам се ужасно, че ти причинявам това. Ужасно съжалявам.

Аманда гледаше Сали с такова изражение, каквото хората обикновено придобиват, когато претеглят решението си за някаква покупка. Нейните искрящи очи, също като на Дан, срещнаха погледа на Сали и не се извърнаха.

— Никога, никога през живота си не съм разказвала това на някого. Чудя се дали да го кажа и на теб.

— Както искаш. Но каквото и да е, след като може да те докара до такова състояние, както преди малко, трябва да го разкажеш на някого, преди напрежението ти да избухне като бомба и да те разкъса.

— Знам. Ти си много мила, Сали. Помня, че веднъж ти го казах, след като разгледах снимките ти.

— Благодаря ти. Старая се да е така.

Две огромни сълзи се търкулнаха бавно по страните на Аманда.

— Много пъти съм си мислела, че трябва да го кажа, но когато мигът настъпи, все не мога.

— А сега можеш ли?

Сали определено беше любопитна — че кой не би бил. Но, от друга страна, като че ли не искаше да слуша повече. Собствените ѝ грижи ѝ бяха достатъчни.

Аманда пое дълбоко въздух.

— Да — отговори тя. — Мога — след това се изсмя горчиво: — По-добре се настани удобно, защото историята никак не е кратка. Всичко стана заради въртележката — започна тя. — Получих я, когато бях на дванайсет години, като подкуп, заплащане за мълчанието ми, въпреки че нямаше нужда. И без това щях да си мълча. Така и направих. Толкова много хора — приятели, далечни роднини — дойдоха на погребението на родителите ми и всички бяха толкова доброжелателни, така се стараеха да ни утешат. „Ще отидеш в най-добрия дом, който може да съществува — казваха ми те, — ще живееш в Хоторн с такова семейство.“ Повтаряха ми това непрекъснато. Дори и слугите в Хоторн ми го казваха. Никой не разбра защо плачех толкова много през годината, която прекарах там, защо бях такава бунтарка и изпълнена с гняв. Истината беше, че бях уплашена, много уплашена. Понякога седях в стаята си или под някое дърво с книга, която не четях, защото буквите се сливаха пред очите ми.

Сега думите на Аманда се сливаха в бавен монотонен поток. Очите ѝ бяха притворени, пръстите ѝ си играеха със закопчалката на

чантата ѝ, а Сали беше като хипнотизирана от болката, която се разкриваше пред нея. Изпитваше същото, както когато видеше по телевизията огромна тълпа ранени бежанци, от които не успяваш да отвърнеш поглед, въпреки че не можеш да понесеш гледката.

— Хората даваха едно-единствено правдоподобно обяснение на моето държане: ужасната смърт на родителите ми, когато бях само на дванайсет години, в чувствителната възраст на ранния пубертет. Леля Люсил беше най-внимателна с мен. Всеки ден прекарваше часове наред в опити да ме развлича с разходки, уроци, излети, дрехи и нови книги. Но не знаеше нищо за вечерите, през които тя свиреше долу на пиано или ходеше на седмичните сбирки на женския клуб...

„Свършвай вече — каза си Сали наум. — За бога, казвай каквото имаш да казваш.“

Но разказът ѝ продължаваше в същия монотонен ритъм:

— Лежах си в леглото. Първия път той дойде да поседи при мен и да поговорим. Хвана ме за ръката и аз бях благодарна за топлия жест. „Ти си самотна — каза той, — затова ще дойда пак.“ И наистина дойде. Следващия път си сложи ръката върху устата ми, за да заглуши виковете... На дванайсет години момичетата си мислят, че знаят всичко за живота и за секса, нали? А всъщност не знаят нищо. Никъде нищо не пише как се чувства човек, когато... когато това се случи.

Изведнъж Сали се почувства неудобно в тялото си, усети как сърцето ѝ бие и гръбнакът ѝ се вцепенява. Наведе се напред, за да чува по-добре, загърна се в дългата си жилетка, за да прикрие тялото си и да го предпази. Уплашените ѝ очи се взряха в другата жена, чийто неспокоен поглед се местеше непрестанно от едно място на друго.

— Никога няма да забравя и най-малката подробност от стаята. Един клон чукаше по стъклото през цялата тази зима. Пердетата бяха на бели точки и се връзваха за дограмите на боядисани метални скоби. Часовникът на тоалетката биеше на половин и на кръгъл час. Лежах будна и го слушах, ослушвах се за стъпките, които тихо се качваха от коридора, и за последвалото тракване на бравата. Нямахше почукване на вратата. Една нощ ми донесе сребърната въртележка. Възхищавах ѝ се и обичах да си играя с нея, затова той ми я даде. Да, това беше подкуп. Имаше и заплахи: „Ако кажеш, Аманда, никой няма да ти повярва. А Господ ще те накаже така или иначе за това, което си направила.“

Сали се задуши от силен гняв, стори ѝ се, че усеща вкус на кръв в устата си. След като Клив е постъпил така с Аманда, защо да не го бе направил и с Тина?

— Клив — каза тя. — Клив.

Аманда вдигна глава.

— Какво? Клив ли? О, горкият нещастен Клив. Разбира се, че не е той. Не разбра ли, че говорех за Оливър?

За миг главата на Сали се изпразни и тя престана да възприема, само гледаше втрещено жената отсреща.

— Прав е бил — каза горчиво Аманда. — Каза, че никой няма да ми повярва и виждам, че и ти не ми вярваш. Мислиш си, че халюцинирам или че спомените ми са „поправени“, че някой некомпетентен непочтен психоаналитик ме е убедил, че това наистина ми се е случило. Има хора, които могат точно да си възстановят дълбоко потиснати в паметта случки, точно както има и измамници, и истерици, но аз не съм нито едното, нито другото. Откакто се случи, живея съвсем съзнателно с това всеки ден от живота си и ти се кълна, че е абсолютната истина.

— Но Оливър! Оливър Грей!

— Да, то е, както когато за първи път кажат на детето, че човекът, облечен като Дядо Коледа, не е Дядо Коледа.

Аманда стана и се заразхожда неспокойно из стаята. Поглеждаше през прозореца, взимаше разни книги и ги връщаше обратно. Накрая каза:

— Ще ти кажа как свърши. Това стана, когато леля Люсил го хвана да се измъква от стаята ми. Мисля, че го е проследила по-рано онази вечер, защото когато отвори вратата ми да си тръгва, я видях да стои отпред точно под лампата в коридора и да го чака. После чух гласове от тяхната стая, която беше близо до моята. Скараха се жестоко и аз я чух да плаче. Лежах там, уплашена до смърт, и се чудех какво ли щеше да стане по-нататък, дори се чудех дали щяха да ме накажат. И така го мразех, че се надявах тя да го убие. На сутринта тя ме повика при себе си. Очите ѝ бяха зачервени, каза, че било заради алергията ѝ. Прегърна ме и ме попита дали не искам да замина надалеч в пансион. „Много момичета учат там — каза ми тя. — Мисля, че ще ти хареса. Може би е по-добре да заминеш за Калифорния при роднините на майка си.“ Както виждаш, нито една от нас не се осмеляваше да

заговори за истината на дневна светлина. Не забравяй, че това се случи през шейсетте. Тогава хората не си признаваха, че такива неща се случват. Тя беше покорна жена. Въпреки че тогава бях само на тринайсет години, разбирах, че е така. През цялото време ме бе прегърнала през раменете, но не се поглеждахме. Тя продължи да говори за това колко ме обичала и как знаела, че ще бъда добре, защото училището, което ми била избрала, било малко и сплотено. Дори щели да ми позволят да си взема куче. В нощта, преди да замина събрах всичките си подаръци — златния часовник, гривната и най-вече сребърната въртележка — и ги хвърлих на пода в кабинета му. Единственото нещо, което взех със себе си, беше плюшеният ми пудел Коко. Не исках да оставям Дан, беше толкова малък, но тогава мислех само как да се спася от Оливър Грей. Затова след няколко дни заминах. Спомням си Дан, който ме гледеше с широко отворени, пълни със сълзи уплашени очи. „Заминаваш ли, Аманда?“, питаше той. Не си спомням какво му отговорих.

И все пак — Оливър Грей! И ако това е вярно, значи той е сторил същото и на нашата Тина. Приля ѝ, затова сграбчи облегалката на креслото. После отхвърли тази мисъл. Цялата тази история беше невероятна. Оливър Грей?

— Нямах нищо против да оставя Дан, тъй като той си прекарваше добре с другите две момчета, въпреки че те бяха по-големи. А и леля Люсил беше там — Аманда млъкна за минута, сякаш се подготвяше за следващото изречение. — Но не остана още дълго с тях. Искам да ти кажа, че беше изключително внимателен шофьор. Спомням си как веднъж, докато намаляваше скоростта на колата, ми каза: „Това е много опасно място за катастрофи, този остър завой, след който се показва реката. Някоя кола може да излети направо във водата. Срамота е, че не са го оправили.“ Да, много добре си спомням това.

— Значи наистина мислиш, че се е самоубила.

— Или се е самоубила, или е била толкова разстроена, че не е видяла накъде кара. Но ми се струва, че го е направила нарочно, че това просто е помрачило разсъдъка ѝ. Не е могла да понесе мисълта да погледне съпруга си отново. Аз със сигурност не бих могла.

Сали понечи да каже нещо, но нито звук не излезе от устата ѝ.

— Виждам, че още не ми вярваш напълно. Не мога да те виня. Оливър Грей, самата благотворителност. Невероятно, нали?

Сали най-накрая възвърна гласа си.

— Защо не си казала на никого? През всичките тези години сигурно си срещала хора, с които би могла да поговориш. А сега идваш тук и ни в клин, ни в ръкав казваш на мен.

— Нямах намерение да ти казвам. Но като видях въртележката, и се вцепених. Все още ми е пред очите тази лъскава разкошна играчка, която стоеше на масата в библиотеката и се отразяваше в огледалото. То беше от венецианско стъкло с леко извити краища. Още го виждам. Това чудовище има изключителен вкус.

— Ами ако не беше видяла въртележката? Да не би да искаш да кажеш, че никога нямаше да го споделиш?

— Не, казах ти, че досега не съм го споделяла с никого. В началото, когато бях в училището, бях все още в шок и прекалено много се срамувах. Никой не би могъл да ми измъкне и дума от устата. По-късно на няколко пъти се опитах да поговоря със специалисти, които си мислех, че ще ме научат как отново да стана доверчива и да бъда обичана. Но когато отивах при тях, не знаех как да го кажа. После започнах да се притеснявам за Дан и другите момчета. Не исках да ги подложам на публично опозоряване — Аманда се усмихна. — Може би и в мен има малко от прочутата гордост на семейство Грей.

Стаята не можеше да побере нито дума повече. Стените сякаш се стоварваха върху тях, въздухът стана задушен и се сгъсти от надвисналата опасност. Ако всичко това е вярно, помисли си Сали, тогава още нещо трябва да е вярно. Че той е направил това и с Тина... с моето детенце.

Аманда наруши тишината:

— Не съм го виждала, откакто си тръгнах. Не дойдох на вашата сватба, защото не можех да понеса да се срещна с него. Но сега ще го направя. Не мога да получа каквото ми се полага от младите, ала ще си го взема от стареца, обещавам ти.

Сали се опита да се върне към реалността, като излезе от ужаса, в който още не можеше да си позволи да повярва.

— Каквото ти се полага? Имаш предвид, да ти откупят дела ли?

— Да, до последния долар и цент. Той ще плати.

— Той няма нищо общо с това. Оставил е всичко на Иън, Клив и Дан. Няма да заеме страна.

— Разбира се, че няма. Страхува се от мен. Единственото нещо, което ми е донесло някакво удовлетворение досега, е мисълта, че той живее в страх от мен всеки ден от живота си.

— Но това е изнудване.

— Може и така да го наречеш.

— А останалите от семейството — младите, както ги нарече. Разбираш ли какво им причиняваш?

— Няма начин.

Значи ще ни разори всичките, за да си отмъсти на него, помисли си Сали. Сети се за тежкия труд на Дан, гордостта и удовлетворението от успехите на старата компания.

И въпреки това, можеше ли да я вини, ако това беше вярно?

— Тръпки ме побиват, като си помисля, че ще трябва пак да вляза в онази къща. В онази трапезария с портрета на Люсил. Онзи голям шкаф, до който седях и се криех зад дългата покривка на масата. Бях уплашена, прекалено уплашена, за да издам някакъв звук.

Нещо стана със Сали. Една картина изплува пред очите ѝ. През лятото под пианото, спуснатите над Тина завеси на прозореца, скрита и безмълвна...

— Никога не съм имала пълноценна връзка с мъж, дори и с тези, в които съм била влюбена. Все още сънувам кошмари.

Кошмари. Викът от дъното на коридора: Мамо! Мамо!

Аманда се върна до прозореца и погледна навън.

— Снегът натрупва бързо. По-добре да тръгна към хотела.

— И аз така мисля — каза Сали, без да направи и жест да я спре.

— Провалих деня ти. Наистина съжалявам, Сали. Историята никак не е приятна, нали?

— Не, не е приятна.

Стояха на върха на стълбите и гледаха надолу, когато чуха музиката от въртележката. Тина се беше върнала. Синята река, на-на, на-на.

Аманда се спря с ръка на перилото.

— Може би не трябва да ти го казвам... — започна тя.

— Каж ми го — извика рязко Сали. — Каж ми го. Каквото и да е.

— Добре. Не каза ли, че Оливър ви е дал тази въртележка?

Сали помисли, че ще падне, затова сграбчи перилото.

— Не помня какво казах. Беше подарък за Тина от Хоторн. Мислехме, че е от Клив. Той я обожава. Подари й пони — каза тя едва-едва, като заекваше.

— Сребърната въртележка е музеен експонат. Странен подарък за едно дете.

— Тя... много я харесваше. Сама каза, че я иска.

Аманда я изгледа продължително.

— Съветвам те да провериш тази работа, Сали. Да, по-добре я провери.

Веднага щом пътната врата се затвори, Сали изтича на горния етаж. „Контролирай се, не изпадай в паника“, каза си тя. Забави хода си до обичайната бързина и влезе в стаята, в която въртележката блестеше и свиреше.

— Време за баня.

Каза го весело, жизнерадостно. Ако искаше да стигне до истината, беше много важно всичко да изглежда както обикновено, да не я притиска и да не я плаши.

— Не — каза Тина. — Не искам баня.

— О, навън е студено и една топла баня ще те стопли много приятно.

— Казах — не.

Децата не бива да бъдат подкупвани. Не беше правилно да се възпитават по този начин. Въпреки това, Сали я подкани:

— В кабинета на татко има чисто нова кутия бонбони, от която ще ти дам два, ако си послушна и се изкъпеш.

Извади кутията, Тина си взе два бонбона и остави майка си да я съблече. Ръцете на Сали трепереха, докато сваляше хубавите й розови пликчета — още един подарък от Хепи. Сложи Тина във ваната, намокри я и я насапуниса. Майчините очи разглеждаха напрегнато тялото на детето и търсеха някакви знаци. Но много неща можеха да се направят, без да оставят следи...

Гняв и отвращение се надигнаха към гърлото на Сали и направо я задушиха. Само някой да се бе осмелил да докосне това беззащитно дете! Оливър Грей, ако си й направил нещо, кълна се, че ще те убия... Но тази мисъл беше прибързана. Аманда Грей трябва да е луда. Ами ако не е?

— Тина, ти поиска ли от някого въртележката?

— Искях я. Ще ми я вземеш ли?

— Не, разбира се, че не. Просто се чудех кой ти каза, че можеш да я вземеш.

— Оливър. Той после ще си я вземе — каза уплашено Тина.

— Защо ще си я взима?

— Не знам. Но ще го направи.

— Какво ще направи?

— Ще си я вземе, нали ти казах! — извика раздражено Тина.

Трябва да опитва съвсем внимателно. Думите и движенията ѝ трябва да са много спокойни. Вдигна Тина от ваната и я уви в хавлията, после седна на стола да срещне косата ѝ.

— Знаеш ли какво си мисля за теб? Мисля, че криеш някаква тайна — каза тя нежно.

— Не, не крия.

— О, мисля, че криеш. Мисля, че понякога, когато някой направи нещо, което не ти харесва, ти не ми казваш.

В очите на Тина за миг се появи тревога и тя сведе поглед към пода.

— Нали знаеш, че никой не те обича повече от мама и татко. Никой.

Никакъв отговор.

Сали остави четката за коса. Прегърна Тина и започна да я люлее.

— Нали така, скъпа? Можеш да ми казваш всичко, независимо какво е. Ако някой е лош с теб...

— Никой не е лош.

— Е, това е добре. Но понякога си разстроена и това ме кара да си мисля, че може би някой те е наранил. Искан ми се да ми казваш, вместо да тъгуваш съвсем сама.

Пак никакъв отговор. Но Сали продължи с убеждението, че е докоснала някакво скрито болезнено място:

— Спомням си, когато едно дете стъпи, без да иска, върху ръката ти в градината. Като се прибра къщи, ти не каза и дума, въпреки че на ръката ти имаше голяма драскотина.

Мълчанието продължаваше, но тя усети, че нагазва във все по-дълбоки води.

— И тогава — каза тя съвсем безгрижно — един ден получи и въртележката. Започна да плачеш и не ми каза защо. Реших, че това е странно. Такъв хубав подарък, а Тина плаче. Но може да не ти е харесала. Може това да е причината.

Тина се плъзна от скута ѝ на пода и закрепця:

— Харесвам я, харесвам я! Ти ще ми я вземеш. Той каза, че ще я...

— Той ли? Кой каза така?

— Чичо Оливър. Каза ми, че ако не си мълча, ще ми я вземеш.

— За какво да си мълчиш, Тина?

— Нали знаеш какво прави чичо Оливър.

Сали поклати глава:

— Не. Кажи ми.

— Сваля ти гащите и те пипа. Ако не си мълча, той ще каже, че съм лошо момиче и че правя лоши неща и вие ще ме накажете.

„Не реагирай прекалено силно. Не ѝ давай да разбере, че току-що е пронизала сърцето ти.“

— Това е тайна, а аз вече ти я казах!

Сали я вдигна, прегърна я и ѝ прошепна:

— Не, не, не. Всичко е наред. Ти не правиш лоши неща, Тина. Той прави лоши неща — и въпреки решението си да не се поддава на емоциите, тя се разплака.

— Защо плачеш, мамо?

— Защото те обичам толкова много... Ти си нашето добро момиче. Ти си най-доброто момиченце на света.

О, Аманда! Прости ми, че се усъмних в думите ти.

— Не трябва вече да мислиш за това, защото никой повече няма да те докосва по този начин. Не трябва да им позволяваш. Нали знаеш? Чувала си го толкова пъти от татко, от бавачката и от мен.

„Спри — каза си тя, — прекаляваш. Кажи ѝ го тихо и след това се постарай да го изтриеш от паметта ѝ, ако можеш. Ако изобщо е възможно.“

— Не трябва никога да позволяваш да ти свалят дрехите и да те пипат, никога повече, Тина. А сега да отидем да вечеряме.

Времето беше лошо. Ситният сух сняг трупаше и щеше да остане дълго. Имаше още петдесет и пет километра до Ред Хил на север нагоре по тясното криволичето шосе. За утре предвещаваха голяма буря. Но утре щеше да настъпи след часове.

Умът ѝ беше ясен. В него нямаше никаква мисъл. Имаше само кървавочервен гняв. Нямаше представа какво щеше да каже, като стигне. Беше се съсредоточила само върху задачата да стигне дотам.

Снегът завая толкова лениво, толкова тихо, а сега усилващият се вятър го носеше из въздуха и го блъскаше в предното стъкло. Смърчовете и елите приличаха на големи бели букети, тъмният асфалт също беше побелял.

Вихреният вятър набираше скорост и тракащите чистачки на предното стъкло едва успяваха да се справят със сипеция се сняг. Въпреки че беше още ранна вечер, някъде около седем часа, по пътя преминаваха само случайно окъснели коли, които внимателно пъплеха към домашния си подслон. Беше истинска авантюра да тръгнеш от дома си в такава вечер и Сали го знаеше, но натискаше педала. Нейната мощна кола щеше да успее, трябваше да успее.

Тя седеше, приведена напред, сякаш бе на конско седло и подканяше животното да бърза с всички сили към някакво убежище.

Гледаше часовника си. Минаха пет минути, после десет. Едва се влачеха. Гледаше в километража. Трийсет и пет, четиридесет и пет, петдесет. Колата се плъзна силно по шосето и тя намали. Джипът също едва се влачеше.

Имаше малко къщи и ставаха все по-малко и все по-раздалечени. Това беше гора. Хората, които живееха в нея, бяха или самотници в порутени бараки, или граждани, чиито вили и ловни заслони бяха скрити в дъното на алеи с железни порти. Тези порти рядко бяха отворени през зимата, само за няколко дни по време на празниците.

Закрепените на две каменни колони врати на Ред Хил сега бяха отворени. Тя зави навътре. Мина покрай новата вила на Клив и изпита топли чувства. Бедният нещастник, бе казала Аманда. Радваше се, че бе казала на Аманда някои хубави неща за него и съжаляваше, че бе изпитвала такива ужасни подозрения. Трябва по някакъв начин дълбоко в себе си да поправи това.

Якето ѝ от подстригана агнешка кожа бе посипано с фин бял сняг, докато преминаваше краткото разстояние от колата до входната

врата. Когато позвъни, все още нямаше представа какво щеше да каже.

За нейна изненада, самият Оливър отвори вратата. Един джентълмен в кадифен смокинг не отваря сам вратата! Веждите му се вдигнаха от изненада.

— Сали! Дошла си сама? Какво има? Всичко наред ли е с Дан?

— Да, утре ще си е вкъщи.

— Уплаши ме. Каза, че ще дойдеш с Дан, затова не те очаквах. И то в такова време! Е, влез при огъня. Запалил съм едната камина. Тъкмо като за такава вечер.

Тя го последва нагоре по няколкото стъпала, които водеха към централната стая. Над каменното огнище висяха еленови рога, а над полицата на камината в другия край на помещението висеше онази картина, която му подариха за последния рожден ден. По диваните и креслата бяха нахвърлени индиански одеяла. Дългата разтегателна маса бе отрупана с метални предмети: статуетки, стари пистолети и красиви лъскави купи, сувенири от някогашни тенис мачове и спортни състезания.

— Тъкмо лъсках тези предмети — обясни той. — Обичам да го правя сам. Хубаво занимание за самотните вечери, не мислиш ли?

Тя не отговори, само стоеше и го гледаше. Без да дава вид, че я забелязва, той продължи да чисти предметите и да говори.

— Няма никой, освен пазача. Готвачката ще дойде утре с десертите. Не харесва тукашната фурна за печене на сладкиши. Не знам защо, но и без това не разбирам нищо от сладкарство. Заповядай, седни — каза той, тъй като тя все още стоеше права с яке, шапка и ръкавици. — Съблечи се и ми кажи какво има, ако има нещо.

— Няма да ти отнема много време — каза тя.

Той остави парцала, с който лъскаше.

— Какво става, Сали? Кажи ми.

Тя се взираше в него, в сребрилата му коса, здравия тен от ски курорта край Шамони, бялата му яка светеше на фона на черното кадифе, благородната му глава бе въпросително килната. Каква интелигентност, какъв чар.

— Какво, по дяволите, става, Сали?

— Днес следобед се срещнах с Аманда — не беше планирала да започне с Аманда, но всъщност тя нищо не бе планирала.

Веждите му се вдигнаха нагоре.

— Аманда? Тук, в града?

— Дойде у нас да търси Дан. Адвокатите ѝ ще пристигнат в понеделник.

— А, пак за онази сделка — Оливър поклати глава: — Иска ми се вие, младите, да изгладите различията си. Това продължи прекалено дълго. Но аз не искам да се меся, Сали. Знаеш го. Компанията вече не е моя...

— Всичко това сме го чували и преди — прекъсна го тя.

Никой никога не прекъсваше Оливър, нито му говореше грубо. Той изглеждаше като гръмнат. И след като тя не трепна, той попита:

— И как е Аманда?

— Как очакваш да бъде след всичко, което си ѝ причинил?

— Аз съм ѝ причинил? Не те разбирам.

— Много добре ме разбираш, Оливър — цялото ѝ тяло гореше, главата ѝ пулсираше трескаво и тя си пое дълбоко въздух. — Ти си дявол, Оливър, животно, престъпник. Ти си пълен боклук.

— Сигурна ли си, че си добре, Сали? — попита той спокойно.

— Искаш да кажеш, дали съм с всичкия си? Да, напълно съм нормална, Оливър. А дали съм добре със здравето, това е друг въпрос, особено след това, което си причинил на Тина — тя се разплака и изтри сълзите си с дебелия ръкавица. — Ще ми се да си мъртъв. Погребан и забравен.

— Е, Сали, това е сериозно твърдение. За какво става въпрос?

— Не си играй с мен! Ти си насилвал детенцето ми! Свалял си ѝ дрехите, слагал си ръцете си бог знае къде, пипал си я с мръсните си ръце! — гласът ѝ бе станал писклив и пронизителен. — Стига игрички, Оливър! Една лекарка ни каза какво не е наред с Тина и ние не ѝ повярвахме, но сега чух с ушите си разказа на детето. О, господи!

Оливър кимна. Очите му излъчваха толерантност, мъдрост, съчувствие.

— Тя гледа прекалено много телевизия, Сали. Това е всичко. Тези отвратителни неща правят на децата по-дълбоко впечатление, отколкото предполагаме. Изненадан съм, че ѝ позволяваш да ги гледа.

— Не ѝ позволяваме да ги гледа и тя не ги гледа, чуваш ли? Тя ми показва какво си ѝ правил. Показа ми с цялото си невежество, с цялата си невинност. И знаеше, че не е хубаво. Каза: „Аз съм лошо момиче“, защото ти си ѝ казал така и... и си ѝ дал онази проклета

въртележка, за да си мълчи. „Това е тайна“, така ми каза. Ако не си мълчала, ти си щял да ѝ вземеш въртележката. — Гласът на Сали се изгуби от изтощение — ти, мръсник такъв! Ти, отвратителен дъртак!

— Това е най-невероятното нещо, което съм чувал през живота си, а аз съм чувал доста работи.

Той стоеше с ръце в кадифените си джобове, изпълнен с достойнство, което можеше да изглежда чудовищно и точно така изглеждаше в момента. Непоклатимото му високомерие беше влудяващо.

— Още много ще чуеш, когато Аманда се захване с теб. Ти си насилвал и нея. Тя ми каза какво си ѝ направил.

— О, значи сега и Аманда. Тя е малко побъркана. Съвсем малко. Винаги е била такава.

— Аманда изобщо не е побъркана, но дори и да беше, нямаше да се учудя. Но ти знаеш, че не е и точно затова нямаш мнение за сделката. О, колко благородно се оттегли и остави „младите хора да поемат всичко“ — иронизира го Сали, — а всъщност не ти стиска да тръгнеш против Аманда, не ти стиска да се приближиш до нея. През всичките тези години си живял в ужас от нея.

Една лека крива усмивка се появи на устните му, докато си играеше невъзмутимо с монетите и ключовете в джоба си. „Иска да ми покаже колко не му пука, как дори се забавлява и колко слаба и безсилна съм аз“ — каза си Сали.

— Много е лошо, че не можеш да разбереш колко глупаво изглеждаш — рече той.

— Така ли мислиш? Почакай да разбереш колко глупаво може да изглежда Аманда. Ти, който си се промъквал в стаята ѝ през нощта... Давал си ѝ подаръци, дал си ѝ същата въртележка. Докато жена ти не е разбрала и не я изпратила на безопасно място. И след това се е самоубила. Люсил се е самоубила, нали, Оливър?

Скулите му се стегнаха и усмивката му изчезна.

— Излязла в онзи ден, когато паднала гъста мъгла, и излетяла с колата от шосето, по което е карала цял живот, паднала в реката. Заради теб, Оливър.

Настъпи мълчание, зловеща тишина. Когато Оливър я наруши, позата му се бе сменила. И тя разбра, че последните ѝ думи го бяха улучили право в сърцето.

— Не знам какво искаш, Сали, като ми хвърляш тези жестоки обвинения. Наистина не знам — каза той.

— Искам да разкажа на целия свят какъв си. Искам да те разоблича — теб, великия благотворител, учения, джентълмена, да покажа на всички какъв фалшив, извратен и двуличен боклук си. Ето това искам.

— Нали не мислиш, че някой ще повярва на лъжите ти? — и той се опита да я фиксира със студените си безизразни очи.

През пелена от сълзи тя вдигна поглед към него. Ето го — сред безценните си вещи, които е събирал през годините, прикрит зад тях и зад репутацията и добрата си работа, а вътре в този пашкул са се вършели невъобразими престъпления...

Не можеше да се познае. Нито пронизителният глас, нито думите бяха нейни:

— Само гледай! Ще се размирише до небето.

— Съмнявам се.

— Почакай, докато Аманда проговори и аз...

— Хайде де! Да не мислиш, че ме е страх от теб? Ще отрека и с това всичко ще приключи. Хайде!

— Твоят позор... — започна тя.

— Ще се стовари върху теб.

— Не и след като говоря с лекарката на Тина.

— Глупости! Всеки знае, че детето може да се подучи да говори какво ли не.

— И какъв мотив ще има лекарката? Тя изобщо не те познава. Какви причини бих могла да имам аз? Никога нищо не съм искала от теб. Мислех, че ти се възхищавам, но когато тази вечер Тина... — в миг цялата стая се завъртя. — Детенцето ми. О, моето детенце! — извика тя и скри лицето в дланите си.

Изведнъж осъзна, че бе стигнала предела на физическите и душевните си сили. Вдигна очи към него и каза тихо:

— И по-почитани от теб хора са били разобличавани, Оливър, Някои от тях са имали достойнството да си признаят и да се разкаят.

— Точно така. Много похвално поведение, при положение че има какво да се признава.

— Ще се почувстваш по-добре, ако го направиш. Може да си облекчиш съдбата.

Той не отговори.

— Твърдиш, че си религиозен.

— Така е.

— Тогава нека те попитам. Би ли се закълел, че не си направил нищо непозволено с моята Тина?

— Няма нужда да се кълна. Думата ми тежи навсякъде, защото съм уважаван човек.

— Уважаваните хора се кълнат в съда.

Той не отговори. Тя видя как кръвта нахлу в лицето му и разбра, че го обзема ужас. По челото му бе избила пот и коленете му трепереха.

— Закълни се в Бога, когото почиташ всяка седмица. Ти не пропускаш неделна служба. Закълни се, че не си докосвал детенцето ми със сексуални намерения. Ще ти донеса Библията от библиотеката. Закълни се.

— Не.

Стояха един срещу друг. Оливър бе опрял ръце на стената, сякаш да потърси опора, а Сали се намираше пред разхвърляната маса.

— Отказваш — каза тя.

— Отказвам.

Той се опитваше да се овладее. Тя виждаше с очите си как това става в този толкова разумен, любезен и коректен човек, чиято маска беше паднала и захвърлена надалеч. Той постепенно се изправи в обичайната си височина, вдигна глава и се опита да се съпротивлява:

— Какво още искаш, Сали? Всичко това започна да ме уморява.

— Казах ти. Искам да те изоблича такъв, какъвто си в действителност, и наистина ще го направя.

— Само опитай и ще съжаляваш.

— Не мисля така, Оливър.

— Само да го направиш, аз ще обвиня Дан, че е насилвал собствената си дъщеря.

Сали беше поразена. Трябваше й малко време, преди мозъкът й да осмисли докрай думите му. След като осъзна колко ниско бе паднал той в злобата си, тя окончателно се влуди. Но все още се контролираше достатъчно, за да не полети към него и да го сграбчи за гърлото. Вместо това, ръцете й сами се размърдаха и започнаха да хвърлят всичко, което намираха по масата, да рушат всичко, което му беше

скъпо. Ако можеше, щеше да срути и стените на къщата му. Силата ѝ се изравни с неговата, изпълваше вените ѝ и се бунтуваше. През няколкото секунди, които му бяха необходими да прекоси стаята и да я спре, ослепяла от гняв, тя разкъса страниците на подвързаната с кожа старинна книга и захвърли на пода сребърната статуетка, сребърната купа, на която бе гравирано името му, револвера със сребърната дръжка...

Той гръмна. Звукът замалко да пробие тъпанчетата ѝ. Чу как Оливър извика. Видя го да залита назад и да се стоварва върху стената... Тя побягна.

Първото нещо, което видя, като дойде на себе си, беше шосето. Бе успяла някак си да излезе от къщата, но не помнеше как. После ѝ се стори, че си спомня тряскането на вратата зад нея. Трябва да е запалила мотора, защото той работеше, и ето че в момента шофираше с повишено внимание през завихрящия се сняг. Когато се осъзна, вече бе преминала разклона, от който се отделяше алеята за Ред Хил.

Убих човек. Извърших убийство. О, господи!

Потеше се под якето от агнешка кожа. Цялото ѝ тяло пулсираше, крайниците ѝ трепереха. А знаеше, че трябва да се успокои и да размисли.

Мозъкът ѝ заработи, започна да прещраква като малък мотор, задвижван от силата на паниката. Помещенията на пазача бяха зад къщата и от тях не можеше да се види алеята. Досега само две-три коли бяха минали по шосето. Заради тъмнината и снежната буря беше невъзможно да са видели номера ѝ. Хората не се мъчеха да наизустят без никаква причина номерата на колите, които срещаша. После изведнъж се сети, че така и не си бе свалила ръкавиците в къщата и по тялото ѝ се разля огромно облекчение.

Колата поднесе по коварното шосе. Последното нещо, от което се нуждаеше, беше да налети на пряспа и да заседне. Как после ще обясни какво е правила там вечерта?

Тя стисна кормилото. „Господи, не оставяй тази кола да поднесе пак — замоли се. — Господи, помогни ми да се прибера вкъщи! Дечицата ми са там.“

Беше толкова студено, че снегът замръзваше по предното стъкло веднага щом се докоснеше до него. Пред фаровете танцуваха снежинки и тя едва виждаше на няколко метра пред себе си. Снегът ѝ беше враг. През няколкото минути, които прекара в проклетата къща, бурята се бе усилила тройно и вече не беше буря, а истинска виелица.

Нещо се опря в бедрото ѝ, когато помръдна на седалката. Беше побягнала от къщата с револвера в ръка. И той беше зареден.

Паниката отново я сграбчи. Пълзеше по гърба ѝ, както когато чувстваш, че някой се промъква зад теб в тъмното. С огромно усилие се удържа да не спре колата, за да погледне дали някой не бе клекнал до задната седалка. През няколко секунди оглеждаше пътя в огледалото за обратно виждане. После започна да си крещи:

— Не спирай да караш! Давай към къщи, глупачке, с револвера в колата!

Приближаваше реката. Тогава инстинктът ѝ подсказа да се отърве от оръжието, като го хвърли във водата. Отклонението от шосето беше стръмно, това беше същият склон, по който бедната Люсил бе излетяла в реката. Беше невъзможно да се спусне и после да се изкачи обратно сред тези непрекъснато растящи преспи. Можеше да намали, да се наведе през прозореца и да го хвърли през него. Ами ако не улучи и той остане на пътя, а после го затрупа снегът, за да го открият, след като се стопи снежната покривка? Не. Ще трябва да спре — с риск да не може да тръгне, да слезе, да застане на моста и хвърли оръжието на сигурно място в реката. Оставаше и опасността някой окъснял минувач да я види и да запомни, че една жена е паркирала на моста в бурята. Но се налагаше да рискува.

Никой не се появи. Дотук добре, помисли си тя. Имаше късмет. Късмет! Ако си смятала, че преди тази вечер си имала проблеми, пак си помисли.

Мозъкът ѝ беше необикновено трезв. При такива случаи полицаите разпитваха всички — роднини, приятели, подчинени. „Ще те питат къде си била тази вечер. Бавачката ще им отговори, че си казала, че отиваш на кино. Затова наистина трябва да отидеш на кино.“

Или може би трябва веднага да отиде в полицията и да им каже за нещастния случай? В края на краищата тя беше Сали Грей, уважавана личност, която никога не бе глобявана дори за превишена

скорост. Те със сигурност ще повярват, че е било нещастен случай, нали така? Или може би няма?

Защо Дан не си беше вкъщи! Представи си как влиза в участъка сама, разплакана. Сълзите вече напиреха в гърлото ѝ. Щеше да се изправи пред безизразните им физиономии. Не, не днес. Беше невъзможно.

В малкия градски център все още беше светло и имаше коли на паркинга пред киното. Дрогерията работеше. Тя остави джипа и застана до група хора, които първи напускаха салона. Повъртя се малко на тротоара с престорена несигурност.

— Сали Грей! Можеш ли да повярваш какво се е случило само за два часа и половина? Нямаше да излезем, ако знаехме, че ще стане така.

Семейство Смит — Ерик и Лорън, стояха и гледаха втрещено снега.

— Чудя се как ще се приберем — каза Сали.

— Ще те следваме — предложи Ерик. — Ще се движим точно зад теб и ако закъсаш, ще ти помогнем.

Сали се засмя:

— Ами ако вие закъсате? Боя се, че няма да съм ви много от полза — после се замисли и попита: — Може ли да ви помоля да ме почакате няколко секунди, докато изтичам до магазина да си купя лекарство за настинка? Струва ми се, че нещо се мъчи да ме повали.

Продавачът също можеше да свидетелства, че я е видял в града.

— Страхотен филм, а? — отбеляза той, докато ѝ връщаше рестото. — Никога не пропускам филмите на тази жена.

— Невероятен, много ми хареса — съгласи се Сали и си отбеляза наум да провери програмата на кината.

Колите си запроправяха път. Снегът вече бе натрупал около къщата и Сали с мъка се придвижи от гаража до пътната врата през преспите, които стигаха до над коленете ѝ. Постоя малко и огледа пейзажа. Снежната покривка бе ослепителнобяла и непокътната, продължаваше да вали. Никъде нямаше да останат следи от коли, помисли си тя. Затвори вратата. Вече целият ѝ адреналин беше изхабен. Качи се на горния етаж и се строполи на леглото.

Няколко часа по-късно стана и мина през стаите на децата. Като ги видя как невинно спят, горещи сълзи опариха страните ѝ. Споменът за това, което този ужасен човек бе причинил на Тина, не можеше и да се сравнява с това, което бъдещето щеше да донесе на малкото момиченце. Както и на Дан. Тя отново премисли всичко, случило се тази вечер. Ровеше и анализираше всяка стъпка: никакви отпечатъци от пръсти, оръжието беше на дъното на буйната река, семейство Смит, продавача — всичко.

Изглеждаше в безопасност. И все пак човек никога не знае. Може да е останало нещо, някаква дребна улика, която да я издаде. Беше чела много пъти за такива неща.

По обратния път към спалнята тя мина през всекидневната, в която децата обикновено си играеха. По необяснима причина отиде и светна лампата. На масата стоеше въртележката — блестяща, красива, абсурдна екстравагантност. Пак без основателна причина тя се пресегна и я докосна. От побутването играчката изсвири последните тактове на валса „Синият Дунав“. Сали се отдръпна ужасена, сякаш бе докоснала змия или самото зло, олицетворено от Оливър Грей.

Той беше мъртъв и си го заслужаваше, въпреки че тя не бе искала да става причина за неговата — или чиято и да било друга — смърт. Но така се случи.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Декември 1990 г.

Беше изтощена и спа непробудно два часа. Веднага щом отвори очи, скочи от леглото и погледна през прозореца. Снегът беше спрял. Алеята беше чиста и по нея нямаше никакви признаци, че някога я е доближавала кола. Побърза да се изкъпе и облече, като особено се постара, за да изглежда съвсем нормално пред бавачката. „Не се доверявай на никого!“ — каза си тя и зачака телефонът да позвъни.

Това стана в седем часа. Гласът на Хепи беше развълнуван, направо неузнаваем:

— Сали! Не знам как да започна, толкова е ужасно, истински кошмар. Застреляли са татко!

— Застреляли са го! Зле ли е ранен?

— Мъртъв е! Снощи дойдохме и го намерихме — тя се разплака.

— Господи! — каза Сали. — Как е станало? Някой знае ли?

— Почакай да пийна вода и да седна. Иън е вътре с лекаря, чака да откарат тялото. И полицията е тук, разбира се. Не сме спали цяла нощ. О, това е невероятно!

— Господи! — каза пак Сали. — В тази къща няма кой знае какво за крадене, освен ако не са предполагали, че има пари в брой.

— Не мислят, че са крадци. В портфейла му има седемстотин долара. И часовникът му си е на мястото, нищо не е докоснато.

— Тогава кой би могъл да бъде? Не мога да си представя, че Оливър е имал врагове.

— Само Господ знае. Някой маниак според нас. С Иън имахме уговорка за вечеря, но я отложихме заради времето. Беше ужасно, докато се доберем дотук в бурята. Влязохме точно когато пазачът слагаше татко на дивана. Каза, че си подремвал след вечеря, когато му се сторило, че чува изстрел, но жена му каза, че това са глупости, сигурно бил някой счупен от бурята клон. Той обаче станал. После повикахме полиция. Трябваха им почти два часа, докато пристигнат.

Тук дори и стълбите пред пътната врата са затрупани. — Хепи бе останала без дъх.

Сали трябваше да каже нещо, но да внимава и да говори колкото е възможно по-малко.

— И тук всичко е затрупано. Би трябвало да дойда при вас! По-късно, като почистят пътищата, веднага ще тръгна.

— Не, не идвай. Тук няма какво да правиш. Ще останем, докато детективите си свършат работата. Те претърсват цялата къща. След това ще се приберем. Това е истински кошмар. А планирахме да прекараме толкова приятно заедно, особено заради Клив.

— Той как е? Беше най-близък с Оливър.

— Зле е. Роксан каза, че рухнал. Но тя добре се грижи за него. Тя е принцеса, истинска принцеса. Ще дойдат веднага щом могат да си прокарат път през снега. Той настоявал.

— Искан ми се Дан да е тук — каза Сали.

— Той се връща утре, нали?

— Тази вечер. Но не виждам как. Не вярвам да разчистят летището толкова бързо.

— Няма да го посрещнем много хубаво! О, Иън ме вика. Ще ти се обади по-късно. Чакай, Иън ми напомня само да ти кажа, че следователите искат да ни разпитат всички. Абсурдно е да ни разпитват, но предполагам, че така трябва. Затова не се разстройвай.

— Ще се опитам, но нямам думи за това.

Наистина не можеше да си позволи да се разстройва. Трябваше да бъде само „нормално“ разстроена. А сега кое би изглеждало нормално? Да се обади на Аманда. И тя поръча разговор с хотела.

Аманда вече бе чула новината по местното радио.

— Е — каза тя, — каква нелепа смърт! Или може би по-точно — убийство. И то когато пропътувах толкова километри, за да го видя! Кой го е направил?

— Нямам представа.

— Да не е влизане с взлом, грабеж?

— Не мисля така. Нищо не е било откраднато.

— Той нямаше врагове, доколкото знам. Не и Оливър Грей, о, не! Освен ако ти не се сещаш за някакви.

Сали отговори кратко:

— Не, не мога.

Ако Аманда имаше намерение да я накара да си признае, допускаше огромна грешка. Не се доверявай на никого. А Аманда беше единственият човек, който заради вчерашното си откровение би могъл да има някакво основание да я свърже със смъртта на Оливър.

— Бях толкова объркана от това, което ми каза вчера за теб, за Люсил и за всичко останало, че трябваше да изляза. И въпреки времето, отидох на кино.

— Предполагам, че погребението ще е истинско събитие.

— Сигурно.

— Не мисля, че си била особено привързана към него.

— Защо смяташ така? Всъщност, преди да чуя вчера какво ти е причинил, аз много го ценях. Дори бях привързана към него.

— Е, човек се учи, докато е жив, нали така. Искане ми се да знам кога ще е погребението, за да изпратя венец.

— Доколкото разбирам, нямаш намерение да ходиш.

— Не, заминавам оттук веднага щом самолетите полетят отново.

— Ами сделката, която искаше да обсъдиш?

— Няма да е прилично да говоря за пари. Ще се прибера вкъщи и ще се върна след няколко седмици, когато нещата се поуталожат. Няма нищо, обожавам да летя със самолет.

В разговора им имаше нещо прекадено сприхаво и напрегнато. Тази жена беше изнервена. Сигурно е страхотен удар една случайност да ти отнеме възможността за отмъщението, на което имаш право.

— Можеш спокойно да изпратиш венец в църквата на Оливър — каза Сали. — Но не виждам защо трябва да го правиш.

Аманда се засмя:

— Аз съм от семейство Грей, а ние сме възпитани по правилата на добрия етикет. Между другото трябва да знаеш, че ще дойдат и детективи. Не ги оставяй да те изнервят.

— Няма защо да съм нервна — каза Сали.

И наистина двама вече бяха в къщата, стояха в кухнята с бавачката. Очевидно бяха пристигнали, докато Сали говореше по телефона с Клив, който бе повален на легло от шока и от мъката. Тя ги чу от горната площадка на стълбището и като се имаше предвид положението ѝ, нямаше никакви угризения, че подслушва.

— Казахте, че гостенката е от Калифорния?

— Казах, че така мисля. Обикновено не обръщам внимание — възмути се бавачката. — Ако искате да знаете нещо за семейните дела, трябва да попитате самото семейство.

Значи наистина разпитваха всички най-подробно. Е, тя беше съвсем подготвена. Слезе долу и отиде при двамата мъже.

— Детектив Мъррей — каза единият — спретнат плешив мъж, който ѝ приличаше на зъболекар.

— Детектив Хюбър — представи се вторият, който беше по-млад и изглеждаше като фризьор.

Очакваше да бъдат по-други, страшни и сурови. Но това беше абсурдно.

— Заповядайте, седнете — каза тя любезно. Пръв заговори по-младият:

— Не бихме искали да ви се натрапваме в такъв ден, госпожо Грей. Вие сте член на семейството, но нали разбирате, рутинни въпроси.

— Разбирам — и тя се почуди дали винаги бяха така любезни и с хората, които не се казваха Грей. Сигурно бяха.

— Съпругът ви е племенник на покойника, така ли?

Тя кимна.

— Разбрах, че е извън града.

— Пристига си днес.

— Кога за последен път говорихте с него?

— Вчера. Обади се от Шотландия вчера сутринта.

— На този номер?

— Да, защо?

Плешивият мъж, Мъррей, си записа нещо. Щяха да проверят в телефонната компания дали наистина е бил в Шотландия.

— Сигурна ли сте, че не е хванал по-ранен самолет и че заради прогнозата за буря не е решил да се върне един ден по-рано?

— Напълно съм сигурна.

— Може ли да ми кажете името на авиокомпанията и номера на полета?

— Разбира се. На бюрото ми са.

— Съпругът ви е бил близък с Оливър Грей. Бихте ли определили отношенията им като топли?

— Бяха като баща и син. Добър баща и добър син.

— Той ще е шокиран, като научи новината.

— С всички ни е така. Ужасно е.

— Съпругът ви има сестра, която живее в Калифорния, доколкото разбрах. Бавачката ви каза, че сега е тук. Никой от семейството ви не спомена, че знае за пристигането ѝ.

— Защото не знаят. Тя дойде неочаквано.

— О, и вие ли не сте я очаквали?

Проучват. Ровят. Не трябваше да казва „неочаквано“.

— Значи е било изненада?

— Да. Изненада.

— Има ли навика да пристига неочаквано от Калифорния?

— Навик ли? Не.

Мъррей вдигна глава от записките си.

— Често ли го прави?

— Не — колкото по-малко им каже, толкова по-добре.

— Колко често тогава? Кога за последен път е идвала у вас?

— Никога преди това.

— О?

Изобщо не ѝ хареса начинът, по който той каза: „О?“ — недоверчиво и с възходяща интонация.

— Значи отсяда в Хоторн, когато дойде тук?

Искаше ѝ се да спести на Аманда ровичкането, което щеше да последва от това, но лъжата нямаше да помогне, защото Иън или Клив щяха да кажат истината.

— Не — каза Сали, — от тринайсетгодишна не е идвала в Скития.

— Странно, не мислите ли? След толкова много години да звънне изненадващо на вратата.

— Наистина не знам.

— Сигурно е имала причини. Не ви ли даде някакво обяснение?

— Искаше да види децата. Донесе им коледни подаръци.

— И това е странно — присвитите очи на Хюбър сякаш предизвикваха Сали. — Не е идвала изобщо през всичките тези години и изведнъж решава да прекоси цялата страна, за да донесе коледни подаръци. Без никаква друга причина. Не мислите ли, че е странно, госпожо Грей?

— Не знам. Трябва да питате нея.

— Бавачката ви каза, че е отседнала в града.

— Да, в хотел „Кинг“.

— Благодаря ви. А спомняте ли си в колко часа си тръгна?

— Около пет часа. Тогава децата ми вечерят. Или може би беше малко по-късно.

— Значи сте дали на децата да вечерят. А после какво направихте?

— Изкъпах ги. След това отидох на кино.

— Доста неприятно време за излизане, не мислите ли?

— Не беше толкова лошо, когато тръгнах от къщи. Но аз съм свикнала.

— И киното не е далеч от търговския център, ако наистина сте ходили там.

— Да, гледах „Дъщерята на Джуди“.

— Хареса ли ви? Какво мислите за финала?

Слава богу, че бе прочела програмата на кината!

— Истинска изненада. Изобщо не очаквах той да се върне от войната.

— Това е дълъг филм. Свършил е след единайсет часа.

Още веднъж благодари на Бога, че бе погледнала часовника.

— Десет и половина. Поне толкова показваше часовникът в дрогерията.

Те, разбира се, ще проверят алибито ѝ в дрогерията. Ще проверят и Аманда, за да разберат кога е върнала колата под наем. И със сигурност ще я питат какво си е говорила със Сали Грей. Аманда със сигурност не беше вчерашна, но същото се отнасяше и за детективите, оставаше ѝ само да се надява, че някоя нейна случайна дума няма да посее семето на подозрението в благодатните им мозъци.

Когато си тръгнаха, тя изпитваше добре познатия ѝ от ученическите години ужас: беше ли си взела изпита?

Имаше нужда да остане сама. Уплашеното животно пропълзва в бърлогата си, помисли си тя. Когато навън гърми, кучето се крие в шкафа. И тя отиде в кухнята да каже на бавачката, че не ѝ е добре, защото е настинала.

— Ще се затворя и ще полежа малко — каза тя. — Ще държиш ли момичетата настрана за известно време?

— Вие само се погрижете за себе си, госпожо Грей. Изглеждате изтощена и нищо чудно. Какво ужасно нещо! Някой откачен, бродещ из планините, трябва да е проникнал в къщата. Много маниаци се разхождат на свобода напоследък. — И бавачката поклати глава, възмутена от целия свят.

Сали огледа от прозореца в спалнята бялата шир. Наоколо не се забелязваше никаква следа от живот, нямаше дори следи от зайци. На някои места вятърът вдигаше снежни вихрушки и ги понасяше над замръзналата повърхност. Следобедът бе изпълнен с всепроникваща меланхолия. Тя дръпна пердетата, за да затъмни стаята, и легна.

След няколко часа Дан щеше да си е вкъщи. Тя се опита да си представи как ще му каже за случилото се. Често, като четеше вестник или гледаше телевизия, тя се поставяше на мястото на пострадалите от бедствията и се чудеше как например да съобщиш новината, че къщата ти е бомбардирана и децата са мъртви. Сега тя трябваше да стане вестоносец на невероятния факт: Аз убих чичо Оливър.

Оливър — поклонникът на стария патриархален начин на живот. Затвори очи и видя лицето му — отвратителното му лице и новото му превъплъщение на разгневен, притиснат в ъгъла човек, който накрая се бе и съпротивлявал. Заради работата си с фотоапарата си мислеше, че познава човешките лица, вярваше, че те наистина са прозорец към душата. Четеше добре по тях и ги снимаше според тези тълкувания: смелия космонавт, близък по дух на безразсъдния комарджия, или застаряващата красавица, ужасена от хода на времето. Но не беше успяла да разтълкува Оливър. Посланието на неговото лице трябва да е било написано на санскрит.

Тогава пред очите ѝ изплува строгата физиономия на доктор Лайл, чийто маниер на неодобряваща училищна директорка в началото ѝ се струваше толкова обиден. Сега вече я разбираше: лекарката просто се бе опитвала да ѝ внуши отчаяно нещо и се бе ядосала на ината, с който Сали се съпротивляваше. Дълга ѝ извинение, помисли си тя в този момент, и ще ѝ го поднесе.

Не след дълго от неспокойната ѝ дрямка я изтръгна звукът на снегорините, които пълзяха по хълма. Те представляваха някакъв признак на живот, който тя приветстваше. Но те също така показваха, че животът тръгва в обичайния си ритъм, от който нямаше отърване.

Погребение, разпити, още полицаи — такива бяха последствията от бурята.

Естественият порив на Сали беше да се хвърли в обятията на Дан и да потърси там утеха. Но веднага ѝ стана ясно, че беше точно обратното: той се нуждаеше от нейната утеха, ако изобщо можеше да има утеха за такова нещо.

Той тъгуваше. Гневеше се на целия свят.

— Защо оставяме тези зверове да се разхождат по земята и да отнемат живота на такъв човек? Той беше най-добрият, даде ни толкова много и можеше още да ни даде. Защо? Защо? — той сви юмруци. — Само да ми падне този, който го е направил, само да го докопам за шията, аз... ще го накарам да страда. Ще го накарам да плати за всяка секунда, през която Оливър е страдал — и той отпусна глава върху дланите си.

— Не е страдал — каза тя със стиснато гърло, през което думите едва проникваха.

— Няма как да знаеш.

— Куршумите, искам да кажа — куршумът е свършил работата си бързо.

— Недей, Сали. Знам, че го правиш с добри намерения, но моля те, недей.

Тя седеше и гледаше мъжа си, опитваше се да се постави на неговото място. За него този човек беше като баща... Колкото повече седеше, толкова по-невъзможно ставаше да му каже истината. Тогава я обзе силно чувство за самота. Насред топлата позната стая ѝ стана студено, сякаш се бе загубила, сякаш бе изоставена и от последното човешко същество някъде на полюса.

След малко той вдигна глава и тъй като вече се бе съвзел, опита да размишлява трезво:

— Ако не е било грабеж, а очевидно не е било, както казва Иън, трябва да е дело на някой случаен бандит, някой побъркан. Предполагам, че властите ще започнат да си пъхат носа в делата на компанията, особено след всичко онова, което изписаха вестниците за спора в семейството. Но това трябва да се очаква.

Трябваше да му каже за Аманда. И без това пристигането ѝ щеше да се разкрие до утре. Затова започна:

— Знам, че ти стоварвам много неща върху главата, но няма как. Аманда беше тук вчера.

— Аманда! Какво, по дяволите, иска тя?

Едно по едно, каза си Сали. И направи първата стъпка:

— Искаше да се види с Оливър.

— За да му досажда за сделката! Тя е невъзможна, знае, че той не иска... не искаше да се меси, нямала е право да го иска от него. Възможно ли е тя да е отишла при него, след като е била тук? Господи, Сали, трябва да кажем за това на полицията.

— Да не подозираш Аманда?

— Възможно ли е? Може ли да е отишла докрай? Беше толкова притеснена. Бедната Аманда! Господи, надявам се да не е така.

— Дан, тя не е ходила в Ред Хил да застреля Оливър Грей. Моля те, не го намеквай дори пред някого. Ще се изложиш.

Подозрението му направи още по-невъзможна за нея следващата стъпка. След погребението, след естествения период за уталожване на нещата, постепенно щеше да му разкрие истината. Първо, за насилието на Оливър над Аманда, после, след като се успокои още повече, ще му каже и останалото. Иначе щеше да ѝ е необходима много повече смелост, за да понесе бремето на този ужас сама. След това щеше да се предаде.

Последваха три мъчителни дни. Полицаяте бяха навсякъде. Тълпяха се не само в Ред Хил, но и в Хоторн, в домовете на Иън, Клив и Дан. Роднини, слуги, доставчици бяха разпитвани ежеминутно, очевидно задаваха въпроси и на съседите. Безлично облечените детективи бяха упорити хора, питаха едно и също по сто пъти: за ключалките и ключовете, за оръжията, домашните майстори, сделката с консорциума.

— За всичко — каза Дан. — Остава да питат и какво ядем на закуска.

Но не изпускаха и най-малкия намек за това, което вероятно си мислеха.

— Това е, за да видят дали няма да подмамат някого — каза Иън.

И въпреки че беше седмицата преди Коледа и всеки би си помислил, че хората имат и по-приятни неща за правене, любопитните

не преставаха да си пъхат носа.

— Все едно има учение за спасяване от пожар — каза мрачно Дан. — Трудно е да се повярва, че толкова много хора ще се качат на колите си, ще карат чак до Ред Хил, за да стоят отвън и да зяпат. Какво, за бога, очакват да видят?

Но те си стояха там въпреки всичко, а също и в Хоторн, край къщите на Иън, Клив и Дан, наблюдаваха децата в двора на Дан, гледаха как колата докарва Клив вкъщи от Ред Хил, взираха се в бусовите на доставчиците пред дома на Иън.

— Убийствено любопитство — промърмори пак Дан, като видя репортерите заедно със светкавиците и въпросите им за носещия се слух за семейна война. — Поне статиите бяха прекрасни. Градът е оценил какво е сторил той за жителите му.

Погребалният дом бе обсаден от хора и цветя. Имаше и един великолепен венец от рози и орхидеи с кратък надпис: „От Аманда Грей“.

— Много странно — каза Иън, който вече бе разбрал, че тя е идвала в града и си е отишла.

— Наистина необичайно — каза Хепи, която никога не се бе срещала с Аманда Грей.

Клив не направи никакъв коментар. Не виждаше никого и не чуваше ничии съболезнования. Сякаш единственото нещо, което можеше да забележи, беше ковчегът и той се мъчеше да запомни всяка шарка и извивка по полираната му дървена повърхност. Седеше приведен на дивана, Роксан го бе прегърнала с една ръка. Той се притискаше в нея и в безкрайната си мъка се бе смалил до размерите на дете, а тя беше пълната с утеха, съжаление и сигурност майка.

За една нощ бе рухнал.

В деня на погребението и църквата бе обсадена. Допускаха само с покани, за да не се промъкват сеирджии, а да се съберат само приятели, както и колкото може повече от работниците на „Грейс Фудс“. Службата беше дълга. Няколко души произнесоха хвалебствени надгробни слова, които повтаряха едно и също. Мирисът от отрупания с цветя олтар беше задушаващ и на Сали ѝ призля. Мина ѝ през ум, че може да загуби и разсъдъка си. Казваха, че всеки човек си има предел

и тя се зачуди докъде ли беше нейният. Усещаше, че вече е много близо до него.

След смразяващия пронизващ вятър на гробищата роднините се събраха в дома на Клив на кафе. По лекарско предписание дадоха на Клив бренди. Той започваше да идва на себе си след изпитанието от сутринта, вече бе полуседнал, полулегнал в огромното си кресло и наблюдаваше останалите. През целия си живот, с изключение на последните няколко месеца, той бе само наблюдател, мислеше си Клив. Беше се научил да се развлича с предположения за мотивите на другите, причините, поради които те флиртуваха, подмазваха се или обиждаха. Сега отново бе станал наблюдател.

От стола си виждаше смътно Иън, който се въртеше около пътната врата, сякаш се боеше да прекрачи прага. Очевидно Роксан му бе разказала всичко за онази ужасна нощ.

Самата Роксан се суетеше около него с възглавници, лекарства и храна. През последните три дни все не преставаше да си търси работа около него. Без съмнение беше не само отвратена от случилото се, но изпитваше ужас от това, което можеше да последва. Сигурно си мислеше за завещанието му и как би могъл да го промени, помисли си той с горчивина. Е, нека да почака и да научи, когато му дойде времето, че не го е променил. Ще я остави да вземе парите. Тя уби вярата му в хората, уби и него, но все пак му донесе най-голямата радост, която някога бе познал. Затова нека да ги вземе.

Странно как събитията се преплитаха и се обуславяха едно от друго. Загубата на баща му почти бе заличила безплодния гняв към предателството на Роксан и Иън. Сега бяха останали само изтощението и горчивината.

И той хвърли поглед към Хепи, която също бе предадена, но не знаеше. Тя се суетеше, както винаги, сервираше сандвичи на гостите. Чудеше се какво ли щеше да стане с нея, клетата жена, когато тези двамата осъществят плановете си.

„А аз умирам — каза си той. — Въпреки окуражителните думи на лекарите, аз знам по-добре. Така остават само Сали и Дан, двете добри души, за които няма какво да се тревожа.“

Малко преди Нова година Сали отиде пак в кабинета на доктор Кати Лайл. Нищо не се бе променило: нито безизразното лице на лекарката, нито мрачният изглед на прозореца към склада.

— Предполагам, че сте изненадана да ме видите отново — започна тя.

— Не е задължително. Хората идват и си отиват.

— Искам да кажа — отвърна нервно Сали, — че когато миналия път си тръгнах, си спомням, че... простете, но бях малко рязка.

Лекарката чакаше.

— Това, което ми казахте, беше шокиращо и предполагам, че съм била втрещена и не съм могла да повярвам. Затова вероятно съм ви била и ядосана. Имам предвид, че ми прозвуча абсурдно, не е ли така? И бях толкова сигурна, че грешите.

Един мотор се включи, после още един. Грохотът изпълни малката стая и Сали трябваше да спре. Докато мълчаха, на двете жени не им оставаше нищо друго, освен да се гледат.

Ако се осмеля да проговоря, което със сигурност няма да направя, бих го направила само пред такъв безстрастен интелект, помисли си Сали. Само преди час бе чула как хората обсъждаха убийството в супермаркета. Толкова брутално, и то на такъв прекрасен старец като него. И тя почувства, че всички жизненоважни органи в тялото ѝ се свиват: сърцето, дробовете — всичко просто се свличаше от нея на пода.

— Казвахте, че сте били сигурна, че греша — напомни ѝ лекарката.

— Да, но се върнах, защото сте били права — и с насълзени очи тя отвори чантата си и зарови за носна кърпичка, но не можа да намери.

— Ето ви салфетка — каза Кати Лайл — и се възползвайте от времето си.

Неочакваната любезност само докара още сълзи в очите ѝ и още засрамени извинения.

— Губя ви времето — промълви Сали.

— Имаме два часа. Когато ми се обадохте, предположих, че ще имате нужда от още един час.

— Благодаря ви — как се бе излъгала за тази жена! — Ще се оправя, ще ви кажа какво се случи...

И тя разказа за Тина и въртележката. За преживяното от Аманда не спомена и дума. Нямаше нужда да го смесва със случая на Тина. И за Оливър не каза нищо, говореше за него като за „той“.

— След като ще работя с Тина, съвсем естествено е, че ще ми е необходимо и име, госпожо Грей.

Ако тази лекарка беше част от еснафското общество на града, би било немислимо да ѝ каже името. Тогава връзката ѝ със смъртта на Оливър щеше да стане очевидна. Но дори и последният новодошъл в града четеше вестници! Обаче нямаше как.

— Чичото на мъжа ми, Оливър Грей — каза тя много тихо.

Лекарката не направи никакъв коментар. По типичния за нея начин тя зачака Сали да продължи.

Ето, направи го, остави отпечатъка си, следата. Кати Лайл можеше да направи с нея каквото си поиска. Дори и нищо да не предприемеше, Сали знаеше, че все щяха да се намерят други, дори някой случайно срещнат на улицата, който години след случката щеше изведнъж да си спомни нещо. Или изпусната невинно дума, дори от самата нея... Никога нямаше да бъде сигурна, никога нямаше да бъде свободна.

— Да, същият, който умря миналата седмица. Невероятно съвпадение. Едното няма нищо общо с другото — добави тя веднага и секунда по-късно осъзна, че забележката ѝ беше ужасно глупава.

— Не съм си го и помислила — каза доктор Лайл.

— Не, разбира се, че не.

Ставаше все по-лошо. Аз съм истинска развалина, помисли си Сали.

— Докторе, защо Тина не ми е казала нищо, а на вас така охотно е признала?

— Първо, тя не ми е признала охотно. Когато това изплува случайно на повърхността по време на играта ѝ, аз се захванах и продължих нататък. Второ, защо не ви е казала: според мен, защото се е страхувала, че ще я накажете.

— Но ние не възпитаваме децата си с наказания. Точно обратното.

— Тина е много будно дете. Вие сте ѝ казали да не позволява на никого да я докосва и тя, поне така си мисли, не се е подчинила. Освен това вие самата казахте, че е била заплашвана да си мълчи и е

подкупена със сребърната въртележка. Не е толкова просто, госпожо Грей.

Напротив, просто е, помисли си отчаяно Сали. Един дълъг прав тъмен тунел без светлина в дъното. Ето това е.

— Питайте ли Тина дали ще се върне при мен?

— Ще се върне. Ако бяхте мъж, съм почти сигурна, че нямаше да дойде. Но когато я попитах дали би искала да си играе пак с лекарката, тя се съгласи. Докторе, доктор Лайл, кажете ми, ще го надживее ли? Изобщо хората някога... — гласът ѝ заглъхна.

— Не забравят, но могат да бъдат научени да живеят с това и когато са достатъчно големи — да го разберат.

— Доколкото забелязах, не казахте нищо за прошката.

— Тук вече навлизаме в сферата на морала — каза Кати Лайл и се усмихна. — А аз не съм свещеник. Мога само да се опитам да я лекувам.

— Наистина ли мислите, че като порасне, Тина ще бъде добре, ще бъде щастлива и като... като другите?

Лекарката пак се усмихна.

— Да — каза тя, — така мисля.

Малката ми Тина! Направих всичко, което можах, за теб.

По пътя към къщи Сали се отби до гробището, където Оливър Грей почиваше в гранитен мавзолей. Тя вдигна юмрука си срещу него.

— Нямах намерение да го правя, но го направих и ти го заслужаваш, Оливър Грей.

От няколко нощи непрекъснато сънуваше едно и също. Гледката изникваше неочаквано пред очите ѝ и през деня: висок сив затвор-крепост на хълм. Той примигваше като екран на компютър и изчезваше. Тя разбираше, дълбоко в себе си осъзнаваше, че това беше видение за бъдещето, което я очакваше.

Вече беше време да каже на Дан. Можеше да започне с историята на Аманда и да продължи за Тина и за себе си.

— Вчера бях при доктор Лайл — започна тя. — Помниш ли, че се разбрахме за началото на годината?

— Така е. Добре — той се взря в нея и леко се намръщи.

— Горката Сали! Изтощена си. Много неща ти се струпаха — притесненията около Тина, а сега и Оливър. Искан ми се да те заведа някъде, просто да полежиш на плажа, без да правиш нищо.

— Изведи ме на разходка в снега. Трябва да поговоря с теб.

Снегът под краката им беше твърд, а звездите над тях светеха ярко. Нямаше никакви хора наоколо, не се мяркаха и коли, нощта беше спокойна и ясна и й се струваше, че би било истински вандализъм да му каже сега това, което искаше. Но трябваше да го направи. Затова отвори уста и започна:

— Когато Аманда дошла да живее в Хоторн...

Дан я изслуша докрай, без да я прекъсва.

— И след като си тръгнала, Люсил загинала. Аманда смята, че се е самоубила.

— Това ли е? — попита Дан.

— Това е.

— Е, да ти кажа ли какво мисля? Според мен тя напълно се е побъркала. Винаги е била ексцентрична. Знам го, откакто пораснах достатъчно, за да мога да преценя. Ексцентрична и нестабилна.

— Не разбираш ли, че това е причината?

Той спря и се обърна с лице към Сали.

— Не, категорично не. Това е още една измислена история, някакви подправени спомени. Не казвам, че всички версии са от този тип, разбирам, че не е така — и той гневно ритна преспата край пътя. — Обсъждахме го и преди, когато Тина за първи път отиде при онази жена. Но тази история определено е измислена и съм сигурен, че зная защо.

Искаше й се да не нарича доктор Лайл „онази жена“, но сега имаше много по-важни неща и тя не му направи забележка, само каза:

— Дан, това не е измислена история. Нали бях там с нея. Само да бе видял лицето на Аманда, как плачеше! Беше съсипана.

— Е, и аз се чувствам съсипан, като си помисля за Оливър. Нямаше още седемдесет, пред него имаше още доста пълноценни години, през които можеше да направи много! Няма да се подвеждам от състрадание към сестра ми. Тази история е напълно налудничавата, Сали, и аз съм учуден, че си й се вързала.

Тя го хвана за ревера и го погледна в очите. Беше толкова светло, че успя да прочете благородния гняв в погледа му.

— Чуй ме — настоя тя, — повярвай ми, Дан, тя казваше истината. Има неща, които просто разбираш, и аз съм сигурна, че я разбрах.

— Сладката ми Сали, толкова си мека — каза той умилително. — Винаги си била такава.

— Никога не си ми го казвал преди. Винаги си твърдял, че съм хитра като търговец.

— Да, но в същото време си и мека. Като тесто. Точно това е много привлекателно у теб. Но не трябва да се оставяш да те заслепят с поток от сълзи, Сали. Аманда просто е бясна, защото не може да си продаде акциите и е искала да създаде неприятности на Оливър. По дяволите! — той пак ритна преспата. — Е, ще трябва да потърпи още малко, защото веднага след като продадем гората, ще си получи парите.

— Искам да ми повярваш, Дан.

Сали знаеше, че звучи патетично, но отново пред очите ѝ изникна онази стоманеносива крепост-затвор и тя вече нямаше сили да се съпротивлява на Дан.

— Възможно ли е — каза той ядосано — Аманда да е отишла в Ред Хил, след като се е разделила с теб? — Като видя ужаса в очите ѝ, той се поправи: — Не, забравих, че те питах вече. И това е налудничаво като историята на Аманда. Да се прибираме. Тук ще замръзнем.

Колко бързо я пресече! Тя обаче продължаваше да си мисли, че не може да го вини. Ами ако някой ѝ кажеше такова нещо за собствения ѝ баща? Щеше да е немислимо.

Скоро обаче щеше да опита пак. Ще трябва да му разкаже и останалата, далеч по-лоша част от историята. Но не сега. Умираще за сън, за няколко часа забрава. Само крепостта затвор да не изникнеше пак в съня ѝ...

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Февруари 1991 г.

Аманда скочи от лифта на върха на хълма Ноб. Упойващият мирис на пролет докосна лицето ѝ и на нея не ѝ се прибираше вътре. Тя поседна в малкия парк, в който децата още си играеха. Докато ги гледаше, я обзе необичайна лекота.

Денят в агенцията беше изморителен и изпълнен с повече отчаяни разговори от обикновено. Особено един, с избягало от къщи шестнайсетгодишно момиче — много деликатно, чувствително и потайно. Два пъти преди се бе срещала с него, но не можеше да му измъкне никаква информация. Обаче днес нещо ѝ светна в главата и преди да се усети, думите сами излязоха от устата ѝ.

— Бях насилвана — призна тя. — Чичо ми го направи, когато бях по-малка от теб. Срамувах се да кажа на когото и да било и това беше голямата ми грешка.

Момичето я погледна с очи като на уплашено уловено животно и избухна в сълзи. Не след дълго то започна да говори, докато Аманда го бе прегърнала през раменете.

Може и да не беше професионално — и най-вероятно не беше, помисли си тя, но свърши работа. Момичето се бе съгласило да отиде на лекар и да остане да живее в дома, приюта, къщата или каквато там беше институцията, която Аманда управляваше.

Като се сети за всичко това, тя отново изпита необичайна лекота. Седя, докато почти се стъмни, и си мислеше за много неща. Продължи да мисли, докато вечеряше сама, за тази странна лекота, която я изпълваше.

— Шиба — каза тя на котката, която се бе увила около глезена ѝ. — Това е, защото тайната е много тежко нещо, а аз носих моята прекалено дълго. Трябваше да се отърва от нея. Но не мисли, че тази лекота автоматически означава щастие. Не, не означава. Само освобождава ума да разсъждава по-интелигентно.

Като се наяде, тя отиде и седна до прозореца, от който се откриваше чудна гледка към залива, към моста и далеч, далеч на изток. Котката скочи до нея, обърна сърцевидната си глава с искрящи зелени очи нагоре, а Аманда продължи:

— Как ли е живял този човек с неговата тайна — никога няма да разбера. Надявам се, че се е потил в агония през всяка безсънна нощ. Но най-вероятно не е. Странно, трябваша ми толкова години, за да стигна до това решение: да отида и да застана лице в лице с него, да го обвиня и да го накарам да плати. Разбира се, както каза Сали, това щеше да е изнудване, а то е много грозна работа. Така че смъртта му ме спаси от необходимостта да постъпя така грозно. Или по-скоро ме измами? Както и да е, всичко свърши. Има още едно странно нещо: вече не искам парите. Не си струват борбата. Имам достатъчно, повече от достатъчно. Както каза Тод веднъж... Чудя се какво ли става с него? Мина почти година, откакто беше тук и седя на този стол. „Получаваш достатъчно“, каза ми той и се оказа прав. Адвокатът ми си помисли, че съм оглупяла, когато вчера му се обадох и му казах, че прекратявам делото срещу „Грейс Фудс“. „Те са фрашкани с пари — каза ми той. — Трябва да ти дадат нещо дори само за да не им досаждаш.“ За да не им досаждам! Не, не искам повече да досаждам. Прекалено много уважавам себе си, за да се държа по този начин. „Можем да поемем бизнеса — каза ми той. — Вече съм намерил хора с много пари, Аманда.“ Не, делото се прекратява. И се чувствам добре след това решение, Шибба. Никога не съм искала да нараня Дан или когото и да било друг, който не ме е наранил. Особено сега, защото нещо ми подсказва, че Дан е в ужасна беда.

Тя стана и отиде до телефона. Вдигна слушалката и я постави обратно. Не беше сигурна какво иска да направи. Посланието до Дан за делата на компанията беше просто. Щеше да му е наистина приятно да почувства колко разумна и щедра ѝ се иска да бъде в действителност. Но имаше и нещо друго, което я тревожеше вече повече от месец, откакто след онзи бурен ден си тръгна от Скития.

„Сигурна съм, че е дело на Сали — каза си тя за стотен път. — Спомням си колко държеше да разбера, че е била на кино онази вечер. Беше толкова нервна, че едва говореше. Освен ако не съм пълна глупачка...“

Имаше прекалено много съвпадения, за да бъдат просто съвпадения. Смъртта на Оливър, нейната история, която Сали изслуша с такъв явен ужас, въртележката, неадекватното държане на Тина, онзи последен миг на стълбите, отново ужасът на лицето на Сали, сякаш точно в този момент истината я бе поразила... Всичко съвпаднаше.

„Тези детективи няма да пропуснат нищо. Притиснаха ме само защото не съм върнала колата под наем до следващата сутрин след посещението ми в къщата на Дан. Със сигурност ще открият какво се е случило. Може да залягат месеци, но накрая ще измъкнат доказателство.“

Господи, горкото момиче, горките деца, бедният ми брат!

Този път тя вдигна слушалката и набра. На изток беше вечер и Дан сигурно си беше вкъщи. Някой вдигна телефона и като позна гласа на бавачката, я помоли да говори с Дан. След известно забавяне Сали отговори и предложи да му предаде съобщение.

— Ами става въпрос за бизнеса, а ти нали каза, че нямаш нищо общо с него — обясни ѝ Аманда.

— Така е, но мога да му предам съобщение — Сали се поколеба. — Истината е, че Дан не иска да говори с теб, Аманда. Той е много ядосан, ядосан и наранен. Казах му за Оливър и той не иска да повярва.

— Но ти ми вярваш?

— Да, да, вярвам ти — пак се поколеба. — Дан толкова обичаше Оливър, нали разбираш. Изпитва огромна благодарност и уважение и е бесен, че си могла да кажеш такива неща за него.

Въпреки цялата ѝ деликатност, в Сали имаше сила. Тя не се страхуваше от нелицеприятната истина. Можеше да замаже положението, като каже, че Дан има гости или не се чувства добре, но не го направи. Беше откровена. На Аманда това ѝ хареса. В следващия момент обаче си помисли, че точно това ѝ качество я прави още по-сигурна, че тя е взела нещата в свои ръце онази нощ.

— Разбирам — каза тя и наистина беше така. — Тогава, моля те, кажи на Дан, а той да каже и на другите, че оттеглям иска, който бях предявила, и че съм съгласна с финансовите споразумения, които винаги сме спазвали. И че що се отнася до мен, могат да правят каквото искат с гората.

Сали беше поразена.

— Ами твоят проект, работата ти с момичетата в нужда? Земята, която искаше да купиш, плановете ти?

— Дан ми каза веднъж в едно спречкване, че плановете ми са грандиозни и си е точно така. Мога да бъда също толкова полезна, дори може би повече, ако работя в по-малки мащаби.

Дан я беше обвинил също така, че иска да ѝ се възхищават, а това също не беше далеч от истината.

— Всичките тези пари всъщност не ми трябва. Исках само да измъча Оливър.

— Много добре те разбирам — каза Сали с толкова тих глас, че Аманда не я чу и я помоли да повтори. След това я попита:

— Сигурна ли си, че си добре?

Гласът от другата страна веднага се ободри и дори прозвуча изненадано:

— Разбира се. Че защо да не съм?

Аманда разбра, че привидно невинният ѝ въпрос бе отишъл прекалено далеч.

— Как е Тина? — попита тя.

— О, добре е. Съжалявам, че я видя точно когато беше в отвратително настроение. Но както и ти каза, понякога всички изпадаме в такива състояния.

— Сигурна съм в това.

— Ще предам на Дан прекрасното ти съобщение. Ще се посрещне с голяма радост, особено след всичко, което се случи, а и Клив е много болен. Сигурна съм, че Дан ще ти се обади, когато дойде на себе си. Той ще ти е много, много благодарен.

Разговорът приключи в този любезен дух. Аманда не разбра нищо ново. Е, не можеше да очаква Сали да извика: „Аз убих чичо Оливър“, нали?

В един прекрасен съботен следобед Аманда бе поседнала сама да почете. Денят беше прекалено хубав, за да се затваря вкъщи, но не беше в настроение. Не беше точно меланхолия, а някаква нейна сянка, усещане за недовършеност, сякаш е зарязала по средата нещо много важно.

Нямаше намерение да преследва, който и да е мъж, най-малко Тод, и то просто защото — колкото и парадоксално да изглеждаше — наистина го бе обичала. Може и да се е оженил досега, помисли си тя. Но ѝ се струваше някак си важно той да има добро мнение за нея. Щеше да бъде срамът, ако в бъдеще по някаква случайност му споменеха името ѝ, той да си спомни за последните им часове, които определено не бяха сред най-добрите в живота ѝ. Искаше Тод да знае, че е оттеглила иска си срещу семейната фирма, точно както я бе посъветвал. И тя седна и му написа обикновено писмо само от няколко реда, с което го уведомяваше за това.

Отговорът дойде по телефона след два дни. Когато чу гласа му — този богат актьорски глас, за който някога го майтапеше, — замалко да изгуби ума и дума. Но поне не бе загубила гордостта си.

— Не исках да ти досаждам — започна тя.

— Изобщо не ми досаждаш! Писмото беше много мило. Искам да ти благодаря за него.

— Е, само нещо, което трябваше да ти кажа.

— Беше много мило писмо.

Ето, бяха свързани през града чрез сложни комбинации от жици, а очевидно не можеха да приключат разговора си благоприлично. Като каза това, сякаш нямаше повече за какво да говорят.

Тя припряно изстреля един глупав въпрос:

— Надявам се, че при теб всичко е наред, нали?

— О, да, много работа, както винаги. Миналия месец ходих до Мексико с брат ми и семейството му. Това е горе-долу всичко.

Значи не се бе оженил, вероятно нямаше и сериозна връзка, иначе защо ще ходи на почивка с роднини. Изведнъж ѝ стана много неудобно. Тя какво си мислеше? Бе изминала цяла година. Всичко беше отдавна приключило и погребано завинаги.

— Ами ти? Нещо интересно да ти се е случило? — попита Тод.

Интересно. Гняв. Криза. Убийство.

— Да, много неща. Но това е дълга история и много отегчителна за телефонен разговор.

— Не се отегчавам лесно. Какво ще кажеш да дойда довечера и да я чуя? — и преди тя да измисли някакъв отговор, той добави: — Не знам дали искаш да ме видиш пак, затова, ако не искаш...

— Не, не, ела. Ще се радвам.

Аманда не беше от жените, които се тюхкат какво да облекат. „Приеми ме такава, каквато съм“ — би казала тя на всеки, който повдигне този въпрос. Но тази вечер беше различно. Всеки момент очакваше да чуе звънеца, когато най-накрая свърши с прегледа на всички пуловери и поли в различни цветове („Прекалено ученическо!“), кадифената роба („Прекалено съблазнителна и при тези обстоятелства напълно неподходяща“), черната копринена риза („Прекалено официална“), вълнената розова риза („Не, много е бонбонена“). На вратата наистина се позвъни. На прага застана Тод с малка саксия с розови лалета в ръка.

— Продаваха ги на ъгъла — каза той. — Нещо ми подсказа, че ще си облечена в розово.

— Любимите ми лалета! — бяха възхитително розови и наистина подхождаха на дрехата ѝ.

Те седнаха във всекидневната срещу прочутата гледка от прозореца. Бяха толкова стегнати и непохватни, че направо беше смешно. Или казано по друг начин — жалко, че това се случваше на хора, които някога бяха толкова близки, но явно не достатъчно.

Тод подхвана разговор:

— Виждам, че Шибя е в добра форма и със загладен косъм — котката бе влязла в стаята и се увиваше около глезените му.

— О, да, получава най-добрите грижи. Давам ѝ всякакви витамини.

Пак нямаше какво да си кажат за известно време. Или може би имаха прекалено много да си кажат, помисли си Аманда.

— Каза, че имаш дълга история, прекалено дълга за телефон.

Преди година, разсъждаваше тя, по-скоро би умряла, отколкото да разкрие грозния си срам пред Тод, особено пък пред него. Мисълта мина съвсем за кратко през ума ѝ, след това тя пое дълбоко дъх и започна смело и съвсем обикновено:

— След като родителите ми загинаха, отидох в Хоторн...

Той не помръдваше. Усещаше, че очите му не се отделят от лицето ѝ, въпреки че погледът ѝ бе зареян над главата му някъде към моста отвъд прозореца.

— Ето заради това беше всичко — каза тя, когато свърши разказа си. — Искях да го съсия, да отсекаат любимата му гора, да взема част от компанията и да хвърля всичко в хаос. Всичко.

Тод я бе изслушал с голямо внимание и сега каза сериозно:

— Иска ми се да ми беше казала по-рано. Щях да си обясня много неща — той се пресегна и я хвана за ръцете. — Не мислиш ли, че имаш нужда от помощ? Да поговориш с някого? Не е толкова просто, че да се справиш сама.

— Мисля, че мога. Ако имам нужда от помощ, ще потърся. Невероятно, но в момента, в който разказах на Сали, почувствах как товарът падна от плещите ми. Не се усещах свободна от мига, в който това се случи, а тогава изведнъж изпитах точно това усещане. Не се чувствах прекрасно, но определено по-свободна.

— Ти заслужаваш да се чувстваш прекрасно, Аманда.

Светлината на снишаващото се слънце образуваше широка сребристо златиста лента в огледалото на отсрещната стена. Тя погледна натам и видя странна картина: седнала жена, към нея се привежда мъж. Позата му би могла да означава интерес или утеха, а може би желание? Вече съм готова да принадлежа на някой мъж, помисли си тя, да му принадлежа в най-хубавия смисъл, по начин, който изключва насилие и страх. Толкова се надявам позата му да изразява желание.

— Трябва да ти призная нещо — каза той изведнъж. — Мисля за теб непрекъснато през последните няколко месеца. Не мога да ти опиша колко пъти отивам до телефона, посягам да набера номера ти и се отдръпвам. Толкова исках да установя връзка с теб, да те докосвам пак. Но нещо ме възпираше. Страхувах се.

— От какво? — попита тя.

— Че мога само да си изпрося отново да бъда наранен. Последния път всичко изглеждаше толкова окончателно. Не мислех, че ще ме искаш отново.

— Но и аз изпитвах същото! Дори когато преди няколко дни ти написах тази бележка, в момента, в който я пуснах в пощенската кутия, реших, че не трябваше да ти я изпрацам.

— Но защо?

Знаеше, че единственият път беше пълната откровеност.

— Мислех си — каза тя, — че си намерил някоя не толкова обърквана, с която ти е по-лесно, отколкото с мен.

Той поклати глава:

— Не. Бях сред много хора, а сякаш бях сам.

Погледите им се срещнаха. Познатото морскосиньо в неговите очи беше толкова изненадващо деликатно върху ъгловатото му лице.

— Ще видиш, че съм се променила — каза тя.

— Нека да не е много, моля те.

— Само в едно отношение — тя се изправи. — Ще кажа нещо, което не можеш да кажа преди.

— Кажи го бързо, скъпа Аманда.

— Искам да се любим. Ако ме желаеш. Ако не, моля те, кажи ми веднага и аз повече никога няма да те безпокоя.

Той не отговори, а я прегърна, поведе я към спалнята и я положи да легне. Започна да целува шията, устата, очите ѝ. После се наведе, вдигна слушалката от телефона, за да не ги безпокои никой, и я облада.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Февруари 1991 г.

След погребението на баща му Клив непрекъснато мислеше за смъртта. Нищо чудно, каза си Роксан: убийството на Оливър и всичките останали страдания можеха да изпият силите и на по-здрав човек.

— Какво значение има дали ще живея, или ще умра? — питаше той. — Няма да оставя нищо след себе си. Хубавата къща е само една обвивка. Хубава бременна жена, но не моя — нито жената, нито детето.

Как можеше да го утеши? Всичко беше невероятна трагедия. Жалко, мислеше си тя, че човек трябва да се разболее, за да започне да получава толкова внимание: Хепи беше насадила дървета бонзай в саксии. Дори Аманда се обади от Калифорния. И Сали, която нищо не подозираше, му бе подарила снимка на Роксан. На нея изглеждаше като ангел, в полупрофил, навела глава над букет розови пъпки, вързан с панделка. Беше я поставила в сребърна рамка на масата, където Клив нямаше как да не я види всеки път, като вдигаше поглед, докато седеше в креслото си.

— Сигурно не искаш да стои там, нали? — попита го Роксан.

— Остави я. Харесва ми рамката.

Езикът му, който преди произнасяше само най-нежни слова за нея, сега я режеше като с нож. И тя разбра, че той се опитваше да я накара да се почувства отблъсната, отхвърлена, отчаяна.

Един ден тя му каза кротко:

— Игн иска да те види.

— О, значи поддържате връзка?

— Само по телефона. Искане да говори с теб.

— Умът ми не побира за какво.

— За това, което се случи.

— Няма какво повече да говорим. И кажи му да не се опитва да идва тук, защото ще трябва да го изхвърля. Разбра ли?

— Да. Онази ноц каза, че и мен ще изхвърлиш, а още не си го направил. Искаш ли да си отида?

— Прави каквото искаш.

— Имаш нужда от грижи, имаш нужда някой да ти помогне да се възстановиш. Мога да ти готвя — каза тя и усети, че тонът ѝ е смирен, въпреки че нямаше намерение да звучи така.

Той я погледна с презрение.

— Не е толкова трудно да си наема готвачка.

Тя отпусна глава. За нея беше ново да се чувства така смирена.

— Какво има? — попита я той. — Да не би Иън да те е зарязал?

— Да, приключи с мен.

— Не мога да повярвам. Той ли ти каза?

— Не, но аз усещам. Жените усещат такива неща.

— О, да, жените усещат и много други неща. За какво ревеш? — попита я той заядливо, когато тя изтри една сълза с опакото на ръката си. — Можеш да останеш. Няма да е задълго. Ще се съберете пак на гробищата, преди да дойде лятото.

От онази ужасна ноц насам почти не плачеше. Без съмнение беше прекалено шокирана и изпълнена с ужас, за да плаче. Но напоследък очите ѝ постоянно се изпълваха със сълзи. Той невъзмутимо я гледаше как ги бърше.

— Аз не плача. И за какво да плача? Може би ще направя някоя добрина със смъртта си. Това, което остане от тази развалина — тялото ми, ще отиде за научни изследвания. Може някой остър ум да намери някакво лечение, докато разглежда парче от Клив Грей. „А! Ето ме, аз съм отговорът на загадката за лечението на рака! Крайно време беше да ме откриете!“ О, недей!

Тя избухна в сълзи и изтича навън, после нагоре по стълбите и влетя в стаята, където сега спеше сама. Беше студено, тя потрепери. Хладината проникваше все по-дълбоко в костите ѝ и Роксан извади дебел пуловер от шкафа.

На етикета пишеше: „Ръчно изплетен. Произведено във Франция“.

Подарък от Клив. А нима и останалите дрехи не бяха подарък от Клив? И тя пламна от срам. Беше постъпила толкова грозно. Толкова грозно.

Застана до прозореца и се загледа навън към покритата със сняг градина, към мястото на розовите лехи, и се зачуди къде ли щяха да бъдат с Клив, когато цветята пак се разлистят. Може би той наистина щеше да умре дотогава, разбитият му нещастен живот щеше да е свършил. Той наистина не заслужаваше такъв край. „А аз не исках нещата да се развият така — помисли си тя. — Не знам за какво съм мислела и дали изобщо съм мислела, а съм се водила само от чувства и страст...“

Големият часовник на стълбищната площадка отмери половин час. Тя си спомни деня, в който го бяха купили, спомни си за радостта на Клив. „Истинско бижу“, така го бе нарекъл. Всяка неделя сутрин той го навиваше, всяка събота сутрин обясняваше как трябва да се внимава, за да не се скъса пружината му. Беше такава добра душа! Само ако можеше да го обича така, както би желала! Той толкова много ме обичаше. За него бях това, което Иън беше за мен...

През пелената от сълзи тя продължаваше да се взира в гаснещия следобед. Скоро чу Клив да се качва по стълбите и да влиза в стаята ѝ, но не се обърна, докато той не я докосна по рамото.

— Не трябваше да ти говоря по този начин — каза ѝ нежно. — Ужасно съжалявам. И много се срамувам.

— Всичко е наред. Мога да те разбера.

— Бедата е там, че постоянно ми минават такива мисли. Опитвам се да ги прогоня и в повечето случаи успявам, но те пак се връщат след няколко дни. Питам се дали с Иън е възможно да сте се познавали, преди да се оженим. Той се държа толкова странно в деня, в който те доведох да се запознаеш с татко. После си казвам, че това е пресилено и абсурдно.

Тя не отговори. С какво можеше истината да му помогне сега?

— Само ако можех да си избия от главата представата за вас двамата в леглото! — Клив затвори очи и поклати глава, сякаш наистина се опитваше да прогони картината от ума си. После ги отвори и каза тъжно: — Това няма да помогне на никого. Знам го.

— Всичко е наред. Мога да те разбера — повтори тя.

— Да, сигурно е така. Много си мила с мен, откакто... откакто това се случи.

— Исках да съм мила, защото така чувствам нещата.

— Господи, животът е тежък!

— Никога не знаеш какво те очаква, нали?
— Страхуваш ли се за бъдещето? Не бива. За теб всичко ще е наред — каза той. — Наистина.
— Наистина ли мислеше онова за гроб... за това, че ще умреш?
— Не. Човек какво ли не казва, когато е ядосан.
— И аз така се надявах, Клив. Много си млад да умираш.
— Сигурно и съседът Сам Дженкс мисли така за себе си — каза Клив. — В края на краищата е само на деветдесет и една.
— Сигурно.
— Хайде, усмихни се. Не искам да те виждам тъжна. Искам да останеш тук, Роксан. Това е твоят дом. Ако искаш, разбира се.
— Благодаря ти. Искам да остана.
— Тогава ела долу. Можем да гледаме заедно новините. Хвани ме за ръката.

— Има нещо хубаво в живота му — каза Дан. — И това е Роксан, колкото и да е изненадващо.

Каза го, докато пътуваха в неделя следобед към къщата на Клив. През последната седмица той беше идвал на работа само веднъж, и то само за половин ден.

— Да — продължи Дан. — Не бих го предположил в началото от пръв поглед, но тя се оказа голяма домашарка и много вярна. Определено полага големи усилия, за да го накара да се съвземе. И знаеш ли какво, въпреки всичко съм готов да се обзаложа, че ще прескочи трапа. Наистина изглежда зле, но това се очакваше заради химиотерапията. Но смъртта на Оливър го върна много назад. По дяволите! Полицията явно още нищо не е открила! Дори не са намерили оръжието.

— Какво ще направят, ако го намерят? — попита Сали.

— Зависи къде ще го намерят, къде е купено, дали има разрешително или не, това са все улики.

Тя се замисли. „Кога да му кажа и как да му го кажа? Да стоваря такова бреме на плещите му, да го направя съучастник при свършен факт... Не мога. Не мога да кажа и на лекаря, че съм болна, че не мога да спя, че храната не иска да слиза в стомаха ми и понякога се връща нагоре. Болна съм...“

Колата мина по търговската улица. Хората пазаруваха. Колите им бяха пълни с деца и кучета. Витрините на сладкарницата бяха украсени с кутии шоколадови бонбони за Деня на влюбените, червени сърца в къдрави бели хартийки. Да не забрави да вземе две малки шоколадови сърца за момичетата. Сюзана вече беше достатъчно голяма и протягаше ръце и искаше всичко, което Тина имаше.

Какво ще стане с тях, ако ме разкрият и отида в затвора, помисли си тя. Ами с Дан? И съсипаните ми родители?

— Изумен съм — каза Дан, — че Иън така се инати за този брак. Той направо я пренебрегва. Сякаш е граф, чийто брат се е оженил за жена от простолюдието. Никога не съм предполагал, че е такъв сноб.

Много важно, мислеше си Сали. Дори и по някаква случайност да не я разкрият, на което тя изобщо не се надяваше, защото престъпленията винаги се разкриваха, ще трябва да таи всичко в себе си, а то беше толкова смъртоносно, колкото и болестта на Клив. И тя се запита дали би могла да живее с тази тайна, без да рухне, без да се побърка и да разкаже всичко на публично място — на улицата или на пазара. Ами ако започне да бълнува, да говори насън някоя нощ?

— Много си тиха — каза Дан. — Какво има?

Тя се взираше пред себе си през предното стъкло, но все пак усети, че главата му се извъръща към нея. Погледна го и се усмихна.

— Не, просто няма какво да ти кажа.

Той се засмя, преди да ѝ отговори:

— Това никак не е типично за теб — и после добави: — Но мога да разбера какво ти е. Както винаги, мислиш за Тина.

— Мисля си — каза тя съвсем искрено, — че забелязвам признаци на подобрение.

— Каж ми ги.

— Ами от две седмици не е изпадала в мълчаливи настроения. Вече не стои залепена за онази проклета въртележка. А днес и ти я видя как си играе на пода с бебето с парцалена топка.

— Но вчера пак беше много неспокойна.

— Едно по едно, Дан.

При последното посещение доктор Лайл я посъветва да не споменава болезнената тема пред Тина. Ако детето заговори първо, Сали трябваше да му обясни, че лошият човек си е заминал и повече никога няма да се върне. Понякога Сали се надяваше личната и дилема

да се разреши, като Тина сама каже на Дан какво се е случило. Но Тина изобщо не говореше за това и може би беше по-добре, защото ако Дан го научеше от детето, нямаше да повярва. Или поне така си мислеше тя. Но това бяха само предположения.

Когато Сали и Дан влязоха, Клив лежеше на канапето във всекидневната, а върху краката му имаше ръчно плетено одеяло.

— Хепи го изплете — обясни Роксан. — Учи ме да плета и аз започнах да правя едно за всекидневната. Лимоненожълто, най-обикновена плетка, карираните са по-трудни. Когато не се упражнявам, ми е студено.

Изглеждаше толкова спокойна с ръкоделие на скута си. Цялата сияеше, а стаята около нея грееше като син скъпоценен камък. И Сали си спомни първото си впечатление от нея. Промяната беше невероятна.

Наредиха столовете около болния. Дан подхвана разговор на неутрални теми, колкото може по-далеч от рака и Оливър или друго потискащо нещо.

Но все пак в един момент реши, че е подходящо да спомене, че Аманда е оттеглила съдебния си иск. Не беше способен да се сърди дълго и за облекчение на Сали, проведе със сестра си цивилизован разговор, в който от цялото си сърце ѝ благодари.

„Не мога обаче да ѝ простя невероятните обвинения срещу Оливър — каза той на Сали, — защото «невероятни» е най-точната дума. Но сега постъпи много почтено, затова ми се иска да вярвам, че е размислила и за Оливър.“

— Какво е мнението ѝ за продажбата на гората? — попита Клив.

— Никакво. За нея нямало значение какво ще решим.

— А ти, Дан?

— Вече ти казах. Нека Иън да постъпи, както сметне за добре. Аз ще го подкрепя. Последното нещо, от което бизнесът ни се нуждае, е още една война.

Клив се изправи.

— Искам да направя нещо за мен, Дан — каза той категорично. — Искам да гласуваш против продажбата.

Господ да ни е на помощ, каза си Сали наум, като видя как Дан въздъхна дълбоко. Пак се започва — точно като си помислихме, че всичко е свършило.

— Не те съветвам да настояваш, Клив — каза тихо Дан. — Когато дадох на Иън картбланш, наистина бях сигурен в решението си. Този спор разкъсваше фирмата ни и изобщо не е здравословен.

— Ако си с мен, ще го надвием. И след като сега и Аманда е решила да се присъедини към мнозинството, той няма да ни съди.

— Може би да, а може би не. Не става въпрос само за фирмата, семейството също се разкъсва.

— Нали не искаш да видиш как някакви инвеститори, при това чужденци, пристигат тук с булдозери? — възпротиви се Клив.

— Много си прав, но не искам да се отмятам от думата си. С Иън дори не си говорихме цели седмици. Всъщност смъртта на баща ви ни сплоти отново и ни върна към нормалните отношения. Затова не искам да го направя, Клив. Наистина не искам.

Клив започна да го умолява:

— Никога не съм те молил за нищо, нали, Дан?

— Не.

Нито пък той е искал нещо от теб, помисли си Сали в защита на Дан.

— Е, тогава, след като по принцип си съгласен с мен, защо да угодничиш на Иън? Време е брат ми да се научи, че не може да има всичко, което види, не може да сграбчва всичко, което му харесва, а всъщност принадлежи на някой друг. Време е — сякаш този опит да убеди Дан му дойде прекалено много и Клив се отпусна назад. Но още не беше свършил. — Алчност! — извика той. — Алчност — и махна с ръка, като че ли се обръщаше към небесата. — За какво е всичко това?

— Двайсет и осем милиона долара, ето за това е — каза сухо Дан.

— Да изгние в ада дано заедно с неговите дваайсет и осем милиона долара!

Това избухване накара всички да млъкнат. Роксан, която през цялото време плетеше, остави ръкоделието и кълбото жълта вълна незабелязано се изтърколи на земята, където кученцето го сграбчи. Смутена и озадачена от нетипичното държане на Клив, Сали разглеждаше картината с двата жребеца на отсрещната стена.

— Любопитен съм за твоя интерес от запазването на гората — каза меко Дан. — Винаги съм имал впечатлението, че няколко мили по-

малко от дивата природа за теб нямат огромно значение. Всъщност чувал съм го от устата ти толкова пъти.

— Така е, но не е за мен. Заради татко е.

Клив пак се изправи на канапето и затрепери. Когато отново заговори, очите зад очилата му бяха светнали от сълзи:

— Заради татко. Това беше голямата му любов. През целия ми живот и през по-голямата част от твоя, Дан, тази любов е била такава неотменна част от него, както ръцете и краката му. Като се разхождахме из гората, той ни посочваше всяка птичка и всяко дърво. Никога не съм изпитвал кой знае какъв интерес, но знаех какво означава за него. „Дръж на това — казваше ми той. — Пази го непокътнато за поколенията. Обещай ми, че когато станеш мъж, ще си спомниш какво съм ти казвал“ — две сълзи се търкулнаха по страните на Клив. — Моля те, Дан, направи го заради мен. Искан ми се да вярвам, че по някакъв начин духът на татко все още е жив, че ще види, че не съм забравил. А дори и да не види...

— Много е трудно... — започна Дан, но беше прекъснат.

— Той беше и твой баща, Дан.

— Знаем това, Клив.

Сърцето на Сали пак заблъска в гърдите ѝ. Това сърцебиене ставаше все по-често и все повече я плашеше. А може би точно в този момент сърдечният удар щеше да е най-доброто разрешение за нея.

— Моля те, Дан, заради нашия баща.

Клив беше отчаян. Ясно ѝ беше, че доколкото познава мъжа си, той ще се предаде. Дан пак дълбоко въздъхна, преди да отговори.

— Добре, Клив, ще поговоря с Иън. Не мога да ти обещаю нищо, но ще направя всичко, което е по силите ми. Кой знае — каза Дан, опитвайки се да изглежда по-весел, — може да имам късмет и той дори да се съгласи с теб.

— Значи пак си в изходно положение — каза Сали по-късно същата вечер. — Клив не трябваше да те моли за това. Годината беше ужасна, много ти се събра.

— И хората от Европа пристигат тук следващия месец. Всичко е подготвено, парите са намерени. Иън с основание ще получи удар, когато отида при него с друго решение.

— Тогава не го прави.

— Трябва, Сали. Чу какво каза Клив. И той има право. Това е последното нещо, което ние можем да направим в памет на Оливър.

Господи, помисли си тя. Господи! Сега цял живот ще трябва да играя. Да се преструвам на здрава, на весела и енергична, дори да имитирам удовлетворение, когато правя любов. Защото като мамя Дан, докато лежа в прегръдките му, пред очите ми е само лицето на онзи човек, чувам думите му в тъмнината. — *Ако го направиш, ще обвиня Дан, че е насилвал... собствената си дъщеря...*

— Ето ти документите, които пристигнаха тази сутрин от Швеция — каза Иън, като влезе в кабинета на Дан. — По-добре ги прегледай и виж дали не искаш нещо да се промени, или просто да обмислиш преди срещата.

В този момент Дан не го гледаше, но нямаше как, трябваше да му каже. Затова започна твърдо:

— Иън, искам всичко да се промени. Всъщност промених решението си.

— Какво?

— Реших, че не мога да се съглася със сделката. Върнах се на предишната си позиция. Не искам да продаваме.

Иън тръшна книжата на бюрото и разпиля моливите и кламерите му.

— По дяволите! — извика той. — Ти стоеше точно тук, когато ми каза: „Прави каквото искаш. Оставям на теб.“ Нали така? Нали, Дан?

— Така беше и не ми се иска да се отмятам от думата си. Не ми е лесно, Иън. Но както го представи и Клив — няма друг начин. Като ми разказа за баща ви и какво е означавала гората Грей за него, успя да ме убеди. Освен това ми беше жал, като го гледах такъв.

— Разбира се, че е жалко — каза раздражено Иън. — И аз го видях. Той умира. Ще е мъртъв, преди да консумираме сделката.

— Не съм съгласен. Докато е жив, има надежда и това не е клише.

— Ето го пак непобедимия ти оптимизъм. Излез от страната на приказките и стъпи на земята. Говорим за смърт, която е толкова очевидна, колкото и фактът, че имаш нос на лицето си. Освен това говорим за двайсет и осем милиона долара.

— Нямам нужда от тях, нито пък ти. И двамата сме достатъчно осигурени. Искане ми се да те накарам да го осъзнаеш и да се откажеш от цялата идея.

Иън изръмжа:

— Ето пак. Виж какво, започвам да губя търпение. Хайде да спрем с глупостите и да се върнем към делата. Искане да ми дадеш дума, че няма да ми играеш номера на срещата следващия месец.

— Не мога да ти дам такова обещание. Това е принципен въпрос и аз трябваше да си държа на думата. Грешката ми беше, че не удържах докрай. Не знам как по-ясно да ти покажа, че вече твърдо съм решил.

Двамата мъже се гледаха гневно. Дан седеше на стола зад бюрото си, а Иън стоеше прав срещу него. След малко Иън отиде до прозореца и се загледа замислено, като поглаждаше брадата си.

— Да предположим — каза той бавно, все още с гръб към Дан, — да предположим, че мога да ти кажа нещо, което ще те принуди да промениш решението си.

Цял ден ли щяха да продължават така? Дан вече бе уморен и затова отговори кратко:

— Никой не може да ме принуди, Иън. Достатъчно дълго си живял с мен и добре го знаеш.

— Добре, нямах предвид точно принуда. Искане да кажа, че съм направил нещо за теб и може би ти ще поискаш да ми се отплатиш.

— И какво точно си направил за мен? — попита Дан.

— Ето това. Да предположим — каза бавно Иън, — че можех да съобщя, че жена ти уби баща ми.

— Какво каза?

— Казах, че Сали уби Оливър.

Прозорецът, пред който стоеше Иън, беше искрящо син. Наситеното с цвят небе искреше и силната светлина режеше очите на Дан.

Гласът на Иън не беше нито остър, нито ядосан. Беше безизразен, сякаш съобщаваше, че ще вали.

— Казах, че Сали застреля Оливър. Срегнах колата й на пътя в нощта, преди да се появи в Ред Хил.

Дан скочи. Юмруците му бяха стиснати като за бой, готови да нараняват и унищожават. Той обезумя. Иън го сграбчи за китките, преди юмруците да достигнат лицето му, и те се сборичкаха. Бяха

еднакви на ръст и еднакво силни, затова се заблъскаха из стаята, клатушкаха се и дишаха тежко. Счупиха един стол, спънаха се в телефонния кабел и паднаха тежко върху мебелите. Иън си удари коляното, а от бузата на Дан шурна кръв. Пръхтяха, дърпаха се и се търкаляха по пода.

Изведнъж силите на Дан го напуснаха. Той стана и се строполи на стола до бюрото. Като дишаше тежко, каза:

— Ти си глупак. Винаги съм знаел, че обичаш прекалено много парите, както и жените. Никога не съм говорил за това. Не ми влизаше в работата. Но не съм очаквал, че може да паднеш толкова ниско и да разправяш такива мръсни лъжи.

Иън едва си поемаше дъх. Отпи глътка вода от гарафата, оправи си вратовръзката и каза тихо:

— Иди си вкъщи и я попитай. Тя ще ти каже. Според мен Сали не лъже и още по-малко би излъгала теб.

Дан покри лицето си с ръце. Тежкото дишане бе преминало в хлипове без сълзи.

— Не съм предполагал... Толкова ли си зъл, че можеш да измислиш такава история? Не съм предполагал... бяхме като братя... даже повече от братя.

Иън сложи длан на рамото на Дан. И той щеше да се разхлипа всеки момент.

— Чуй ме: бих ли измислил такава история само за да те нараня? Точно теб, Дан? По пътя има само три къщи. В нито една няма джип като нейния, а и без това видях лицето ѝ и шапката от агнешка кожа, която носи. През цялата буря карах със светнати фарове и я видях. Господ да ми е на помощ, но наистина я видях! Но не се тревожи, няма нужда. Никой никога няма да узнае. Както и през последните седмици никой не е научил. Вече минаха два месеца. Иди си вкъщи и я попитай. Тя ще ти каже истината.

Моята Сали! Моята съпруга! Сякаш той трябва да ми казва, че тя няма да ме излъже! Сали беше като отворена книга и в нея всичко ясно се четеше!

Навдигна се от стола.

— Отивам си — каза той и си взе палтото от закачалката. На вратата се обърна към Иън: — Искан ми се никога повече да не трябва да те виждам.

Той затвори вратата на спалнята и я заключи, за да не ги прекъсват. Сали четеше на дивана.

— Какво е това на лицето ти? — извика тя.

— Засъхнала кръв. С братовчед ми Иън имахме малка схватка, което е меко казано за големия бой, който си спретнахме.

— Бил си се? За какво?

— Е, ще ти кажа. Предполагам, че трябва да ти кажа — все още трепереше. — Той си позволи да каже — позволи си да каже, — че ти си убила Оливър.

Случи се, вече нищо не беше в нейна власт. Е, нали сама си казваше, че винаги се появява някой, който по някакъв начин е видял нещо. Призля ѝ, но успя да каже спокойно:

— И какво го кара да мисли така?

— Казва, че е познал колата ти и теб на пътя от Ред Хил. Никога не бе очаквала, че ще бъде разкрита от толкова близък човек. Както би казала Хепи: „Никога не се знае, нали?“ Тя се облегна назад и затвори очи.

— О, Дан, вярно е!

Последва дълга, дълга тишина. Когато отвори очи, той беше там, стоеше още с палтото и я гледаше, очите и лицето му бяха като тези, които бе виждала по телевизията, когато показваха как в Босна — или някое друго забравено от Бога място по окървавената ни планета — баща или майка държат тялото на мъртвото си дете. Изведнъж той падна на колене, прегърна я и зарови лице в скута ѝ.

— О, господи, о, скъпа!

Скоро тя започна да говори. Струваше ѝ се, че чуваше гласа си отнякъде много далеч.

— В деня, в който дойде Аманда — започна тя — и ми разказа това, което ти не искаш да повярваш, но сега ще ти се наложи да повярваш...

Стори ѝ се, че бе говорила с часове, докато стигне до края.

— Ако беше тук с мен и Аманда, нямаше да остане никакво съмнение в ума ти. Повярвай ми, Дан. А ако беше чул Тина и беше на всичкото отгоре видял това, което ми показа...

Когато за миг вдигна поглед, не можа да го познае. За три минути — или може би бяха пет, а може би и цяло столетие? — той бе остарял. Очите му гледаха през Сали в някаква неведома черна дупка, в която бяха изчезнали цялата му вяра, надежда и доверие. О, тя си знаеше!

— Вярно е, Дан, без съмнение е вярно. Тина сама ми каза. Нито съм ѝ намекнала, нито съм ѝ подсказала, нито съм ѝ внушавала идеи. Само слушах думите ѝ и наблюдавах жестовете ѝ. Не можех да сбъркам. Нейният разказ беше същият като този на Аманда, въпреки че едната е на пет години, а другата е била на дванайсет.

— Пет години! — Дан се изправи. Отиде до шкафа, на който стоеше сватбената им снимка — на нея имаше двайсетина души: шафери, братовчеди и други роднини — без Аманда, — наобиколили булката и младоженеца. Родителите на Сали стояха до нея, а чичо Оливър — до него. Винаги се бяха шегували, че сватбата им приличала на кралски пир.

„Липсва ни само балконът на Бъкингамския дворец“ — казваха те и се смееха, но въпреки това им харесваше.

— Как е възможно? — извика Дан. — Как е възможно? — и Сали разбра, че оглежда изящното лице на Оливър. Когато се обърна към нея, той плачеше. — Петгодишно момиченце.

— Да — повтори тя, — същата история, сребърната въртележка — кой не би се впечатлил, особено едно дете? Подкуп за мълчание, заплаха от наказание. Така е станало.

— И той не го отрече?

— Опита се, но разбра, че е притиснат до стената. Затова направи последен опит да ме сплаши. Канеше се да обвини теб.

— И как? Като каже, че аз съм насилвал Тина?

— Да, каза го, като започнах да чупя всичко наоколо. Хвърлях разни предмети, пистолет или револвер — не знам точно какво беше. Той лъскаше всички метални неща. Беше зареден.

Не можеше да понесе погледа му. Никога преди не го бе виждала да плаче. Тя се спусна към него и го прегърна. В главата ѝ имаше само една мисъл: Какво ще стане с него и с децата ни, като ме отведат? Защото след като Иън знае, точно така ще стане. Ако не утре, то следващата седмица или следващия месец, но ще я отведат.

Сълзите му намокриха лицето ѝ и тя промълви:

— Доктор Лайл казва, че Тина ще се оправи. Само трябва да продължаваме да я водим. Тя е най-подходящата лекарка. Сигурна съм, че Хепи ще ти помага за децата. А и майка ми ще идва от време на време.

Той я пусна. Беше обзет от ужас.

— Какво говориш? Никъде няма да ходиш! За какво говориш?

— Скъпи, знаеш какво ще стане сега с мен. За бога, убих човек!

— Нищо няма да стане с теб. Кълна ти се, че няма да го позволя!

— Не зависи от теб. Иън знае, скоро и останалите ще научат.

— Иън няма да каже на никого. Вече минаха два месеца. Ако искаше да те предаде, досега щеше да го направи.

Тя не можеше да повярва и се съмняваше, че и Дан го вярваше. Сивата крепост-затвор на хълма идваше все по-близо.

— Пазиш го в тайна отпреди Коледа... Защо не ми... Не знам как си живяла с тази тайна... ти си от желязо.

— Какво правиш? — попита тя, докато той разкопчаваше жилетката ѝ.

— Събличам те. Слагам те в леглото. Погледни се, ребрата ти се броят. Ледена си, болна си и не си ми казала, не си потърсила помощ — той се засуети из стаята, взе един юрган, дръпна пердетата и разхвърли леглото. — Ще ти донеса нещо за ядене. Само си почивай.

— Не съм гладна. Честно, не искам да ям.

— Трябва да ядеш. Ще отворя една консерва със супа. Супа и сандвич, и чаша чай. Ти си замръзнала. От нерви е. Ще кажа на бавачката да сложи децата да легнат и да те остави на мира.

Беше като трескав.

Късно през нощта, докато лежеше буден, той се възпротиви:

— Нищо няма да признаваш. Няма да ти позволя.

— Знаеш, че ще трябва да се предам. За мен ще е по-добре, ако доброволно си призная всичко, преди да съм принудена.

— Не!

— Дан, моля те! Не ми помагаш много, като се горещиш така.

— Добре, ще го кажа по-спокойно. Нека да ти се помоля заради Тина. И двамата сме съгласни, че ще ѝ е трудно да бъде белязана като жертва. Тя ще расте тук, защо трябва всяко дете в града да научи какво ѝ се е случило? Ако той — не мога да произнеса името му — беше жив, щеше да е различно. Щяхме да го изложим на публично

опозоряване и да сложим кръст на всичко. Най-доброто, което мога да направя сега, е да отида на гробищата и да го прокълна — Дан простена: — А най-доброто, което можем да направим за Тина, е да покрием случая. Бяхме се споразумели за това.

— Няма нужда да казвам нищо за нея или за Оливър. Просто ще кажа, че съм отишла да говоря с него за Аманда — да ги сдобря, и pistolетът е гръмнал случайно...

Дан пак простена:

— В такова време, в тъмното и сама, си сметнала за абсолютно необходимо да караш толкова мили, за да говориш за сдобряването му с Аманда. Можело, е да почака поне до следващата сутрин, нали? И очакваш някой, който е с всичкия си, да повярва на такава измислена история?

— Ако искат, да вярват, ако искат — да не вярват. Не мога да продължавам да живея така. Товарът е прекалено тежък. Струва ми се, че където и да отида, хората ме сочат с пръст: „Тази жена е убила човек.“ Сякаш съм дамгосана или нося алена буква на гърдите си.

Той я погали по челото.

— Това е заради съвестта ти, будната ти чувствителна съвест. Питай я какво ще причиниш на Тина и Сюзана, ако си признаеш.

Беше прекалено уморена, за да продължи да говори, затова само прошепна:

— Стига вече. Можем да говорим и утре. Може би ще успее да поспя малко.

— Добре, но ми обещавай, че това ще си остане само между нас двамата и че няма да направиш нищо без мен.

— Обещавам.

— Защото ако не обещаеш, няма да мръдна от къщата. Няма да отида на работа и няма да те изпускам от поглед.

— Обещавам — каза тя пак. — А сега ме остави да поспя.

— Вчера те ударих, Иън, и дойдох да ти се извиня, защото си бил прав — каза Дан. — Сали е била.

Яката му беше прекалено тясна и той се давеше, затова я разкопча с рязко движение и хвърли вратовръзката си на пода.

Иън стана от стола си и я вдигна. После отиде до един шкаф, наля бренди и подаде чашата на Дан.

— Ето, вземи, имаш нужда. Блед си като смъртник.

— Не съм спал. А тя спа за пръв път от седмици. Не знам как не съм забелязал, че страда. Толкова я обичам! — Дан се извърна, за да скрие сълзите си.

— Седни и се успокой.

— Ще се предаде. Така иска тя. Не ѝ позволявам, но тя без това ще го направи. Казва, че я мъчи съвестта. А е било нещастен случай!

— Успокой се, пийни още една глътка. После ми разкажи за какво е било всичко.

— На всеки може да се случи нещастен случай. Нали така?

— Пак те питам: за какво е било всичко това?

— Отишла да говори по работа. Да сдобрява Аманда и Оливър. Той чистел оръжията и когато взела едно от тях, то гръмнало.

— Това не е истината — каза Иън.

— Самата истина е.

— Не. И мога да те принудя да ми я разкажеш, ако продължаваш да отказваш.

Мускулите по скулите на Дан се свиваха и разпускаха. Струваше му се, че всяка жила по тялото му бе останала без контрол. А мозъкът му беше парализиран. Двамата мъже, които вчера се боричкаха, сега седяха неподвижно и се взираха един в друг.

— Сали не е душевноболна, значи е имала причина — каза Иън.
— Каква?

— Не мога да ти кажа — нали се бяха споразумели да закрилят Тина, да не казват на никого какво е изстрадало детето им? Пред очите му изникна една картина: малката Тина с черните плитки и червените панделки, пликчетата с дантели под поличката ѝ, омърсени от скверните ръце, омърсени... — Иска ми се да го вдигна от гроба и да го разкъсам на парчета — извика той, раздиран от агония и омраза. — С двете си ръце, с тези две ръце!

Иън се наклони напред през бюрото, готов да скочи.

— Тъй като говориш за баща ми, имам право да знам. Кажи ми!

И Дан му разказа. Обикновено говореше с лекота, не понасяше несигурността и колебанието, но този път беше различно и той едва завърши това, което имаше да казва. Докато говореше, имаше

странното усещане, че дори и стените не вярват, тъй като бяха свикнали да чуват разговори за теглилки, товари и тарифи, за каши и кафе.

Когато свърши, настъпи дълго мълчание, през което Иън се покашляше и Дан внимаваше да не среща погледа му, затова гледаше надолу към черните лъснати върхове на обувките му. Той му беше син. Нямахше да се изненада, ако Иън скочеше разярено от стола си и гневно отрече. Всъщност Дан очакваше да направи точно това.

Вместо това, Иън каза:

— Не знам какво да кажа.

При тези думи Дан вдигна глава.

— Аз също — отвърна той.

Последва ново мълчание. Тогава Иън стана и отиде пак до барчето.

— Никога не пия сутрин. Всъщност почти не пия, но сега имам нужда.

Дан го наблюдаваше и си мислеше, че тази тишина е съмнителна. Затова изведнъж каза:

— Ти не се усъмни в думите ми! Просто ги прие. Или може би греша?

— Искан ми се да ти кажа, че не ти вярвам. Искан ми се да кажа, че е налудничаво, че ти си се побъркал или че Аманда е луда. Знаем, че съм го казвал стотици пъти, когато съм се възмущавал от нея, но много добре знаем, че не е. И Сали със сигурност не е истеричка — той си обърса челото.

— Сали каза, че Оливър не го е отрекъл — каза Дан внимателно. — Предполагам, че е бил притиснат до стената, след като Аманда и Тина са разказали абсолютно едно и също нещо.

— Да, всичко е съвсем ясно, не мислиш ли? А аз бързо съобразявам.

Така беше. Мозъкът на Иън беше като бръснач, толкова остър и пронизателен.

— Да, детето, Аманда, лекарката, дори проклетата въртележка — той отиде при Дан и сложи ръка на рамото му. — Опитвам се да го възприема. Направо не ми го побира главата. Разбира се, за мен не е същото, защото това е твоята дъщеря, но все пак...

Той отново закричи и се спря в средата на стаята с гръб към Дан. Раменете му се тресяха и Дан разбра, че плаче. Горд е, помисли си той, Иън е по-горд от мен. И тази мисъл в известна степен го изпълни със съжаление.

После чу гласа на Иън, който като че ли говореше на себе си:

— Това е болест, ужасна болест, дори и свещеници го правят... Сигурно тези хора се ненавиждат... Каква мерзост... — после рязко се извърна. — Никой не трябва да знае! Нека името му да остане неопетнено. Заради всичките добрини, които е направил, нека поне си запази доброто име. Знаем, че това едва ли те интересува. И защо ли?

— Не, едва ли доброто му име има някакво значение за мен. Кажете ми, защо го запази в тайна, след като знаеше, че е била Сали?

— Защото той ме помоли.

— Той те помоли?

— Да, умираше, когато го намерих прострелян в гърдите, от устата му течеше кръв. Позна ме. Наведох се над него и той ми каза със сетни усилия, но доста ясно: „Никой, няма виновни. Чу ли?“ Дори повтори: „Чу ли?“ И аз казах: „Да, обещавам. Никой няма вина. Чух те.“ И тогава умря.

— Господи! — каза Дан. — Сигурен ли си, че си чул добре?

— Едва ли може да се забрави такава сцена.

— Хепи чу ли го?

— Не, тя беше на телефона да повика помощ.

— Значи си спазил обещанието си — каза Дан. — Но вчера го наруши. Защо?

Иън го погледна право в очите.

— Честно казано, бях бесен, че се отметна за сделката. Мина ми през ума, че ако ти кажа за Сали, ще ми се отплатиш, като направиш каквото искам, че ще оцениш мълчанието ми пред следствието.

— Да — каза Дан с горчива усмивка, — мяра според мяра.

— Точно така.

— Да, но ако не се съгласях, щеше да я издадеш.

— По никакъв начин. Никога! Кълна се, че няма! Какво бих постигнал, като изпратя Сали в затвора или дори само да я изложа на риск да я приберат? Ако съсия живота на децата ти, това няма да върне татко — той се замисли. — Дори и да не е било нещастен случай.

— Нещастен случай е било, Иън.

— Добре, вярвам ти. Също така знам, че много хора биха казали, че си го е заслужавал, независимо дали е било нещастен случай или не.

Дан не отговори на това. Заслужил си го е! Малкото ми момиченце! И картината пак изникна пред очите му: черните плитки, червените панделки, пълничките крачета в бели къси чорапки. Очите му пак се насълзиха, не беше плакал от погребението на родителите си.

— Каква полза? — извика Иън и вдигна рязко ръце. — Всичко е свършило. Злото не може да се изтрие. Той е погребан заедно с добрините и злините, които е вършил. Не можем да го върнем. Ако можех, щях да го помоля да ми каже защо. Защо, за бога? Но отговор няма... Предполагам, че водите Тина някъде, за да я лекувате.

— Да, и ще ти бъдем благодарни, ако запазиш всичко в пълна тайна. Не искаме Тина да става жертва на показ.

— Няма нужда да ми казваш, Дан. Да не мислиш, че бих навредил на детето ти? Ние сме израснали заедно. И аз си имам своите слабости, но те се простират до определени граници.

Беше невероятно. Ум и тяло, свикнали на предвидими обичайни събития, на подреден свят, на всички проявления на достойнството и отговорността, имаха нужда от повече от едно денонощие, за да възприемат факта, че в Хоторн, у семейство Грей, е избухнала бомба.

И Дан огледа стаята, в която бяха работили три поколения от това семейство. Очите му се спряха върху вазата с нарциси на бюрото на Иън. Цветята му напомниха, че денят расте, мрачното небе навън скоро щеше да стане синьо. Идваше пролет. Но каква пролет за нас? — запита се той.

— Тя иска да се предаде — каза той изведнъж.

— Не може да го направи. Няма смисъл.

— Казва, че не може да живее с тази тайна.

— Нека да поговоря с нея.

— Не съм съгласен.

— Дан...

— Да?

— Изведнъж всичко започна да ми изглежда незначително, но все пак трябва да дадем отговор на онези хора.

— За сделката — мислите му бяха толкова далеч от проблемите с гората, но трябваше да положи усилия да се съсредоточи върху продажбата. И той вдигна ръце в неутрален жест. — За мен няма значение, само дето обещах на Клив.

— Тежък проблем. Него няма да го бъде дълго, бедния, както вече ти казах.

— Не знам, но ако е така, това отговаря на въпроса ти, не мислиш ли?

— Добре. Тогава ще изчакаме. Така или иначе до месец няма да дойдат.

— Още ли имаш толкова голяма нужда от парите? — попита Дан с любопитство.

— Това са двайсет и осем милиона, братко. Половината отиват за данъци, другата половина си делим ние.

Странно как човек може да демонстрира такова благородство и пак да си остава така алчен! Трябва да е някакъв ген — като музикалния талант или алергията към скариди.

— И за нас пак ще остане цяло състояние — повече, отколкото имаме нужда — довърши той изречението на Иън.

— Не ми е приятно да ти го кажа, Дан, но ако Сали направи някоя глупост, ще имаш нужда от всеки цент, че и от повече, за адвокати.

Дан се опита да го преглътне, но буцата заседна в гърлото му и там си и остана, дори започна да расте.

— Днес не мога да работя — каза той. — Трябва да се върна. Трябва да съм с нея.

— Разбира се, разбира се. Тръгвай.

Той протегна ръка, Иън я пое, стисна я силно и Дан си тръгна към къщи.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Март 1991 г.

Сали бродеше от стая в стая из тихата къща, а търпеливият нюфаундленд я следваше по петите. Трябваше сама да заведе децата на рожден ден у съседите, но нямаше никакви сили, затова бавачката ги заведе. Вече нямаше сили за нищо.

Спираше пред всяко огледало с надеждата, че следващия път няма да види такъв печален образ, но уви. Не беше от суета. Това усещане вече принадлежеше към друг период от живота ѝ, период, който никога нямаше да може да върне. Беше от ужас.

Ето така ще изглежда и в затвора. Или може би още по-зле? От онази декемврийска нощ беше отслабнала с десетина килограма и несъмнено щеше да продължи да слабее. Композиция в сиво и черно, помисли си тя. Сива кожа и черна коса, която стърчеше от двете страни на лицето ѝ като ветрило, и според Дан приличаше на древен египетски портрет.

Помнеше всеки детайл от първия им ден, от първия поглед към сребърната въртележка до заведението, в което седнаха и пиха кафе след кафе почти до тъмно. Спомни си бавната им разходка под разлистените дървета, прекрасната гледка към Триумфалната арка, малкото момченце, което возеха в количката му заедно с кученцето му, възрастната жена, продаваща теменужки от плетена кошница. Помнеше всичко.

Беше добре опакована в дебела вълнена пола, блуза и жилетка, но пак трепереше. Вятърът, който брулеше голите дървета така, че клоните им се огъваха, сякаш се молеха за милост, беше проникнал през всяка пукнатина на дъските и всяка шупла в тухлите направо в тялото ѝ. Или може би, помисли си тя, ми е студено, защото съм толкова измършавяла.

В кухнята като че ли беше по-топло. Сложи чайника на огъня и седна да изчака, докато стане готов чайт. Кухните винаги създаваха уют. Стените им те обгръщаха. Сякаш никаква беда не можеше да

достигне човек тук, в сърцето на къщата, до врящия чайник, до бананите, натрупани в старата синя фруктиера, и кучето, което спеше толкова сладко под масата.

В къщата на родителите ѝ гледаха котки. Бялата съвсем естествено се казваше Бланш и имаше чердже на прозореца, където обичаше да си прави тоалет на слънце, като облизваше поред всяка розова лапичка. След Бланш дойде Корделия, после Ема и Матилда. Събота сутрин в къщата означаваше палачинки и бекон. В голямата ваза в средата на масата винаги имаше някаква растителност: през лятото — каквото цъфтеше в момента, а през зимата — клонки от имел или бор.

Всички тези неща стават част от теб, никой не може да ти ги отнеме. Могат да те заключат за колкото си искат в сивата крепост-затвор, но тези неща ще останат при теб заедно с дома и хората от детството, гордостта от първия самостоятелен успех, любовта към Дан и раждането на децата.

Горещият чай стопли ръцете ѝ, които обгръщаха чашата, но пожилите ѝ още се просмукваше студ. Това беше хладният полъх на ужаса. И тя съвсем честно си призна, че не само се страхуваше от това, което щеше да се случи с нея, но и дълбоко тъжеше заради децата и Дан, заради родителите си, които имаха доста патриархална представа за нейното щастие. „Ако бяха само моите страдания, щеше да е поносимо, въпреки че не съм особено храбра, щях да го преживея, както Клив живее с болестта, която рано или късно ще го убие.“

Чу кола да спира пред къщата и се досети, че е Дан. Беше си тръгнал рано от работа, за да прибере бавачката и децата от рождения ден. Тя му объркваше и работата. Знаеше, че ако му е възможно, ще изостави задълженията си, за да остане вкъщи и да се грижи за нея. Тази сутрин категорично ѝ бе забранил да излиза навън през деня и тя се почуди дали го бе направил заради болния ѝ вид, или по някакъв начин бе усетил инстинктивно промяната в нея и окончателното ѝ решение да се предаде.

Погледна към стенния часовник и видя датата на календара, който висеше под него. Беше паметна дата: на нея доктор Лайл ѝ беше казала, че някой е блудствал с Тина, а също така беше и рожденият ден на чудовището, което го бе направило. Тогава зад червените копринени пердета духаше силен мартенски вятър — като този, който свистеше

навън и сега. Някой бе споменал нещо за въртележката, копието, на която ги бе събрало с Дан. Всичко отново изплува в главата ѝ.

Но денят, слава богу, беше паметен и с нещо по-хубаво. Тина най-накрая показваше някакво реално подобрене. Предстоеше им още дълъг път, така беше, но поне посоката беше ясно определена.

Семейството нахлу в кухнята. Бавачката веднага вдигна юмрук с палеца нагоре, което означаваше, че Тина се е държала добре на празненството. Момичетата хвърлиха на масата чантите си, пълни с кубчета, пластмасови кукли, гумени топки и други дреболии. Сали им разкопча официалните палта.

— Казах на Дженифър, че моята сестра е по-хубава от нейната — съобщи Тина.

— И защо ѝ каза така? — попита Сали.

— Така. Моята сестра е по-голяма и знае повече думи. А нейната сестра е тъпа.

— Тъпа — каза Сюзана. — Тъпа, тъпа, тъпа.

Тина се засмя:

— Видяхте ли?

Смехът на Тина! Струваше повече от злато. Повече от злато, диаманти и перли. Отдавна загубеният звънлив смях на Тина, от който бузките ѝ се издуваха и очите ѝ светеха закачливо.

Сали прегърна двете момичета, притисна ги и ги залюля, после се засмя заедно с тях.

Дан ги гледаше с такова изражение, че сърцето ѝ се сви.

Всяка вечер, независимо как се мъчеха да запълват времето си с нещо друго, пак се връщаха на една и съща тема.

— Не мога да си представя търпението на Аманда — каза Сали. — Да живееш с това толкова години! И никой не е бил достатъчно чувствителен, за да разбере, че тя страда, и да потърси причината.

— Но както ти каза, тя не е искала да я разкрие.

— Да, гордостта на семейство Грей, тя ми каза.

— Гордост — каза горчиво Дан. — Тя я направи една гневна жена.

— Има много, на което да се гневи... И ти нищо ли не помниш?

— Само изпуснати изречения от време на време, шепненето на слугите, което продължи дълго след като тя замина. Наричаха я трудно момиче. Имам само бегъл спомен от деня, в който тя си тръгна. Всичко

беше толкова внезапно. Никой не беше споменавал, че тя няма да живее вече в Хоторн с мен. Още я виждам как стои в коридора с куфара и малкия пудел в кошница. Опитвах да не се разплача — чичо Оливър казваше, че момчетата не плачат, — но, разбира се, страшно се разревах. Беше ми трудно. Първо самолетната катастрофа, мама и татко изчезнаха, дори и телата им не бяха намерени, а сега и Аманда си тръгваше. Трудно ми беше. Да — Дан кимна. — Но после, както става с децата, го преживях. Успях да стана щастлив. Живях добре в Хоторн.

— Не ти ли се струваше странно, че тя повече изобщо не стъпи в къщата?

— Е, имахме прекрасни роднини в Калифорния и аз ѝ гостувах всяко лято. Аманда не искаше да се прибира и чичо Оливър казваше, че всичко е наред и че не трябва да я принуждаваме да прави нещо против волята си.

Сали чувстваше известно облекчение, като мислеше за Аманда.

Тя по някакъв начин бе оцеляла, най-малкото не беше рухнала психически. Затова с любовта и грижите, с които обгръщаха Тина, тя би трябвало да се справи още по-добре, да отиде още по-далеч от едното оцеляване.

— Искан ми се да бях познавала Аманда от по-отдавна — каза Сали. — Тя е добра жена и подозирам, че в нея има много обич. Помисли си само как оттегли иска за акциите и се извини, че изобщо го е подала.

Дан се съгласи.

— Да я поканим да ни погостува по-дълго веднага щом се стопли. Идеята ми харесва. Всъщност защо не ѝ позвъним сега и не я попитаме?

Сали вдигна ръка.

— Не, почакай. Не знаем какво ще стане през следващите няколко месеца.

— Пак запя старата песен, Сали. Не искам да слушам.

— Трябва да ме изслушаш, Дан — гласът ѝ стана много нисък. — Не мога да продължавам така много дълго. Всъщност вече не мога нито ден.

Бяха в стаята си. Тя лежеше по гръб на малката кушетка в долния край на спалнята и той отиде и седна до краката ѝ.

— Чуй ме — каза сериозно. — И ми кажи честно. Тревожиш се, защото Иън знае, нали?

— Не, имам доверие на Иън. Той не би наранил децата, нито мен. Изобщо не е заради него. Заради мен самата е.

— Сали! Това е било нещастен случай! — извика той и я укори. — Измъчваш се ненужно. Не можеш ли да го скъташ в ума си и да го забравиш завинаги?

— Не би говорил така, ако беше съдия.

— Тогава се радвам, че не съм.

— Но ние живеем според законите.

— Моля те, не ми изнасяй лекция.

— Не ти изнасям лекция. Може би ти звуча патетично, но съществува такова нещо като съвест и моята ме измъчва ден и нощ. Ден и нощ, Дан!

— Той заслужаваше да умре.

— Знам, но не от моите ръце.

— Твоите ръце — той се наведе и ги целуна, после промълви: — Сали, така ще убиеш мен и момиченцата. Умолявам те, не ни причинявай такова ужасно нещо. И какво ще спечелиш, ако се явиш на процес, осъдят те и — да не дава Господ — те вкарат в затвора? Какво ще докажеш?

— Това, че не можем да оставим нещата да се решават със саморазправа.

— За бога, ти не си се саморазправила с него! Било е нещастен случай!

— Въртим се в кръг, Дан, и аз съм уморена от това.

Той се изправи и погледна надолу към нея.

— Да — каза, — изглеждаш ужасно. Ще заведе теб, момичетата и бавачката на някое топло място, където можеш да се печеш на слънце, да си почиваш и да понапълнееш.

— Казваш го вече няколко пъти, скъпи мой. Но слънцето не може да унищожи тези беди. Трябва да се предам, Дан, както и Аманда ще трябва да разкаже след време.

— Това е съвсем различно.

— Не съвсем. Тайните набъбват в теб, докато не остане повече свободно място, тогава изригват навън.

— Толкова пъти вече сме говорили за това, а доникъде не стигаме. Ще се съгласиш ли да поговориш с Иън? В края на краищата той му беше баща. Може би него ще послушаш.

— Моля те, скъпи, както вече каза, много пъти вече водим този разговор. Няма смисъл. Ще се предам в понеделник.

Той хвана главата си с ръце.

— Господи, мисля, че полудявам! — отдалечи се, обърна се и я погледна, повървя още малко, после се върна при нея. — Не в понеделник. Първо ще трябва да се срещнеш с адвокат. Това е просто здрав разум и аз настоявам да го проявиш. Случайно знам, че Ларсън се връща от почивка в сряда. Ще говорим с него. Обещавах ли да почакаш дотогава?

Тя не искаше да се разплаче и с огромно усилие успя да удържи сълзите си.

— Да, но няма да ходя при него, за да се опитва да ме разубеждава.

— Как ми се иска да успее — каза мрачно Дан.

Разбира се, никой уважаващ себе си адвокат не би я издал. Тя го знаеше. Но щеше да я напътства и после съдбата, хубава или лоша, щеше да поеме всичко в свои ръце.

Клив беше в болницата от ранна утрин, а следобедът вече превалеше. Седеше в малкото преддверие до кабинета на лекаря си — частната чакалня за привилегировани пациенти. Седеше и прелистваше списания. Болката в гърба му беше толкова силна, че независимо как си сменяше позата, продължаваше да е почти непоносима. Накрая се изправи, но никакъв резултат. Болката бързо се преместваше към краката му и растеше неусетно ден след ден вече... колко дни наред? Десет? Единайсет? Загубил им беше броя. Болката притъпяваше сетивата му.

— Доктор Дей ще ви приеме сега — каза някой.

Той влезе. Лекарят разглеждаше малка купчина книжа. Когато вдигна поглед, Клив прочете всичко по лицето му. Лицата на лекарите винаги ги издаваха. Радостното пламъче в очите казваше: „Всичко е отрицателно“, леко озадаченият израз значеше: „Имам лоши новини и се чудя как да ви ги съобщя по най-добрия начин.“

— Е — каза Клив, — не е добре, нали?

— Винаги има... — започна лекарят, но Клив го прекъсна.

— Простете ми, че днес не съм любезен. Имах лош ден, а това е и рожденият ден на баща ми. Знам, че умирам, затова, моля ви, кажете ми го по-бързо. Готов съм.

Лекарят обърна ръце с дланите нагоре и вдигна рамене, с което изрази провала си.

— Извинявай, Клив. По дяволите, това е най-трудното... Добре, ето. Рентгеновата снимка, пробите от костите, радиологичните изследвания — всичко показва, че се е разпространил. Навсякъде е: в костите, бъбреците, черния дроб — навсякъде.

— Разбирам.

— Опитвахме се. По дяволите, показва такова подобрение, след като ти изрязвахме дроба. Цяла зима вървеше нагоре. Но ето сега пак тръгна надолу — той отново направи отчаян жест. — Разпространява се като горски пожар, който не може да бъде овладян.

Клив вдигна глава.

— Колко ми остава?

До този момент не бе чул часовника в стаята. Изведнъж му се стори много силен. Тик-так.

— Всеки момент — каза лекарят.

Клив с мъка стана от стола и успя да каже няколко думи:

— Благодаря ви. Направихте всичко възможно.

— Къде отиваш, Клив?

— Вкъщи. Къде другаде? Искам да съм си вкъщи.

— Имам предвид, как ще стигнеш дотам?

— Жена ми ме докара. Цял ден чака във фоайето.

Лекарят явно се чудеше какво да каже или да направи.

Стана и отвори вратата, стисна ръката на Клив и поклати глава:

— Щом чака цял ден, значи е търпелива съпруга. Искаш ли да сляза да поговоря с нея, може би бих могъл...

— Не, не. Не е необходимо, но ви благодаря все пак.

И Клив бързо си облече палтото и въпреки болката, тръгна надолу по стълбите.

След като набързо разказа на Роксан какво бе научил, след като чу как тя, както винаги, пое дъх и го затаи, последва познатият отговор: О, лекарите грешат, на леля ми преди девет години ѝ казаха, че ѝ остават само шест месеца. Клив я помоли да млъкне.

— Знам, че го правиш с добри намерения, но това са глупости и ти го знаеш — каза той тихо.

— Кога... кога каза, че може да...

— Всеки момент.

Знаеше, че тя се надява да не стане сега тук, в колата, или на някое друго място пред нея. Едва ли можеше да я вини за това. И той би изпитвал същия естествен ужас, ако беше на нейно място.

Всичко, което искаше в момента, беше да се прибере и да вземе нещо за болката. Но една част от него все пак искаше да продължи пътуването. Можеше да се окаже, че му е за последно. Никога. Това беше необикновена дума, когато трябва да я отнесеш към себе си. И той погледна жадно към небето, натежало от зимни облаци, към вятъра, който яростно блъскаше дърветата, и към мъртвата сърна, която лежеше отстрани на пътя. В зима като тази такива трупове не бяха рядкост. Но през май, само след шейсет дни, щеше да дойде хубавото време, новите листа и глъчта на завърналите се птици. Кобилата щеше да помирише пролетта и да се впусне в галоп.

— Знам, че не ти се говори, но си мислех, че ако ти се яде нещо специално, мога да се отбия в магазина. Ще отнеме само секунди.

Тя се пресегна и го хвана за ръката. Той я погледна в отговор и видя, че очите ѝ блестяха от сълзи.

— Благодаря ти, но да се прибираме вкъщи — толкова беше развълнуван, че не знаеше какво да каже. Беше много мила с него. Никога през живота си не бе получавал толкова грижи, внимание и закрила. Тя се движеше безшумно из къщата, даваше му да яде и да пие, сваляше книги от полиците и ги връщаше обратно, пускаше музика и сменяше дисковете. Когато нямаше нужда от нищо, тя тихо се оттегляше в стаята, която заемаше сега, и го оставяше да си почива.

Веднъж го попита дали не иска да чуе цялата история за нея и Иън, но той не пожела. Нямаше нужда да прави още по-живи образите в ума си: бездруго бяха достатъчно живописни, мъчителни и унизителни. И без това вече нямаше значение. Да, помисли си той тъжно, смъртта прави човека много вглъбен.

Когато стигнаха вкъщи, домът им беше тъмен, с изключение на кухнята, а там оставяха лампата да свети заради Ейнджъл, който веднага се втурна да ги посрещне и се заумилква да го вдигнат.

— Иди и седни на креслото си във всекидневната — нареди му Роксан. — Така ще е по-добре за гърба ти, отколкото ако седиш на масата в кухнята. Ще ти донеса вечерята на поднос.

Тя пое всичко в свои ръце, както хората естествено правеха в близост до неизбежната смърт. Той изпълни нареждането ѝ и започна да премисля какво вероятно би могла да изпитва тя. Накрая стигна до извода, че е нещо средно между естествен страх и истинско състрадание. Видя я на другия ден след погребението му как стои сама в голямата къща, вероятно притиснала малкото кученце до гърдите си, и си спомня за деня, в който се е нанесла тук и когато всичко ѝ е принадлежало.

Когато остави подноса и тръгна обратно към кухнята, където щеше да вечеря сама, той я помоли да си донесе чинията при него.

— Време е да поговорим — каза той.

Тя му отвърна с готовност:

— Чакам този миг дни наред след онази нощ. И аз искам да поговорим. Наистина имам нужда да ти разкажа всичко.

— Нищо не искам да слушам. Не искам подробности.

— Добре, без подробности. Искам само да ти кажа, че това, което се случи, беше низко. Но ти трябва да разбереш, че хората се заслепяват от любов и просто...

Той я прекъсна. Ти трябва да разбереш. Беше сложила ударението върху „ти“. Но да говори за „заслепяване“ от любов, когато всичко беше толкова... толкова прекрасно, когато той напълно се преобрази, заживя нов живот, стана друга личност! Какво разбираше тя? Никога не е била в неговата кожа. Нямахме как да разбере!

Но може би все пак бе способна. Може би просто не ѝ стигаха думите, за да се изрази.

Освен това трябваше да се погрижат и за някои практически неща.

— Не това имам предвид — каза той. — Исках да знам какво смяташ да правиш, след като умра.

— Ще замина. Със сигурност не мога да остана тук.

— Ще заминеш? С Иън ли?

— Не! Всичко свърши. Трябва да ми повярваш.

— Разбирам. Ами детето?

— Не знам. Не сме говорили.

Главата ѝ беше сведена и профилът ѝ се очертаваше на фона на лампата. Гръцки профил, помисли си той, класическа глава.

— Няма да взимаш пари от него — каза Клив рязко. — Аз ще ти оставя достатъчно. Целият свят знае, че детето е мое. Не го наказвай още преди да се роди, като свържеш името му със скандал. И не наранявай Хепи.

— О, няма, никога не бих го направила! Тя ми е приятелка. И е толкова мила жена — старомодна е, не е като мен. Искам да кажа, че ако бях на нейно място и ми се случеше такова нещо, бих взела всичко от този негодник — и последния му цент — и бих го изритала. Но тя, тя ще се съсипе, ако разбере. А на мен това с какво ще ми помогне? Веднъж го казах и на Мишел. Говорехме си за Иън и за мен...

— Не ми казвай. Като знам, че ще удържиш на думата си, това ми е достатъчно.

— Ще я удържа. Мисля да отида във Флорида, за да съм по-близо до Мишел. В случай че...

— Има пари да остане в училището ли? Ще има. Защо да наказвам и Мишел? Тя е добро дете. След като учението ѝ върви, нека остане и си оправи живота.

Роксан плачеше:

— Не знам, не знам какво да мисля! Ти си толкова добър! Не съм предполагала, че съществуват хора като теб. Искан ми се да мога да ти помогна, да направя нещо за теб. Бих отишла до Китай, до Африка, навсякъде...

— И това можеш да направиш. Вземи телефона, обади се на Дан и на Сали, след това на Иън и на Хепи.

— На Иън?

— Да, да, на Иън. Искам всички да дойдат тук утре в десет часа сутринта. Много е важно. Трябва да дойдат всички. И след това се обади на адвокатата ми, Тимъти Ларсън, и му кажи, че имам нужда от него. Номерът е в бележника ми.

Лекарството беше започнало да действа и болката вече само леко го глождеше, но можеше да се търпи. Той огледа стаята, приглушените червени и сини тонове на килимите, книгите си, рисунките на коне и

снимката на кобилата, която може би вече не би го познала. Надяваше се да си намери добър дом, защото иначе щеше да се запилее нанякъде заедно с всичката му друга собственост. Или може би трябваше да запазят кобилата, докато Тина порасне достатъчно, за да може да я язди.

— Господин Ларсън го няма, но ще се върне в сряда — докладва Роксан.

— Тогава кажи да изпратят партньора му. Няма значение кой ще е.

Когато тя се върна, той видя, че е много неспокойна, и затова ѝ каза нежно:

— Изглеждаш уплашена, бедното ми момиче. Но няма нужда да се тревожиш, обещавам ти.

— Щом казваш. Но ми се иска да разбера защо е всичко това.

— Ще разбереш.

Всички седяха в полукръг около Клив. Ситуацията беше драматична. Той председателстваше събирането, бе поел напълно всичко в свои ръце, а останалите чакаха какво ще каже. Единствените, които изглеждаха спокойни, бяха Хепи и адвокатът господин Джардинър.

Иън не спираше да си играе със златното си ножче. Седеше до Хепи, а Роксан беше точно в противоположната част на полукръга. Може би наистина бяха скъсали? Тя така каза, а на него толкова много му се искаше да ѝ вярва. Така изглеждаше, защото много внимателно избягваха погледите си. Но външността често лъжеше. Наистина.

Сали и Дан изглеждаха изтощени и посърнали, сякаш не бяха спали със седмици. Чудеше се в каква ли беда бяха изпаднали. И двамата не заслужаваха да страдат, но не така беше устроен светът. Наистина.

— Помолих ви да дойдете, господин Джардинър, защото искам да има упълномощен свидетел на това, което ще кажа.

Господин Джардинър, който беше съвсем млад, вероятно току-що завършил право, кимна с подobaваща сериозност.

— Трябва да дойдат още двама души. Всъщност вече чувам колата им. Роксан, моля те, ще отвориш ли вратата?

Двама мъже с походки и осанки на полицаи влязоха и седнаха до останалите.

— Детективите Мърей и Хюбър от отдел „Убийства“, господин Джардинър, моят адвокат. Останалите се познават.

Сякаш всички, седящи в полукръга, се бяха привели напред и всеки момент щяха да се катурнат или поне да залитнат към стъпалата си. Клив изпитваше удоволствие от разиграващото се представление, на което той като кукловод дърпаше конците.

— Имате ли някаква улика? — започна Хюбър.

— Не, имам цялата разгадка — каза Клив.

През всички премина тревога и очите им се разшириха. Иън спря да си играе с ножчето, а Дан стисна ръката на Сали.

— Както знаят членовете на семейството ми, аз съм болен. Остават ми може би дни живот. При това положение човек сериозно се замисля — той спря. Нека почакаат. Ще го каже по свой си начин. — Реших, че в бъдеще, дори след години, някой нещастен скитник, който проникне с взлом в нечия къща, може да бъде заловен и заподозрян в убийството на баща ми. Възможно е. Такива неща се случват — той погледна към детективите. — Така ли е?

Хюбър призна вероятността.

— Но не е чак толкова вероятно — добави той.

— Дори и да е така, повиках ви тук, за да изясним нещата. Аз съм човекът, който застреля Оливър Грей. Аз и никой друг.

Последва дълбока, болезнена всеобща въздишка. Хепи изпищя, Иън се изправи и седна обратно, а Дан започна да казва нещо, но детектив Хюбър го спря, като вдигна ръка.

— Да — продължи Клив, — бях полудял, заслепен, в истерия, както щете го наречете. Имах намерение да убия брат си. Случиха се някои неща... да, случиха се. Но няма значение — той млъкна, въздъхна и продължи с такъв измъчен глас, че останалите трябваше да се напрягат, за да го чуят: — Взех оръжието. Не мога да ви кажа за какво мислех и дали изобщо можех да мисля. Излязох на снега. Спомням си, че паднах на пътеката, която се изкачва по хълма. Свалих обувките си, за да не оставям следи, и влязох през задната врата на къщата. Знаех, че татко си ляга рано и че Иън ще преспи при него. Той, разбира се, беше закъснял, още го нямаше, но аз не знаех. Бях полудял, умопомрачен, разбирате ли? В коридора беше почти тъмно и аз взех

баща ми за Иън. Да. Баща ми. Бях се побъркал, разбирате ли? — Клив поглеждаше подред всеки един от онемелия полукръг. — Оръжието беше револвер трийсет и осми калибър. Той е тук. Роксан, заведи полицаите горе. На горната полица на шкафа ми има зелена книга, „Принципи на математиката“. Тя е кухня. Оръжието е в нея.

С изключение на господин Джардинър, който бе започнал бързо да си води записки в малък бележник, останалите в стаята бяха като омагьосани. Никой не наруши абсолютното мълчание, докато тримата се качваха нагоре. Когато се върнаха, всички се изправиха в столовете си и надникнаха към отворената книга с оръжието в нея.

— Значи сте планирали да убиете брат си — каза Мърей. —
Защо?

Как да му отговори? Защото през целия си живот е получавал всичко, което поиска. Всичко.

— Защо? — повтори Мърей.

— Предпочитам да не казвам, още повече че Иън не е извършил престъпление. В това отношение той е невинен.

Това беше достатъчно. Нямаше нужда да знаят повече.

— Съветвам ви да отговорите, ако можете — каза тихо господин Джардинър.

— Мога, но не искам. Имате оръжието и доброволното ми самопризнание.

Но детективите не се лъжеха толкова лесно.

— Ще ви помогне при защитата, ако дадете някакво обяснение за омразата, за която говорихте.

— Не искам никаква защита. Ще умра още преди да съберете състав за предварителното изслушване — после Клив прочете мислите им. — И това няма да е самоубийство — каза той.

Стаята, къщата, утринта навън — нищо не беше достатъчно голямо, за да побере емоционалния тайфун, който се разрази в него. Поглеждаше ту едно вцепенено лице, ту друго, местеше поглед от Иън към Роксан и накрая каза:

— Ако има някой в стаята, който знае защо, той си знае и това е, няма нужда някой друг да научава — погледът му се върна на Иън. — Сега се радвам, че не те нараних, Иън. Пред теб има много живот. Така че — казах го и мога да си отида спокоен.

— Имахте ли намерение да използвате оръжието пак? — попита Хюбър. — В повечето случаи заподозрените убийци се отърват от него.

Клив нямаше как да не се засмее на „заподозрените“.

— Щях да го направя, ако бях намерил начин, но не можех да карам сам. Няма значение. Сега можете да сравните оръжието с раната и да приключите случая си.

В същия миг думата отекна в ушите му, направо дълбоко в сърцето. Рана. Алена, разкъсана, влажна рана, един зеещ ужас. И той внезапно изкрещя, сякаш наоколо нямаше никой, за да го чуе, или това просто нямаше значение:

— Добрият ми баща! Единственият човек, който ме обичаше, наистина ме обичаше, след като майка ми умря. Той, който никога не бе наранил живо същество на тази земя, а правеше само добрини. Господи, господи! — и той се залюля напред-назад и заплака.

След това изведнъж стана от стола, защото режещата болка се бе върнала и пълзеше по-високо от всякога, дълбаеше и стържеше, сякаш се боеше да не би той да се отърве от агонията. После залитна и падна.

Роксан се качи в линейката, която откара Клив.

— Има място за един. Да дойде съпругата му — каза санитарят.

— Лекарят каза, че костите му не издържали — каза Иън, като затвори телефона. — Просто се разпаднал. Той не бил изненадан.

Господин Джардинър, въпреки усилията си да запази спокойствие като юрист, беше втрещен като всички останали. Но все пак забеляза:

— Без съмнение и мозъкът на бедния човек се е разпаднал.

Говори като адвокат, който се готви за пледоария, помисли си Иън. Но веднага се съгласи:

— Да, предвиждах нещо такова от известно време, въпреки че след като не съм лекар, не мога да диагностицирам. Не говоря за това. Но той беше трескав, само така мога да го определя, и наистина не беше много... ами... много в ред. Трябва да му простим.

Господин Джардинър си записа още нещо. Цялата разтреперана и обляна в сълзи, Хепи се притискаше към Иън. Дан се бе смръщил и се опитваше да си представи един трескав и агресивен Клив. Клив?

И после изведнъж осъзна, че Сали е свободна... очевидно това, което бе чула, не бе достигнало до съзнанието ѝ.

Никой не би държал действащи муниципии в тези скъпи сребърни предмети от колекцията. Те бяха в коридора, близо до вратата, през която Клив бе изнесен, но Сали се бе качила на стълбата и седеше там самотна. „Това е от шока — каза си той и продължи да разсъждава. — Сега вече наистина ще те отведе някъде, ще прекараме цяла седмица само двамата. Тина вече се поправя толкова бързо, че може да бъде поверена на бавачката. Цяла седмица за мен и теб, за твоето възстановяване. О, мила, скъпа моя!“

Детектив Хюбър, който говореше по телефона, се върна при останалите.

— Шефът щеше да получи удар. Първо изобщо не ми повярва. Господи! Никога не съм чувал такова нещо през целия си живот. Сега ще постави двама полицаи пред стаята на бедния нещаст... бедния човек. Господи! Никога не съм чувал подобно нещо.

— Ние, разбира се, знаехме, че е човек от семейството — каза Мъррей — или някой служител, който му е бил ядосан — той се изчерви и сякаш за да се извини на роднините пред него, каза: — Случва се и в най-добрите семейства, нали знаете. И ние знаехме. Къщата е пълна с ценни предмети и нищо не е взето. Дори имаше пари на масата, седем стодоларови банкноти. Да, куршумът е 38-и калибър, от това оръжие тук — каза той и посочи зелената книга под мишницата си. — Така че, както казват, ако имаш търпение, убийството винаги се разкрива.

— Невинаги — припомни му Хюбър, — но в повечето случаи.

Само ако го знаеше през тези три месеца, помисли си Дан.

Хепи си представяше трупа на пода, трупа, който можеше да е на Иън, нейния съпруг, любим, единствената ѝ любов.

Клив поне ще умре с вярата, че татко е човекът, за когото винаги го е мислил, докато аз ще трябва да живея с друга представа, мислеше си Иън.

Бедният Клив. Нали винаги съм казвала, че нещо не му е наред, помисли си Сали.

— Мисля — каза Хюбър, когато двамата полицаи се приготвиха да си ходят, — че на вас, приятели, ви е необходимо по едно силно питие.

— Или по две — добави Мъррей.

Господин Джардинър прибра бележника си в джоба, облече си палтото и даде последен съвет на тръгване.

— Разбира се, ще дойдат репортери. Ще ви налитат като стършели. Не им казвайте нищо. Нека друг да отваря вратата и да казва, че няма никой от семейството. Могат да се обадят в нашата кантора, ако искат, а те, разбира се, ще искат, фактите са прости: цялото общество знае, че семейството имаше някои разногласия по предложението за нов квартал на мястото на гората. Ракът на Клив Грей се е разпространил и в мозъка му и по време на ежедневните препирни около бизнеса е загубил контрол. Затова не носи отговорност. Това е. Що се отнася до вас, какво да ви кажа? Ужасно, ужасно нещо! Направо не знам как да го съобщя в кантората. Разбрах — каза той, като кимна към Дан и Иън, — че сте трето поколение клиенти на нашата фирма. Господин Ларсън ще бъде съсипан, като научи.

— Съсипан — каза Хепи, когато пътната врата се затвори. — Предполагам, че думата е точна, защото за по-подходяща не се сещам — очите ѝ бяха зачервени и тя си издуха носа. — Как ще се справим с това?

Четиримата стояха умърлушени в преддверието. Като корабокрушенци, помисли си Сали, които обмислят какво да направят най-напред — дали да се скрият под белия флаг, да търсят храна или да си строят подслон. След това, което току-що се бе случило, къщата беше зловеца като самотен остров.

— Бедната Роксан — каза тя. — Омъжена е по-малко от година.

— Само си представете — каза Хепи. — Полицаи пред вратата му. Нямах представа, че и мозъкът му е засегнат. Не си ми казал, Иън, и странно, че и аз не съм забелязала. Ти забелязала ли си нещо, Сали?

— Не чак толкова, въпреки че според мен винаги е бил малко странен.

— Това е абсурдно — възмути се Дан. — Никога нищо не му е имало на Клив, докато болестта му не се разпространи. Нищо. Отивам в болницата. А ти, Иън?

— Разбира се. Няма нужда вие да идвате, освен ако не настоявате.

Хепи имаше нужда да бъде заета с нещо, затова каза, че ще остане и ще разчисти кухнята.

— Чиниите им от закуска още са в мивката. Мисля да заведа кученцето у нас, Иън. Роксан сигурно няма да я има цял ден и то ще оплеска всичко тук, след като няма кой да го изведе.

Сали разбираше тази нейна нужда ръцете ѝ да са заети, да се движи насам-натам и да прави нещо, дори когато нямаше какво.

— Ще остана да ти помогна — предложи тя.

Иън тежко въздъхна:

— Криминален процес. Ако ракът не успее, това ще го довърши.

— Като го видях как изглежда, на болестта няма да ѝ трябва много време — каза мрачно Дан. И се опита да си представи какво ли е да имаш брат, който иска да те убие, но не успя.

Когато жените отидоха в кухнята, Иън каза много тихо:

— Дан, искам да остана за малко насаме със Сали. Бих могъл да я помоля и на колене за прошка.

— Няма нужда. Видял си каквото си видял и си стигнал до логично заключение.

— Подложих нея и теб на страхотни страдания. Нали ще ѝ кажеш колко съжالياвам? Кажи ѝ, че никога няма да си го простя.

— Иън, всичко е наред. Просто се е случило. Това е един ужас и ти изобщо нямаш вина за него.

— Не бъди толкова сигурен.

— Какво искаш да кажеш?

Иън тръгна към всекидневната. Дан го гледаше как стигна до другия ѝ край, застана пред камината с наведена глава, после отиде до прозореца, потропа с пръсти по стъклото и се върна в преддверието. На лицето му беше изписано пълно отчаяние, което така поразя Дан, че той го хвана за рамото и леко го раздруса.

— Хайде — каза той. — Това, което се случи, може да повали всекиго. Искам да се прибереш и да си починеш. Аз ще отида в болницата и ще ти съобщя какво става. Хайде!

— Искам да поговорим. Главата ми ще се пръсне, ако не поговоря с някого, а ти си единственият, с когото мога, единственият.

Какво ли може да е? Каква нова изповед, какво предателство се задаваше пак?

— Облечи си палтото, Дан. Ще поговорим навън.

Стояха на вятъра в ъгъла между къщата и гаража и Дан чакаше, докато Иън подритваше малка купчинка топящ се сняг на алеята. Разбираше, че каквото и да има да казва Иън, беше му трудно да започне или може би се колебаеше дали изобщо да го сподели.

— Ако си променил решението си, кажи ми — рече му той любезно.

— Не — Иън го погледна решително в очите. — Не. Трябва да го кажа. Дяволски е трудно, но трябва. Всичко стана, защото аз и Роксан... — тук той пак подритна купчинката сняг. — Разбираш ли, ние се познавахме, преди Клив да се ожени за нея. Нямах представа, бях шокиран като всички вас, когато той я доведе вкъщи като негова... негова жена. Не, бях хиляда пъти по-изненадан, не можех да повярвам на очите си. Ние бяхме скъсали, така да се каже, но не съвсем и тя го направи, за да ме ядоса.

Дан усети, че долната му челюст увисва.

— И Клив не знае?

— Не знаеше нищо до нощта, в която застреля татко. Не знаеше, че пак сме започнали да се виждаме — не често, само два-три пъти — и че бебето, нали знаеш, че е бременна, че бебето не е негово. Мое е.

— Всемогъщи боже! — възкликна Дан.

— Запознахме се преди почти три години. Срегнах я... е, това не е важно. Знаеш как става. Достатъчно е да я погледнеш, за да разбереш. Останалото ще си го допълниш сам или може би не можеш. Предполагам, че вие със Сали... но аз не знам много и за вашата среща. Нещата не са такива, каквито изглеждат — Иън направи гримаса. — Това беше най-баналното нещо на света.

Дан най-малко искаше да го съди. Не беше такъв човек. Но след това признание нямаше как да се удържи да не каже нещо в своя защита. Затова отговори тихо:

— Сали е всичко за мен. Всичко.

— Може и да не ми вярваш, но за мен Хепи също е всичко. Точно затова се скарахме. Искаше да напусна Хепи. Господи! По-скоро бих си отрязал ръката.

— Ами ако Хепи разбере?

— Няма. Роксан не иска да я наранява, защото я харесва. Хепи е добра с нея. Странно, но в Роксан има и много почтеност. Мисля, че понякога сама се изненадва на това. Но и ние не се познаваме докрай,

нали? Пак казах баналност — след като започна да говори, Иън, изглежда, не можеше да спре. — Това не е извинение, но понякога си мисля, че ако не бях... ако татко не ме бе притиснал да се ожена, преди да си бях поживял още няколко години, нямаше така да тичам след жените. Пак казвам, това не е извинение. Господи, ако нещо може да ми даде урок, само това ще е. По дяволите! Аз накарах Клив да превърти! Накарах брат си да превърти! Ще трябва да му кажа, преди да умре, трябва да... — очите му се напълниха и сълзите потекоха по лицето му. — Но точно пък на него не мога да му кажа какво имаше между мен и нея. Никога не съм срещал такава жена. Знаех, че трябва да прекратя тази връзка, но въпреки това исках да продължи вечно. И после знаеш ли какво стана, Дан? Умря от само себе си. Винаги така става. Не вярваш, но накрая просто умира. Нещо се случва и връзката умира. Дан, ти си единственият друг човек, който някога ще узнае за Роксан и мен. Това трябва да ти покаже колко те ценя. Доверявам ти се, както ти ми се довери за това, което се е случило с твоята Тина. Как е тя?

— По-добре е. Много по-добре.

— Хубаво. Слава богу! Това също не ми излиза от главата. Когато Клив каза за татко, че никога не е наранил живо същество, почувствах как се изпълвам със срам и ужас. Спомних си за Тина и Аманда. Знам, чел съм за такива хора, но какво от това. Не разбирам. Не мога да позная собствения си баща. Господи! Едно е да се занасяш с жени, но да направиш такова нещо... — Иън изсумтя.

— Не си виновен — каза бързо Дан. — Това няма нищо общо с теб.

— Дан, аз бях сприхав, неспокоен и с чувство за вина, прекалено глупав, за да благодаря на Бога за това, което имам. Може и да не ми повярваш, колкото и странно да изглежда, но тези удари сякаш ми наместиха хлопащите дъски. Не мога да се изразя много точно, но се чувствам друг човек. И наистина съм различен. Ще видиш.

Мартенският вятър изви покрай ъгъла на къщата. По алеята се разпиляха откъснати от дърветата малки клонки. Иън вдигна яката си и потрепери. Изведнъж зъбите му започнаха да тракат.

— Ще замръзнеш — каза Дан. — Влез в колата ми.

— Не, от нерви е. Ще се оправя, ще се съвзема.

— Нека Хепи да те закара вкъщи. И ние ще дойдем. Много ни се струпа тази сутрин, а тя още не е свършила.

На третата сутрин сестрата, която бе излязла за малко от стаята, се върна и намери Клив издъхнал — бе умрял от масивен вътрешен кръвоизлив.

След няколко минути пристигна и Роксан. След нея дойде и Иън. Съпругата имаше привилегията да влезе първа сама в стаята. Тя така и направи и бързо излезе, за да отстъпи правото и на брат му. Докато стоеше вътре, той разбра, че завинаги щеше да запомни това малко тяло, жълтеникавата кожа по костите, малката ръка, която вече изстиваше. Също така знаеше, че щеше да съжалява, че брат му така и не дойде в съзнание, за да си поговорят за последен път.

Когато лекарите си тръгнаха и полицаите бяха освободени от поста си, Роксан и Иън слязоха долу и отидоха на паркинга.

— Сигурно се чудиш — каза му тя — какво смятам да правя. Е, ще ти кажа. Заминавам. Няма защо да се притесняваш, че ще се навъртам наоколо. Не искам никога повече да виждам това място. Тук се чувствам омърсена.

— И аз не се чувствам съвсем чист — отвърна ѝ той.

— Не може да има сравнение между нас. Ти поне никога не си ме лъгал.

— Теб не, но всички останали.

— Сега ще можеш да поправиш нещата.

— Твърде късно е да поправа каквото и да било между мен и него, дори и да можеш.

— Твоят проблем с него е от много отдавна, още от детската градина. Ако ти не беше така дяволски привлекателен за останалите, той щеше да е друг човек. А и тялото му му изигра лоша шега.

А твоето е дар от боговете, помисли си Иън. Но тя вече бе загубила властта си над него. Разбра го със сигурност, докато стояха само на сантиметри един от друг. Гъстата ѝ коса блестеше под слънцето, сърцевидното ѝ лице бе обгърнато с копринен шал с щамповани теменужки, усещаше и парфюма ѝ. Но сърцето му не трепна.

Погледът му се плъзна към корема ѝ и тя успя, както винаги, веднага да улови накъде гледа.

— Не се тревожи. Аз съм негова вдовица и затова, разбира се, детето е негово. Той така поиска. Беше добър човек, не е бил на себе си, когато се е опитал да те убие.

— Да, знам.

— Остави пари за мен и сестра ми. Ще продам къщата и ще отида да живея във Флорида. Ще държа Мишел надалеч от скандалите вкъщи и пияния ни дядо. Ще се зарадваш, като разбереш, че никога няма да се върнем тук.

Не можеше да отрече, че се радва. Но във водовъртежа на чувствата му вината и гневът се смесиха със състрадание.

— Радвам се, че те е осигурил — каза той. — Не е колкото ти обещах, ако продадем гората, но...

— Няма ли да я продавате?

— Не. Отказах се.

— От всичките тези пари? — попита тя с любопитство.

— Загубих интерес. Реших, че е лудост да искаш толкова много. Това е все едно да се натъпчеш с шест пържоли и шест пасти, когато по една е достатъчно.

— Колко си се променил!

— Да — каза той, — променил съм се, но ми коства много.

— Искаш ли да чуеш нещо смешно? И аз съм се променила. Наистина те обичах, но сега всичко се изпари. Просто ей така — и тя щракна с пръсти. — И ако щещ, вярвай, но Клив ще ми липсва.

— Знам — това беше всичко, което се сети да каже.

— Няма да се видим повече, освен сред хората на погребението — каза Роксан. — Затова сега ще ти го кажа. Желая ти щастие. Радвам се, че те познавах.

Те лежаха на плажа, приличаха се и гледаха ленивите вълни. Цяла сутрин Сали бе потънала в една книга — първата, която четеше от декември насам. Започваше да се съвзема за живот. Остави я настрана и се замисли.

— Все още не мога да разбера как така Клив е решил да убие собствения си брат. Наистина трябва да се е побъркал.

— Не е задължително — каза Дан.

— Тогава какво?

— О... нищо.

— Криеш нещо. Погледът ти е загадъчен.

— Аха.

— Онази сутрин у Клив двамата с Иън дълго си говорихте до гаража. За какво беше?

— Работа.

— Дан Грей, не ти вярвам. Ти криеш някаква тайна.

— Ако имам някаква тайна, Сали, не ме карай да ти я казвам, защото няма да стане. Никога.

Тя разбра и спря да го пита, а се изтегна по гръб на хавлията и остави слънцето да стопли костите ѝ. Изведнъж Дан проговори в тишината:

— Можеш ли да осъзнаеш какво ни се случи онази сутрин? Като заглавие на книга е: Денят, в който животът ни се преобърна.

— Чудя се дали доктор Лайл е повярвала, че аз съм убила Оливър. А аз винаги чувствах, че Аманда точно това подозира.

— Е, сега и двете знаят, че не си ти.

— Но защо тогава Оливър се стовари върху стената, щом не е бил прострелян?

— Според мен, защото е бил уплашен. О, Сали, само си помисли, щяхме да се срещаме в сряда с Ларсън, за да отидем после да се предадеш! Как си страдала, колко смела си била! Ако нещо ти се случи...

— Нищо няма да ми се случи, скъпи.

Той седна.

— Да се връщаме в стаята. Дошли сме тук да се забавляваме.

Тя се засмя:

— Само два следобед е!

— Не ми пука колко е часът. Хайде! Да се надбягваме.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Септември 1993 г.

Голямата къща пак бе оживяла. На каменната колона на портата висеше табела, която гласеше: „Екологичен музей и изследователски център Хоторн“.

В топлия неделен следобед в края на септември течеше церемонията по освещаването. Това ставаше в аудиторията, помещаваща се в салона, където някога семейство Грей вечеряше, четеше и посрещаше гости. Всички столове бяха заети и антрето бе изпълнено с правостоящи. Всички оратори — университетски специалисти, местни лидери и най-накрая кметът — надълго обясняваха колко важни са запазването на земята, образованието на подрастващите и далновидността на Оливър Грей.

— Той без умора се раздаваше. Всички ние сме усетили плодовете на тази негова далновидност и доброто му сърце. Сред многото дарения е и тази къща — заедно с гората, която семейството му щедро предостави за вечни времена на щата с условието да бъде запазена дива. А това е най-скъпият паметник на Оливър Грей.

Над кмета висеше портрет на Оливър. Сали забеляза колко точно го разкриваше той. Фотографията бе запечатала изражение, което беше едновременно строго и благородно. Колко невероятно изглеждаше всичко днес! Когато срещна усмивката на Дан над главите на Сюзана и Тина, които седяха между тях, тя също се усмихна. Бяха извървели дълъг път.

След речите множеството се разпръсна из сградата, за да разгледа класните стаи и изложбените зали, в които бяха показани диви животни, растения и камъни. На разширената тераса, където сервитьорите предлагаха закуски и напитки, семейство Грей трябваше да приема поздравления около час.

Хепи беше загоряла, пращяща от здраве, днес изглеждаше изключително красива и Сали ѝ го каза.

— Розовото ти отива — добави тя.

— Последните летни рокли, които все още ми стават — Хепи беше бременна и много щастлива, защото очакваше момче.

— Да, след всичките тези години. Колко много копнеех за дете! И Иън е много развълнуван, не мога да го позная.

Той наистина се беше променил. Иронията беше изчезнала и на нейно място се бе появила изискана умереност, сякаш за една нощ бе помъдрял.

Бяха заобиколени от доброжелатели, искрени хора, ловци на сензации и просто любопитни минувачи. Трябваше да мине много време, преди убийството на стария Грей да престане да поражда слухове. Затова стояха търпеливо, здрависваха се и водеха светски разговори, които хората очакваха от тях при такива случаи.

— Помните ли ме? — попита една жена. — Джоан Ленън, живеях през три къщи от Клив и Роксан. Бяхме добри приятели за краткото време, през което се познавахме. Такава трагедия!

Да, помнеха я.

— Току-що се върнах от Флорида, майка ми живее там. Реших, че ще искате да знаете, че срещнах Роксан.

От това и двете се интересуваха. И на Сали, и на Хепи им се струваше непростимо, че Роксан не им пишеше, нито казваше къде е, въпреки че Дан и Иън изобщо не проявяваха загриженост за нея.

— Помоли да ви напомня за нея. Изглежда прекрасно. Е, винаги е изглеждала така, нали? Има страхотен апартамент, в който живее със сестра си — чудесно момиче. Роксан я наглежда. Има си приятел, по-възрастен, но много хубав мъж, който изглежда луд по нея. Разбрах, че иска да се оженият. Радвам се за Роксан. Толкова изстрада, горкото момиче, и веднага след това загуби и бебето. Беше ужасно. Някои казват, че е направила аборт, а не е пометнала, но предполагам, че вие знаете по-добре.

— Не — каза Сали, — не знаем.

— Не? Е, в края на краищата това си е лична работа на всяка жена, нали?

— Чудя се защо не ни се обажда — отбеляза Хепи, когато жената си тръгна.

— Винаги съм имала смътното усещане, че има някакво голямо нещастие в живота си, за което не иска ние да знаем — каза Сали. — Нещо грозно, от което се срамува.

Хепи не обичаше да мисли за такива неща, затова само сви рамене. И тя като Дан бе склонна да вижда само най-доброто във всекиго и във всичко.

— А, Аманда и Тод! — възкликна тя. Когато се приближиха, им каза: — Закъснявате. Помислихме си, че може да сте променили решението си.

— Не бих го изпуснала за нищо на света — каза Аманда. — Тази мрачна съборетина е толкова съживена! Струваше си да пропътуваме толкова километри. Освен това исках да ви доведе и Тод. На малката ни сватба едва ли успяхте да си кажете нещо повече от „здравей“ и „довиждане“.

Изглеждаха идеална двойка. Сали го реши от първия миг, в който ги видя заедно. Очите говореха толкова много. Тя много хареса как светеше погледът на Тод зад очилата му. Той има повече чувство за хумор от Аманда, помисли си тя, а Аманда е толкова сериозна, толкова енергична. Двамата ще се допълват.

— Къде са момичетата? — попита Аманда.

— Бавачката ги заведе до езерото да хранят патиците.

— Все още ли държите бавачката?

— Налага ми се. Върнах се на работа, правя книга с фотоси на животни. Много съм натоварена. А ти?

— Разширявам дома. Тод намери страхотен архитект и правим пристройка, която ще даде подслон на още двайсет момичета.

Хубаво беше да говорят за живота си, защото в него имаше някакво движение. Бъбриха си, докато Тод и Хепи не се присъединиха към друга група. Двете, когато останаха сами, почти веднага се върнаха на темата от онзи декемврийски следобед отпреди три години.

Аманда искаше да знае какво е станало с мебелите от Хоторн.

— Продадохме всичко на търг в Ню Йорк. Спечелихме страхотно много. Хората щяха да се изпотрепят за предметите. Всички пари отиват за фондацията, за заплати на учителите и лекторите и за поддръжка.

Аманда огледа градините и полянките, после вдигна поглед към каменните стени, които до втория етаж бяха обрасли с бръшлян.

— Този прозорец, вторият от ъгъла, беше на моята стая — каза тя.

Тръпки преминаха през Сали и тя не отговори нищо.

— Какво се случи с въртележката? — попита Аманда.

— Продадохме я с останалите неща. Мисля, че ни донесе повече от седемдесет и пет хиляди долара.

— Трябва да ти призная — каза колебливо Аманда, — че ми мина през ума, че може би ти знаеш нещо за... — и тя млъкна.

Двете жени се спогледаха за миг. Изражението на Аманда беше стреснато и засрамено, сякаш разбираше, че е казала прекалено много. Сали разбра и довърши изречението вместо нея:

— Мислела си, че аз съм застреляла Оливър.

— Имах предвид... — Аманда пак заекна. — Ако си имала причини... не, не, това е абсурдно. Моля те, забрави какво казах.

Сали се усмихна.

— Всичко е наред. Забравих вече.

Той беше мъртъв и нямаше нужда никой, дори и Хепи, която беше толкова добра, да знае какво се бе случило с Тина. Освен, разбира се, Аманда, която знаеше.

Често си припомняше на каква тънка нишка виси човешката съдба. Ако Клив не си бе загубил разсъдъка и не бе извадил револвера, тогава тя, Сали Грей, нямаше да е на това място днес. Тина нямаше да се лекува при доктор Лайл и учителката ѝ във втори клас нямаше да я спре на улицата, за да ѝ каже какво умно и сладко момиченце е дъщеря ѝ. Ако в онзи парижки антиквариат Дан не гледаше въртележката...

Имаше и още много „ако“, чак до безкрайност. Но днес беше друго. Трябва да се гледа само напред.

И тя погледна пред себе си към момичетата в белите роклички, които идваха към нея през полянката. Тина държеше малката за ръка. И двете се смееха. Зад тях се разстилаха кафеникави хълмове и гори — безкрайно множество дървета в цялото си есенно великолепие.

Издание:

Белва Плейн. Въртележката
ИК „Хермес“, Пловдив, 1999

Редактор: Венера Атанасова

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 954-459-579-1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.